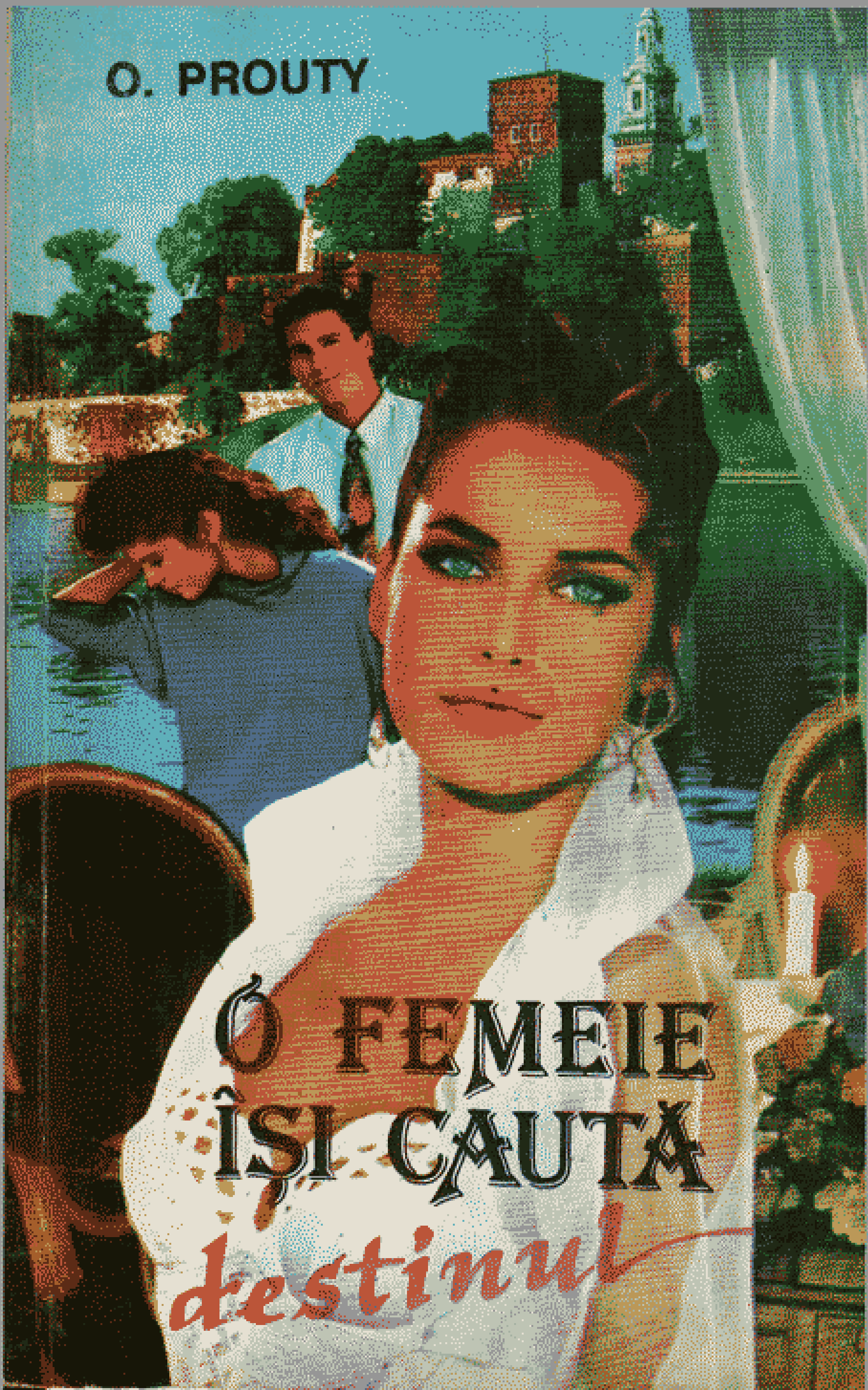

O. PROUTY
O FEMEIE
ÎȘI CAUTĂ
destinul

O. PROUTY

O FEMEIE
ÎȘI CAUTĂ DESTINUL

O. PROUTY

O FEMEIE
ÎȘI CAUTĂ DESTINUL

EDITURA „ANTONIO“
BUCUREȘTI,
1993

ISBN 973-95230-4-8

O femeie își caută destinul

(Now, Voyager)

I

Înainte de a părăsi vaporul, ea citise, pe buletinul bordului, că un viscol se abătuse peste New York. Şi acum cînd se afla pe o terasă, în plin soare, admirînd callele înflorite şi bordura lor de frezie, îi era greu să-şi închipuie perdeaua de fulgi uşori, izbindu-se oblic de faţade. De asemenea îi era nespus de greu să creadă că tabloul pe care-l avea sub ochi, exista în realitate. Mai de grabă o făcea să se gîndească la cortina unei scene, lăsată între ea şi monotonia vieţii sale cotidiene.

Stătea la o măsuţă, lîngă o balustradă, perfect conştientă de soarele care-i mîngiia omoplaţii, de gustul de alună prăjită al cafelii negre italiene, care-i producea puţină greaţă şi de acreala din fundul gîtului, a fumului puţin obişnuit al ţigării. De asemenea era perfect conştientă de vestmintele pe care le purta şi care nu erau ale ei.

Stătea vîrîtă în masă, cu picioarele încrucişate sub tăblie, cu un picior întins, acoperit de mătasea de culoarea chihlimbarului străveziu, cochet încălţat într-un pantof decoltat, bleu-marin. Ea examina glezna de sus în jos, parcă voia să se asigure că este a sa.

În acelaşi timp, îşi trecea mîna pe ceafă. Era un gest tot aşa de irezistibil ca acela care explorează golul lăsat de extracţia unui dinte.

Dar nu trebuia, atunci cînd tovarăşul ei va reveni, să pară că se află într-o situaţie delicată. El îi spusese că nu plecase pentru nimic altceva decît să expedieze o telegramă.

Se plecă puţin înainte, pe coatele rezemate uşor pe marginea mesei şi sorbi mai multe înghiţituri de cafea, privind gînditoare aburii care se formau la suprafaţa lichidului fierbinte.

Cînd el se va înapoia, va fi obligată să-i spună numele şi să-i explice de ce numele acesta nu figura pe lista pasagerilor. De cîte ori el o numise „Domnişoara Beauchamp", îi revenea în minte diferenţa care era între ea şi Renée, aşa de vioaie, aşa de strălucitoare. Ah ! ca şi cum aşa ceva ar fi supărat pe Renée Beauchamp !

Ea puse ceaşca de cafea pe farfurioară şi ridică privirile spre cortina scenei. Era mult mai înţelept, atunci cînd tovarăşul ei se va înapoia, să studieze lucrurile mărunte decît să examineze situaţia actuală.

Aceasta era o cortină model vechi, cu culori ţipătoare şi bogată în desene. Mai văzuse una, asemănătoare, într-unul din teatrele oraşului său natal, care nu fusese modernizat. În primul plan, se afla o grădină luxuriantă, unde se zăreau scări şi o balustradă ; jos la stînga, vasul proverbial, plin cu flori şi înconjurat cu viţă sălbatică ; după vas, o stîncă, decorată de o cascadă de catifea purpurie şi în vîrf, un pin în formă de umbrelă de soare, se înălţa spre cer, într-un unghi spectaculos. Departe, se întrevedea marea de un albastru-marin, viu şi două vase plutind pe ape.

Cel mai mare dintre vase era al său. Acesta era un transatlantic, cu două hornuri scunde, vărgate în lat, cu negru, cu o ghirlandă lungă de ferestre, cu ferestruici mobile pentru aerisire şi cu metereze de la proră la pupă. Transatlanticul venea de la New York. De obicei, în cursul călătoriei, el se oprea cît mai puţin posibil la Gibraltar, dar în timpul acestei odisee, aruncase aici ancora pentru prima oară după ce părăsise postul său de amaraj, pentru Hudson River. Era prima ocazie oferită pasagerilor săi să simtă sub picioare, pămîntul ferm.

Ea nu avusese intenţia să coboare la Gibraltar. Nu-l cunoştea decît foarte puţin, căci venise o singură dată cu mama sa. Dar azi dimineaţă, privind, prin fereastra mobilă a vaporului, şireagul întortochiat al bătrînelor clădiri cenuşii, care se îngrămădeau pe mal, de-asupra stîn-

cilor ieșite în afară, avusese deodată conștiința libertății sale. Niciodată nu se plimbase singură, o zi întreagă, într-un oraș străin. Ea se îmbrăcase ca să coboare pe pămînt cu o nerăbdare care se asemăna cu excitația. Dar acum regreta hotărîrea sa. Ea nu mai putea juca mult timp, în fața acestui străin, rolul pe care-l jucase.

Se felicita că nu tușise atunci cînd el îi aprinsese țigarea. De sigur că ar fi fost surprins, dacă ar fi știut că azi era pentru prima oară cînd cineva îi aprindea o țigară. Dar nu era pentru prima oară cînd fuma o țigară, căci prima o fumase în fața propriei sale imagini, după o ușă încuiată. Totuși nu era mai puțin surprinsă decît dacă doctorul Jaquith, își spuse ea, ar fi văzut-o scuturînd neglijent cenușa peste balustrada terasei! Fără îndoială, doctorul Jaquith, ar fi considerat aceasta, ca un mare triumf! Dar ea nu fumase țigarea ca să-și afirme personalitatea, ci din contră, ea o acceptase ca să ascundă adevăratul ei caracter

— Sigur că aceasta este Domnișoara aceia Beauchamp pe care am văzut-o azi dimineață în barcă. O vezi? stă singură pe terasă, remarcă unul din tovarășii săi de călătorie, care se afla la spatele ei, în sala de mîncare. Nu-i așa că este o figură? Acum îmi amintesc cu cine seamănă: cu Catherine Cornelle în rolul Elisabetei, din *The Barretts of Wimpole Street*. Este mai oacheșă și nu are aliura ei, dar are ceva asemănător.

Ea fusese cea din urmă care prinsese ultima dintre bărcile care duceau pasagerii la țărm. De fapt, barca întîrziase, pentru ea, cîteva minute.

Își alesese un scaun cît mai departe de ceilalți pasageri și ținuse tot timpul ochii îndepărtați de orice contact posibil cu vreuna din ființele umane. Examinînd țărmul, urmărind cu privirea elegantele evoluții ale pescărușilor suprasaturați ai Gibraltarului, ea dădea să se înțeleagă că nu dorea să i se adreseze vreun cuvînt.

Părea că nu trecuse mult timp de cînd fusese bolnavă. Avea puțină culoare naturală, fără nici un adaos artificial. Nuanța și porii feței, te făceau să te gîndești la fildeșul vechi. Pomeții erau ridicați, accentuați de scobiturile obrajilor. Sprincenele negre, bine desenate și foarte

depărtate. Părul, judecind după cel care se vedea, era de asemenea negru. Era tăiat foarte scurt. Ochii săi erau de un albastru de aconit.

Era îmbrăcată cu mult bun gust, ceea ce denota calitatea. Purta un taior bleu-marin foarte simplu, cu tăietură perfectă şi o pălărie micuţă, cochetă, în acelaşi ton, pe părul scurt. În jurul umerilor se încolăceau pieile mai multor animale mici, din familia zibelinelor. Contrastul între aparenţa sa distinsă şi manierele sale puţin sociabile, provocase, printre ceilalţi pasageri, numeroase comentarii.

Cea mai mare parte dintre pasagerii care se anunţaseră pentru excursia aceasta la Gibraltar, părăsiseră vasul cu bărcile precedente. Pe chei nu mai rămăseseră decît cîteva trăsuri. Ea oprise pe cea din urmă. Era gata să se instaleze pe banca strîmtă din fund, cînd neastîmpăratul domn Thompson, directorul croazierei, veşnic prezent, o interpelase :

— Domnişoară Beauchamp, domnişoară Beauchamp ! adăugind după o clipă : Vreţi să împărţiţi trăsura d-voastră cu domnul Untel ? (Ea nu înţelese numele). A fost nevoit să înapoieze barca să-şi ia ghidul. Vom dejuna cu toţii la orele 13. Vă voi regăsi la ora aceasta, împreună. Mulţumesc. Petrecere frumoasă !

Înainte ca ea să găsească un motiv oarecare să nu împartă trăsura, d-l Untel se aşezase lîngă ea şi vehiculul se şi pusese în mişcare, aruncîndu-se înainte în direcţia cartierului în care se înghesuiau magazinele.

— Sper că aceasta nu vă supără !

— Desigur, că nu, răspunsese ea, cît putuse mai cordial. („Descurcaţi-vă, o îndemnase doctorul Jaquith cu ocazia ultimei lor întrevederi din cabinetul lui. V-am arătat tehnica necesară. Mergeţi cu curaj şi puneţi-o în practică în timpul acestei croaziere. Reacţionaţi ! Participaţi ! Contribuiţi ! Interesaţi-vă de toţi şi de toate. Uitaţi că sînteţi născută în Nouvelle Angleterre, îndopată cu principii intransigente. Mergeţi înainte ! Să fiţi amabilă cu acela care încrucişează drumul d-voastră").

— V-am fost prezentat, domnişoară Beauchamp, îi spusese tovarăşul ei. Pe punte, acum două zile, pe cînd de-

pășisem Azorele. — Și, fără să-i lase timp să răspundă : Niciodată n-am fost la Gibraltar. (Dacă mama ei ar fi fost aici, declarația aceasta ar fi clasat omul imediat. Nu pentru faptul că ar fi voiajat puțin, ci pentru că o mărturisea). Ce vehicul amuzant ! Este construit ca un cab, dar de gen feminin, dacă îl judeci după broderiile și dantelele acestea !

Cînd tovarășul ei reveni pe terasă, se așeză în fața ei și își turnă o ceașcă de cafea din micuța cafetieră care scînteia în soare.

— Am reușit să trimit telegrama, anunță el, lăsînd să cadă în ceașcă două bucățele de zahăr și amestecînd repede băutura.

El avea miini frumoase, osoase, cu vine aparente, cu degetele noduroase și cu unghiile tăiate scurt.

— Drace, iată un pin-umbrelă ! Și aceea este catifea ! Și obiectul acela alb din grădină, acolo jos, este frezie înflorită în luna martie !

El scoase pălăria, o puse pe balustradă și întoarse fața spre soare.

— Căldura aceasta este cu totul minunată ! exclamă el.

Pînă în clipa aceasta, ea ar fi spus că ochii lui erau căprui, dar acum, cu soarele care-i lumina din plin, ea constată că erau albaștri, cu urme brune, de un albastru închis, care o făcu să se gîndească la stiloul său, atunci cînd îl umplea : cerneala avea culoarea aceasta cînd o privea prin gîtul larg al sticluței. „Bleu-negru de miez de noapte", scria pe etichetă.

Trăsătura cea mai frapantă pe fața lui, era contrastul între sprîncene și păr, pe care-l avea rar și gros. Sprîncenele lui erau de culoare închisă și de un brun cald de pămînt din Sienne. Hainele lui erau de asemenea croite atît cît cere uniforma unui om de afaceri american : cămașă albă, guler moale, costum cenușiu, cu vărgătură simplă și cravată bleu închis.

— Sper că masa a fost destul de bună ? spuse el, sorbind o înghițitură din cafea.

Ei sosiră o oră mai tîrziu și nu luaseră masa cu ceilalți pasageri. Dejunaseră singuri, cu mezeluri, cu carne

rece și cu o sticlă de vin, împărțind costul mesei, în afară de vin, pentru care insistase să i-l ofere el.

— Am mîncat bine !

I-ar fi plăcut să îndrăznească să-i spună : Și am băut prea mult. Niciodată nu bea vin la prînz ; uneori, atunci cînd dejuna împreună cu mama ei la una din cumnatele sale, lua un pahar cu sherry. Băutura îi producea somn. În plus, la ora aceasta, după programul Cascadei, trebuia să se odihnească. Cascada era denumirea sanatorului doctorului Jaquith, în Vermont.

Dimineața fusese extenuată pentru o convalescentă. tovarășul său se interesa de tot ceea ce Gibraltarul putea să ofere excepțional, unui vizitator care-l vedea pentru prima oară, cu fortărețele sale nepăsătoare din vîrful stîncilor și cu nu mai puțin nepăsătoarele maimuțe care, din cînd în cînd, părăseau grotele din zidurile stîncilor ca să vagabondeze prin oraș.

El petrecuse mai mult de o oră în magazine, consultînd încontinuu un carnețel de piele neagră, pe care-l scotea din buzunarul hainei. Una din fiicele sale, explicase el, dorea o anumită marcă de parfum pe care o putea, se pare, să și-o procure mai ieftin la Gibraltar ; apoi un alt obiect, un fel de „sweater“ englezesc ; chiar și el dorea să-i cumpere cîteva obiecte care să fie adecvate unei fete de circa douăzeci de ani. I-ar fi recunoscător dacă ea i-ar putea indica unde se găsește așa ceva. Ea făcuse ceva mai mult : îi ajutase să caute.

— D-voastră nu sunteți deloc ceea ce îmi închipuiam eu, domnișoară Beauchamp, remarcă el, golind ceașca de cafea, pe care o puse alături.

— Cum nu ne-am văzut, pentru prima oară, decît acum două zile, cum puteți avea deja o părere ? întrebă ea cu tonul acela de superioritate pe care se obișnuise să-l întrebuințeze ca să-și mascheze neliniștea.

— Dar... am auzit vorbindu-se de d-voastră ! Și sînteți cu totul deosebită de ceea ce mă așteptam să fiți.

— În ce constă deosebirea aceasta ? întrebă ea pe un ton scurt, îngroșînd ecranul de fum, cu o ridicare condescendentă din umeri.

— Sinteţi mai... agreabilă. Vreau să spun...

Ea remarcă o uşoară roşeaţă pe tenul lui brunet. Imediat, se simţi mai sigură pe ea însăşi.

— Vreau să spun că este mult mai uşor să te întreţii cu d-voastră decît credeam eu, explică el. Am auzit vorbindu-se foarte mult de week-ends-ele care au loc în fermele d-voastră din Connecticut, şi de convorbirile şi de inteligenţa d-voastră. Unul din prietenii mei a luat parte uneori la faimoasele d-voastră reuniuni şi el mi-a vorbit. Unul din camarazii mei de liceu, McIntrye. Frank McIntrye. Aţi văzut pe Mack în ultimul timp?

— Nu, nu l-am văzut de mult. Ea făcu o pauză. Mai bine zis, nu l-am văzut niciodată. Nu cunosc pe Mack.

— Dar... el mi-a spus totuşi...

— Ascultaţi-mă. Eu nu sînt Renée Beauchamp. Renée se află pe undeva prin Arizona. Cu cîteva zile înainte ca vaporul nostru să ridice ancora, a fost invitată de amicii ei să viziteze ranch-ul lor.

— Dar menajera vaporului va prezentat ca domnişoara Beauchamp. Şi azi dimineaţă, Thompson...

— Ştiu. Şi intendentul şi stewardul de asemenea... toţi cred că eu sînt domnişoara Beauchamp. Dar comisarul ştie cum stă cazul. Am luat locul domnişoarei Beauchamp în ultimul moment, prea tîrziu ca să mai poată figura numele meu pe prima listă tipărită a pasagerilor. Renée nu era înscrisă decît pînă la Nice. Natural, dacă d-voastră aţi cunoaşte cît de puţin pe Renée Beauchamp, aţi şti că ea nu este persoana care să plece într-o croazieră, atunci cînd o poate evita.

— Oh! într-adevăr? Bănuiesc deci că d-voastră vă veţi opri la Nice?

— Nu, voi face toată călătoria.

— Sub numele domnişoarei Beauchamp? Veţi păstra identitatea d-voastră ca pe un secret?

— Ar fi o idee! dar nu, singura raţiune pentru care n-am putut rectifica eroarea comisă pe punte, atunci cînd am fost prezentaţi unul altuia, este că se afla acolo lume multă, şi aceasta ar fi părut nespus de straniu.

— O! Atunci d-voastră vă amintiţi că v-am prezentat pe puntea vaporului? Să bem un lichior! Ce ziceţi?

Înainte ca ea să poată răspunde, el împinsese scaunul şi plecase să caute chelnerul.

Ea îşi amintea foarte bine cînd doamna Demarest, menajera lordului, îi prezentase parte din pasageri. Era prima oară cînd urcase pe punte, prima oară cînd apărea în vestmintele pe care le împrumutase, după grabnica ei transformare, la New York, în ziua plecării.

Primele trei zile de la plecare, rămăsese într-n semitoropeală, iar alte două zile nu ieşise din cabină, recunoscătoare timpului rău, senzaţiilor neplăcute de care suferea, tuturor acelora care-i ofereau o scuză ca să se ascundă cîteva zile în plus.

Ea se ţinuse cu grijă de-o parte, în timp ce ceilalţi pasageri se grupau lîngă bastingaj, ca să aclame în cor apariţia spectaculoasă a Azorelor, care fuseseră zărite în apusul soarelui, aşa de verzi că păreau mici puncte noi pe marea de culoarea zincului. Era prima oară cînd vedeau pămîntul după ce coasta New Jersey dispăruse, acum cinci zile şi primul apus de soare pe un cer senin. Ea se afla pe un şez-long, sau mai bine zis pe scaunul domnişoarei Renée Beauchamp (purta încă numele acesteia), cînd doamna Demarest o zărise şi exclamase cu un cloncănit de plăcere :

— O ! Domnişoară Beauchamp ! În fine ! Vreau să vă prezint...

Şi ea o smulsese din scaun şi o condusese la un grup de străini, din care făcea parte şi bărbatul acesta. Ei nu schimbaseră nici un cuvînt.

— Am comandat două Cointreaux, anunţă el, revenind şi luînd loc la masa însorită. Sper că vă va plăcea. Aceia de colo, jos, este coasta africană ?

— Nu, nu, Spania, spuse ea rîzînd.

— Lupte de tauri. Matadori. Fier călit. Senoritas. El suspină cu o privire încărcată de invidie. Acestea toate, există şi azi ! Nu cunosc din tradiţionala Spanie, decît *Hemingay* şi *Carmen*. N-am fost niciodată aici. De fapt, n-am fost niciodată prea departe de New York. Începu să rîdă. Aşi da, nu importă ce, ca să fiu în locul d-voastră şi să fac toată croaziera.

— Unde veți coborî ?

— La Nice, ce nenorocire ! Mă duc la Milan, pentru afaceri. Spuneți-mi, se întrerupse el, dacă nu sînteți domnișoara Beauchamp, cine sînteți ?

— Nu sînt prea sigură, spuse ea privind cu coada ochiului la piciorul său, care nu-i era prea cunoscut.

De cînd un ortopedist spusese mamei sale, acum douăzeci de ani, că ea avea nevoie de un fel de ghete cu tocul plat și vîrful lat, nu purtase altfel de încălțăminte. Totuși dorea să aibă mai mult curaj și să răspundă : dacă este oarecare adevăr în zicala „haina face pe om“, în clipa aceasta, eu sînt cumnata mea, Lisa.

— Nu sînteți prea sigură ?

— Nu, dar nu vă alarmați. Nu sînt periculoasă.

Un chelner se apropie aducînd, pe o tavă, două pahare minuscule, pline cu un lichid tot așa de limpede ca roua. Tovarășul ei ridică paharul său și privind-o drept în ochi, exclamă :

— Ei bine, în sănătatea d-voastră, frumoasă necunoscută !

— A propos, remarcă el, frămîntînd piciorul plăpînd al paharului între degetul gros și index, nu vă gîndiți că trebuie să știu numele d-voastră înainte de sfîrșitul acestei zile ?

— Dar nici eu nu-l cunosc pe al d-voastră.

— Nu ? A fost stupid din partea mea că m-am gîndit că l-ați reținut, atunci cînd nimeni nu ascultă vreodată numele celor care-i sînt prezentați. Mă numesc Durrance. (El îl silabisi). Pe lista de pasageri, sînt J. D. Durrance, din New York. Acum e rîndul d-voastră.

— Mă numesc Vale. (Și ea-l silabisi). Dacă aș figura pe lista pasagerilor, acesta ar fi : C. Vale, Boston, Mass.

— Am auzit vorbindu-se de Boston. El surîse. Și numele de Vale este foarte cunoscut. Sînteți unul din Vale din Boston ?

— Unul din cei mai puțin importanți.

— Da, dar care ? Nu știu încă dacă sînteți domnișoară sau doamnă.

— Sint o mătuşă. Proverbiala fată bătrînă. Unele familii, au una, cred că ştiţi aceasta. Buzele sale desenară linii de slabă rezistenţă, o curbă coborîtoare, cu colţurile ridicate în sus într-un surîs ironic.

— O mătuşă, dar care ?

Imposibil să mai continuie mult timp cu aceste ironii.

— Mă numesc Charlotte Vale, declară ea pe un ton sec, ca şi cum aceasta i-ar fi fost neplăcut. *Domnişoara* Charlotte Vale.

Cîteva ore mai tîrziu, atunci cînd se aflau în barcă, traversînd portul ca să se ducă pe bordul transatlanticului, el scoase un pacheţel învelit în hîrtie roz, lustruită, legat cu o sfoară subţire, însă tot aşa de solidă ca sfoara dentară, cu o zgardă care-ţi permitea să-l porţi agăţat de deget. El îi întinse pachetul.

— Sper că binevoiţi să acceptaţi această mică atenţiune, pentru că aţi fost azi ghidul meu. Nu mă pricep în parfumuri, dar vînzătorul mi-a spus că acesta este cel mai bun. Este un amestec de mai multe specii de flori. Se numeşte „Quelques Fleurs". Necunoscînd preferinţele d-voastră, nu sînt compromis. El lăsă să cadă pachetul pe genunchii ei.

Din fericire se făcuse întuneric, căci ea simţi urcîndu-se roşeaţa în obraji. Ridicol ! La vîrsta ei !

Dar nu-şi amintea ca bărbatul acesta să fi intrat într-un magazin să-i cumpere un cadou. Numai tatăl ei avea obiceiul acesta.

Nu trebuia însă ca tovarăşul său să ştie că ea nu întrebuinţa niciodată parfum. Mama ei reuşise s-o convingă că acesta era un obicei de prost gust. Ea luă pacheţelul.

— Mulţumesc mult.

Aceasta a fost tot ceea ce reuşise să spună. Puţin mai tîrziu, adăugă :

— Voi pune, astă-seară, cîteva picături pe batista mea.

— Cu adevărat ? E drăguţ din partea d-voastră ! Veniţi să mă găsiţi la bar pentru un cocktail, la orele opt fără un sfert.

II

Intrînd în cabină, Charlotte aprinse lumina electrică, închise ușa cu cheia, lepădă pălăria și mantoul și se așeză la toaletă, în fața oglinzii cu trei fețe. Privind într-unul din panourile laterale, își văzu profilul în altă oglindă, în partea cealaltă a camerei. Profilul acesta sta cu spatele spre ea, ceea ce îi dădea bizara senzație că o privește cineva străin. Aceasta era din cauza firii ei. Ani întregi, ea evitase să se gîndească la așa ceva și fugise de oglinzi, hotărîtă să nu-și studieze niciodată imaginea, în fine, să nu se vadă așa cum o vedeau ceilalți.

Dar azi, cu toate că tovarășul său nu făcuse nici o aluzie asupra felului ei de a fi, surprinsese de mai multe ori o expresie de aprobare, pe care ea o observase în ochii celorlalți bărbați, cînd priveau unele femei. Vestimentele ei împrumutate n-ar fi putut, era sigură, provoca această privire. Azi ea împrumutase de la Lisa mai mult decît vestmintele : manierele, atitudinea și multe din gesturile ei. Era sigură că văzuse pe Lisa, într-o zi, vara trecută, îmbrăcată cu același costum, în afară de blană, stînd la o măsuță de fier pe terasa casei sale de la țară, cu picioarele încrucișate, cu coatele rezemate alene pe masă și Barry Firth, în fața ei, o privea cu ochii plini de un sentiment care era mai mult decît aprobator. Lisa era cumnata ei, văduva fratelui mai mare, Rupert, care decedase acum șase luni.

În tăcere, timp de ani de zile, Charlotte observase pe Lisa intrînd într-o cameră, prezidînd un ceai, sculîndu-se, așezîndu-se, aprinzînd o țigară, aruncînd chibritul, întrebîndu-se, cu o dureroasă invidie, care era oare secretul farmecului său. Niciodată nu încercase s-o imite. Însă azi, atitudinea ei fusese rezultatul unei imitațiuni mai mult inconștientă, decît voită.

Lisa și cu ea nu se asemănau de loc. Lisa avea tenul alb, sprîncenele delicate, parcă trase cu creionul, ochii căprui și părul roșcat. Ea însă era foarte oacheșe. Poate că în vinele ei curgea sînge spaniol. Pielea ei, la umbră, împrumuta un ten închis, gălbui, spunea Charlotte. Sprîn-

cenele ei erau negre și totdeauna fuseseră groase și drepte, împreunîndu-se aproape de baza nasului. De asemenea și părul ei era gros și aspru, spălăcit și fără lustru, în afară de clipele cînd îl spăla. Acum, era tot așa de lucitor ca și cărbunele, cu ondulațiuni care scînteiau în soare.

Acum șase luni, talia ei, ca și tenul, fusese de asemenea cu totul diferită, de Lisa : masivă, voluminoasă, necunoscînd niciodată limitele unui corset sau ale unui regim. Mama sa credea că o masă respectabilă de carne era necesară unei bune sănătăți, în același timp fiind și o oarecare eleganță. Ei nu-i plăceau femeile slabe, mai ales acelea care se lăsau să moară de inaniție ca să-și păstreze suplețea taliei. De asemenea, dezaproba părul scurt și nu permisese fiicei sale să și-l taie. Ca fată, Charlotte purtase o coadă lungă și grea, asemănătoare cu coada unui chinez. Mai tîrziu o învățaseră să-și facă un fel de conciu aplicat pe ceafă, fixat cu ace mari. Acest conciu era mare cît o nucă de cocos și așa de greu că se trăgea înapoi, de o manieră foarte neplăcută, alunecînd încet, încet, parcă voind să se repauzeze pe umerii ei ; era reținut însă de o sfoară, ca și pachetul pe care Christian, în *Voyage du Pelerin*, trebuia să-l ducă cu el peste tot. În fine, pachetul căzuse ! Sfoara fusese tăiată. În timp ce ea își privea ceafa lată și conturul capului ei modelat de păr, această stranie senzație de eliberare a propriei sale personalități, se accentua.

Ea se întoarse în profil și fixînd una din oglinzile laterale, își studie ceafa. Coaforul francez, căruia o încredințase Lisa cu cîteva ore înainte de plecarea vaporului, făcuse cîteva observații care nu căzuseră în vid. În timp ce el era ocupat să taie părul lung, după ce tăiase șuvițele cele mai grele, exclamase :

— O ! Domnișoară, am descoperit ceva foarte prețios, ca un lingot de aur ascuns în pămînt ! Un punct minunat ! Acesta va face un desen foarte frumos pe ceafă ! Domnișoara trebuie să-și taie părul foarte scurt. O facem ?

Ea nu avea nici o părere asupra acestei chestiuni. Lisa lipsea, ocupată cu ultimele detalii ale garderobei. Lisa îi spusese să se încreadă cu totul în domnul Henri. Cu atît

mai bine! Ea dădea puţină importanţă unei operaţiuni la care consimţise, simplu, pentru că n-avea un caracter care să se opună.

— Fă cum crezi. Mi-este egal, răspunse ea.

Chiar şi în timpul probei permanentului, ea nu protestase. Neplăcerile fizice aveau avantajul de a odihni pentru cîtva timp, pe al doilea plan, neorînduiala sa mintală.

Cînd domnul Hentri terminase cu ea, o dusese în altă cameră şi o aşezase pe un fotoliu aerodinamic de dentist, rar pe spate. O acoperise cu cearşafuri, îi pusese tampoane de vată pe ochi şi îi aplicase pe faţă comprese fierbinţi, urmate de comprese reci. Apoi faţa ei fusese supusă la un tratament de frămîntări, modelaje, bătăi, rotaţiuni, vibraţiuni şi ea nu ştia de ce, dar faţa devenise insensibilă la aplicarea acestor tratamente. Chiar şi ea devenise inesnsibilă şi acceptase toate sugestiile care i se făceau. Ce-i puteau face? Îi era egal! Chiar înainte de a se îmbolnăvi, deviza ei, timp de ani de zile, fusese: urmează linia celei mai neînsemnate rezistenţe.

Lisa fusese instigatoarea complotului, care o gonise de acasă şi o trimisese la Cascada. Surghiun? Nu, mai bine zis, eliberare, după cum se dovedise mai tîrziu. Trei luni de repaus binecuvîntat, departe de reproşurile mamei sale, care pretindea că boala ei nu era decît în imaginaţie. Medicii nu-i găseau nici o boală fizică. Diagnosticul lor că ar fi o depresiune nervoasă, făcuse pe mama ei să înnebunească de mînie. Charlotte n-avea mai multă depresiune nervoasă decît un canar care îşi schimbă ciripitul. Nimeni din familia Vale nu suferise de depresiuni nervoase! Iar atunci cînd Lisa propusese să trimită pe Charlotte în localul acela care se numea Cascada, mama răspunsese că nimeni din familia Vale nu stătuse într-un sanatoriu, dar într-un azil!

Mama sa dejuna la Lisa în ziua cînd doctorul Warburton, medicul familiei, o luase cu propria lui trăsură, o condusese la gară pentru călătoria la Cascadă şi o instalase într-un compratiment, cu o infirmieră diplomată, pe care ea n-o văzuse niciodată pînă atunci. Era pentru prima oară cînd călătorea în tren fără mama ei, de cînd

murise tatăl său, pe vremea cînd era la pension. De cîte ori avusese curajul să încerce să se ducă la New York sau în altă parte, pentru o zi sau două, fără mama sa, totdeauna încercarea să soldase cu un refuz. Dacă persista în intențiunea sa, totdeauna mama avea un atac de inimă și, bine înțeles, o fiică nu putea părăsi pe o mamă în pericol de moarte.

Charlotte se născuse atunci cînd mama ei depășise patruzeci de ani. O precedaseră trei băieți. „Copilul vîrstei mele înaintate", auzise spunîndu-se adesea de ea, atunci cînd era mică. Aceasta o umplea totdeauna de un sentiment vag de rușine, ca și cum existența ei ar fi avut nevoie de o explicațiune. Sau aparențele erau de așa natură încît era nevoie de o explicație ?

De mai multe ori, mama sa vorbise de ea, rîzînd, ca de „rățoiul său mic și urit". Ea se întreba dacă toți copii „de vîrstă înaintată", erau rățoi uriți, stigmatizați de vîrsta înaintată a părinților lor. Frații ei erau specimene cu totul magnifice.

„Un lucru mic, demodat", era unul din multele porecle care i se dau pe cînd era copilă. Ea avusese totdeauna impresia, nu numai că trebuia să ceară scuze mamei sale, dar că avea marea obligațiune de a face amendă onorabilă pentru nașterea ei inoportună.

De la cea mai fragedă vîrstă, ea purtase ochelari. Cînd frecventa grădina de copii, purta ochelari cu montura de oțel, mai tîrziu, ochelari cu montura de celuloid, iar cînd a ieșit în lume, purta ochelari fără montură. „Niciodată nu vei avea altă pereche de ochi", nu uita s-o avertizeze mama ei, de fiecare dată cînd o surprindea fără ochelari și îi poruncea să-i pună.

La Cascadă, doctorul Jaquith o trimisese la un oculist, care-i spusese că n-avea nevoie de ochelari și o sfătuise să renunțe la ei pentru totdeauna. Fără ochelari însă, mereu se simțea parcă dezbrăcată, ca și cum ar fi uitat să-și pună ghetele sau bluza.

În timp ce privea în oglindă fața aceasta prea puțin cunoscută, fără ochelari, se simți cuprinsă de teamă în ceea ce privește ieșirea din acest camuflaj ridicol. Chiar expresia feții se schimbase.

Și Lisa, cînd venise s-o caute la Henri, în ziua plecării din New-York, fusese izbită de această schimbare. Charlotte observase dojenile politicoase pe care le adresase domnului Henri. De ce trecuse tocmai la extrema aceasta ? întrebase ea. Nu era mai prudent, ca prima oară, să se taie puțin mai lung decît așa scurt ? „Dar Domnișoara mi-a spus să fac cum cred, că-i este egal, protestase el. Și o formă așa de frumoasă a capului și două bucle de păr ! Una înainte și alta înapoi !“

Lisa dojenise de asemenea și pe tînăra femeie cu fotoliu aerodinamic de dentist și de data aceasta cu mai puțină politețe :

— N-ai nimic de spus în ceea ce privește sprîncenele, Célestine ? Ști foarte bine că nu ți-am permis niciodată să tai pe ale mele. Cum ți-a trăznit prin cap să faci o asemenea monstruozitate ?

— Dar erau groaznice, doamnă, nu așa cum sînt ale d-vs. Erau foarte groase și stufoase, ca ale unui bărbat și se împreunau la mijloc, dîndu-i un aspect de veșnic mînioasă. Mi-a spus să fac ceea ce voiesc, că-i este tot una. N-am smuls din ele, decît pe jumătate... Nimeni nu se poate îndoi. Le-am făcut frumoase, nu este așa ? Are pielea fină...

— În fine, s-a făcut ! Lisa începuse să rîdă. Acum nu mai putem schimba nimic. Sprîncenele vor crește, — și părul de asemenea.

Cînd Lisa o întîlnise în salonul de așteptare, o întrebase :

— Te-ai privit în oglindă ?

Nu, nu avusese curajul s-o facă.

— Bine, să așteptăm pînă ce vei fi în siguranță pe bord. Barca își va face apariția în cel mult o oră. Trebuie să ne grăbim. Iată aici o blană care este, în sezonul acesta, într-o croazieră, absolut indispensabilă.

Și ea deschisese o cutie de carton care purta numele unui celebru blănar din Cinquième Avenue.

— Ți-o mărturisesc sincer, costă foarte scump, dar trebuia. O voi trece în contul doamnei Mame.

Mama Vale putea plăti blana, fiind una din cele mai bogate dintre bătrînele doamne bogate din Boston. Tot-

deauna ea plătise toaletele Charlottei. Aceasta însă continua să primească, ca bani de buzunar, aceiași sumă pe care mama o considerase suficientă pe cînd era la pension.

— Dar ce va zice, mama ? întrebase ea pe Lisa cu gura pe jumătate, privind blana cu oarecare sfială. Știi bine că ea le găsește pentru mine, prea bătătoare la ochi. Și într-adevăr, sînt. Dacă mă voi arăta cu aceste blănuri, chiar și bonele vor fi șocate. Și au aerul că ele costă grozav de mult.

— Poți să le separi și să nu porți, cînd te vei înapoi, decît o blană. În ceea ce privește prețul, îmi iau obligația că voi face pace cu mama mare Vale.

Și ea pusese în jurul umerilor Charlottei cele patru blăni suple, împodobite cu cozi ascuțite, cu labe moi și cu nasuri micuți și lungi.

— Îți dau, draga mea, un aspect !...

Cînd Lisa apăruse la Cascadă cu absurda sa propunere a unei croaziere, la început, Charlotte protestase, dar Lisa avusese răspunsuri la toate obiecțiunile ei, prin maniera sa de a înlătura toate obstacolele. În plus, doctorul Jaquith fusese pentru această croazieră. Era inutil să se gîndească să combată o asemenea asociațiune.

Cu multe săptămîni înainte, doctorul Jaquith declarase că ea se purtase așa de bine că putea părăsi Cascada. El dorea nespus de mult ca ea să pună în practică metoda sa, dar o sfătuia mereu, pentru început, să caute un alt anturaj decît acela al familiei. Discutaseră mult timp asupra acestui subiect. Lisa, între altele, ceruse și părerea prietenei sale, Renée Beauchamp. Renée voiajase mult și era foarte bine informată despre toate ținuturile din lume și locurile de odihnă de toate felurile.

Cînd Renée telegrafiase Lisei că-și schimbase planul și locul său rezervat pe bordul unui vapor care pleca în croazieră peste patru zile, era disponibil, Lisa imediat scosese cufărul și începuse să împacheteze o garderobă adecvată unei croaziere pe Mediterana.

Se constatase că de cînd Charlotte pierduse cincisprezece kilograme, rochiile Lisei îi veneau perfect. Lisa avea deja gata una sau două pentru Cascada, în așteptarea zilei cînd ea va putea să-și refacă garderoba. Lisa purta

încă doliul după Rupert, deci toate toaletele și accesoriile de culoare, în acest moment, pentru ea erau inutilizabile. Nu numai rochiile, dar chiar și pantofii veneau bine Charlottei și chiar centura, mănușile și toate nimicurile : de fapt, totul, cu excepția pălăriilor. Nu mai era timp să cumpere alte pălării, răspunsese Lisa la sugestiile timide ale Charlottei, dacă era posibil să găsească așa de mari pentru a se adapta părului ei des. Nu era nici timp să le prefacă și în plus se pierdea tot șicul pălăriilor.

— Atunci trebuie să schimb capul ! Un surîs ironic încreți buzele sale : Și nici asta n-ar avea prea mare importanță !

Fiecare își are felul său de a fi, rezultatul unei adaptări la aparența fizică. Lisa, natural, avea intenți bune, dar îi era extrem de neplăcut să se vadă deodată lipsită de aparența sa fizică, chiar dacă aceasta i-ar fi făcut puțină plăcere. Ea învățase să adapteze la aspectul său fizic, nu numai manierele ei, dar chiar obiceiurile și conduita ei. Acum, imaginea sa oferea un paradox susceptibil să fie supusă la tot felul de experiențe umilitoare.

În plus, care va fi efectul pe care-l va produce transformarea ei asupra mamei sale ? Programul era, ca după croazieră să se ducă direct acasă. Va lipsi cel mult opt săptămîni. Părul nu va putea să crească, în acest timp scurt, prea mult.

Și care va fi efectul pe care-l va produce croaziera aceasta asupra mamei sale ? Mama sa nu fusese consultată asupra acestei chestiuni. Nemulțumirea îi producea adesea tulburări cardiace. Acestea o puteau ucide ! Ce pastă moale fusese ea în mîinile Lisei și ale doctorului Jaquith ! O zdreanță ! De asemenea și în mîinile mamei sale fusese o adevărată zdreanță !

Ironia făcu loc slăbiciunii sale. I se părea că simte presiunea familiară și descurajarea se închise asupra ei ca o menghine. Și acum trebuia să întîlnească, la orele opt fără un sfert, pe bărbatul acela, pentru un cocktail !

— Aș vrea mai bine să mor ! spuse ea cu glas tare.

Ea deschise brusc ușa șifonierului micuț, unde camerista cabinei atîrnase rochiile ei. Ce găsi ea aici ? Rochia

această de seară roșie, pe care o văzuse uneori la Lisa, o va servi de minune în ceea ce privește scopul său.

Lisa prinsese cu un ac o bucățică de hîrtie pe umărul rochiei, spunînd :„condurii și poșeta de seară, în lamé, se găsesc în cutia cu accesoriile".

— Lisa, își spuse Charlotte, reîntorcîndu-se la sentimentele obișnuite, se gîndea că-mi voi pune ghetele de sport și voi lua sacul cu provizii ?

Se îmbrăcă repede. Rochia era de un roș de tanagra stacojiu, foarte simplă, cu un decolteu pătrat pînă jos.

Charlotte scoase poșeta în lamé, căută o batistă și o scutură. Din ea ieși un nor de pudră. Voi s-o pună în poșetă, dar își aduse aminte de parfum. Desfăcu pachetul roz, trase dopul micului flacon și scoase miniscula pipetă de cristal. Era umedă. Ea o șterse pe batistă, o reumplu de două ori și o puse, umedă și rece ca gheața, după fiecare ureche. Apoi se duse la șifonier, cu speranța că va descoperi o capă de seara.

Nu era aici niciuna din acelea pe care le văzuse la Lisa, dar în fundul șifonierului zări ceva în culoare stacojie. Era o capă lungă, înfășurată pe un semi-cerc, cu dublura în afară.

Desfăcînd-o, descoperi o capă pe care n-o mai văzuse niciodată. Era de catifea, de culoarea muștarului închis, cu desene în diverse tonuri brune și ici și colea, străluceau urme de culoarea argintului.

Ea o zvîrli cu un gest vioi, pe umeri. Îi venea pînă la genunchi. Aruncă o privire rapidă în oglindă, apoi privi mult imaginea sa. Străina, pe care o vedea reflectîndu-se, îmbrăcată cu capa aceasta bătătoare la ochi, ar fi privit-o de două ori, dacă ea s-ar fi alfat stînd, ca de obicei, lîngă mama sa, pe sofa, rezemată de zidul din salonul cel mare.

Toată viața ei, nu lăsase să treacă pe lîngă ea, strălucitorul cortegiu de mondene fără să nu cîștige oarecare simț critic. Ea observă la străina din oglindă un detaliu : buzele trebuiau să fie tot așa de stacojii ca și rochia, care se odihnea sub capă.

Ea știa cum se pune rujul. N-o mărturisise niciodată, nici chiar doctorului Jaquith, dar cînd avusese ocazia, în intimitatea camerei sale, ea încercase diverse cosme-

tice. Nu, de data aceasta nu făcuse ca atunci cînd fumase țigara după ușa închuiată !

La cererea Lisei, Célestine îi dăduse o trusă, plină cu diferite creme, loțiuni și pudre. O luă de pe raftul de sus al șifonierului, o deschise, descoperi aici un mic cilindru de nichel și-l aplică de-a dreptul și cu putere, pe buzele sale.

În clipa cînd aruncă o privire fugitivă în jurul ei, să se asigure că nu lăsase în urma ei nici un obiect de culoare, zări două plicuri albastre pe masa rotundă, fixate de pardoseală, în mijlocul cabinei. Le deschise. Prima zicea :

AM VORBIT CU DOAMNA MAMA STOP NIMIC DEZAGREABIL STOP AMUZĂ-TE BINE LISA.

Cea de a doua :

CĂLĂTOAREO, ÎMBARCĂ-TE STOP JOACĂ-ȚI ROLUL STOP JOS CU CONȘTIINȚA DIN NOUVELLE ANGLETERRE JAQUITH.

Textul mesajului doctorului, era familiar. Cele două cuvinte de la început era un citat dintr-un poem de Walt Whitman, pe care i-l dăduse dactilografiat pe o bucată de hîrtie, atunci cînd ea plecase de la Cascadă. Era în portofel, dar acum n-avea timp să recitească poemul.

Strecură cele două radiograme în poșetă, o închise cu un clinchet sec, stinse lumina cu un gest brusc și părăsind cabina, condurii săi în lamé alergară de-a-lungul coridorului strîmt, cu graba unor conduri de cenușăreasă. Întîrziase zece minute.

III

Charlotte se opri pe prag, scormonind cu privirea, barul plin de lume și de fum, întrebîndu-se dacă-l va recunoaște printre atîția bărbați. Și dacă el o va recunoaște !

În fine, îl văzu ivindu-se din fumoar și venind spre ea. O așteptase intr-un colț discret.

El o conduse aici și se așezară la o masă goală, unul lîngă altul, pe banca cu spatele înalt. El era îmbrăcat tot așa convențional ca și după masă : haina neagră, cravata neagră, butoni de manșetă de sidef închis.

— Ce luați ?

Ea nu cunoștea numele diverselor cocktail-uri.

— Ce credeți D-voastră.

— Un Martini ? Fumați ?

Și el îi întinse un pachet pe jumătate plin, pe care-l scosese din interiorul hainei.

Ea luă o țigară și de data aceasta, cînd i-o aprinse, tuși puțin.

— Nu mai pot continua, mult timp, comedia aceasta, își spuse ea.

— O ! apropos, remarcă el, am văzut pe Thompson și m-a întrebat dacă ne-am înscris pentru excursiunea din Majorca. Eu nu. Mi-a spus că nici d-voastră nu sînteți înscrisă și mi-a propus să facem împreună plimbarea aceasta. El preferă să ne grupăm, doi sau patru, așa cum va fi posibil. Poate că nu veți coborî deloc la Majorca ? Probabil că ați văzut-o. Și poate voiți să lăsați hazardului alegerea tovarășului d-voastră. Sau poate aveți un prieten sau o cunoștință oarecare, pe bord, cu care doriți să vă duceți ?

— N-am nici un prieten, nici cunoștințe pe bord. Merg cu multă plăcere cu d-voastră.

Nu luară masa împreună. Ea se așeză la locul ei obișnuit, la o masă cu alte cinci persoane, doi bărbați și trei femei, iar el se afla în alt loc, de cealaltă parte a sufrageriei.

Cind se intîlniră iar, după cină, ea stătea în biblioteca pustie, într-un fotoliu mare, așezată aproape de focul din soba care imita căminul.

— A ! Iată-vă ! V-am căutat peste tot. Doriți să mergeți cu automobilul la... așteptați... cred că Söller... în partea cealaltă a insulei sau preferați să rămîneți la Palma ? Thompson dorește să știe.

— Şi d-voastră ? întrebă Charlotte, care ar fi preferat să rămînă în împrejurimile Palmei.

— Să mergem la Söller. Să profităm de tot ceea ce ni se oferă !

— Am înţeles ! Să mergem acolo !

— Bine ! Voi avertiza pe Thompson. El trase un fotoliu lîngă ea. Nu găsiţi delicios parfumul unui foc din lemne ? El întinse mîinile şi făcu gestul că se încălzeşte la o flacără artificială.

— Parfumul nu-i nimic, dar scînteierea buştenilor !

— Tot aşa cum ai căuta să mulgi o vacă în pădure !

El se prefăcu că-i este frig. Temperatura, după ce Gibraltarul şi cordonul său de lumini dispăruse, începuse să scadă.

— Cine poate să creadă că noi am stat, nu de mult, azi la prînz, pe o terasă însorită şi am băut cafea şi licheur ?

— Nimeni !

Da, nimeni dintre aceia care o cunoscuseră, n-ar fi crezut că ea stătea acum aici, cu ruj pe buze şi cu parfum după urechi, atîta parfum, de fapt, pe care tovarăşul său, sorbind aerul, îl remarcase.

— Simt ceva şi mai delicios decît parful lemnului care arde.

El privi în jurul său, căutînd de unde provenea acest parfum.

— Mă-ntreb mereu, ce poate fi ?

— „Quelques Fleurs", răspunse ea sec.

Ce idioată ! Dăduse prea mult parfum !

— Ce drăguţ din partea d-voastră !

El tăcu, se rezemă de spatele fotoliului său şi o privi atent, în ochi, cu o privire amuzantă :

— N-am putut să-l definesc !

Acest examen indiscret era supărător. Ea se învălui cît putu mai bine în capă, ca şi cum căuta să se apere.

— Ce minunat că v-aţi pus aceasta, cum o numiţi D-voastră, manteau, şal... aţi fost cu adevărat impresionantă cînd aţi apărut jos pe pragul barului, astă-seară, venind să mă căutaţi.

— O ! gîndi ea, probabil că am pus prea mult ruj.

— Acela care a făcut desenul acesta, cunoaşte etimologia sa. Nu pretind că am cunoştinţe prea variate, dar ştiu, cînd vreau, să recunosc fluturii de sidef.

— Nu înţeleg ce voiţi să spuneţi, zise Charlotte.

— Dar despre fluturii desenaţi pe capa d-voastră !

Ea îl privi stupefiată.

— Nu ştiaţi că sînteţi un specimen perfect de argynne, cu urme de argint ? În colecţia mea, am mai multe eşantioane. Chiar eu i-am prins pe muntele Washington ; pupele lor se repauzează pe frunzele de violete.

— Sînteţi entomologist ?

— Nu, dar fluturii sînt pierderea mea de timp favorită. Am citit că le plac frunzele violete. Aceasta mi s-a părut foarte poetic şi un regim cu totul specific fluturilor. Dacă voiţi, plecaţi-vă puţin înainte. Liniile acestea subţiri, care urcă peste umeri, aş spune că sunt antenele d-voastră.

El se ridicase şi se plecase spre ea.

— Sper că nu vă supără faptul că vă examinez. A ! dac-aş avea o lupă ! Dar, se întrerupse el, ce este aceasta ?

— Ce ?

— Ceva pe capa d-voastră ! O clipă ! Este un ac ! Bănuiesc că cineva a vrut să vă facă o farsă.

— Dacă vreţi, luaţi-l.

Îl desfăcu, dar avu nevoie de mult timp ca să găsească acul, care, de sigur, nu-l putuse împiedica să citească ce scrisese Lisa.

— Iată-l zise el în fine, dîndu-i hîrtia.

Lisa, cu scrierea ei clară, scrisese : „N-am avut o capă care să-ţi vină bine şi aceasta este a lui Renée. Ea spune că produce totdeauna efect şi i-a adus mereu succese. Speră că tot aşa va fi şi cu tine“.

— Ei bine ! acum mă puteţi defini.

Şi întinzîndu-i hîrtia, rîse zgomotos.

El puse ochelarii cu montura de baga şi o examină.

— Ce-nseamnă aceasta ? N-are nici cap şi nici coadă.

— E destul de clar. Reciteşte-o.

Ea ridică bărbia, recurgînd, ca de obicei, la aroganţă, ca să-şi ascundă încurcătura.

El studie biletul.

— Nu-nţeleg nimic !

— Ei bine ! capa aceasta aparţine amicei d-voastră Renée Beauchamp. Natural, ea n-o putea purta într-un ranch şi mi-a împrumutat-o. Nu ştiam ce reprezintă desenul, căci altfel vă asigur că nu aş fi apărut cu aripi de fluture ! strigă ea cu mînie reţinută.

— O ! văd exclamă el visător. Aţi împrumutat aripile. Dar cu toate acestea, vă vin de minune.

— Nu, de o mie de ori nu, îl contrazise ea. Nu-mi vin absolut deloc bine ! Sînt cu totul ridicole. Toată situaţia aceasta este ridicolă !

Ea vorbea cu o astfel de indignare, că fu rîndul lui s-o privească stupefiat. El luă loc pe scaun.

— Ce situaţie ? De ce este ridicolă ? Mă găsesc în plin mister.

— Vă voi lămuri. Aţi citit, pe cînd eraţi copil, o carte intitulată *Sara Crewe* ?

— Nu-mi aduc aminte, dar aceasta îmi aminteşte ceva.

— Sara Crewe, începu ea, căutînd cu grijă cuvintele care puteau exprima mai bine dispreţul în care voia să se menţină, era o sărmană creatură patetică, care n-avea prieteni, ci numai cîteva zdrenţe bătrîne. Ea trăia o viaţă mizerabilă într-o mansardă, pînă în ziua cînd un bătrîn bogat şi bun, o vizită şi avu milă de sărmana femeie.

Ea tăcu, buzele sale schiţară un surîs care însă nu fu decît o grimasă. Cu orice preţ, trebuia să caute să nu roşească. El se gîndea că ea n-avea nici cel mai neînsemnat simţ al umorului.

— Dacă voiţi, daţi-mi biletul acesta.

El i-l dădu şi ea îl rupse în mici bucăţele, pe care le vîrî în poşetă. Din mila lui Dumnezeu, el debarcă la Nice. Nu-l mai vedea decît pînă poimîine.

— Aţi avut dreptate să spuneţi că cineva mi-a făcut o farsă, continuă ea disperată. Farsa, cum nici nu vă puteţi închipui, este prea răutăcioasă. În general, după cum cred că ştiţi, farsele sînt bazate pe ridicol.

Ea se ridică, lăsă să-i alunece capa de pe umeri şi o puse pe braţ.

— Plecaţi ? zise el, ridicîndu-se. Dacă nu vă displace, rămîneţi.

În clipa aceasta, se auzi, de pe pragul bibliotecii, o voce ascuţită :

— A! Iată-i!

Era domnişoara Demarest, îmbrăcată cu o rochie de tafta neagră, cu jupa voluminoasă. Ea se apropie de chemineu cu maniera unui balonaş. Din acest balonaş, al cărui orificiu era închis cu o sforicică, aerul scăpă cu un şuierat ascuţit. Cînd jupa de tafta fu aproape de cămin, ieşi iar un şuierat asemănător.

— O! Domnul Durrance! Exact bărbatul pe care-l căutam! De asemenea şi pe Domnişoara Beauchamp! E în regulă

Tăcu, să prindă avînt.

— Avem nevoie de o pereche pentru partida noastră de bridge. Fiţi aşa de drăguţi şi veniţi. Mă veţi scoate dintr-o grozavă încurcătură.

— Cred că nu sînt un jucător prea bun.

— Dar, domnule Durrance! Nu-l credeţi, domnişoară Beauchamp! A jucat aseară şi a reuşit două lovituri bune. V-am văzut reuşita cu proprii mei ochi!

Ea agita în direcţia sa un index răzvrătit.

— Desigur, dar... Se întoarse spre Charlotte: jucaţi cărţi?

— Am jucat piticul galben cînd eram copilă şi mai tîrziu, whist, dar sînt ani de-atunci. Acestea erau ale vîrstei şi am pus capăt comediei pe care o jucam.

— O! Domnişoară Beauchamp. Ştiu că d-voastră glumiţi! spuse domnişoara Demarest, agitînd spre Charlotte, acelaşi index răzvrătit.

Totuşi, Charlotte spusese adevărul. Mama sa ura jocurile de cărţi. Dar tatăl său era un jucător de whist, pasionat, şi uneori, atunci cînd lipsea unul din bătrînii camarazi, făcea pe-al patrulea. Deci, înainte de vacanţa de la Cascadă, ea nu jucase niciodată bridge. Din contră însă, în ultimile şase săptămîni, jucase aproape în fiecare seară. La Cascada, fiecare era obligat să petreacă seara cu un joc de societate şi să contribuie, în oarecare măsură, la distracţia comună, chiar dacă aceasta nu era decît din amabilitate. Charlotte alesese bridge-ul, ca una din contribuţiile cele mai puţin neplăcute pe care o putea oferi sociabilităţii.

— Nu este aşa, domnişoară Beauchamp, că n-aţi putea jura că n-aţi jucat niciodată bridge în viaţa D-voastră ? insistă domnişoara Demarest.

— Desigur, nu, dar nu-l cunosc de cît foarte puţin.

— O ! chiar dacă-l cunoaşteţi cît de puţin, să-ncercăm, exclamă Durrance. Poate că-i vom face un serviciu domnişoarei Demarest !

O astfel de amabilitate era nouă pentru Charlotte. Atitudinea mamei sale faţă de toate menajerele plătite, era totdeauna glacială. Ea prefera să-şi facă singură cunoştinţele.

Charlotte ezita. „Reacţionaţi. Participaţi. Contribuiţi". I se părea că aude, de la trei mii de kilometri, pe doctorul Jaquith. Şi în timp ce apăsa poşeta pe şold, ea percepu foşnetul hîrtiei cu ultimul mesaj şi cuvintele dactilografiate pe hîrtia lustruită, de culoare bleu. „Călătoareo, îmbarcă-te !" trecură prin mintea sa, îndemnînd-o la efort şi la acţiune.

— Nu cunosc prea bine regulile, ezită ea.

— Domnul fie lăudat ! Nici eu prea mult, zise Durrance.

Ea se întoarse către domnişoara Demarest.

— Trebuie să schimbăm partenerul ?

Era prea mult, căci arătase, prin întrebarea ei, că avea o anumită preferinţă.

— Nu, aceieaşi parteneri, de la începutul şi pînă la sfîrşitul serii, o asigură domnişoara Demarest.

— Veniţi, să încercăm amîndoi, norocul... Domnişoară Beauchamp, spuse Durrance, făcînd o pauză semnificativă înainte de „Domnişoară Beauchamp", cu ochii scînteind de o privire complice, care însemna : „Amîndoi ştim ceva de care intrusa aceasta, habar n-are, nu este aşa ?"

Instantaneu, simţi inima oprindu-se. Adesea ea interceptase astfel de semne schimbate între prieteni, atunci cînd urma să fie îndepărtată. Totdeauna simţise răceala singurătăţii.

Nu avea nici o raţiune să corijeze eroarea menajerei. Atitudinea lui nu însemna oare că el considera explicaţia ei confindenţială şi că voia s-o protejeze ? Aruncîndu-i privirea aceasta complice, ea simţi că el lua asupra sa totul, dacă ea se va găsi în încurcătură la masa de bridge.

— Bine, primesc, achiează ea. Voi face cum e mai bine.

De sigur, acesta era momentul cînd trebuia să declare că ea nu este Domnişoara Beauchamp, dar înainte de a putea rosti un cuvînt, balonaşul, scoţînd unul din şuierăturile sale ascuţite, exclamă : Minunat ! Perfect ! Repede !

Un secret împărtăşit, în general, leagă două persoane. În toate cele patru partide, perechea cîştigătoare schimba masa şi înainte de distribuirea cărţilor, se prezentau jucători care nu se cunoşteau. Charlotte nu cunoştea pe nimeni şi Durrance numai pe cîte unul. Cum ea era partenera sa, luă iniţiativa prezentînd-o de fiecare dată — în total de cinci ori — sub numele de domnişoara Beauchamp şi de fiecare dată, atunci cînd îi întîlnise privirea, îi făcuse cu ochiul.

În timp ce seara înainta, ea se întreba dacă făcea acestea ca să-i fie agreabil sau ca să se amuze. Dar, în orice caz, dacă ea nu avusese curajul să declare că nu se numea Beauchamp, ce s-ar fi întîmplat dacă el ar fi refuzat net să mai joace mult timp rolul de complice şi ar fi tăiat firul, nu prea solid, care se ţesuse între ei ? Desigur, o femeie cu experienţă ar fi ştiut cum să iasă din situaţia aceasta printr-o ironie glumeaţă ; dar ironia era ceva la care nu te poţi exersa singur între patru pereţi. Ar fi fost ridicolă s-o încerce acum pentru prima oară. Cît despre humor, acela pe care-l poseda, era de natură caustică, iar sarcasmul era ultimul lucru pe care dorea să-l aplice acestui străin binevoitor. Astfel, deplîngînd inexperienţa sa, mărită de timiditate, accepta repetatele prezentări sub numele de domnişoara Beauchamp, fără să protesteze.

Charlotte avu nevoie de toată prezenţa sa de spirit ca să joace bridge şi se ruga ca să nu se complice situaţia sa. Dar înainte ca turul să se fi terminat, fu atît de aproape de catastrofă, că ea nu putu respira în linişte, timp de zece minute.

La începutul partidei din urmă, o doamnă oarecum în vîrstă, se întoarse spre ea şi îi spuse :

— Îţi aminteşti de mine, Renée ?

— Cred că nu... Eu...

— Nu te-am văzut de mult. Nici nu te-aş fi putut recunoaşte, dar am văzut numele dumitale pe lista pasa-

gerilor. Veneam pe la voi cînd erai micuță. Înainte de căsătorie, mă numeam Harriet Parmalle, cea mai bună prietenă a mamei dumitale și dumneata mă numeai „Tanti Hattie".

Ea privi pe Charlotte cu un surîs dulceag, așteptînd exclamația ei de recunoaștere.

Charlotte lansă partenerului său o privire disperată și deschise gura ; dar el îi tăie vorba :

— Dar aceasta nu este *Renée* Beauchamp, informă el îndatoritor pe tanti Hattie. Ați făcut aceiași greșeală ca și mine. Domnișoara aceasta — el făcu o pauză, apoi continuă cu un calm imperturbabil, — este *Camille* Beauchamp. O altă familie, mi-a spus domnișoara Beauchamp, deși există o vagă asemănare. Au făcut o eroare stupidă pe lista pasagerilor ! Dar jucăm bridge, da sau nu ? Cine anunță ? A ! eu ! Așteptați să mă gîndesc.

În liniște, studie cărțile sale timp de o jumătate de minut, apoi, ridicînd ochii și lansînd Charlottei o clipire de ochi triumfătoare, declară scurt : „pas".

La sfîrșitul turului, după ce numele perechei învingătoare (care nu era domnișoara Beauchamp și domnul Durrance) fusese anunțat și după ce cîștigul (o scrumieră de aluminiu care reprezenta o barcă, colorată, cu gravură în fund) fusese predat, Durrance propuse o ultimă reîmprospătare, în bar.

— Poate că locul nostru este liber...

Nu trecură trei minute de cînd se așezaseră aici, cînd balonașul reapăru, lăsînd să-i scape cloncănitul de plăcere.

— O ! iată pe fugarii noștri ! Doresc să vă prezint persoanele cu care veți împărți mîine, automobilul. Doamna și domnul Ricketts, din Sioux City, Iowa. Oameni încîntători. Și care joacă bridge.

Ea tîra după sine pe d-na și d-l Ricketts.

Doamna Ricketts purta o rochie prea decoltată, acoperită de sechini și un rînd de brățări scînteietoare împodobeau încheieturile mîinilor grăsulii. Domnul Ricketts, un bărbat scund, cu aspectul hărțuit, nu-și schimbase costumul pentru seară. El purta un costum de stradă, cu o cravată roșie.

— Doamna şi domnul Ricketts, domnul Durrance şi Domnişoara Beauchamp! anunţă d-şoara Demarest. Şi sper că vă veţi distra mîine. A propos, Domnişoară Beauchamp, vreau să vă cer o favoare. Aţi fi un înger dacă aţi participa la concertul nostru de binefacere din săptămîna viitoare. Cineva mi-a spus că d-voastră recitaţi cele mai spirituale monologuri.

Iar, înainte ca domnişoara Charlotte să fi vorbit, tovarăşul său se grăbi să-i vină în ajutor :

— Domnişoara nu este Renée Beauchamp, aceea care recită monologuri. Aceasta este Camille Beauchamp, repetă el cu aerul că este perfect mulţumit de el însuşi.

IV

— Sinteţi foarte ingenios, remarcă sec Charlotte, cînd fură iar singuri.

El nu negă.

— Dar n-am fost, după cum mi se pare, prea prompt în răspunsul cu tanti Hattie. Am crezut că o cunoştinţă a lui Renée, în clipa cînd am început să vă prezint sub numele de domnişoara Beauchamp, nu se va ivi în calea noastră.

— Dar pentru ce aţi început ?

— Pentru că am crezut c-o doriţi !

— Pentru ce aş fi dorit-o ?

— Nu mi-am pus întrebarea aceasa, dar văzind că d-v n-aţi spus domnişoarei Demarest că nu sinteţi domnişoara Beauchamp, am tras concluzia că nu eu eram acela care să vînd secretul, mai ales după ce găsisem biletul acela şi d-voastră aţi fost obligată şi-mi spuneţi ceva pe care altfel nu mi l-aţi fi confiat. Am avut dreptate ?

— Pe legea mea, după cit mi se pare, aceasta nu simplifică deloc situaţia mea pe vapor.

— Pentru ce nu m-aţi oprit de prima dată ?

— Pentru că n-am avut cap... Foarte simplu, n-am îndrăznit, rînji ea.

— N-aţi îndrăznit! Dar pentru ce aveţi nevoie de atîta curaj? În general, de ce mister este vorba? N-am ştiut nimic. Mi-ar părea, într-adevăr, rău dacă v-aş fi creiat supărări. Dar ce este în chestia aceasta aşa de serios? Cînd voi debarca la Nice, n-aveţi să spuneţi decît că eu am vrut să vă fac o mică farsă.

— Pentru ce m-aţi numit Camille?

— O! o idee care mi-a trecut prin cap. Am găsit că Beauchamp sună bine cu pronumele Renée. M-am gîndit la Fifi, dar am conchis că acesta nu vă va conveni; cunoştinţele mele în pronumele feminine franceze sînt limitate şi puţinele pe care le cunoşteam, au dispărut complet din memoria mea, în afară de acestea două. Sper că nu v-aţi simţit ofensată. De fapt, eu cunosc foarte puţină literatură franceză. N-am citit niciodată *Dama cu Camelii*. Mi-ar fi imposibil să spun, în clipa aceasta, dacă este vorba de un roman sau de o dramă.

— Şi totuşi aţi găsit că mi se potrivea.

— În orice caz, mai bine ca Fifi. În rochia aceasta epatantă, roşie, după părerea mea, vă asemănaţi cu o prea frumoasă camelie. În afară de faptul, adăugă el, apropiindu-se şi sorbind iar aerul, cu ochii strălucind de plăcere, că florile cameliei n-au un parfum aşa de dulce.

Era a doua oară cînd el făcea aluzie la parfum. De sigur că-l simţea gîdilîndu-i nările! Acasă, cînd unul din călăii săi, June sau Nichols, unul sau altul din cei doi nepoţi sau nepoate, se distrau bătîndu-şi joc de unul din defectele sale („să facem pe tanti Charlotte să turbeze", ziceau ei), totdeauna avusese o teamă de moarte ca roşeaţa ei umilitoare, să nu se urce în obraji. Sarcasmul era singura defensivă efectivă contra acestei jene şi ca, în momentul acesta, recurse la el.

— Bănuiesc că d-voastră vreţi să pozaţi ca o secătură, spuse ea, punînd în tonul şi în atitudinea sa toată răutatea de care era capabilă.

Veselia dispăru din ochii lui aşa de instantaneu ca şi cînd ai fi bătut din palme şi ai fi înspăimîntat o pasăre cocoţată pe marginea ferestrei. El nu răspunse imediat. Pe masă, în faţa lui, avea un pahar mare, pe jumătate plin cu bere. Îl trase lîngă el, cufundă privirea înlăuntru, învîrtindu-l încet între degete, în timp ce vorbea:

— Da, zise el liniștit, cred că am avut intențiunea să fiu o secătură. Evident, v-am apărut ca un nepoliticos venal. Regret...

Imediat Charlotte deplînse ironia sa. O! Ea nu se adapta totdeauna oamenilor. Ea nu era capabilă să păstreze aceiași bunăvoință față de un străin, mai mult de o zi. I-ar fi plăcut mai bine să strige: Dacă vreți, iertați-mă! Nu am vrut să spun așa ceva! Dar cuvintele îi rămineau în git. Ea era din Boston și era o Vale. Fusese invățată să se comporte de maniera aceia că nu era niciodată nevoită să spună: „iertați-mă" (în afară de cazul cînd se adresa lui Dumnezeu într-o rugăciune spusă în gind, ceea ce nu micșora cu nimic respectul de sine însăși). De aceea ea nu spuse nimic. În fața ei avea un pahar mare, identic cu paharul tovarășului său, în afară de faptul că spuma era pînă aproape de buza paharului. Charlottei nu-i plăcea primul pahar cu bere. Totuși îl luă și dădu pe gît mai multe înghițituri din băutura aceasta amară.

— Și soția mea îmi spune că-mi pierd timpul voind să fiu spiritual, continuă Durrance. Din acest punct de vedere, ea mă găsește plictisitor. De aceea nu vă pot blama că gindiți ca și ea.

Charlotte avu dorința să răspundă: „Soția d-voastră pare că este tot așa de neplăcută ca și mine". În loc de aceasta, ea schimbă subiectul:

— Locuiți la New York?

Cum el vorbise de soția sa, trebuia, după tradiție, să locuiască undeva.

— Nu, într-o mahala.

— În care? urmă ea, nevoind să lase să cadă conversația înainte de a putea să-l părăsească, fără să adauge încă o insultă la injuria recentă, să se refugieze în camera sa și să înfrunte singură zbuciumul intim al eșecului și al regretului.

— Mount Vernon.

— Cunosc pe cineva care locuia la Mount Vernon, răspunse repede Charlotte. O fetiță pe care am vizitat-o cînd eram la pension. Dar familia sa s-a mutat departe, undeva prin Connecticut.

— Perfect.
— De ce este perfect ?
— Destinația celor mai mulți oameni se pare că este „mai departe, undeva prin Connecticut", ceea ce înseamnă că ei se mișcă în direcția aceasta. Mai bine zis, unde găsesc să locuiască.
Vocea lui avea o intonație batjocoritoare. I se părea că se ascultă pe ea însăși, atunci cînd cineva, prin inadvertență, atingea un punct sensibil. Ea se plecă spre el :
— Acum o clipă n-am voit să spun ceea ce-ați crezut d-voastră. N-am găsit că sunteți nepoliticos. Îmi place cînd sunteți vesel.
Ea tăcu brusc. Niciodată nu făcuse asemenea complimente unui individ oarecare.
Ridicînd privirile din paharul pe care-l rostogolea mereu între degete, răspunse :
— Vreți să spune-ți că mă iertați c-am fost o secătură ? Că am complicat situația d-voastră pe bord ? Și
— D-voastră n-ați fost o secătură, d-voastră n-ați complicat nimic. Adevărul este că nu cunosc ce-i gluma. Știu c-am dat prea mult parfum și n-am avut prezența de spirit să suport o oarecare tachinare relativă la chestiunea aceasta.
— Dar pentru gustul meu, n-ați pus prea mult. Găsesc că punînd, ați fost nespus de gentilă. Ce părere aveți despre felul cum am jucat bridge ? întrebă el amabil. Am fost stîngaci ?
— Stîngaci ! Ați fost splendid !
— Isabelle, soția mea, spune că eu n-am dreptul să impun felul meu de joc, decît copiilor.
— Joacă bine bridge ?
— O ! nu. Isabelle nu joacă deloc. După cum ați auzit, nu mi-am jucat bine rolul, căci femeia aceea mi-a spus că trebuia să contrez anunțul d-voastră, cînd ați anunțat două pici.
— N-o interesa ! Nu erați partenerul ei.
— Sunteți foarte gentilă că mă apărați și spuneți că nu vă așteptați ca eu să contrez.
— Acesta este adevărul. Nu mă așteptam.

De fapt, ea nu se așteptase la așa ceva. Jucaseră deja mai multe partide și el ignorase toate regulile, cu nepăsarea unuia care stă la masă și nu se îngrijește să utilizeze sau nu, un serviciu corect. El avea acela ce se numește simțul instinctiv al cărților. Și de asemenea, avea manierele instinctive ale jucătorului care joacă repede, cu calm și fără comentarii. El zise :

— Ei bine ! Mi-ar face plăcere să te-audă Isabelle !

— Și eu m-aș bucura să m-audă doctorul Jaquith ! N-am obiceiul să țin discursuri lungi. De asemenea, mi-ar face plăcere să mă vadă.

— O ! doctorul Jaquith, este un bătrîn bogat și bun. De ce nu-mi povestești sfîrșitul întîmplării ?

— Astă-seară, nu. Dar doctorul Jaquith nu este un bătrîn bogat și bun !

Un băiat se apropie cu o bucățică de hîrtie. Durrance semnă și dădu bacșiș. Apoi :

— Unde locuiți la Boston ? întrebă el. Cred că nu găsiți întrebarea mea indiscretă, după cum sper, căci și d-voastră mi-ați pus una la fel.

— Nu este așa că vă temeți să nu mă jigniți ?

— Nu, de o mie de ori, nu ! Pentru nimic în lume. Spuneți-mi, unde locuiți ? Pe Colline ? În Back Bay ? Pe Avenue ? Pe Esplanade ? Sau ca mine, prin împrejurimi ?

— Locuiesc la Back Bay, Marlborought Street. Văd că d-voastră cunoașteți Bostonul.

— În orice caz, mai bine ca Gibraltarul, recunoscu el. Foarte bine. Și eu sînt din Nouvelle-Angleterre. Sînt născut la Vermont.

— Toți Vermontezii cunosc tot așa de bine Bostonul ?

— Dar nu-l cunosc prea bine. Nu cunosc Bostonul decît sub aspectele Cambridge-ului.

— Înțeleg. Bănuiesc, Harvard.

— Fals. Regret. Numai un an la Massachusetts Institute of Technology.

Apoi brusc, ca și cum ar fi dorit să schimbe subiectul :

— Am o idee, anunță el. Doriți să mergem împreună cu Ricketsi, să închiriem o trăsură pentru amîndoi, să ne întîlnim cu tovarășii noștri la Söller pentru masă,

sau voiți mai bine, îndrăzni el să adauge, să mergem după bunul nostru plac ?

— Rickettsi nu sînt prea tentanți, dar mi s-a spus să fiu, în cursul acestei croaziere, gentilă cu toată lumea.

— Ei bine ! Mîine, concentrați-vă amabilitatea asupra mea.

— Îndrăzniți să alergați spre risc ? Nimeni nu poate spune cît timp voi reuși să rămîn amabilă. Acasă am reputația că posed o limbă ascuțită ; ați avut deja un exemplu.

— Eu iau răul în bine.

Ea aruncă o privire la ceas.

— Priviți ora ! exclamă ea, întinzînd spre el brațul sting.

El apucă mîna ei așa de nepăsător ca și cînd ar fi fost de lemn și apropie ceasul de ochi.

— Numai douăsprezece și jumătate.

Atunci cînd ei sosiră aici, în micuțul spațiu, din centrul salonului, rezervat dansului, nu mai erau decît trei sau patru perechi. Orchestra cînta un cîntec vag, în minor, acompaniat de un tam-tam monoton.

Ei luară loc pe o sofa, aproape de ușă. Muzica încetă, păru că prinde iar alean și porni pe o arie cu totul diferită, tot așa de răcoritoare ca briza, după cum spuse Charlotte, la sfîrșitul unei zile călduroase. Primele măsuri ale unui vals cunoscut, izbiră urechile sale.

— „Pădurea vieneză", murmură Durrance, cu fața iluminată de plăcere.

Cînd muzica atinsese totala sa frumusețe a temei, pista se găsea acoperită cu perechi, care valsau.

— Încercăm și noi ?

— Nu dansez, zise Charlotte.

El înțelese amărăciunea din vocea ei.

— Cu atît mai bine. Nici eu nu simt nevoia să dansez. Fiicele mele pretind că nu știu. Facem o plimbare pe punte ?

Charlotte avu impresia stranie că scena aceasta mai avusese loc odinioară. În aceiași clipă, viziunea lui Leslie

Trotter se impuse în mintea ei. De fapt, scena aceasta mai avusese loc !

— Nu, mulţumesc. Prefer să nu mă duc, zise ea cu privirile fixate pe dansatori.

— O ! Iată Thomson ! exclamă Durrance. Mă duc să-i vorbesc despre aranjamentul de mîine. Vin într-o clipită.

Şi el dispăru.

Charlotte rămase cu privirile fixate pe dansatori.

Mama sa şi cu ea, într-o vară, erau într-o croazieră în Norvegia şi în Suedia. Ea întîlnise pe Leslie atunci cînd mama sa era reţinută în cabină de un guturai. Leslie era unul dintre tinerii ofiţeri ai vaporului. Tinerii ofiţeri aveau voie să danseze cu pasagerele tinere, pentru a mări popularitatea croazierei, după cum zicea mama ei. De fapt, ea dezaproba aceasta cu tărie.

Stînd pe o sofa, lîngă uşa de la intrare a sălii de dans, o sală analoagă acesteia, Charlotte privea dansatorii. Era singură, ca şi acum. Sofaua era aşa de departe de pistă, că se vedea destul de clar, că ea nu căuta partener. Cînd văzuse pe tînărul ofiţer apropiindu-se, ea întorsese ochii. Experienţa îi arătase, că tînărul care se apropia de ea, nu venise cu gîndul s-o invite, aşa că atunci cînd tînărul ofiţer se înclinase cerîndu-i să-i facă onoarea unui dans, ea nu era pregătită pentru invitaţia aceasta.

— Nu dansez, răspunsese ea brusc.

Acum doi ani, ca debutantă, nu se arătase îndemînatecă pe parchet şi renunţase să lupte cu arta aceasta. Tînărul ofiţer sugerase o plimbare pe punte, exact ca şi acest străin, astă-seară, — acest bărbat cu numele aşa de bizar, cum ea nu mai auzise niciodată pînă acum, Durrance, J. D. Durrance —. Nu ştia nici ce înseamnă J. D. ! De asemenea şi Leslie, era un străin cu un nume bizar, pe care ea nu-l auzise niciodată pînă atunci. I se părea că viaţa nu face nimic altceva decît să se repete. La ea era de văzut dacă nu se vor repeta toate !

Leslie o chemase pe puntea superioară, din prima seară, să caute puţin aer curat, după cum spusese el.

Era cald, foarte cald pentru dans. Stătuseră în umbra deasă a unui ventilator. După un sfert de oră, el alunecase neglijent brațul în jurul taliei Charlottei. Ea nu-l respinsese. Nu voia ca tînărul ofițer să-și imagineze că-i era frică de brațul unui bărbat în jurul taliei sale, chiar dacă ea nu dansa. Ea îi sugerase ideea să se înapoieze în salon ca să caute aici o altă parteneră, dar el îi spusese că preferă tovărășia ei și nu mai dansase deloc în seara aceea.

Nu se întîmplase de multe ori ca tînăra Charlotte să poate fi singură, fără mama sa, fără să fie întrebată sau, ceea ce era și mai grav, urmărită și adusă înapoi. Ea și cu Leslie rămăseseră aici, în întuneric, mai mult de o oră. În cele din urmă, o sărutase. Răspunsul Charlottei fusese cu totul diferit de acela pe care-l aștepta. De altfel, ea nu știa exact ce aștepta el. În romanele pe care le citise, bărbații nu iubeau femeile care fac pe sfintele.

Ea ieșise în lume de abia de doi ani. Leslie o sărutase a doua oară. Și a treia oară. Cînd a sărutat-o a treia oară, Charlotte simțise aceia ce, foarte simplu, simți-se la prima sărutare. După patru zile, era înamorată nebunește de Leslie Trotter...

— Thompson spune că totul este în ordine. El se va duce cu familia Ricketts. — Vocea vibrantă a lui Durrance răsună triumfătoare la urechea Charlottei, în timp ce el se așeza pe sofa, lîngă ea. — El spune că trebuie să plecăm la orele nouă și jumătate, după d-voastră, nu este prea tîrziu...

— O ! Era hămăitul domnișoarei Demarest. În fine, vă regăsesc ! De ce nu dansați, domnule Durrance ? Aseară v-am văzut dansînd divin. Și d-voastră, domnișoară Beauchamp, de ce nu dansați ? Nu trebuie să rămîneți amindoi de-o parte. Veniți !

— Astă seară, nu, zise Durrance, ridicîndu-se, ne-am hotărît să ne ducem la culcare. A propos, în ceea ce privește familia Ricketts, ne vom mai gîndi...

Charlotte aruncă o privire spre ușă. Era momentul cînd putea să se eschiveze. El sta cu spatele și ușa era lîngă mîna ei. N-avea decît să treacă pragul.

— O! Un nou hămăit. Iată familia Miller. O pereche încîntătoare. Le-am promis că vă voi prezenta. D-l şi d-na Miller. D-l Durrance şi... dar... unde este domnişoara Beauchamp?

Ea se afla la jumătatea primei rampe a scării. Cabina ei era cu două punţi mai jos. Ea atinsese vestibulul, la intrarea coridorului care ducea la cabina ei, cînd auzi, în urma ei, paşi grăbiţi.

— Un minut! Aşteptaţi un minut, strigă Durrance.

Ea se opri, se întoarse şi-l privi cum se apropia.

— Ce s-a întîmplat? întrebă ea, ca şi cum nu înţelegea de ce el o urmărise.

— Ce s-a întîmplat! repetă el pe un ton care, în acelaşi timp, reproşa, judeca şi condamna. Ce s-a întîmplat! Aţi şters-o fără să spune-ţi bună-seara şi m-aţi lăsat domnişoarei Demarest — cine dracu a adus-o acolo — şi mă întrebaţi, ce s-a îmtîmplat? Ascultaţi. De ce mi-aţi jucat festa aceasta?

— Dar... m-am gîndit... am auzit-o spunînd că aseară aţi dansat divin... atunci m-am gîndit că dacă voi dispare fără zgomot, veţi fi liber să dansaţi şi acum şi...

— N-am poftă de dans. V-am spus-o.

— Este tîrziu. Trebuia de mult să mă fi dus la culcare.

— Cu adevărat? Sunteţi obosită? Iertaţi-mă, dacă aceasta s-a întîmplat din vina mea. („Iertaţi-mă", nu cerea acestui cetăţean din Nouvelle Angleterre, nici un efort. Nici „eu vă iert", nu produsese mai mult decît primul, aşa că din primele cuvinte pe care le pronunţă apoi, reieşea că plecarea ei nepoliticoasă fusese deja uitată). Am avut o zi minunată şi aceasta graţie d-voastră, continuă el. Aţi fost foarte amabilă faţă de un tovarăş plictisitor, care este la prima croazieră.

O asemenea bunăvoinţă, oferită aşa de spontan şi fără nici o restricţie, pentru Charlotte, era ceva nou. Acesta, de asemenea era contagioasă.

— N-aţi fost plictisitor, răspunse ea. După cum vedeţi, într-un anumit sens, şi eu sînt la prima croazieră. Fapt este că... vreau să spun... (Ea tăcu, conştientă de neîndemînarea sa). Am avut, de asemenea, o zi minunată, conchise ea, stingace.

După cum se părea, el nu observase încurcătura ei.

— Cu adevărat! Sigur! exclamă el încîntat. Mulțumesc că mi-ați spus-o. Atunci să sperăm că și mîine vom avea o zi minunată. Nu uitați, orele nouă și jumătate. Noapte bună.

El îi întinse mîna. Ea i-o dădu pe a sa. El o strînse repede, apoi, reținînd-o o clipă:

— Noapte bună, Camille, spuse el, cu ochii scînteietori, cu capul plecat într-o parte. Pasărea a revenit pe marginea ferestrei, mărturisi el, increzător și vesel.

O mulțumire vagă invadă ființa Charlottei și cu ea și un curaj nedefinibil și încrederea in sine. Dacă i-ar fi cunoscut pronumele, i-ar fi arătat că și ea era capabilă să-i răspundă cu aceiași amabilitate.

— Noapte bună... Ea făcu o pauză: inițialele lui erau, în orice caz, mai puțin formaliste decît numele de familie. Noapte bună... J. D., adăugă ea.

Și trăgînd mîna, se întoarse și porni pe coridor.

V

Durrance urmări cu privirile pe Charlotte cu fața iluminată de o expresie de surpriză și plăcere. La colegiu, prietenii săi intimi îi spuneau J. D. În afară de reuniunile colegiale, foarte rar se întîlnise cu foștii săi camarazi. Se întîlnise rar, dar ocazia cînd era numit J. D. îi încălzea inima mai mult decît toate exclamațiunile cordiale și cele mai cordiale strîngeri de mînă schimbate împreună.

La colegiu el avusese talentul să imite mai ales dialectele scoțian și irlandez. La reuniunile lor, foștii săi camarazi îi cereau, de fiecare dată, să imite pe Harry Lander, sau lucrarea acestuia „Mack și Mike“: cînd Buck, care era acum un chirurg renumit, sau Dutch, un mare avocat, sau unul dintre ași, se adunau și începeau să cînte, pe un ritm monoton „Vrem pe J. D., vrem pe J. D.“, aceasta făcea totdeauna să cadă barie-

rele care erau intre el şi aceia care reuşiseră mai bine decît el. De asemenea, aceasta aducea după sine uitarea anilor care se scurseseră, de cînd luaseră cu toţii drumul despărţirii.

În timp ce el cobora scara care conducea la cabina sa din lăuntrul punţii E, strălucirea plăcerii lumina încă pe faţa sa. Se simţea cu douăzeci şi cinci de ani mai tînăr ! Dar nu părea !

Cînd ajunse în cabină, se examină, cu ochiul critic, în oglindă.

— Zut ! murmură el cu o grimasă, întorcîndu-se cu spatele.

El împărţea cabina cu un bărbat însurat, pe cînd soţia şi cele două fiice ale acestuia, ocupau altă cabină pe puntea superioară. Bărbatul acesta, care se numea Littlejohn, îi explicase că se separase de ai săi, pentru că el sforăia şi nu lăsa pe soţia sa să doarmă. D-l Littlejohn se culcase şi sforăia acum. Cînd ventilatorul vîjîia, sforăitul acesta nu jena deloc pe Durrance. D-l Littlejohn găsea vîjîitul ventilatorului, aşa de agasant, că atîta timp cît dura acesta, el nu putea dormi. De dat: aceasta, Durrance văzînd că, din moment ce Littlejoh: începuse să sforăie, zgomotul nu-l mai jena, puse ver tilatorul în mişcare şi apoi se dezbrăcă repede.

După ce atîrnă pantalonii, aranjaţi cu grijă pe dun; în interiorul şifonierului micuţ şi haina pe una din c(şase agăţătoare (după care fusese silit să scoată parc siul d-lui Littlejohn, care-şi însuşise cîteva agăţătoare care n-avea dreptul), îmbrăcă pijamaua de popliu bl şi se căţără încet pe patul de sus.

De abia se instalase să doarmă în patul său mic cînd îşi aduse aminte că nu terminase scrisoarea căt Isabelle. Se afişase un anunţ că toate scrisorile care u. mau să fie expediate de la Nice, trebuiau puse la cuti pînă a doua zi, înainte de orele şaptesprezece. De l. Gibraltar el nu trimisese Isabellei nici o scrisoare, pentru că se anunţase că scrisorile *via* Nice ajungeau mul mai repede la New York.

Dintr-o plasă fixată în perete, scoase un bloc şi u creion. Prima filă din bloc era deja acoperită cu scrier

sa fină. El începuse, pe cînd erau în plin ocean, o scrisoare pentru Isabelle.

Îi era totdeauna nespus de greu să scrie Isabellei. Nu trebuia niciodată să-i scrie ceea ce era, ci ceea ce gîndea că ar putea-o amuza, căci totdeauna își punea întrebarea că de ce, atunci cînd ea rămînea acasă, să continuie să joace mai departe rolul său de cal de bătaie. Dacă reușea să-i dea impresia că el se plictisea și că se bucura că sarcina neplăcută va fi terminată cît mai repede, scrisoarea lui va avea succes. Rezemat de cele două perne, reciti ceea ce scrisese

„Dragă Isabelle,

Pînă acum, călătoria aceasta a fost nespus de neplăcută. A plouat și a fost ceață tot timpul, deci nimic interesant.

Am fost amărît că te-am părăsit, în clipa cînd tu aveai o migrenă groaznică. Știu că tu ai fi avut nevoie, mai mult decît mine, de o schimbare și-mi dau seama ce însemna pentru tine o călătorie. Dar amintește-ți că dacă reușesc în chestiunea aceea la Milano, tu, Beatrice și Muriel, veți putea să plănuiți o călătorie în Italia. Ai face bine să ștergi de pe lista ta cea mai mare parte din țările pe care le-ai putea vizita.

Nu-mi pasă că am o cabină interioară, fără baie. Și nimeni nu mi se pare că mă bănuiește. Probabil că nu a zvonit nimic. În orice caz, pînă acum, băiatul m-a tratat convenabil și steward-ul binevoiește să-mi răspundă atunci cînd îi vorbesc. Nu vreau să spun că tu și fetele puteți să fiți mulțumite. Știu bine că nu. Aceasta e și părerea d-lui Littlejohn. Soția și fiicele sale ocupă o cabină exterioară, cu două punți mai sus. D-l Littlejohn este tovarășul meu de cabină. Este baptist și republican, membru la Rotary Club și al Temperanței. N-are nici un obicei prost pe care a-și risca să-l împrumut, în afară de unul singur — el concurează cu sirena..."

Scrisoarea se termina aici. Reciti ultima frază și o șterse. Isabelle se enerva de orice încercare de glumă atunci cînd era jignită. Și ea era jignită aproape tot timpul, dar diagrama jignirilor ei, varia.

„D-na Littlejohn (continuă el să creioneze) cîntărește cam două sute livre, nu știe să se îmbrace și, în rezumat, este o veritabilă pisică proastă“.

Recitind fraza aceasta, încruntă din sprincene. El o găsea pe d-na Littlejohn, simpatică. Era naturală. Dar părerile umilitoare relative la o altă femeie, aveau totdeauna un efect salutar asupra părerii Isabellei, pe care o avea față de ea însăși. Le lăsă așa. D-na Littlejohn nu va ști nimic.

„Cele două fiice sin tla fel cu mama. Singura dată cînd am avut onoarea să mă aflu în sala de bal, ieri seară, am valsat cu ele, căci n-aveau parteneri. A fost un supliciu pentru noi toți.

Ți-am transmis o cablogramă din Gibraltar, unde am sosit azi dimineață. După cum mi-ai spus, Gibraltarul nu-ți oferă nimic interesant. Mîine vom fi la Majorca. Voi arunca o privire asupra catedralei, dar cred că nu va fi lucru mare de văzut pe insula aceasta, în afară de peisaj. Sfatul tău, să nu pierd prea mult timp la Nice și să mă duc direct la Paris și să profit aici de cele două zile ca să mă instruiesc pe cît va fi posibil, mi se pare bun. Dar este prea tîrziu ca să mă instruiesc. Probabil că nu voi mai avea ocazia să mai revin aici. Data viitoare va fi rîndul tău, Isabelle.

Nu te obosi prea mult cu ocupațiile tale pentru parohie. Puterile tale au fost totdeauna limitate, tu o știi, și deci să fi atentă să nu te surmenezi. Sper că ai nopți bune. Nu neg că tu ai dus cu mine, în anii aceștia, o viață dificilă. Aș fi fericit dacă ar fi fost altfel. Poate că se va schimba. Voi face cum este mai bine. Toată dragostea mea celor patru femei din haremul meu.

Cu dragoste,

DAVEAUX“.

Pentru Isabelle el fusese totdeauna Daveaux. Diferența între acest Daveaux al Isabellei și J. D. al foștilor săi camarazi de colegiu, era tot așa de mare ca și cele două caractere opuse în repertoriul unui recitator de monologuri. Pentru prietenii săi de școală, J. D. fusese

totdeauna tipul cel mai drept, cel mai simplu din lume, un caracter uniform. Dar Isabelle dezvoltase în el un dualism. Cînd se găsea cu ea, el căuta, fără a înceta de a fi sau de a părea că este, genul bărbatului pe care ea îl dorise. Dar atunci cînd era departe, instinctiv regăsea prima sa personalitate. La început, căutind să facă mereu pe ipocritul, să constate mereu că-şi răneşte soţia, acestea îl plictiseau, dar experienţa îi arătase, în decursul timpului, că tactul şi ipocrizia sînt veri primari. Cu toate acestea, el trasa totdeauna o linie de demarcaţie între cei doi.

De exemplu, recitind scrisoarea, simţi că Isabelle va fi cu siguranţă înşelată. Ea suspina după termenii care arătau afecţiunea. Adăugă deci la prima „Isabelle", un „dragă", apoi îl şterse. I se părea prea fals. În locul acestuia, adăugă „draga mea". Era cu totul diferit.

Adăugă apoi post-scriptumul următor :

„Am fost dezolat să las pe Tina plîngind. Ştiu că, de cîtva timp, ea este foarte pretenţioasă, dar este şi foarte nervoasă şi pedepsele, pentru ea, nu sînt bune. Fii răbdătoare cu ea, pînă la reîntoarcerea mea. Îi voi scrie cîteva cuvinte".

El îndoi hîrtia, o puse în plic şi o strecură în plasă. Pe o altă foaie de hîrtie, el scrise :

„Dragă Tina,

Ia calendarul şi trasează un cerc mare în jurul lui 15 mai. În ziua aceea, tu şi eu vom porni ştrengăreşte, cu hainele noastre cele vechi, cu trestia de pescuit, cu uneltele de pictură şi cu tigaia. Îmi vine apă în gură gîndindu-mă la păstrăvii prăjiţi, la ouăle la capac şi la clătite. Dar tu ? Numai cîteva săptămîni şi vom spăla putina. Curaj, Tina, bătrînica mea.

PAPA".

Îndoi hîrtia şi o puse într-un alt plic. Apoi se pregăti să guste unul din cele mai plăcute delicii : să ci-

tească în pat. Avea un şir de cărţi pe un raft aşezat la capătul patului : un exemplar uzat, cu versuri, două cărţi provenind dintr-o bibliotecă, *Education*, de Henry Adams, Victoire, de Conrad, un Baedeker zdrenţuit şi un roman poliţist cu copertă strălucitoare. Luă pe Henry Adams, făcu din cele două perne un rulou compact, îl aşeză sub cap cît mai aproape de lampa de noapte, îşi afundă umerii într-o poziţie confortabilă, puse cartea pe genunchii ridicaţi şi scoase un suspin adînc de mulţumire.

Isabellei nu-i plăcea ca el să citească în pat. Ea nu putea adormi pînă nu stingea lumina, chiar dacă ar fi pus pe lampă o hîrtie groasă şi un paravan micuţ între cele două paturi. O dată sau de două ori propusese camere separate, dar Isabelle fusese supărată cîteva zile. Cele două paturi gemene, deveniseră pentru Isabella, simbolul vieţii lor conjugale, de care ea se agăţa cu toată puterea.

Se supăra şi de ecranul aşezat între paturi, de ziar dacă îl ţinea în faţa ochilor, de zgomotul care-l făcea o uşă cînd se închidea sau de tonul şoptit la telefon. Adesea, atunci cînd era singur şi nu-l vedea nimeni, îşi spunea, cu duioşie şi reproş, care-l umpleau de remuşcări : „Dacă aş fi văduv !"

Şi acum, simţi înţepătura remuşcărilor şi faţa i se întunecă. Nu i se părea drept să se bucure astfel de libertate, în timp ce Isabelle nu părăsise niciodată căminul care-i displăcea şi rămînea prizonieră în casa demodată de care-i era ruşine, din strada aceasta puţin elegantă, din care, niciodată, nu fusese în stare să se mute.

Acum, între cele două paturi se înălţa o barieră, pe care nimeni n-o putea ridica, o barieră compusă din lemn, oţel, de întinderea Mediteranei, puţin din Spania, de stînca Gibraltarului şi de mii de mile din Oceanul Atlantic, contra căreia remuşcările sale erau neputincioase. Iată singura filosofie pe care o aplica tuturor emoţiunilor neplăcute, atunci cînd le judeca nefolositoare : le gonea.

Se propti cît mai confortabil pe perne şi deschise pe Henry Adams ; dar nu se apucă să citească. Scoase oche-

larii și închise ochii, ca să trăiască cît mai adînc toate detaliile libertății sale. (În clipa aceasta, d-l Littlejohn depășise ventilatorul). El auzi pulsațiunile surde ale mașinilor, scrîșnetul unei încheieturi care nu fusese bine ajustată în perete, lîngă urechea sa. Și vibrațiunile, în cabină, erau teribile.

Dar nimic nu-l supăra, căci nici unul din zgomotele acestea nu-i amenințau libertatea. În realitate, părea că și-o păzește ca pe o grămadă enormă de saci cu nisip.

Nici un apel telefonic nu putea străbate prin acest vacarm. Nici soția, nici copilul, nici prietenul, nici dușmanul, nu-l puteau stingheri. Putea citi în pat, dacă avea plăcere, toată noaptea. Și miine va putea, dacă voia, să exploreze o insulă din mijlocul Mediteranei, însoțit de o necunoscută !

Își puse ochelarii, deschise pe Henry Adams, găsi locul unde își întrerupsese lectura, la pagina 203. Cuvintele, la începutul paragrafului următor, scînteiară în fața ochilor săi : „Așa se găsi el pe ape, pe care niciodată nu se gîndise că va naviga vreodată".

În timp ce Charlotte se depărta de-a lungul coridorului, spre cabina sa, fața ei strălucea. Cînd deschise ușa și întoarse întrerupătorul, și ea se examină cu atenție în oglindă, și cu toate că nu zise : zut ! o grimasă sarcastică luă locul strălucirii. Camille ! Nume găsit la întîmplare ca să se acomodeze cu Beauchamp ! Nici acesta nu-i venea mai bine decît capa-fluture a lui Renée sau ca buzele rujate și sprîncenele smulse. Sprîncenele erau așa de depărtate una de alta, că-i împrumutau o privire tînără, arzătoare, plină de speranță, însă nu în armonie cu ea însăși, cu Charlotte Vale, acră și resemnată. Niciodată nu poți scăpa de propria ta personalitate, chiar dacă te deghizezi. Nu poți evada din anturajul tău, fugind. În orice caz, nu la vîrsta ei. Nu avea nici drăgălășenia, nici mijloacele de a da tovarășului său, amabilitatea pe care i-o mărturisise el astăzi. Nu avea nici copii pe care să-i asemene cu ai săi, nici prieteni, nici o relație comună. Nici chiar griji ca să se arate înțelegătoare și simpatică. Nimic altceva, decît o amintire, pe jumă-

tate uitată, că odinioară fusese dorită de un bărbat. Şi în plus, aceasta era o amintire amară.

Se ridică brusc şi începu să se dezbrace scoţînd rochia, pantofii, ciorapii, cu mişcări nervoase, nerăbdătoare, aruncîndu-le, nu interesează unde, ca să dea curs liber indispoziţiei. Se gîndea că aventura aceea cu Leslie se terminase cu frămîntări ; dar desigur, că nu va fi niciodată cu totul eliberată. Ca una din febrele pe care le contractezi uneori la tropice, ea va fi totdeauna susceptibilă de o reintoarcere posibilă, cum se intîmplase cu amintirea care se ivise în astă-seară, în sala de dans. Cele cincisprezece zile cu Leslie şi vara aşa de oribilă care-i urmase, făceau parte, pentru totdeauna, din propria ei fiinţă. „Suntem aceea ce sunt amintirile noastre".

Îmbrăcă peste cap, cămaşa de noapte (una din cămăşile noi pe care i le cumpărase Lisa, în ziua plecării din New York, în satin de culoare galbenă, cu dantelă creme (mama sa n-ar fi admis niciodată dessouri de mătase) şi privind în vid, gîndurile sale reluară drumul cunoscut, ca un curs de apă care-şi reia albia care secase. Din nou se revăzu cu Leslie, în diferite locuri unde-şi dăduseră intîlniri pe vapor, în vara aceea, care acum era aşa de departe.

Guturaiul mamei sale se transformase în gripă şi rămăsese în cabina sa tot timpul celor două săptămîni ale călătoriei, aşa de abrutizată, din cauza pastilelor, că Charlotte putea intra şi ieşi fără ca mama să-şi dea seama de plecările şi sosirile sale. Imediat ce ieşea din cabină, trebuia, mai întîi, să-şi dea seama de locul în care se afla Leslie, pe bord şi dragostea lor continuase în două locuri discrete, cunoscute de el. De mai multe ori, se căţăraseră intr-o barcă de salvare, acoperită cu pînză, aşa că nasturii de alamă de la uniforma lui Leslie nu străluceau în lumina lunii. Stăteau chirciţi în fundul bărcii, braţe în braţe. Toate acelea erau noi pentru ea. Nu voise ca Leslie să fie văzut. Atunci cînd el îi spusese că o preferase oricărei pasagere şi chiar tuturor tinerelor fete pe care le cunoscuse, pentru că era aşa de spontană, fusese încîntată că nu-l amăgise.

Pe bord se afla o tînără fată din New York, spre care, în seara care precedase primul sărut pe care-l pri-

mise Charlotte pe bord, Leslie se simţise atras şi primise aceeaşi simpatie ; dar artificiile tinerei din New York nu erau decît viclenii de şcolăriţă în comparaţie cu ardoarea, libertatea şi generozitatea Charlottei. Nici un bărbat nu-i spusese asemenea lucruri. Ea nu înţelegea prea bine ceea ce auzea, dar dorea cu ardoare să merite aceste complimente.

Unul din locurile lor favorite era puntea mărfurilor, printre automobilele acoperite cu pînză. În noaptea fatală, cînd mama sa, însoţită de unul din ofiţerii bordului şi cu o lampă de buzunar, o surprinsese, ea şi cu Leslie erau ascunşi sub husa unei limuzine Packard.

Mama sa, pentru prima oară din seara cînd căzuse bolnavă, cinase în restaurant. Se retrăsese devreme, lăsînd pe Charlotte în bibliotecă să termine un roman, cu condiţia să se ducă s-o întîlnească după o oră. Dar de abia d-na Vale plecase de cinci minute, cînd observase că-şi uitase ochelarii. Se înapoiase în bibliotecă să-i caute. Charlotte nu mai era acolo ! N-o găsise nicăieri. În cele din urmă, chemase un ofiţer. Poate că fiica ei căzuse peste bord !

Charlotte şi Leslie n-auziseră cînd se apropiase d-na Vale, cu ofiţerul. Cînd ea văzuse silueta mamei sale ridicîndu-se deasupra ei, pe cerul întunecat şi cînd, o clipă mai tîrziu, primise în plină faţă raza lămpii de buzunar, ea îşi pierduse graiul. Dar Leslie fusese superb. El declarase d-nei Vale, acolo, în faţa superiorului său, că dorea să se căsătorească cu fiica ei. Şi mai adăugase că erau logodiţi în secret. Fusese cea mai măreaţă clipă din viaţa Charlottei.

Mama sa o trimisese imediat în cabină, dar declaraţia îndrăzneaţă a lui Leslie o susţinuse, îi permisese să-şi păstreze ochii neplînşi, capul sus, nu numai în seara aceea, dar tot timpul cînd duraseră încercările următoare.

Toată viaţa ei se supusese părerilor mamei sale şi cedase în faţa voinţei ei, dar Leslie o urcase pe un tron (şi încă faţă de martori !) pe care ea nu-l ocupase niciodată pînă atunci. Aceasta îi dăduse curaj, putere şi încredere nu numai în sine însăşi, dar şi în Leslie. Declaraţia lui dovedea cît era de sincer, de drăguţ, de curajos, într-un

cuvînt, admirabil din toate punctele de vedere. Şi mai presus de acestea, cît de mult o iubea!

Acestea erau gîndurile ei cînd era închisă în cabină sau cînd sta lingă mama sa, intr-o linişte glacială, pe şez-longurile de pe puntea de promenadă.

Ea simţea pentru Leslie, o dragoste nebună, care nu făcea altceva decît să se adîncească, cu fiecare oră de despărţire. Hotărîrea ei de a se căsători cu el, se întărise cum se întăreşte cimentul.

Cînd mama ei observase că opoziţia ei singulară rămăsese fără efect, avusese o întrevedere cu căpitanul, apoi rezumase Charlottei convorbirea, adăugind că faptele care priveau pe Leslie erau, fără îndoială, mai puternice decît părerea sa. Leslie nu fusese nici la colegiu, nici la Universitate. El nu frecventase nici vreo şcoală particulară. Părinţii lui erau oameni săraci şi fără situaţie. Ei locuiau într-o mahala din Liverpool. Cînd fiul lor arătase că voieşte să se facă marinar, oferise el oare serviciile sale marinei engleze? întrebase ea. Nu! Desigur că nu! El preferase comoditatea şi luxul unui transatlantic. Şi ce nume! Trotter. Pur şi simplu, era comic... Leslie Trotter! D-na Vale ştiuse totdeauna să se servească de ridicol.

Dar nimic din ceea ce-i spusese sau făcuse mama ei, n-avusese nici un efect asupra Charlottei. Ea nu încetase să repete, calmă, declaraţia lui Leslie: „Sîntem logodiţi", şi adăuga liniştită: Într-o zi, ne vom căsători". Nimeni nu putuse zdruncina hotărîrea sa. Nimeni n-ar fi putut-o face, decît numai Leslie. Şi nimeni nu reuşise, în afară de Leslie!

VI

Ea se culcă şi stinse lumina. Închise ochii, dar somnul refuza să-i vină în ajutor.

Ea şi cu mama sa mai rămăseseră pe transatlantic, trei zile după descoperirea pe care o făcuse pe punte

Cînd mama sa fusese convinsă că Charlotte nu asculta nici de rațiune, nici de teama ridicolului și că prima oară în viața ei rezista autorității sale, se hotărîre să coboare la prima escală și să petreacă vara în Anglia.

Ea nu spusese nimic fiicei sale pînă în momentul cînd vaporul era pe punctul de a arunca ancora. Ea îi interzisese să mai vadă pe Leslie, avertizînd-o că în cazul cînd va încerca, tînărul Trotter (nu-l numea niciodată decît tînărul Trotter) risca să-și piardă o situație care era deja compromisă. Dar Charlotte reușise să-i scrie, în grabă, cîteva cuvinte de adio.

Scrisoarea începea cu asigurări din partea ei, că-l iubește din toată inima, din tot sufletul, cu toată ființa ei. Continua apoi să spună că ea se considera pentru totdeauna ca logodnica lui și că se va căsători cu el, în ciuda mamei sale, atunci cînd el va voi. Ea adăugase instrucțiuni precise de felul cum puteau să-și scrie, fără risc, în cursul verii. Mama sa și cu ea se duceau mai întîi la Londra. De obicei, ele descindeau la Hotel Almond sau la Brown. Niciodată însă la Savoy. Deci el trebuia să-i scrie la Savoy. Părăsind Londra, ea va da ordin portarului Hotelului Savoy, să-i trimită scrisorile post-restant, în diferitele orașe unde mama sa se va decide să se ducă. Ea nu se va înapoia, toamna, cu mama sa la Boston, dar îl va întîlni unde și cînd va spune el. Și din nou, ea îl asigura de dragostea ei nemuritoare.

Ea ascunsese scrisoarea aceasta și apoi o strecurase în mîna steward-ului cu un bilet de cinci dolari, pe cînd mama sa sta cu spatele.

De asemenea și Leslie îi scrisese cîteva cuvinte de adio. Mama ei îi adusese scrisoarea în micul și frigurosul hotel din Norvegia, unde fuseseră silite să aștepte trei zile, vaporul care urma să le ducă în Anglia. Charlotte se revedea și acum, stînd în dormitor, privind fix pe fereastră, mereu calmă, cu ochii neplînși, mereu hotărîtă să se căsătorească cu Leslie, crezînd tot timpul că Leslie era hotărît să se căsătorească cu ea. Scrisoarea lui Leslie nu fusese trimisă pe ascuns, căci mama sa îi spusese că se înțeleseseră s-o citească ea mai întîi.

Charlotte nu distrusese scrisoarea lui Leslie. O ascunsese în buzunarul interior din poşeta ei de voiaj şi o recitise de mai multe ori. În clipa aceasta, scrisoarea se afla în sertarul biroului, în partea cealaltă a camerei, dacă nu cumva cineva îi golise poşeta, fără ştirea ei.

Cînd Lisa îi pregătise cufărul, Charlotte se dusese în camera sa din Marborough Street, ca să-şi strîngă cîteva obiecte personale, care, după cum credea ea, îi vor fi necesare în timpul croazierii. Printre acestea, se afla şi poşeta, tot în starea în care o aşezase acolo. Nu se servise de ea decît în timpul verii despre care fu vorba. Charlotte o luase în mînă chiar în dimineaţa aceea, cînd se îmbrăcase ca să coboare pe pămînt. Ea o vîrîse în sertarul biroului, fără să se gîndească la scrisoarea ascunsă într-unul din buzunarele poşetei.

Se sculă, aprinse lumina şi luă poşeta.

Strecură mîna înăuntru. Scrisoarea era aici ! Scrisă pe hîrtia cu en-tetul vaporului, cu scrisul plecat, precis, cu care Leslie scrisese numele şi adresa ei în carnetul lui, a doua zi a flirtului lor. Scrisoarea aceasta spunea :

„Dragă Charlotte,

Vă scriu, pentru a vă spune că mama d-voastră a vorbit cu mine şi eu cred că are dreptate, în ceea ce ne priveşte. Mi-a vorbit de viaţa şi de familia d-voastră şi am văzut imediat că noi n-ar fi trebuit să ne fi gîndit niciodată la lucruri aşa de serioase. De asemenea şi căpitanul a vorbit cu mine şi mi-a spus că am făcut o mare greşeală. Vreau să vă prezint scuzele mele pentru toate neplăcerile pe care vi le-am ocazionat.

Veţi primi scrisoarea aceasta cînd veţi părăsi vaporul. Aş fi dorit mult să vă văd, dar am promis mamei D-voastră şi căpitanului, că nu o voi face. În orice caz, în modul acesta, despărţirea va fi mai puţin dureroasă. De asemenea, am promis mamei d-voastră, să nu vă scriu. Prietenia noastră a fost foarte scurtă şi acum totul s-a sfîrşit şi eu regret greşeala mea.

Cu toată sinceritatea, al d-voastră,

JOHN LESLIE TROTTER".

— Întrebuințarea greșită a verbului „a vorbi“, îți va arăta, cred eu, pînă la ce punct tînărul Trotter putea să fie bun pentru tine, draga mea, îi spusese mama sa, oferindu-i acest comentariu cu titlu de consolare.

Dar nu întrebuințarea abuzivă a acestui verb frapase pe Charlotte, ci verbele care fuseseră omise. A iubi, a căsători, nici chiar a logodi, toate lipseau! Ea citise și recitise aceste rînduri, căutînd în van ecoul declarațiilor lui Leslie, pe punte. Era ca și cum ar fi căutat apă la un izvor sec, cînd murea de sete.

Cînd va reciti scrisoarea, sau o va reciti, după zece, doisprezece, cincisprezece ani, (nu, mai mult încă, să fii sincer față de tine însuți), nu va găsi nimic care-i să potolească setea. Simțea iar neliniștea de odinioară, sau aceasta era numai mila pentru sărmana fată părăsită, învinsă, lăsată în voia soartei, culcată, cu fața îngropată în pernele din patul acela îngrozitor, pentru două persoane, într-un hotel din Norvegia, departe de sursa care-i dăduse curaj și încredere, redusă, în cele din urmă, la hohote de plîns, cărora nu se putea împotrivi, în timp ce mama sa, cu bunătatea protectoare, care însoțea fiecare din victoriile ei, îi aducea lapte cald și bromură și îi punea comprese pe frunte.

Puse scrisoarea în poșetă și poșeta în sertar. Se duse să se culce, stingînd lumina.

Ce naivă fusese! În primele clipe, se atașase, se agățase de speranța că mama ei forțase pe Leslile să scrie biletul aceta. Și ea îi răspunsese cu indignare și revoltă.

La prima ocaziune, la Londra, cînd putuse scăpa de supravegherea mamei sale, se aruncase într-un taxi și ceruse s-o ducă la Savoy. Dar nu era nici o scrisoare pentru domnișoara Charlotte Vale. De mai multe ori, pusese portarului întrebări inutile.

Toată vara, se dusese zadarnic la ghișeele post-restantelor din diferitele birouri ale poștei. Dar Leslie nu-i scrisese nici un rînd, nu-i dăduse nici cel mai mic semn de viață. Trecuseră astfel opt săptămîni și amîndouă se îmbarcaseră, în fine, în Septembrie, pentru Boston.

Ultimele zile le petrecuseră la Old Chester, la mai puțin de douăzeci de kilometri de Liverpool. Adresa pe

care o scrisese Leslie în carnetul ei, era Rockledge, Forestbrook Vale, Liverpool, Lancashire, Anglia.

Într-o după masă, mama sa propusese o plimbare cu mașina. Nu trecuseră decît cîteva clipe și ea spusese șoferului să oprească, iar Charlotte o întrebase unde se duc. „Vei vedea“, îi răspunsese ea.

Automobilul le lăsase în mijlocul căsuțelor rare, clădite unele după altele în lungi șiruri paralele, părînd o grădină de zarzavat semănată cu brazde de legume de tot felul. Aici, casele erau toate clădite din cărămidă, acolo de ciment, dincolo de cărămidă și ciment.

Cînd Charlotte văzuse tăblița, Forestbrook Vale, își dăduse seama de intenția mamei sale. Era o stradă micuță într-o fundătură, mărginită pe ambele părți de case din cărămizi lunguiețe, cu acoperișul plat, toate asemănîndu-se exact. Un gard se întindea de-a lungul acestor case, întrerupt la fiecare intrare de stîlpi de ciment, care purtau, în loc de numere, un nume impresionant.

Rockledge era a cincea casă pe stînga. La ferestrele de la fațadă, avea perdele de tulle portocaliu și petunii roze, purpurii, de toate culorile, înflorind în cutii așezate pe ferestre. Un pian pitic umbrea grădinița.

— Ei bine ! vei vedea din ce-ai scăpat !

Aceasta fusese remarca mamei sale, în timp ce se opriseră pe trotuarul din față. Charlotte nu spusese nimic, înnăbușită de un sentiment de ură față de mama sa și de un elan de credință, mai puternic ca oricînd, față de Leslie.

Sosiseră de cîteva luni la Boston, cînd ea primise lovitura de grație. Într-o duminică dimineața, în decembrie, citind anunțurile dintr-un ziar new-yorkez, văzuse anunțul de logodnă al lui Leslie, cu tînăra din New York, iar în Iunie citise reportajul despre nunta lor, care avusese loc la Glen Cove. Articolul elogia locuința d-lui John Leslie Trotter — cu o trăsătură de condei — din Rockledge, Lancashire, Anglia, și menționa cu detaliu gustul lui pentru marină, adăugînd că el intrase, după căsătorie, în banca socrului său.

Astfel, de maniera aceasta, părinții tinerei New-Yorkeze, făcuseră față unei situații care, fără îndoială, la prima vedere, nu le surîsese mai mult decît mamei ei

În felul acesta (o lăsaseră pe Charlotte să înțeleagă) Leslie rezolvase problema.

În timpul acelor săptămîni, a acelor luni, în timp ce ea alerga în zadar prin birourile poștale, exasperată, refuzînd să piardă încrederea, el se consola cu altă fată!

Ea încercase să se consoleze singură, spunîndu-și că i se dăduse, cel puțin, o lecție. Niciodată nu va mai fi așa de vulnerabilă. Sărăcăcioasă consolare! Niciodată nu mai avusese ocaziunea să pună la încercare noua ei armură! Leslie fusese prima și singura sa aventură.

Cînd se deșteptă, după trei ore de somn adînc, provocat de cele două capsule de culoarea peruzelei, la care recursese în cele din urmă, soarele strălucea deasupra capului ei, printre perdelele de creton imprimat. Doctorul Jaquith nu-i luase capsulele acestea, dar îi dăduse să înțeleagă, că știind cum îi funcționează sistemul nervos, acesta era cel mai bun mijloc ca să alunge insomnia.

La Cascada, Charlotte petrecuse ore întregi studiind nervii și funcțiile lor: instinctele, emoțiunile și deosebirile lor, cum și efectele lor asupra spiritului, corpului și conduitei. Ea știa pentru ce o seară petrecută în veselie, provoca un somn liniștit și pentru ce emoția sau excitația mintală, chema insomnia. La Cascada învățase de asemenea să nu se teamă de acestea, pentru că repausul și destinderea, chiar fără somn, reîmprospăta corpul. Să te debarasezi de credințe false printr-o inteligentă aplicare a cunoașterii persoanei tale, era unul din principiile fundamentale ale doctorului Jaquith.

La prima sa discuție cu doctorul Jaquith, acesta îi spusese, cu felul său de a fi, brusc, dar amabil, presărat adesea ori cu accese de humor puțin cam tăios, că ea este o ființă umană inteligentă și coaptă, dotată cu cinci simțuri și posedînd cel mai activ liber-arbitru. Nefăcînd uz de liberul-arbitru, este ca și cînd și-ar fi pus o legătură pe ochi și s-ar fi lăsat condusă de unul și de altul. El îi spusese, cu felul său de a fi, brusc, dar amabil, presărat să facă uz de liberul său arbitru (aceasta cerea oarecare studiu), dar trebuia să-l întrebuințeze și să-l aplice la toate, adică și capsulelor albastre.

Privind perdelele de creton, văzu că acestea erau nemișcate și, chiar din primele clipe, înțelese că domnea o liniște neobișnuită. Nici un murmur, nici o vibrație. Mașinile nu mai funcționau.

O clipă rămase tot așa de nemișcată ca vaporul, care era ca un ins care se trezește fără durere după un rău fizic și nu îndrăznește să se miște. Treizeci de secunde — poate mai mult — rămase nemișcată într-o stare delicioasă de semi-somnolență. Dar ea își dădu seama că realitatea venea în calea sa, încet și sigur.

În momentul cel mai grav al bolii, cînd se trezea dimineața, era ca și cum ar intra în mare, atunci cînd izbitura valurilor de stînci este violentă, pe o coastă unde se află un curent submarin. Aceste izbituri, ca niște goluri, se răsfrîngeau asupra ei.

Cînd reușea să treacă prin momentele acestea, cele mai penibile și să se reintoarcă la conștient, golurile acestea nu dispăreau, ci continuau să urce și să coboare, toată ziua, ca o mare agitată. De săptămîni de zile, nu mai încercase această senzație neplăcută. Faptul acesta era una din probele prin care n-ar fi trebuit să treacă. Dar doctorul Jaquith săvîrșise o greșeală. Torturile acestea reveniseră și ea se afla în mijlocul oceanului, departe de Cascada și de orice ajutor. O! dacă n-ar fi intreprins croaziera aceasta! Ar fi trebuit să trimită bărbatului acela un bilet, spunîndu-i că era bolnavă și incapabilă să ia parte la excursiunea proiectată.

Îngenunchind pe pat, ridică perdelele de creton și privi prin ferestruică. Vaporul se mișca, alunecînd pe apă tot așa de lin ca o lebădă. Pescărușii se învîrteau, oprindu-se deodată în plin zbor, aripile lor asemănîndu-se cu petalele unor flori mari, luxuriante, în plină eflorescență. Departe, zări o fîșie de pămînt păduros, cu frunzișul gri-verde ca de coada boului.

Pămîntul era, desigur, una din insulele Baleare. Probabil că Majorca. Sosise la locul dorit, în clipa cînd își dăduse întîlnire cu transatlanticul.

Nu fusese niciodată la Mojorca.

În timp ce privea insula care aștepta ancora, departe în mare, cînd vaporul urma să se decidă s-o viziteze sau

să treacă mai departe, după cum dorea, ea simţi că are o obligaţie, nu faţă de bărbatul acela, de acel străin pe care-l cunoscuse, aşa de puţin şi care-o aştepta, ci faţă de acel necunoscut, capabil să facă uz de voinţa sa, fără ca nimeni să poată zice : nu, da, pentru ce şi cum.

În plus, ea avea credinţa că doctorul Jaquith pusese şi acesta în tratamentul său şi care lucra ca un imbold : poemul lui Walt Whitman, pe care i-l dăduse şi care se afla în poşeta sa.

Luă poşeta şi îl scoase. Era dactilografiat pe o fişă albastră. O ridică deasupra capului Poemul era intitulat : „Dorinţă nemărturisită". Erau scrise două versuri. Iată-le :

„Viaţa şi ţara aceasta au amăgit inima ta ..
„Călătoareo, îmbarcă-te : le vei găsi în altă parte !"

Foarte bine ! Le va găsi ! Aruncă cearşaful şi cuvertura şi se sculă din pat.

Luase soporificul aşa de tîrziu, că se simeţa amorţită, cu capul greu şi cu puţină greaţă. Îi reveniră în minte, îndemnurile spontane ale doctorului Jaquith :

„Ignoraţi senzaţiile. Nu daţi prea multă importanţă emoţiilor. Gîndiţi, agitaţi-vă, simţiţi, toate în ordinea aceasta. Şi debarasaţi-vă de ceea ce vă nelinişteşte !

Doctorul Jaquith însă nu se limita numai la expresiuni poetice. Ea sună menajera vaporului şi îi porunci să-i aducă dejunul. Simţea nevoia să mănînce, să vire alimente în gură, se mestece, să înghită. Era o simplă chestiune de hotărîre. Scoase cele „doua-piese" în „tweed", ale Lisei şi ghetele de excursie ale Fabiei, cu pingelele groase. Capul sta să-i plesnească. Se duse în sala de baie, mergînd, scoase cămaşa de noapte şi făcu un duş de apă sărată.

Cînd Durrance se întîlni cu Charlotte, ea era pe punte, privind Palma, care se afla într-un sîn de mare. Clopotniţele ascuţite ale catedralei se ridicau deasupra masei ciudate a clădirilor care-o înconjurau, ca vîrfurile brazilor deasupra frunzelor căzute.

Vapoarele alunecau pînă lîngă un şir de bărci micuţe, la marginea apei. Sînul de mare, albastru, era plin de

reflexe mişcătoare, de pînze de corabie, de acoperişuri, de turnuri şi de vîrfurile munţilor. Aerul era plin de soare, de briză, de pescăruşi şi de ţipetele de păsări. Bărcile făceau deja naveta între vapor şi ţărm. Cîteva bărci micuţe, dansau ici, colea, traversînd reflexele, lăsînd în urma lor dîre lungi de apă mătăsoasă.

Charlotte contempla scena aceasta printre norii de disperare şi de amărăciune, care se ridicau mereu din adîncimile sufletului său, ca norii de fum, care urcă încontinuu din depoul public, din dosul cimitirului de la Monnt Auburn, la Boston, gîndea ea, spurcînd aerul cel mai curat cu mirosul lor acru, acoperind apusul soarelui purpuriu cu picla lor deasă şi galbenă. Fumul depoului se ridica din focul care mocnea sub cenuşă, din rămăşiţe şi din dărîmături de tot felul; deprimarea ei urca din focul, care mocnea sub cenuşă, din amintiri amare şi din resentimentele de care ea încerca să se lapede. •

— A! Iată-te! Am căutat peste tot ceva în bleu-închis, cu blănuri multe în culoare brun-închis. Ar trebui să-mi spui cum te simţi, Canille. Sper c-ai dormit bine!

— Am reuşit să trec şi noaptea aceasta. Mulţumesc!

— Îmi mulţumeşti? Pentru ce? Mi-a făcut mare plăcere cînd am auzit, ieri seară, iniţialele mele. Erau încîntătoare! De asemenea îmi place „tweed-ul" Lisei, continuă el, retrăgîndu-se un pas şi privind-o cu ochiul critic. Desigur, Lisa are simţul culorilor.

Era îmbrăcată în vrde-închis, jupă şi jachetă, cu un „sweater" galben pal. Purta o pălărie de fetru crem şi pe braţ un mantou Burberry, asortat cu restul îmbrăcămintei.

— Sper că nu te voi confunda cu un măslin şi nu mă voi rezema de el sau ca un fruct mare de portocal şi nu te voi tăia în două.

— Totdeauna eşti aşa de bine dispus dis-de-dimineaţă?

— Nu întotdeauna. Numai cînd sînt pe punctul de a explora o insulă necunoscută, cu o femeie necunoscută. Desigur, cred că mantoul acesta, a fost o idee excelentă... mă duc să-l caut şi pe al meu. Aşteaptă-mă aici!

Îi era aşa de recunoscătoare că nu fusese nevoită să-i răspundă. Nu era dispusă să-i arunce mingea, chiar dacă

ar fi avut dibăcia necesară. Regreta că îmbrăcase costumul verde și galben. Observațiile asupra felului său de prezentare o puneau totdeauna în încurcătură. Aluzia aceasta poznașe la măslin și la portocală, era identică cu felul de a glumi pe care și-l permitea adesea June, în dauna ei.

June, spirituală, frumoasă și în vîrstă numai de optsprezece ani, găsea o deosebită plăcere să tachineze și să sublinieze defectele cele mai aparente. Plecînd capul într-o parte, se întreba cu un aer prefăcut, de exemplu: „Fusta aceasta nu este oare prea scurtă, tantino?“ Cînd era prea lungă, cu o surpriză prefăcută, privind de-aproape buzele palide și uscate, zicea: „Ai pus ruj pe buze, micule ștrengar?“ Ce observație ar fi făcut acum June, se întreba ea, ca să dea acestui străin o idee că tanti Charlotte este o caraghioasă? Din fericire, June era departe.

Dacă June ar zări-o, numai o clipă, în tovărășia acestui bărbat, totdeauna ar fi vorbit. Era cu totul tentant pentru humorul Junei să răspîndească svonul că tanti Charlotte avea un admirator. Era una din glumele Junei, care, într-o oribilă duminică, după amiază, în octombrie trecut, scoase din răbdări pe Charlotte, care izbucnise în lacrimi, in mijlocul familiei și fugise din fața unui șirag de chipuri aiurite și vexate.

Ea nu mai revăzuse, de atunci, nici una din chipurile acelea, în afară de al Lisei și mamei sale. Dar atunci cînd croaziera se va termina, va trebui să se înapoieze acasă. Anturajul său obișnuit, o aștepta. Croaziera aceasta nu era decît un intermediu, o tranziție și totul se va sfîrși. Atunci vînd va reintra în umbra din Back Bay Station, croaziera nu va lăsa, în viața ei, decît o urmă, ca și reflexele Palmei în mare, cînd se coboară umbrele nopții. Gîndul reintoarcerii pe teatrul rușinii sale, revenirea aceasta, o umplea de scîrbă. Ea simți apăsarea fizică a sughițurilor care voiau să izbucnească.

Dumnezeule! Trebuia să se stăpînească. Tovarășul ei putea sosi dintr-o clipă în alta. Ea își înălță talia. Trebuia să pună în practică tehnica sa nouă. Să facă apel la inteligența sa. Gîndește, agită-te, simte, în această ordine. Apoi putea să ignoreze ceea ce simțea. Dar era prea

tîrziu. Avea deja lacrimi în ochi, cînd vocea tovarăşului ei îi izbi urechea.

— Iată barca. Vine să ducă pasagerii, la ţărm, remarcă el gentil. N-am face mai bine să coborim ?

— Mă hotărîsem să nu cobor pe pămint, reuşi ea să spună, fără să se bilbiie.

El îi aruncă o privire pătrunzătoare. Tot ceea ce putu vedea era conturul obrazului, întors în partea cealaltă.

— Am spus ceva ? Am fast nepoliticos ?

Ea scutură capul.

— Dacă este aşa, regret !

— Nu, nu ! Nu este nimic în legătură cu dumneata. Este numai... Am fost bolnavă. Nu sînt încă restabilită pe deplin. Eu... Ar fi făcut mai bine dacă i-ar spune tot adevărul şi atunci toate vor fi bune. În ultimele trei luni am fost într-un sanatoriu, un sanatoriu numit Cascada.

Auzindu-se vorbind, pentru prima oară, lacrimi de milă pentru ea însăşi, îi umplură ochii

— Sînt zăpăcită. (Scoase batista). Te rog, lasă-mă singură.

În loc de răspuns, se rezemă de bastingaj şi se apropie de ea, gata să-i atingă umărul, apoi îi luă mîna.

— Cascada ? întrebă el pe un ton neglijent. Dacă aş fi bolnav, nu mi-aş putea-o oferi. Apoi pe un ton mai grav . O cunosc. Acum înţeleg.

El continuă să-i strîngă mîna. Aceasta nu era o dezmierdare, ci o mîngîiere liniştitoare.

Ea îşi şterse ochii cu mîna liberă şi suflă nasul.

— Sînt complet stupidă !

— Cu atît mai bine ! Şi eu sînt ! Este ca şi cum am descoperi că avem un strămoş comun sau că sîntem veri sau că ne rudim într-un fel sau altul.

Ea simţi o dorinţă irezistibilă să rîdă. Iar îşi şterse nasul cu batista.

— Mă gîndesc, continuă el, că ceea ce trebuie să facem mai întîi cînd vom sosi pe pămînt, este să luăm ceva în gură. Am dejunat de mult şi o cafea bună mi-ar face mare plăcere. Apoi ne vom duce să vizităm catedrala şi, după aceea, vom porni la drum. Bineînţeles, dacă ai altceva să-mi sugerezi, sînt la dispoziţia dumi-

taie. Mă gîndesc că poate ar fi... Privește pescărușii aceștia cum se aruncă asupra viscerelor care au fost zvîrlite în apă. Este puțin cam dezgustător văzînd aceste păsări așa de frumoase, hrănindu-se cu asemenea lucruri. Se deosebesc în totul de fluturii mei și de petalele de violete!

Mîna sa ținea mereu mîna ei.

— Aș vrea să plecăm acum.

— Cu adevărat?

— Da.

Și ea îi aruncă o privire repede, ca să-i probeze că era de acord. El îi lăsă mîna.

— Vom lua barca aceasta sau vom aștepta pe cea următoare? Mie îmi este perfect egal.

— Vom lua pe aceasta. Îți mulțumesc.

Niciodată ea nu-și regăsise echilibrul așa de complet după o asemena criză. În general, cînd lacrimile începeau să curgă, valul nu seca decît numai atunci cînd îi epuizaseră toate puterile.

În timp ce cobora în urma tovarășului său, pe scara suspendată pe flancul vaporului, ea se simți invadată de una din acele vagi bucurii care marchează, de cele mai multe ori, ultimul stagiu de convalescență al unei boli cum era a sa. Poate că se însănătoșea! În întregime! Poate că doctorul Jaquith nu s-a înșelat prea mult!

La capătul scării, Durrance sări ușor în barca mișcătoare, apoi se întoarse spre ea și îi întinse mîinile, prinzînd mîinile ei în ale sale, ajutîndu-i să coboare în barcă, lîngă el. Înainte de a-i lăsa mîinile, o strînse ușor, încurajator și, privind-o drept în ochi, strigă în așa fel că acoperi vacarmul vocilor și al valurilor: „Merge bine?"

Ea îi întoarse strîngerea de mîini și răspunse cu vocea tare și veselă: „Merge bine!"

VII

După o jumătate de oră, ei se aflau în tinda catedralei din Palma. Pașii, lor, pe dalle, răsunau unul lîngă altul, făcînd să danseze atomii de praf, iar ecoul se pier-

dea deasupra lor, în vidul imens. Privirile lor, de asemenea una lingă alta, făceau încet înconjurul perspectivei coloanelor zvelte, urmăreau unul din stîlpi, rătăceau în înălțimile boltei, atingeau în treacăt un vitraliu, apoi un altul.

— Cram a avut dreptate, șopti Durrance. Minunat! Ce trebuie să fie Chartres?

Tonul vocii sale era tot așa de excitat ca și al unui băiețaș cînd se ducea prima oară la circ.

Charlotte îl privi, în timp ce o anumită convingere se năștea în spiritul ei. El stătea într-o rază de lumină difuză, care se strecura oblic printr-o fereastră deschisă. Una din mîinile sale se rezema de o coloană, de o manieră aproape afectuoasă. Ținea bărbia ridicată. Fața lui era visătoare, dar totuși arăta mai mult un interes intens, decît venerațiune.

Puțin mai tîrziu, pe cînd stăteau în fundul automobilului, ea remarcă:

— Acum cred că știu ce făceai la M.I.T. Ești arhitect?

— Poate! Dar este mare diferență între a studia arhitectura și a fi arhitect. Rodrigo! Rodrigo! (Rodrigo era șoferul lor și se grăbise să le spună că vorbea englezește). Cîtă populație are Palma?

Și Durrance agită mîna în direcția orașului care dispărea în urma lor.

— Migdali.

— Nu! Nu! Palma. Oameni. Cîți? Numărul populației?

— Migdali, măslini, untdelemn, portocale, lămîi, prune, struguri, vin.

— Dacă nu ești arhitect, spuse Charlotte, pot îndrăzni să te întreb, ce ești?

— Desigur. De altfel și fiicele mele se întreabă. De asemenea și soția mea. Ea spune că nu știe ce să scrie atunci cînd trebuie să completeze un formular. El făcu o pauză. Sînt un intermediar.

— Un samsar, poate?

— Fals! Vînd alamă, aramă, zinc, cositor, fier, sticlă. Tot ce vinde un telal. Mă duc la Milano să cumpăr marfă de ocazie.

Iar tonul acela de mic răutăcios! Din nou atinsese punctul sensibil! Ea schimbă subiectul. Pentru nimic în lume n-ar fi voit să mîhnească un bărbat așa de amabil.

— Cred că Rodrigo n-a înțeles spaniola dumitale, spuse ea rîzînd; vrei s-o încerc pe a mea?

— Am fost arhitect, recunoscu el; dar nu mai sînt. și mă enervează... îmi calcă pe nervi atunci cînd fiicele mele și Isabelle, soția mea, mă numesc arhitect. De altfel, ca să le enervez la rîndul meu, insist asupra faptului că sînt un intermediar. Dar nu este nici o rațiune să fiu dezagreabil cu dumneata. Cumpăr și vînd furnituri pentru electricitate.

— Pentru așa ceva te duci la Milano?

— Da. Am un prieten care este arhitect, un arhitect foarte cunoscut. El are posibilitatea să-mi dea o comandă mare pentru instalarea electricității într-o vilă, în stil italian, pe care a construit-o în California, pentru un multimilionar. Anul trecut, acesta a văzut, în Italia, într-un vechi palat, în apropiere de Milano, exact ceea ce dorea pentru vila sa. Trebuia însă să vină cineva să cerceteze personal. Prietenul meu mi-a oferit șansa aceasta și afacerea va trece prin miinile mele.

— Înțeleg. Aș vrea să-ți pun o întrebare personală, dacă n-ai vreo obiecție de făcut.

— De acord, dacă aceasta îmi dă dreptul să-ți pun și eu cîteva întrebări.

— Ce înseamnă J. D.?

— Literele acestea reprezintă pe băiatul fericit, așa cum eram la colegiu. Înseamnă deci, că ei mă numeau: J .D. Și cînd, ieri seară, am auzit acest nume, m-am simțit fericit.

— Bănuiesc că J. înseamnă John. John D., nu este așa?

— Nu! N-am celebritatea aceasta. J. D. înseamnă Jeremie Duveaux, după numele unui profesor pe care tatăl meu, îl admira. Un bătrîn pe care nu l-am văzut niciodată și care nu atrăgea atenția nimănui. Înainte de a intra la colegiu, mă numeau Jerry; dar mai era un Jerry în clasă și m-au numit J. D. Soția mea găsește că Jeremie este un nume imposibil. De la început, pe

cărţile sale de vizită a tipărit J. Duveaux. Şi ea mă numeşte Duveaux. Cînd era copilă, tatăl ei avea un cal care se numea Jerry, aşa că prefera să numească pe soţul său, Black Beauty. A propos, ale cui sînt ghetele pe care le porţi ?

— Ale Fabiei.

— Cine este Fabia ?

— Nepoata mea. Fata cea mare a Lisei. Toate trei, Lisa, Fabia şi cu mine, avem piciorul la fel de mare.

— Se vede !

Ea întinse piciorul. Ghetele erau din piele brună, cu garnitură perforată şi cu limbuliţe exterioare.

— S-a făcut ! Înainte de a sosi la Söller să coborim şi să trimitem pe Rodrigo înainte, spunîndu-i să ne aştepte la hotel. Vrei să mergi puţin pe jos ?

— În ultimele două luni, am făcut, în fiecare zi, un marş de cinci kilometri. Fac cu plăcere cîţiva paşi.

Rodrigo opri cam la trei kilometri de Söller. Puţin timp, după ce el dispăru, un drum strîmt, care se desprindea din şoseaua principală, îi tentă. Drumul acesta se ridica în serpentină şi era mărginit, pe ambele părţi, de ziduri înalte. S-ar fi putut spune că este albia unui rîu secat, care-şi săpase o albie adîncă. La o cotitură, se aflară deodată în faţa unui torent neaşteptat, care se precipita în albia rîului şi, ca să scape de nimicire, repede se urcară pe zidul cel mai apropiat, în timp ce o trupă de berbeci unduia de-a lungul strîmtului pasaj, cu tărăboi de copite, de corpuri care se lovesc unele de altele, de behăituri şi sunete de clopote.

Zidul, pe care se urcaseră, avea, pe creastă, bucăţi de sticlă şi de pietre ascuţite. Era un loc de şezut, incomod. Privind în partea cealaltă, zăriră o bătrînă scundă, grăsuţă, îmbrăcată în negru, cu un şorţ alb peste fustă, care le surîdea. Era ca o zînă bună, care le venea în ajutor. Nu numai că le surise, dar îi şi salută şi îi invită, în dialectul majorcan, să nu mai stea pe creasta zidului, ci să coboare, cu curaj, în grădina ei.

Ei acceptară cu plăcere. Era o grădină încîntătoare, tot aşa de mare ca un loc de tenis. Avea în centru, un rond masiv de calle, cu pete albe şi, în mijloc, murmura

o fîntînă. Zidurile o înconjurau pe-o parte şi în fund. De partea cealaltă, se vedea o tindă micuţă, împodobită cu cutii pline cu flori. În faţă, se zărea linia albastră şi estompată a munţilor.

Cu al doilea gest, micuţa bătrînă, invită pe musafirii ei să ia loc în tindă. Durrance o asigură că sînt încîntaţi, dar că sînt aşteptaţi la masă, să dejuneze, la restaurant în Söller şi că trebuie să se grăbească. Micuţa doamnă rotofeie (care părea nu numai că-i înţelege, dar îi găsea simpatici) îi conduse pînă lîngă zid şi le arătă Söller-ul. Casele oraşului aveau aparenţă de bucăţele uitate în fundul unei ceşti rotunde, de culoare cenuşie-verzuie.

Se deciseră că era prea tîrziu să ajungă la restaurant pentru dejun. Cînd Durrance întrebă, în felul său drăguţ, dacă era posibil să le dea puţină brînză cu ceapă şi puţin zer, să-şi calmeze foamea, faţa micuţei bătrîne se acoperi de numeroase zbîrcituri şi corpul ei făcu o serie de plecăciuni afirmative.

Le servi ouă, pîine, brînză, lapte, prăjituri şi vin din producţie proprie. Mîncară, rezemaţi de ramurile sinuoase ale viţei sălbatice, care se ridica pe zid. Cîteva şopîrle îi examinau, cu ochii lor vioi, din crăpăturile în care se refugiaseră cînd cei doi intruşi puseseră stăpînire pe solariul lor.

Cînd mîncară tot din farfurii şi goliră conţinutul roşu al urciorului, Durrance se depărtă de zid şi se întinse, cît era de lung, pe pămînt, cu un picior pus pe genunchiul ridicat.

Cînd încercă să pună mîna sub cap, în loc de pernă, Charlotte spuse :

— Ia asta, va fi mult mai confortabilă.

Şi ea vîrî sub capul lui, poşeta sa de piele.

— Minunat ! murmură el, închizînd ochii şi punînd deasupra mîna, cu palma în aer, să se apere de soare.

Charlotte scoase pălăria şi rezemă capul de zid ; dar ea nu închise ochii. Examina pe tovarăşul său, întins pe pămînt, în faţa ei. „Ca un cîine mare, gîndi ea, şi tot aşa de nepăsător".

Şi ea se simţea în largul ei. Pînă atunci nu cunoscuse niciodată, în prezenţa unui bărbat, sentimentul acesta de linişte şi pace.

În timp ce-l observa, respiraţia lui devenise aşa de regulată, că ea se întreba dacă el adormise sau nu. Nu fusese niciodată, în afară de mama sa, în prezenţa unei persoane adormite. Sau, mai bine zis, după ce ieşise din copilărie. Era ceva care-ţi dădea un sentiment de superioritate. Sau acesta era un sentiment de protecţie ?

— Dormi ? întrebă ea în cele din urmă, cu vocea aşa de înceată că parcă era un murmur.

— Pentru Dumnezeu, nu ! Mă gîndeam. Reflectam. În special la dumneata. Încerc să pun, la un loc, două şi cu două, dar cu mare greutate, reuşesc să fac patru. De azi dimineaţă, de cînd am descoperit că sîntem, într-un fel oarecare, rude, prin neplăcuta noastră relaţie comună, nu mai eşti pentru mine aşa de misterioasă. Îmi spuneam că poate, azi dimineaţă, pe punte, erai... în fine, că Sara s-a înapoiat în mansarda sa.

— Adevărat !

Şi ea revăzu toate detaliile. O clipă, tăcu.

— Între Sara şi mine, este o diferenţă. Sara nu va mai avea nevoie să se înapoieze în mansarda sa. Eu, da. La sfîrşitul acestei croaziere.

— Poate că avem amîndoi o mansardă unde trebuie să ne înapoiem. O situaţie sau alta, la care trebuie să facem faţă... şi în care trebuie să trăim... fără ca, un bătrîn bogat şi bun, să pună ceva acolo. Cred că lupta pe care am impus-o nervilor mei, a fost una din experienţele cele mai preţioase din viaţa mea, căci m-a învăţat să-mi fac mansarda cît mai confortabilă.

— Nu pot crede c-ai fost bolnav de nervi.

— De ce nu ?

— Nu pari o persoană din genul acestora.

— Aceea ce par, nu este, poate, decît tehnica mea. N-aş fi fost surprins, dacă m-ai fi calificat rău. De ce n-am aerul a face parte din genul acelor persoane ?

— Primeşti, cu multă plăcere, toate nimicurile care ţi se oferă !

— Înţeleg ! Mă găseşti puţin cam simplu !

— Nu, n-am vrut să spun aşa ceva. Eşti... aşa de vesel... şi aşa de... natural, spuse ea ezitînd.

— Ia pe cea mai paşnică rosinantă şi las-o liberă într-o păşune : o vei vedea sburdind. Acasă, între soţia şi fiicele mele, sînt din cale-afară de demn.

— Ce vîrstă au fiicele dumitale ?

— Beatie are douăzeci şi unu de ani şi Munie doi ani mai puţin. mîndouă sînt prea în vîrstă ca să mai continuăm să le spunem bebe, zice Isabelle. Dar vor mai trece cîţiva ani, pînă să le numesc Christine, Tina.

— Ce vîrstă are Tina ?

— Numai unsprezece ani. Isabelle îi spune „copilul vîrstei mele înaintate".

— Copilul vîrstei sale înaintate ! exclamă Charlotte Cum pare ?

— Tina, în acest moment, este la vîrsta critică. Se pare c-a fost la vîrsta critică de cînd i-a dat primii dinţi şi chiar şi pînă aici. Ca fetiţă, era bolnăvicioasă. Şi acum.. ei bine, Tina este o fată extrem de nervoasă. Cele mari, ştiu să iasă, prin orice mijloace, din încurcătură. Amîndouă sînt la liceu şi învaţă bine. Aşteaptă. Mi se pare că am fotografia lor.

Fără să se ridice, scoase din buzunar un portofel uzat, îi foiletă conţinutul şi scoase o fotografie cu marginile dantelate. Pe deasupra capului, o dădu Charlottei.

— Iată haremul meu. Toate patru.

În fotografie se vedeau două fete mari, bine clădite, semănînd aşa de mult, că păreau gemene. Amîndouă aveau aerul ca şi cum ar fi fost scoase din cutie, cu părul coafat după moda zilei. Una era în picioare, rezemată de o tufă de lemn cîinesc, cealaltă stătea pe un scaun pliant de lemn şi alături era o femeie, de vîrstă înaintată, care tricota. Aceasta nu putea să fie Isabelle ! Soţia bărbatului acesta ! Poate mama sa ! Era scundă, lată, cu umerii înguşti, cu o faţă mică. Părul, tras înapoi, era înnodat într-un conciu mic, pe ceafă. Era cu capul plecat, cu ochii fixaţi pe tricotaj, cu buzele strînse.

— Şi persoana aceasta care tricotează ?

— Este Isabelle. Ea tricotează tot timpul. Am rugat-o să înceteze, cel puţin timpul necesar să privească spre

aparat, dar este un gen de femeie, care tricotează, cum fac fumătorii pasionaţi. Fotografia aceasta a Isabellei nu este tocmai bună. Dacă cel puţin ar fi binevoit să ridice ochii şi să surîdă.

— Aceasta, care stă pe iarbă, cu picioarele încrucişate, este Tina ?

— Da, este Tina. Sperăm că nu va fi silită să poarte toată viaţa ochelari. Nici Tina n-a voit să surîdă. Pretinde că cineva, care este aşa de urîtă ca ea, este mai bine să pară o persoană serioasă.

Charlotte examină de-aproape faţa aşezată în iarbă, cu fălcile pătrate, cu umerii pătraţi şi cu privirea furioasă, fixată pe aparat, cu privirea aceasta care o fixa, pe ea, drept în ochi.

— Tina ştie că n-a fost dorită ?

— Nu pot zice că n-a fost dorită. Dar, în realitate

Tăcu şi reluă :

— Tina este problema noastră. Iată raţiunea pentru care sînt fericit că am făcut experienţa unei depresiuni nervoase, căci aceasta m-a făcut să înţeleg mai bine o fetiţă cum este Tina. Vorbeşte-mi de familia dumitale. N-ai vreo fotografie la dumneata ?

— Cred că am una a mamei, în port-biletul care se găseşte în perna dumitale.

El îi întinse poşeta, apoi se ridică şi se aşeză lîngă ea, cu capul rezemat de zid.

— Iat-o ! Este o fotografie reprodusă după unul din portretele sale.

Portretul era de Sargent. Dădea, mamei sale, un aer imperios şi regal. Purta colierul de perle şi de diamante şi părul ondulat, era coafat à la Pompadour. Durrance, în tăcere, privi portretul, cîteva clipe.

— Se pare că are caracter.

— Are.

— Aş paria că nu este prea uşor să faci pe această mare doamnă, frumoasă şi aristocrată, să-şi schimbe părerile.

— Ai dreptate.

— Unde este restul familiei ?

— Nu mai este nimeni. Tata a murit anul trecut, pe cînd eram la pension şi eu m-am dus acasă, să trăiesc

cu mama, care nu voia să rămînă singură. Aveam trei frați mai mari, dar eram singura fiică.

— Micuța soră iubită.

— Dumneata zici ! rînji ea. Frații mei erau cu mult mai în vîrstă decît mine și au fost extrem de încurcați cînd a sosit un copil. Cel mare, Rupert, cînd m-am născut eu, avea bacalaureatul. Pentru Rupert am fost totdeauna o mare umilință. Într-o zi, pe cînd aveam cam cinci ani, mama l-a rugat să vină să mă ia de la dentist. Dentistul, în glumă, îl numise „tînărul papa". El risese scurt, sec. Cînd ne-am înapoiat acasă, am auzit pe Rupert spunînd mamei că niciodată nu se va mai duce să însoțească „broscoiul acesta", ca să se expună unor asemenea afronturi. Nu eram prea frumoasă.

Era bizar că vorbea așa de intim cu bărbatul acesta Fără îndoială, o făcea, pentru că era un străin. După ce se vor despărți, mîine dimineață, nu se vor mai revedea niciodată.

Punînd la loc fotografia mamei sale, lăsă să-i cadă pe genunchi, cărțile de vizită, hîrtia cu adrese, tăieturi din ziare și o fotografie. Durrance le strînse.

— Pot s-o văd ? întrebă el, arătînd fotografia.

— Desigur. N-am mai privit-o din ziua cînd mi-a dat-o Lisa. Este una din acele fotografii urîte, făcute cu magneziu, luată după o cină în familie.

— Cine este acesta ? Dar aceasta ? Și acesta ? întrebă Durrance, în timp ce priveau împreună fotografia.

— Acesta este Lloyd, fratele meu. Și aceasta este Rosa, soția sa. Acesta, cu privirea fixă, este fratele meu Hilaire. Și alături de el, cu ochii închiși, este Justine, soția lui. Aceasta este Widy. Aceasta Murray. Aici Lisa. Acolo, June. Acela, în față, este Nichols. Și, în fine, Fabia.

— Și doamna aceasta grasă, cu sprîncenele groase și cu părul lung ?

— Aceasta este o sărmană fată bătrînă : Tanti.

— Și dumneata unde ești ?

Desigur, ar fi putut spune : eu am luat fotografia ; dar n-o făcu.

— Numele mătușii este Charlotte, declară ea cu curaj.

— Nu vrei să spui că aceasta este Camille ?

— Ea însăși ! Ți-aș fi putut spune că eram deghizată, că jucam un rol. Haide, dă-mi fotografia. M-ai văzut acum în mansarda mea.

El îi dădu fotografia.

— De cînd ai plecat de acasă ?

— După faimoasa mea plimbare din octombrie trecut, care n-are nimic glorios.

— Ce s-a întîmplat. Povestește-mi. Sau preferi să taci ?

— Mai bine, nu.

— Cum vrei. Poate dorești să auzi ce spune ghidul despre Söller...

El scoase din buzunar o carte cu coperțile roșii.

— Apleacă-te și așează-te cum îți place. Să vedem... A ! Iată Söller. Cam trei kilometri, în interior. Zece mii de locuitori, situat într-o vale frumoasă, înconjurat de livezi de portocali și cu dumbrăvi. Dacă te duci la Söler, este recomandabil să faci un înconjur de trei kilometri prin portul aproape complet înconjurat de pămînt, numit Puerto de Söller, și care este, ca și toată coasta, locul favorit al artiștilor. Puerto este legat cu Söller printr-un tramway. Drumul...

VIII

Charlotte închise ochii. Vocea tovarșului său nu era decît un zumzet confuz. Ca și cum era la cinematograf, scena din fața ochilor săi, o transportă deodată la Marlborough Street, la Boston, într-o duminică de octombrie, exact în momentul cînd cina era pe punctul să fie anunțată.

Familia era reunită în marele salon din primul etaj, ticsit cu mobile și draperii, cu zidurile posomorîte, acoperite cu picturi vechi, în rame mari de aur. Toate picturile acestea reprezentau peisaje, munți măreți, lacuri pitorești și scene pastorale cu turme în mers.

În duminica aceea avea loc o mare reuniune familiară, căci era aniversarea lui Lloyd. Barry Firth fusese invitat ca să adauge festivității, o notă deosebită. Barry Firth era totdeauna încintat să accepte o invitație, dacă avea norocul să întilnească acolo pe Lisa. Barry era foarte mult atașat de Lisa. Spunînd adevărul, după aparențe, era îndrăgostit de ea. Dar familia părea că nu vede nimic.

Vara trecută, June și Nichols, începuseră să tachineze pe Charlotte cu Barry Firth, continuînd acest joc nevinovat, care-i amuza nespus de mult și care consta în aceea că insinuau că Charlotte avea „un prieten bun", schimbînd mereu clipiri semnificative, din ochi.

Mamei Charlottei îi plăcea să sărbătorească măreț aniversările copiilor săi. Ea se îmbrăca totdeauna cu cele mai frumoase haine și cerea și Charlottei s-o imite. Ea spusese Charlottei, cu multe zile înainte, că ea va purta rochia neagră, de catifea-șifon. Și că Charlotte trebuia să și-o pună pe a ei.

Charlotte descoperise, de mai mult timp, că viața era mai plăcută atunci cînd nu se încontra cu mama sa. Sezonul nu era prea avansat ca să se poarte catifeaua. Nici o femeie nu punea rochii lungi. Mama sa și ea aveau aerul a două femei în vîrstă. Totuși, ea acceptase hotărîrea fără să protesteze.

Cînd scoase rochia de catifea din șifonier, sîmbătă după amiază, văzuse că buchetul artificial din trandafiri albi, fixat pe umăr, era zdrențuit. Într-un moment de zăpăceală, ea telefonase unei florărese și comandase un buchet de gardenii. Florile erau fragede și strălucitoare, legate cu o panglică de argint. Ele vor înfrumuseța puțin starea mizerabilă a rochiei sale, gîndea ea. Nu-i trecuse însă prin cap că gardeniile vor fi pentru June, o frumoasă ocazie de glumă.

Cînd June zărise gardeniile, toată lumea sosise.

— Ce văd ? și împreunind mîinile, le întinsese spre Charlotte. Vino aici, Nichols și spune-mi, dacă și tu vezi tot ce văd și eu. Nimeni, în familia aceasta, n-are dreptul să arboreze așa ceva pe umărul său, fără să dea explicații, tantin ! reproșase June, cu veselie.

Charlotte tăcea. Cît fusese de stupidă !

— Aceasta îmi dă de bănuit, Nichols! nu este aşa că şi ţie?

Şi June făcuse cu ochiul spre spatele lui Barry Firth, în partea cealaltă a camerei.

Barry se putea, în orice clipă, întoarce cu faţa. Barry nu putea să nu ştie că mama Charlottei, pusese ochii pe el. Charlotte simţise o căldură vagă ridicîndu-se din adîncurile fiinţei sale, întinzîndu-se pe braţe şi pe umeri şi pusese, fără îndoială, pe gîtul şi pe faţa ei, acele oribile urme roşii care apăreau de cîtva timp.

— Să mergem, nu trebuie să ne facem aşteptaţi. Mărturiseşte, mică pocitanie, glumise cu veselie June.

— După cum văd, te amuză faptul că sînt urîtă, începuse Charlotte. Îţi face plăcere să mă pui în încurcătură? Aceasta...

Tăcuse brusc, vocea sa, respiraţia, fusese tăiată de o avalanşă de sughiţuri, tot aşa de necontrolabile ca şi urmele de roşeaţă, puţin obişnuite, care apăreau de cîteva săptămîni. Îşi pusese ambele mîini pe gură ca să-şi înăbuşe sughiţurile. Toate privirile din salon se întorseseră spre ea. Charlotte îşi croise drum printr-o galerie de feţe familiare, palide, surprinse, mirate, multiplicate la infinit de lacrimile care-i tulburau vederea.

Din ziua aceea şi pînă la plecarea ei la Cascada, Charlotte nu mai părăsise camera ei.

Murmurul monoton al glasului tovarăşului său, încetă. Ea deschise ochii.

— Toate acestea mi se par foarte interesante, remarcă ea, prozaic. Mi se pare că sînt multe de văzut şi de făcut în insula aceasta.

Şi după cîteva minute:

— Ştii care au fost cauzele deprimării dumitale? Şi cît timp a durat? întrebă ea, cu libertatea pe care o simţi faţă de o altă victimă a aceleaşi boli.

— Cauza principală a fost o lungă perioadă, în timpul căreia aveam incontinuu impresia unei înfrîngeri, răspunse Durrance. Aceasta a durat aproape opt luni. Cunoşti cauzele bolii dumitale? Şi cît timp a durat?

— Cauza bolii mele a fost de asemenea, o impresie de înfrîngere, care a persistat multă vreme. Boala a durat circa un an de zile; în orice caz, criza aceasta. Mă gîndesc că mai înainte am avut altceva, pe care însă nu-l pot defini.

Tăcu o clipă, continuă, cu aceeași manieră impersonală:

— Ce v-a cauzat acest sentiment de înfrîngere?

— Aceea ce resimt cea mai mare parte dintre bărbați, atunci cînd n-au reușit să atingă, ca șef al familiei, punctul principal al existenței lor. Sentimentul acesta este, uneori, foarte profund. Care a fost cauza sentimentului dumitale de înfrîngere.

— Nu prea deosebit de acesta. Și o femeie, după cum știi, are de asemenea un scop principal în existența ei. Și dacă-i lipsește, ei bine! acesta poate, uneori, s-o rănească profund. Îți aduci aminte, cînd te duceai la școală și studiai istoria, că una din principalele chestiuni era să determini cauzele latente și imediate ale unui război?

— Îmi amintesc.

— Ei bine! mi-ai spus cauza latentă a bolii dumitale. Care a fost cauza imediată? Sau preferi să nu vorbești de așa ceva?

El închise ghidul și se așeză lîngă ea.

— Cauza imediată, a fost foarte prozaică. A fost în raport cu afacerile pe care le făceam în momentul acela. Mă lansasem în ele, cînd renunțasem la arhitectură. Prietenii mi-au împrumutat bani. Cînd prietenii, care te-au împrumutat cu bani, te întreabă dacă vor putea încasa vreo dobîndă oarecare, nu este prea ușor să fi nepăsător și să le spui că nu vor lua, în orice caz, nimic în anul în curs, cînd tu ști bine că nu pot avea nici cea mai mică speranță în dividende, nici pentru anul în curs, nici pentru cel viitor, nici pentru Dumnezeu știe cînd. După cîtva timp, aceasta îți va călca pe nervi, ori cîți de puțini ai avea!

— De ce ai renunțat la arhitectură?

— Pentru că trebuia să plătesc notele farmacistului. Isabelle are o sănătate delicată. Trebuiau de asemenea plătite vizitele doctorilor. Dacă urma să mă ocup cu arhitectura, trebuia să mă stabilesc pe contul meu, înțelegi,

şi să locuiesc într-un birou convenabil şi toate cheltuielile acestea, destul de mari, reprezentau o sumă bunicică. Poate că dacă n-ar fi fost războiul mondial, lucrurile s-ar fi petrecut altfel. Dar poate că abuzez...

— Ai făcut războiul ?

— Nu tocmai. Dar am fost dus într-un cîmp de antrenament. Nenorocirea a voit ca să nu trec oceanul. Deci n-am putut nici măcar să arunc o privire asupra unei catedrale, unui turn sau unei clopotniţe din Franţa, spuse el pe un ton indiferent. În loc de aceasta, am pierdut timpul lîngă Ayer, în Massachusetts, învăţînd cum să salut un ofiţer, să străpung un manechin cu baioneta şi să pierd clientela pe care o achiziţionasem în arhitectură.

El ridică o pietricică şi o aruncă în aer. Aceasta dispăru peste parapet.

— Cînd războiul a fost terminat, arhitecţii care au rămas acasă, au obţinut angajamente. O ! am încercat o nouă tentativă ! Am voit să dau o lovitură, dar, după război, era prea grea. Era mult mai grea pentru Isabelle. Isabelle n-a crezut niciodată că voi reuşi să fiu cineva şi acum cred şi eu, că a avut dreptate. (El tăcu). Timp de cîţiva ani, instalaţiile elecrtice, nu erau o afacere tocmai proastă, reluă el. Apoi, puţin cîte puţin... Dar la ce mă gîndesc... şi vorbesc mereu de mine ? Bănuiesc că vinul este de vină. Auzi fîntîna ? Să închidem ochii şi să tăcem timp de un minut sau două. Să ascultăm şi să luăm cunoştinţă de ceea ce ne înconjoară. Aşa am făcut de multe ori, eu şi Tina...

Charlotte rezemă capul de unul din trunchiurile noduroase ale viţei, ridică fruntea spre cer şi închise ochii, savurînd gîlgîitul apei, foşnetul aripilor păsărilor, clinchetul clopoţeilor, parfumul pămîntului, căldura soarelui, căldura prieteniei.

Astfel rămaseră, amîndoi, cu ochii închişi şi cu fruntea ridicată, timp de cîteva minute. Apoi, Durrance se ridică şi se duse spre zid, în cealaltă parte a grădinii. Rezemînd coatele de creasta zidului, privi în jos, în partea cealaltă şi se întoarse spre Charlotte.

— Vino să vezi ! o chemă el.

Ea se supuse și se rezemă de zid, lîngă el. Era ca și cum te pleci deasupra parapetului unui „building", înalt, gîndi ea.

Grădinile micuțe care se succedau în terase, erau ca etajele ascendente ale unui zgîrie-nori new-yorkez. Se afla aici, în vale, o plantație de portocali, la cîteva sute de metri mai jos și berbecii pășteau sub umbra arborilor.

— Berbecii seamănă cu bulgării de spumă galbenă, împrăștiați pe pămînt, remarcă Charlotte.

— Și portocalii ? S-ar putea zice că sînt balonașe gri-verzi, legate de pămînt, spuse Durrance. Unul din balonașe, după cum mi se pare, a rupt otgonul și plutește în aer ; noi sîntem în nacelă și privim în jos. (Tăcu). Am poftă să scuip, spuse el deodată, privind peste umeri să vadă cum primește ea spusele lui.

Era un fel de a glumi, pe care Isabelle îl detesta. Charlotte răspunse simplu :

— Crezi că plăcerea de a scuipa de pe un loc înalt este rezervată numai speței bărbătești ? Și eu am poftă !

Răspunsul Charlottei umplu pe Durrance de un sentiment viu de camaraderie, pe care trebuia să i-l arate :

— Nu este neapărată nevoie să cobor mîine la Nice.

Charlotte nu răspunse. Va mai putea juca rolul său încă o zi în plus ?

— Nu m-așteaptă așa de curînd la Milano. Aveam intenția să mă duc, pentru cîteva zile, la Paris ; dar cred că voi putea convinge pe comisarul bordului să-mi lase patul, deasupra d-lui Littlejohn, încă pentru cîteva zile, în orice caz... pînă la Genua... dacă, bineînțeles, dumneata...

Charlotte continua să tacă, simțindu-se deodată timidă, rău dispusă, ne la locul ei.

— O ! foarte bine ! Era o idee care mi-a trecut prin cap. Ce vîrstă crezi că au portocalii aceia de acolo ?...

Se înapoiară pe bord cu ultima barcă. Pe chei, se afla o bătrînă micuță, în negru, cu un șorț alb, care vindea flori. Cînd el căută să aleagă, nu găsi mare lucru în coșul ei. De abia cîteva buchete de frezie, din varietatea cu lujerele scurte și cu dungi mov. Lujerele florilor erau legate cu multă ață, strîngînd florile într-o masă solidă,

greu de purtat, parcă era o conopidă. Durrance cumpără toate florile de frezie care rămăseseră în coș, în total trei buchete și le oferi Charlottei.

Pe vapor, d-l Thompson și d-șoara Demarest, așteptau pe punte, controlînd pasagerii care urcau, în timp ce doi matelоți îi rînduiau unul după altul. Prima apăru Charlotte, cu maldărul de frezii, strîns sub braț. Durrance venea după ea, cu alte două buchete, cu paltoanele lor, o umbrelă, două ghiduri și cu trei cănuțe cu prăjituri, oferite de gazda lor improvizată.

— Ei bine ! exclamă d-șoara Demarest, iată pe fugarii noștri ! În fine ! Deci unde...

În clipa aceasta, din spatele d-șoarei Demarest, cineva sări și strînse mîna liberă a lui Durrance, scuturîndu-i viguros brațul. Era un bărbat înalt, bronzat de soare, deșelat, îmbrăcat cu un costum de „tweed" cu țesătură lăbărțată, avînd o cravată țesută în casă.

— E ! bună-ziua, bună-ziua, J. D. ! exclamă el, surîzînd.

— Mack ! făcu Durrance, cu gura căscată.

El începu să rîdă și să scuture brațul acestuia, lăsînd să cadă pe pardoseală cele două mănunchiuri de flori, ghidurile și prăjiturile. Charlotte se plecă și le adună.

— Ce surpriză ! Pe cuvîntul meu, Mack !

— În persoană ! E și Deb ! Am petrecut ultimile patru săptămîni în Majorca. Am văzut numele tău pe lista pasagerilor. Ce dracu faci aici ?

— Călătorie de afaceri. Și întorcîndu-se spre Charlotte : Este unul dintre vechii mei prieteni, Frank McIntry. Mack să te prezint... (eziță o clipă, d-șoara Demarest întinsese urechea) d-șoarei Beauchamp. Ea a binevoit să-mi permită s-o însoțesc pe pămînt.

— D-șoara Beauchamp ! Așteaptă o clipă ! Mack era încurcat. Am văzut numele său pe lista pasagerilor. Sînt deci două Renée Beauchamp ?

— Nu, nu sînt două Renée. Aceasta este Camille. Îți voi explica mai tîrziu. Unde este Deb ?

— Ne-așteaptă. Bătrîne, ce plăcere că te văd ! Să urcăm !

Deb era tot așa de înaltă, bronzată de soare și suplă. Și ea era îmbrăcată cu „tweed", cu țesătură rară. Un

costum de stofă groasă, puţin cam demodat, dar totuşi frumos. Restul, era în totul şic, un şic neglijent, instinctiv. Stringîndu-i mîna, Charlotte avu un gînd de recunoştinţă pentru Lisa. Pentru prima oară în viaţa ei, prima aruncătură de ochi a unei femei care judecă pe cealaltă, nu fusese, pentru ea, urmată de o răutate umilitoare. Şi Deb păru încîntată că revede pe J. D.

— Eşti cuminte, bătrîne? Isabelle şi fetele sînt sănătoase?

Ea avea o voce de bas, un rîs sonor, obişnuit, amîndouă foarte plăcute. Faţa sa oferea un paradox. Nimeni n-ar fi găsit-o frumoasă, dar era plină de frumuseţe. Avea nasul mare şi ochii anormal despărţiţi unul de altul, dîndu-i o privire stranie. Dar cînd surîdea, ceea ce se întîmpla adesea, faţa ei se ilumina, strălucea şi nu mai observai defectele cum nu poţi remarca defectele unei mobile, atunci cînd buştenii, în cămin, iradiază căldură şi lumină. Ceea ce o caracteriza mai ales, era încrederea în ea însăşi şi candoarea ei. Aceasta din urmă o conducea uneori pe un teren periculos, dar prima sa calitate o împiedica să se rătăcească.

— Ne vom întîlni pentru un cocktail! sugeră Deb. Mack şi cu mine am făcut azi ultimul nostru vagabondaj şi avem nevoie de o baie. Dacă vreţi, la orele opt, în bar. Veţi veni şi d-voastră, domnişoară Beauchamp? adăugă ea, aruncînd spre Charlotte privirile ei focoase.

Această sinceritate cordială, asupra căreia nu te puteai înşela, era aşa de diferită de atitudinea cu care Charlotte era obişnuită, atunci cînd se ţinea lîngă neînduplecata sa mamă, că iar avu pentru Lisa un gînd de recunoştinţă. Nu numai din cauza îmbrăcămintei pe care o purta, dar şi pentru situaţia în care se găsea, singură, printre străini, producînd impresiuni pe contul său propriu şi nu prin uşurinţa şi avantajele pe care le reprezenta numele de Vale. Evident, era adoptată. Invitaţia lui Deb nu fusese făcută numai aşa ca să se achite de o obligaţie; dar ea, bineînţeles, nu trebuia să accepte. Ei erau prieteni vechi.

— Foarte gentil din partea d-voastră, răspunse ea, cu o grabă care-i surprinsese propriile sale urechi, dar nu în seara aceasta. Mă simt puţin cam obosită...

— Da, şi eu sînt obosit, declară deodată Durrance. De fapt am cerut Camillei... vreau să spun domnişoarei Beauchamp, să ia un cocktail cu mine şi ea a accpetat, minţi el, fără să se jeneze.

Ea îi aruncă o privire neputincioasă, în care se amesteca, fără să se confunde, reproşul, plăcerea şi frica. Apoi se întoarse spre Deb :

— În cazul acesta, aşteptaţi-mă, primi ea cu plăcere.

După primul rînd de Martini, Mack spuse lui J. D. că alesese pentru o călătorie la Paris, cel mai prost sezon. Singurul lucru rezonabil, acum cînd avuseseră norocul extraordinar să se întîlnească cu Deb şi cu el, era să se bucure de societatea lor plăcută cît mai mult timp posibil, să se amuze, a doua zi, cu ei la Nice şi la Monte-Carlo şi să-i însoţească apoi pînă la Neapole, unde Deb şi cu el vor lua alt vapor ca să se înapoieze în America. După plecarea lor, vor putea vizita Roma, Florenţa, chiar şi Veneţia şi să sosească la Milano la timp, cu puţin bronzaj al soarelui italian pe căpăţîna sa.

— Ce dracu ! bătrîne, nimeni nu se duce în epoca aceasta a anului la Paris şi pe deasupra şi singur !

— Aceasta rămîne de văzut, replică J. D., aruncînd o privire spre Charlotte.

Dar ea nu-i răsunse. Ochii săi erau fixaţi asupra unei importante lucrări, care consta în stringerea fragmentelor împrăştiate ale unei fructiere. Era îmbrăcată cu rochia roşie pe care o purtase în ajun. El observă că prinsese la decolteu, în formă de V, cîteva flori de frezie. Tenul lor alb şi mov, împrumutau pielii coloritul unui crem închis.

În timpul cocktail-urilor, Mack anunţă că ceruse chelnerului să le rezerve, pentru cină, o masă de patru persoane.

După masă, urmă cafeaua, ţigările şi licheorurile luate în salonul cel mare. În momentul cînd Charlotte hotărîse că sosise momentul cînd să poată pleca, fără să fie nepoliticoasă, Mack, întrebă, ridicînd comic o sprînceană :

— Ce-aţi zice — şi făcu gestul amestecului cărţilor — de o partidă sau două ?

— Minunat ! De acord ! exclamă J. D. Ce zici Camille ?

La o asemenea ardoare, la privirea şi la vocea aceasta rugătoare, ce putea răspunde ?

— De acord !

— De acord, cu cine ? îndrăzni el să întrebe.

Şi aici de faţă cu Mack şi Deb ! Evident că se grisase. Nu era momentul să-l contrarieze. În fond, ea nu ştia nimic despre el.

— De acord, J. D., răspunse ea cu grabă, ca să-l oblige, adăugînd numai pentru Mack : Nu-i oare un adevărat ştrengar ?

Iată o frază pe care o auzise adesea din gura nepoţilor şi nepoatelor ei.

— Da. Aveţi o drăcească dreptate !

Şi Mack era grisat.

— Cred că puţină vulgaritate nu te va ofensa, Camille, remarcă Deb. A propos, de acum înainte numeşte-mă Deb, continuă ea, vîrînd mîna sub braţul Charlottei.

Cele două femei stau, una lîngă alta, pe o banchetă tapisată, în faţa mesei pe care se servise cafeaua, iar cei doi bărbaţi în faţa lor, în fotolii imense.

Charlotte era aşa de puţin obişnuită cu un asemenea gest prietenesc, ca un cîine de poiată cu mîngîierile. Spera că ochii săi nu vor reflecta o recunoştinţă ca a acestui cîine...

— Vulgaritatea lui Mack este tot aşa de inocentă ca un „zut" şi „numele unei pipe", explică Deb. Cînd se simte la largul lui, sărmanul inocent se reîntoarce la natură. Dar dacă te supără, pot să-i cer să înceteze.

— O ! nu, te rog, nu face nimic !

Faptul că Mack are, fără îndoială, gîndul că ea nu se va supăra, îi face o plăcere asemenea unui copil care este tratat ca un adult de bătrînii puţin cam snobi.

— Dacă aţi avea idee de ceea ce a fost viaţa mea, aţi înţelege că sînt încîntată de tot ce este impulsiv şi... natural !

Mack scoase din adîncimile fotoliului o parte din cei 183 de centimetri şi se plecă spre ea.

— Da, şi dumneata eşti de asemenea un copil al naturii ! ţipă el. Fii binevenită în cercul nostru ! Dă mîna !

El îi întinse palma miinii. Ea puse mîna ei.

— Numele dumitale nu este singurul lucru care-mi place la dumneata, Camille. Cred că amîndoi vorbim acelaşi limbaj.

— Nu, din nefericire, nu, negă Charlotte, retrăgîndu-şi mîna.

Nu-i putea lăsa încă mult timp sub aceste impresii false.

— Vă înşelaţi asupra persoanei mele şi aceasta din cauză că nu sînt naturală şi tot ceea ce vă pare aşa, este fals. Am fost învăluită în vată de cînd m-am născut ! N-am băut decît apă filtrată şi lapte pasteurizat ! explică ea. Chiar şi realităţile vieţii au fost sterilizate înainte de a le menţiona în faţa mea. Nu vorbesc absolut deloc limbajul d-voastră. De asemenea nu cred în nimic !

Mack o examină cu un aer perplex.

— Încearcă, Camille, să mă faci să înţeleg ceva. (Şi făcu cu ochiul). Să fiu spînzurat dacă pricep !

— Nu, vorbesc serios. Deja v-am dat să înţelegeţi şi încă cum ! Voi încerca să pun lucrurile la punct. Nu mă numesc nici Camille şi nici Beauchamp. Ea privi spre Durrance. Regret, dar nu mai pot continua. Nu vrei dumneata să explici gluma pe care ai făcut-o ?

— Cu o condiţie, răspunse Durrance serios, adică, dacă mă voi hotărî să însoţesc pe Mack şi Deb pînă la Neapole, dumneata să mergi cu noi.

După cîteva clipe, Deb exclamă :

— Vale ! Vale ! Cum, o Vale din Boston ?

— M-am născut şi am crescut în Boston. Bănuiesc deci că sînt o Vale din Boston, cum sînt mere de California şi cartofi din Bermude.

Deb rîse scurt, exploziv.

— Adorabil ! Şi ea ciupi braţul Charlottei. Dar să fim serioşi şi să răspundem da sau nu. Ai o cumnată care se numeşte Lisa ?

— Da. Lisa este singura mea contribuţie în familie. Fără mine, Rupert n-ar fi întîlnit-o niciodată. Am cunoscut-o în pension.

— În pension ?

— Ştiu că aceasta pare de necrezut ! Dar am petrecut aici aproape un an. Aceasta n-a dat rezultate prea strălucite. Imediat am reintrat în gogoaşa mea de mătase. Singura cauză pentru care Lisa m-a remarcat, a fost simplul fapt că-i fusesem încredinţată ca o recrută nouă. Fiecare fată mai în vîrstă avea de ales una din elevele noi, pe care le numeau recrute.

— Iată ceva care mă intrigă. Am petrecut un „week-end" cu Lisa, în ultimul an de pension şi ea mi-a prezentat pe toate recrutele sale. Una dintre ele se numea Charlotte Vale. Poate că era sora dumitale. Purta ochelari cu montură de baga. Era o gîsculiţă, bondoacă şi îngîmfată.

— Eu eram ! numai că am pierdut grisimea şi penele.

— Dar am petrecut un alt „week-end", cu Lisa la Boston, acum doi ani şi Charlotte a venit cu mama ei, într-o după-amiază şi a luat ceaiul cu noi. N-ai fi oare tanti Charlotte ?

— Am impresia că eu sînt aceea care se numea astfel.

— Dar nu semeni, pentru nimic în lume, cu tanti Charlotte ?

— Ştiu ! Dar mîinile acestea seamănă cu ale ei. Şi ea le arătă, examinînd mai întîi faţa şi apoi dosul mîinilor. În afară de lustrul acesta roz pe unghii !

— Eşti nepreţuită ! exclamă Deb.

O bătaie uşoară se auzi la uşa cabinei Charlotei, cam la o jumătate de oră după ce o închisese şi o încuiase pentru noapte. Schimbase rochia de seară, cu un chimono negru, acoperit cu o mulţime de balauri neastîmpăraţi. Era ocupată cu aranjarea freziilor, care, odată ce le desfăcuse, arătau lujere tot aşa de lungi ca şi acelea ale crocusului, în doi cilindri de cositor, strîmţi şi înalţi, care ar fi fost mai nimeriţi pentru stînjenei.

La zgomotul bătăii, Charlotte privi spre uşă. Ce-nsemna aceasta ? Lipsa sa de experienţă nu era oare în siguranţă nici după o uşă încuiată ?

Bătaia se auzi din nou. Ea strînse, în jurul ei, balaurii neastîmpăraţi şi se apropie de uşă. Întredeschizînd-o, întrebă :

— Cine e ?

IX

Era ridicol, să simţi, din cauza acestei bătăi uşoare în uşă, inima bătînd mai iute. Nu era vorba de o scenă de roman sau de comedie. Cunoştinţele Charlottei, asupra bătăilor în uşă şi asupra celor ce se vor petrece după acea între patru ziduri, erau limitate la scenă, ecran şi la paginile tipărite.

Totdeauna, Charlotte devorase cu pasiune tot felul de romane. Nu lăsase niciodată să-i treacă prin mînă şi să nu citească un roman de Hemingway, de D. H. Lawrence, de Proust, de Somerset Maugham sau de Aldous Huxley. O bibliotecă ambulantă o aproviziona cu literatura modernă. Toate cărţile din biblioteca ambulantă aveau coperta învăluită în hîrtie de aceiaşi culoare şi putea foarte uşor să ascundă, de ochii mamei sale, cărţile pe care aceasta nu le aproba.

Cărţile pe care nu le găsea în bibliotecă, le cumpăra şi, după ce le citea, le ascundea după rîndurile din faţă, formate din literatura autorizată. Coperta albă a operii lui Austen ascundea *Decameronul* lui Boccacio şi *Doamna de Bovary*, de Flaubert ; Thoreau, în verde închis şi cu foile în aur, servea de ecran, lui *Ulysse* şi *Copii şi Amanţi* ; în urma copertelor de piele, lucrate cu mîna, ale lui Ralph Waldo Emerson, erau ascunşi Bertrand Russel şi Havelock Ellis.

Dar, cu toate că viaţa o cunoştea pe larg, din cărţi, neavînd o experienţă personală, nu reuşise să ştie dacă un autor descria realitatea sau ficţiunea, dacă ce-i ieşea în cale era realitate sau fantezie.

Deb era aceea care bătuse. Ea deschise larg uşa.

— M-am gîndit că este bine să vin să te pun în curent cu proiectele noastre.

Charlotte plecase după cea de a doua partidă de cărţi, lăsînd pe cei trei prieteni să discute singuri programul pentru a doua zi.

— Am pus la punct toate amănuntele. Vom lua cu noi tot ceea ce ne trebuie pentru seara, în aşa fel ca să nu fim obligaţi să venim pe vapor, să schimbăm toaletele. Ne-am gîndit să cinăm la frumoasa şi vechea Café de Paris şi apoi să ne ducem la Casino. Dimineaţa, vom dejuna la Antibes, într-un loc paradisiac pe care-l cunoaştem, iar după amiază vom face un tur cu trăsura pe Corniche. Poţi fi gata la orele zece ?

— Cred că voi rămîne pe vas să mă odihnesc.

Charlotte luase hotărîrea aceasta din clipa cînd înţelesese că numai în cabina sa era în siguranţă şi simţise plăcerea singurătăţii, cum simţea pămîntul nemişcat sub picioare.

— Dar ai lăsat pe J. D. să înţeleagă că vei veni !

— Am fost de mai multe ori pe Corniche.

— Posibil ! Şi Mack şi eu, am fost de mai multe ori ! Dar J. D. o vede pentru prima oară. Dacă nu vei veni vei strica totul. Cred că ştii că J. D. are multă simpatie pentru dumneata ! Şi eu sînt nespus de mulţumită ! Providenţa te-a trimis ! Dac-ai şti ce viaţă duce bărbatul acesta acasă la el ! Ascultă-mă, cunosc bine pe J. D. L-am cunoscut cînd era la colegiu. A mîncat carne de vacă turbată şi eu mă simt întrucîtva responsabilă, căci la noi a cunoscut pe Isabelle. Isabelle este soţia sa. O ţigare ?

Charlotte luă una, scăpără un chibrit, aprinse ţigara lui Deb, apoi pe a sa, stinse chibritul şi-l aruncă în coşul de hîrtii, tot aşa de natural, cum a văzut făcîndu-se pe scenă. Deb luă loc pe cuvertura chitită lîngă pat. Charlotte se rezemă de spatele fotoliului şi îşi întinse picioarele.

— Am văzut o fotografie a Isabellei, spuse ea. Era într-un instantaneu al familiei şi pare foarte mîndră.

— Rar am văzut un tip aşa de simpatic ! Îţi spun sincer, cînd mă gîndesc la ceea ce o femeie ca Isabelle a putut face dintr-un bărbat ca J.D., îmi vine să înnebunesc. Cea mai mare parte dintre bărbaţi n-ar suporta-o.

— De ce o suportă ?

— Pentru că J. D., din clipa cînd s-a logodit cu Isabelle, totdeauna a avut teamă să n-o jignească. Teama aceasta il domină. De altfel, o iubeşte tot atît de mult cît o jigneşte. Este o inimă tandră, aş zice, aproape... o găină plouată.

— De ce s-au logodit ?

— Circumstanţele. Şi simţul convenienţelor. Isabelle era una din acele fete curate, care credea că o sărutare duce fatal la o cerere în căsătorie. Isabelle a venit la New-York sc studieze pianul, pianul in artă pură, cum zicea mama ei. Ea învăţase pe de rost, la Syracusa, citeva bucăţi. Iată tot ce ştia. Şi ea dorea, după cum se pare, să înveţe şi altele, ca astfel să devină o virtuoasă. În orice caz, aceasta era impresia, care o făcea atunci cînd cînta. A făcut cunoştinţă cu J. D., la noi, în prima zi cînd a sosit în marea cetate perversă şi din clipa aceea s-a agăţat de gîtul lui.

— Era una din prietenele dumitale ?

— Nu! Altfel n-aş fi vorbit de ea pe tonul acesta. Mama ei cunoscuse puţin pe mama în colegiu. Ea îi scrisese, întrebînd dacă Isabelle, care venea la New-York să studieze pianul, ar putea locui primele zile la noi şi dacă cunoştea o locuinţă convenabilă, unde putea fi în siguranţă într-un oraş aşa de mare. Totdeauna am avut multe vizite şi Isabelle a sosit într-o Sîmbătă după amiază, în momentul cînd se servea ceaiul. Mama o primise cu dragoste, cum face de obicei cînd primeşte pe cineva pe care nu-l cunoaşte de-aproape şi doreşte ca acesta să se simtă bine primit. Nu interesează dacă au mai fost şi alţii care au crezut că Isabelle era una din prietenele noastre intime. Ştiu însă că J. D. a avut această impresie. De altfel, în epoca aceea, Isabelle era foarte frumoasă... După ceai, mama a rugat-o să ne cînte ceva. Cînd s-a aşezat la pian, Isabelle a arborat înfăţişarea unei profesioniste. Mai tîrziu, cînd a fost vorba de o locuinţă, J. D. a luat cuvîntul şi a spus că acolo unde locuia el, era o cameră în care locuiau mai multe tinere fete, care studiau muzica sau alte arte. Pe scurt, Isabelle s-a mutat acolo. După trei luni, erau logodiţi.

— Ce făcea J. D. la New-York ?

— În primul rînd debuta în unul din cele mai mari birouri de arhitectură și era nebun de entuziasm ; însă, ca să se căsătorească, n-avea decît salariul său și logodna a durat trei sau patru ani. Isabelle, în loc să-și găsească o slujbă să completeze salariul lui J. D., s-a înapoiat la Syracusa, „să-l aștepte". Dar e tîrziu. Trebuie să mă retrag. Spune-mi că vei veni miine cu noi.

— Nu pleca. Mai ia o țigare. Spune-mi de ce J. D a renunțat la arhitectură.

— Spune-mi mai întîi ce s-a petrecut cu dumneata Ești cu totul deosebită de aceea care erai cînd te-am văzut ultima dată.

— Este opera Lisei.

Și ea îi explică pe scurt, dar vivant, toate etapele transformării sale, întreruptă de desele exclamații ale lui Deb.

— Imaginează-ți senzația pe care o vei face cînd te vei înapoia acasă. Ce va zice mama dumitale ?

— Îmi place nici să nu mă gîndesc.

— Și prietenii dumitale ?

— O ! n-am !

— Ești cu totul magnifică ! Ceea ce apreciez mai mult la dumneata, este sinceritatea. Vorbește-mi de Lisa și de bărbatul acela care este îndrăgostit, de atîta timp, de ea, Barry Firth. Nu este așa ?

— Vrei să spui că Barry Firth este îndrăgostit de Lisa ?

— Am văzut-o cu ochii mei la week-end-ul pe care l-am petrecut la ea. Dar n-am vorbit niciodată nimănui și n-aș fi spus-o dacă n-ai fi menționat că este văduvă. Mă întrebam dacă Barry Firth nu se va da la o parte, cum fac cei mai mulți dintre credincioșii admiratori, cînd locul devine liber.

— Nu, Barry nu s-a retras.

— S-au căsătorit ?

— Nu încă. Lisa este văduvă numai de cîteva luni.

— Cît timp vor aștepta ?

— N-am discutat cu ea. Dar atît timp cît mama trăiește, nu cred că Lisa va face ceva care i-ar putea produce un șoc. Mama n-are inima prea sănătoasă. Trebuie să fim prudente.

— Lisa mi-a vorbit mult de mama dumitale. Mi-a spus că este una din ultimele mari doamne din epoca victoriană, care este încă în viață, guvernînd toată familia cu o mînă de fier. Și ea mi-a spus că dumneata ești una din ultimele reprezentante din Ordinul sfînt al fiicelor supuse.

— Prezența mea aici, poate dovedi contrariul!

— În fine, nu-i treaba mea, dar cred că aveai nevoie de schimbarea aceasea. Ca și J. D. Profită cît poți, draga mea!... Ce nenorocire! Privește cît e ceasul! Unu și jumătate!... De tragedia arhitecturală, îți voi vorbi miine, dacă vei merge cu noi. Trebuie să plec, căci J. D. poate să se culce. M-așteaptă. O! zut! nu sînt o bună diplomată. Ei bine! Iată: J. D. m-a trimis aici. Dacă dumneata nu vii miine cu noi, el va pleca direct la Paris. Trebuie să-i duc răspunsul înainte de a mă duce la culcare.

Charlotte și Deb se lungiră pe nisip, lîngă golfulețul adăpostit de capul Antibelor, Charlotte pe o rînă, cu capul rezemat în palma miinii, Deb, în lung, pe spate, cu fața bronzată și cu gîtul brun, expuse în razele arzătoare ale soarelui. Era una din acele zile frumoase, azurii, ale Mediteranei. La cîțiva metri departe de ele, valurile, care veneau, se spărgeau pe nisip, țesînd o dantelă albă pe plaja galben-pală. La cîțiva kilometri de aici, vîrfurile incoronate de zăpadă ale Alpilor italieni, desenau, pe cerul senin, altă dantelă albă. Cei doi bărbați plecaseră pe jos să viziteze bătrînul oraș și, în fine, să satisfacă via curiozitate a lui J. D., care voia să vadă de aproape cele două turnuri antice, patrate, care serviseră ca posturi de pîndă.

— Entuziasmul său pentru arhitectură pare că n-a dispărut cu totul, comentă Charlotte.

— Entuziasmul său! Cînd va fi acasă, nu-l vei mai recunoaște. Astă-seară, îi vom cere să ne povestească cîteva din istorisirile sale scoțiene și irlandeze. Va putea să se strîmbe! De față cu Isabelle nu povestește niciodată. Ea spune că, distrînd pe alții, devine ridicol. Este dotat și pentru comedie; dar Isabelle a înnăbușit, în scurt timp, și acest talent. De asemenea a pus capăt și

pasiunii lui pentru entomologie. După părerea ei, și aceasta este pierdere de timp.

— De ce J. D. a renunțat la arhitectură ?

— Din aceeași cauză care l-a determinat să renunțe aproape la tot ceea ce-i plăcea. Isabelle, după cîte am înțeles, considera lucrările lui ca arhitect, ca un mijloc de a ucide timpul. Ea mi-a spus, într-o zi, că fiind nevoită, atunci cînd s-a căsătorit și a avut copii, unul după altul, să renunțe la pian, n-ar vedea de ce Duveaux ar continua să-și piardă timpul cu visurile din tinerețe, după ce își luase răspunderea unei soții și a copiilor. Isabelle a crezut totdeauna că posedă, în comparație cu celelalte femei, o sănătate foarte delicată. Cînd a înțeles, că la două luni după căsătorie, este însărcinată, a avut un șoc teribil pentru nervii ei. Avea intenția nu nu aibă copii înainte ca mijloacele lui J. D. să fie suficiente pentru așa ceva și în plus, numai dacă-i va permite sănătatea ei. Fu și mai rău cînd același lucru se repetă doi ani mai tîrziu. Ea se credea o martiră. Continuă să considere și pe copile ca pe niște martire pentru că erau silite să frecventeze școala publică și să trăiască într-un cartier nesănătos. O ! ce mult mă agasează aceasta ! Cele două fete mai mari, ar trebui acum să încerce să-și cîștige viața, dar Isabelle a ținut ca ele să urmeze cursurile școlii secundare, cu toate că, nici una, nici cealaltă, nu sînt eleve prea strălucite. Ea mi-a spus odată, cu lacrimi în ochi, că dacă Duveaux nu se va hotărî să facă ceva, va trebui să plătească studiile fiicelor sale din proprii ei bani.

— Are bani ?

— Nu. Nu este decît un șantaj. Tatăl ei, cînd a murit, i-a lăsat cîteva mii de dolari. Dar, oricum ar fi fost suma aceasta, mare sau mică, nu este plăcut pentru un bărbat s-audă pe soția sa repetînd : Dacă tu nu poți plăti, o voi face eu.

— Locuiți în apropiere ?

— Acum, nu. Mack și cu mine ne-am mutat și actualmente locuim la Darien ; dar la începutul căsniciei, am locuit într-o casă a Bronxvielle. Mama îmi spune mereu să fiu gentilă cu Isabelle. Am încercat, dar nu se adaptează cercului nostru. Ea nu aprobă, în totul, pe Mack

Zice că el are o influenţă în rău asupra lui Duveaux. Cea mai mare parte din colegii de liceu ai lui J. D., îi displac. Ea susţine că banda nu se întîlneşte decît atunci cînd vor să se îmbete. Chiar şi în cazul cînt sînt numai doi, mi-a spus ea odată pe un ton amar, şi se întîlnesc la unul din ei, silesc soţia şi copilul de şase luni, să doarmă la etajul de sus! Buck Mortimer, chirurgul, îl cunoşti, pe vremea cînd era intern într-un spital din New-York, a venit într-o Sîmbătă, în vizită la J. D. şi a petrecut o noapte la el. Isabelle nu va uita niciodată că i-a îmbătat soţul şi atunci, pe la orele trei dimineaţa, ne mai putînd suporta, mult timp, pălăvrăgeala celor doi prieteni, l-a chemat. Nici Buck n-a uitat. Niciodată n-a mai călcat în casa lui J. D.! J. D. a povestit totul lui Mack, arătîndu-i cît fusese de jenat faţă de Buck. J. D. nu era beat, dar, cînd s-a dus să se culce, a făcut imprudenţa să flecărească puţin cam mult şi totdeodată să povestească Isabellei una din istorisirile lui Buck, puţin cam îndrăzneaţă, pe care o găsise nimerită să i-o spună atunci. Şi culmea ironiei, sărmanul băiat avusese neşansa să răstoarne un scaun. Isabelle mi-a spus că istorioara lui Buck era aşa de îngrozitoare, că, atunci cînd Daveaux a început să jongleze cu mobilele, s-a hotărît să se ducă să doarmă în camera copiilor. Timp de trei săptămîni, ea îşi asumase rolul tragic al femeii care descoperise că soţul său are tendinţe puternice spre alcoolism.

— Bănuiesc, zise Charlotte, că ea are anumite principii în ceea ce priveşte alcoolul. Cunosc genul acesta de femei. Mai sînt cîteva la Boston.

— În orice caz, ea nu este genul femeii care-i trebuia lui J. D., unui bărbat normal. Sînt cu totul de acord că nu trebuie să bei. De altfel, multe femei conştiente, se abţin s-o spună, dar Isabelle totdeauna a crezut că J. D. bea prea mult. El nu putea fi niciodată puţin bine dispus, fără ca ea să nu-l întrebe imediat, cîte cockteil-uri a băut. De asemenea, este grozav de geloasă.

— Are motiv să fie?

— Vrei să zici că J. D. a avut aventuri cu alte femei? Nu, nu este cazul. Atîta cît ştiu eu. Dar Isabelle este geloasă, chiar dacă el nu face nimic altceva decît

să vorbească cu o femeie. La o serată, dacă J. D. se angajează într-o convorbire cu o femeie, Isabelle caută să-l întîlnească imediat și să-l întrebe, pe un ton imperios, ce-a avut așa de interesant să-și spună. J. D. iubește oamenii și oamenii iubesc pe J. D. Este foarte sociabil, dar Isabelle nu face nimic ca să satisfacă acest instinct.

— Ce ar trebui să facă ?

— Ceea ce fac toate soțiile rezonabile, cînd au descoperit ceea ce-i face plăcere bărbatului. Să-i procure plăcerea aceasta sau cel puțin să nu i se așeze în cale. O soție care are un soț sociabil, trebuie să strîngă prietenii în jurul lui. Lui J. D. îi plac recepțiile, dar Isabelle este una din femeile acelea care cred că se pot dispensa de toate îndatoririle sociale, pentru că are trei copii și o singură bonă (și ce bonă !) și se ocupă cu chestiunile parohiei. Isabelle este foarte religioasă. Toată activitatea sa se rezumă la Biserică. În plus, după cum spunea ea, este o mamă extrem de devotată. O ! mi-e scîrbă de această ipocrizie !

— Este într-adevăr o mamă așa de devotată ?

— Poate că da, pentru cele două mai în vîrstă. Probabil că sînt oribil de nedreaptă față de ea. Bănuiesc, în parte, din invidie.

Deb tăcu o clipă.

— N-am avut copii. Avem trei pe care i-am adoptat, adăugă ea pe un ton morocănos... Bănuiesc toate acestea pentru că știu că Isabelle n-a dorit pe nici una din fiicele sale, înainte de nașterea lor, așa că atitudinea ei de mamă sacrificată, îmi calcă pe nervi. Chiar și vocea ei, cînd te lasă să înțelegi cît de mult s-a sacrificat, prinde un ton plîngăreț ! Și totuși, înainte de nașterea Tinei, a încercat să obțină de la un doctor declarația că un copil în plus, va fi periculos pentru sănătatea ei.

— Vorbește-mi de Tina.

— Nu știu mare lucru. S-a născut după ce noi ne-am mutat la Darien, dar am văzut-o. În copilărie, a avut o eczemă groaznică, sărman copil și acum este nespus de urîtă. În plus, este totdeauna cea din urmă în clasă. Nu se înțelege cu Isabelle, dar adoră pe J. D. Rezultatul : Isabelle este geloasă pe copila pe care n-a dorit-o nici-

odată. După cum vezi, viața familială a lui J. D. n-are nimic dintr-un poem de primăvară. Dăruiește-i cîteva zile frumoase ! Le merită.

— Ce ramură a arhitecturii îmbrățișase ?

— J. D. clădea case de locuit ; dar era pe punctul să încerce și construcții mai importante : biserici, biblioteci, clădiri publice. Mack mi-a spus, că în mai multe ocazii, pe care le cunoaște, J. D. ar fi făcut față. Poate că era puțin cam vizionar. Una din ideile lui favorite, era să transporte centrul unui sat vermontez, în Central-Park și să-l reconstruiască aici. O biserică veche cu turla albă, una sau două case coloniale, o școală din cărămidă roșie și chiar un pod vechi, acoperit. J. D. s-a născut într-un sat micuț, în Nordul Vermont-ului. Tatăl său era medic de țară și J. D. știa unde să găsească ceea ce-i trebuia pentru „Satul american primitiv", după cum îl numea el. Dar nici muzeul de arte, nici orașul n-au fost dispuse să aloce sumele necesare pentru realizarea proiectului „fantezistului Domn Durrance" ! Astfel îl botezase cineva într-un articol de ziar. Puțin timp după publicarea acestui articol, J. D. a venit la Mack și i-a spus că „Fantezistul Domn Durrance", renunță la arhitectură și întrebase pe Mack dacă dispunea de ceva bani cu care să cumpere cîteva acțiuni ale unei noi antreprize eletcrice. Bineînțeles, Mack a cumpărat. El adoră pe J. D., dar afacerile n-au mers prea bine. Totuși, J. D. a reușit să trimită de două ori, în Europa, pe Isabelle și pe cele două fiice mai mari ! Ele se înnebunesc după călătorii ! A ! Zut !

Deb se ridică în picioare. Charlotte o privi surprinsă. Privirea ei se pierdea departe, către vîrfurile înzăpezite ale Alpilor italieni. O dungă de nemulțumire îi bara fruntea.

— Dacă este ceva aici care mă face să turbez, spuse ea tot așa de furioasă cum îi era și privirea, este faptul să văd un cîine împopoțonat și înhămat la un căruț, chiar dacă aceste este condus de un copil. Cu atît mai mult, cînd este condus de un bărbat. Cîinii și oamenii, în țara noastră, nu sînt făcuți ca să fie înhămați.

Își puse pălăria cu un gest brusc și își trase fusta cu o mișcare nervoasă.

— Dacă vrei să ne intîlnim la orele trei, cu cei doi băieți, să mergem !

X

Patru zile mai tîrziu, Charlotte și J. D. stăteau pe cheiul Neapolului și făceau semne de adio, lui Mack și Deb, al căror vapor își croia încet drum, afară din portul ticsit. Muzica cînta, remorcherele scuipau fum, pescărușii se învîrteau în jurul vaporului.

Vasul Charlottei, pentru Alexandria, ridica ancora la miezul nopții.

— Nu ne mai rămîn, după plecarea lui Mack și Deb, care are loc la orele zece, decît patruzeci de ore, ca să facem tot ceea ce n-am făcut la Majorca ! spusese J. D., Charlottei, în ajun, pe cînd stau rezemați de bastinaj. Vasul era pe punctul de a părăsi Genua. Mack și Deb coborîseră în cabina lor, iar Charlotte și J. D. se urcaseră pe locul cel mai ridicat al vaporului, ca să vadă insula Elba, care se pierdea în întuneric.

Tot ceea ce nu făcuseră la Majorca ! Ce vrea să zică ? se întrebase Charlotte. Dar ea nu-i pusese întrebarea aceasta. Chiar nici nu voise să vadă, în inflexiunile vocii lui altceva decît o glumă. Aceasta n-o jena, absolut deloc.

Trei zile în bunele grații și în societatea, zi de zi, a lui Mack și Deb, îi dăduseră încredere în ea însăși. Dar nu trebuia să fie prea mîndră, își dăduse ea seama, atunci cînd constatase în timp ce privea insula Elba, că același atașament care-i redăduse echilibrul pentru cîteva zile, tot același o va face, acum, să-l piardă. Pe nesimțite, mîna lui J. D., urmînd luciul bastingajului, se închisese peste mîna ei !

La început, se simțise cuprinsă de panică, dar nu-și retrăsese mîna. Nu făcuse nici o mișcare, nici nu scosese vreun cuvînt. Degetele lui J. D. se crispaseră pe mîna ei și umărul lui, care o atinsese ușor, se rezemase de al ei. Astfel rămăseseră cîteva minute, J. D. tot așa de mut,

tot așa de nemișcat ca și Charlotte. În fine, apăsarea degetelor lui, slăbise și se depărtaseră brusc.

— Bănuiesc că-i febra primăverii din Italia ! Să mergem să ne plimbăm.

Unul lingă altul, făcuseră de mai multe ori, inconjurul punții, cu miinile infundate în buzunarele paltoanelor, fără să schimbe vreun cuvînt. Nici o aluzie la ceea ce se petrecuse, așa de emoționant lîngă bastinguj, mai inainte cu cîteva minute.

În noaptea aceea, Charlotte visase pe Leslie. La început, cînd Isabelle Durrance apăruse și îi întrebase pe un ton minios : „Ce-ați găsit așa de interesant să vă spuneți ?“ amindoi se aflau între punți, rezemați de rambard și Leslie o ținea in brațe. Chiar în acel moment, se ivise lîngă ei, mama Charlottei și spusese cu vocea de bas : „Te-am salvat odată. Amintește-ți : Rockledge !“ Și imediat scena se transportase la casa aceasta micuță, patetică, din mahalaua Liverpool-ului.

Ea se află în casă. Leslie se înapoiase din călătorie. Erau singuri în cameră, îmbrățișați.

Deodată Leslie se smulsese din îmbrățișare și îi arătase spre fereastră : o femeie sta în fața porții de fier, cu umerii căzuți și cu capul plecat. La inceput, Charlotte crezuse că era tînăra din New-York, dar privind-o mai bine, recunoscuse pe Isabelle Durrance, care tricota, iar lîngă ea, pe iarbă, cu picioarele încrucișate, era o fetiță : desigur, Tina.

Revenind la Leslie, observase că nu mai era tînăr. Fața avea riduri, ochii erau de un bleu-negru de miez de noapte, pe care ea nu-l mai văzuse și sprîncenele brune, de culoarea pămîntului de Sienne. Nu fusese în brațele lui Leslie ! Fusese în brațele lui J. D. Șocul o trezise din somn.

Freud ar fi explicat aceste imagini juxtapuse, ca subordonate dorințelor și refulărilor. Dar din fericire, el nu era aici ca să le interpreteze. Și Charlotte n-avea timp să caute să le explice. Nerăbdarea de a trăi ziua care se deschidea în fața ei și bucuria nouă pe care o lua din realitate, erau suficiente să șteargă fantomele visului.

Soarele lumina în toată strălucirea lui. Golful Noapolului întindea brațele în semn de bunvenit, oferind

atracţiile sale variate cu o abundenţă generoasă, în timp ce în fund. Vezuviul fumega liniştit, ca un bătrîn obosit, aşezat lîngă foc.

Cei patru prieteni stabiliseră să se ducă la Capri. Jena care se născuse în ajun, pe punte, dispăruse complet. Pare şi acum bine dispus, îşi spunea Charlotte, cînd el îi întindea mîna să-i ajute să sară peste o pasarelă nestabilă, să coboare o scară suspendată, să urce pe spatele unui măgar, să coboare într-o barcă care dansa pe apă sau să se urce pe bordul unui vapor care se clătina. Era aşa de glumeţ, aşa de bine dispus, aşa de tachinător, că Deb zicea că n-ar fi deloc surprinsă, dacă l-ar vedea, aşa de odată, făcînd tumbe.

— Norocul la joc i s-a urcat la cap, spunea Mack.

Acum două zile, la Monte Carlo, J. D. făcuse experienţa uneia din acele şanse extraordinare ale debutantului. Dacă juca pe roşu sau pe negru, cu soţ sau fără, micuţa bilă de sidef, totdeauna hotărîse în favoarea lui. La început jucase prudent, dar pe măsură ce noaptea înainta şi norocul persista, mizase din ce în ce mai mult. Cînd părăsiseră cazinoul, la miezul nopţii, toţi pierduseră, în afară de J. D., însă nu în proporţia în care cîştigase el. Cei cinci sute de dolari pe care banca îi dăduse lui J. D., au fost pentru el un adevărat chilipir. Insistase să ofere lui Mack şi Deb o cină de adio, urmată de operă, — nimic altceva decît *Traviata*, anunţase el triumfător, după ce-şi procurase locurile. Nu era oare minunat că trupa voia să onoreze prezenţa Camillei, cîntînd versiunea lui Verdi cu personajul al cărui nume îl purta ea? După operă, luaseră un supeu foarte vesel. Amintirile lor, reîmprospătate de operă, făcuseră ca J. D. să devină Armand şi Mack bătrînul conte desfrînat. Amîndoi erau nespus de comici. Charlotte se alăturase bucuriei generale, aşa de cordial, ca şi cum aşa fusese totdeauna. Petrecuseră o seară de glume şi de sinceră prietenie.

Charlotte şi J. D. nu aşteptară pe chei decît pînă ce vaporul care ducea pe Mack şi Deb, dispăru.

— Vino, zise J. D., virînd o mînă energică sub cotul Charlottei. Giuseppe ne-aşteaptă. Nu putem să ne per-

mitem, cu programul pe care l-am elaborat, să pierdem nici măcar un minut.

Studiase hărţi, calculase distanţe, vorbise cu călăuze şi făcuse, în fine, propriile sale aranjamente cu Giuseppe. J. D. rezervase Charlottei pentru ultima zi, orăşelul Ravello, lîngă Amalfi şi o veche abaţie benedictină, cu o mînăstire din secolul al XII-lea, lîngă Salerno, care, după cît îşi amintea, erau pentru el, două din locurile cele mai atrăgăecare din sudul Italiei. Amîndouă puteau fi văzute într-o singură zi. Itinerariul pe care-l alesese, desena o buclă, urmînd un drum interior de la Pompei la Salerno, apoi de-a lungul mării pînă la Amalfi, făcînd un ocol prin Ravello, coborînd apoi ca să întîlnească faimoasa şosea de la Sorrento. La Sorrento, luau împreună cea din urmă cină şi se înapoiau la Neapole, pe la începutul serii, la vreme pentru plecarea Charlottei, care avea loc la miezul nopţii.

Giuseppe asigurase pe Durrance că el făcuse de mai multe ori, drumul la vechea abaţie şi — *„si, si, si, oui, oui, oui, okai, signore"* — că scurtează călătoria, căci cunoştea şi calea aceasta, despre care J. D. citise că, din cauza frumuseţii peisajului, merita osteneala să fie văzută chiar în ciuda drumurilor rele. Dar Giuseppe trebuie să fi avut în cap o altă abaţie şi un alt drum mai scurt, căci, nu numai că drumul era într-adevăr rău, dar se schimba într-o potecă întortocheată care se oprea, în cele din urmă, pe o colină pustie.

Aşa că, Charlotte şi J. D., în seara aceea, nu cinară la Sorento. În loc de cină, băuseră cafea cu lapte şi mestecaseră pîine uscată, sub o bucată de acoperiş de ţiglă, aşezat piezis pe un zid dărîmat. Nu departe de ei, automobilul lor zăcea la picioarele unui zid cu proptele. Din fericire, zidul acesta nu era prea înalt, căci, în cazul acesta, dacă Giuseppe ar fi încercat să treacă peste parapet, Charlotte şi J. D. n-ar fi putut să se tîrască afară din automobil printr-o portieră şi să iasă intacţi, ca să examineze situaţia într-o stare de spirit, care provoca risete în loc de lacrimi.

Cînd catastrofa avusese loc, pe la jumătatea după-amiezii, erau deja în întîrziere cu itinerariul şi se hotărî-

seră să lase la o parte Ravello şi să viziteze abaţia. Puţin timp după ce se depărtaseră de Pompei, ceva începuse să sune în organele vitale ale automobilului lui Giuseppe. Maşina era incapabilă să menţină o viteză mijlocie de douăzeci de kilometri pe oră şi lua virajele cu încetineala unei broaşte ţestoase.

— În fine, cel puţin nu este periculos! Şi pentru ce să mergem cu viteză, cînd peisajul este aşa de frumos? spusese Charlotte, cînd J. D. îşi reproşase că este un călător neeperimentat luînd cu chirie prima maşină întîlnită în cale, pur şi simplu, numai pentru că şoferul avea o mutră simpatică şi maşina o capotă demontabilă. Sau cel puţin un acoperiş care are aparenţa că este decapotabil.

Cînd Charlotte şi J. D. ieşiră din maşina răsturnată, Giuseppe era pe punctul să cadă pradă unei crize de nervi. Lacrimile îi curgeau şiroaie şi rezemat de o roată care se afla în aer, plîngea cu hohote. J. D. îl atinse cu mîna pe umerii rotunzi, care tremurau din cauza sughiţurilor, sperind că-l va calma în aşa fel să poată sta cu el de vorbă.

În timp ce maşina urca încet panta rîpoasă, un nor gros, alb, care cobora odată cu ei, acoperise tot peisajul din jur, în aşa fel că pierduseră cu totul sensul direcţiei. Însă Giuseppe trebuia să ştie unde se găsea ultimul ţinut locuit prin care trecuseră, aşa că, atunci cînd va fi suficient de calm, vor putea coborî de-vale, pe drumul cel mai scurt.

În fine, eforturile lui J. D. fură recompensate, Giuseppe se ridică şi explodă într-o avalanşă de cuvinte însoţite de mişcări violente, prin care voia să-i facă să înţeleagă că avea intenţia să coboare în vale, să caute *„cavallo e corda“*, în timp ce *signore* şi *signorita*, vor rămîne lîngă automobil.

— *„Cavallo e corda“*, *„cavallo e corda“*, repetă el fără încetare.

— Desigur, vrea să spună, un cal şi o frînghie, exclamă în fine, Charlotte.

— Nu, nu, Giuseppe, interveni J. D., nu *„cavallo e corda“*. Nu acum! Nu în clipa aceasta! Mai întîi, Giu-

seppe va căuta un alt automobil și un șofer. Mulți bani pentru Giuseppe, *molto lire, molto! molto! Signorina* trebuie să se ducă imediat la Neapole. Să prindă vaporul. Giuseppe va rămîne aici și după ce *signore* și *signorina* vor fi plecat spre Neapole, Giuseppe se va duce să caute *cavallo e corda* și se va înapoia la Neapole mai tîrziu. *Comprehendare?*

Giuseppe clătină capul, cu o expresie de mîhnire în ochii săi. Atunci J. D., ca să facă pe Giuseppe să-l înțeleagă, încercă altă metodă. Din buzunarul interior al hainei, scoase un creion și un carnet cu coperțile negre. Pe o pagină albă desenă un automobil, cu pietrișul scrîșnind sub roți, cu un șofer aplecat asupra volanului și în fund doi călători, ținînd pălăriile și cu eșarfele zburdînd in vînt. Pe pagina vecină, schiță un transatlantic.

Giuseppe privea fascinat. De asemenea și Charlotte.

— Cum se zice: astă-seară? întrebă el, în timp ce creionul său alerga pe hîrtie.

— *Stasera*, răspunse Charlotte.

Un cadran apăru de-asupra transatlanticului, cu cele două ace pe cifra douăsprezece. El arătă acele.

— *Stasera*, repetă el de mai multe ori, rar și îngîmfat.

Apoi creionul arătă transatlanticul.

— Vaporul pleacă, puf-puf-puf, înțelegi, cap de bou? Puf-puf-puf, *stasera*.

— *Capisco! Capisco!* exclamă de-odată Giuseppe. *Si, si, si, si!* Puf-puf-puf, repetă el cu mina încîntată a unui copil. Giuseppe iute caută *altra* automobile. Revine iute, iute! Imediat!

Era tot așa tranportat de bucurie ca un cîine care, în fine, înțelege ce dorește stăpînul său și poate pleca repede să-i împlinească dorința.

— *Presto! Vivo! Allegro!* strigă J. D., în timp ce Giuseppe dispărea în ceață, alergînd de-a lungul drumului pietros, așa de iute cît îl ajutau picioarele lui scurte.

Aceasta fu ultima viziune pe care o avură din partea lui Giuseppe.

Mașina răsturnată nu era a lui Giuseppe și, în timp ce cobora alergînd colina, îi veni ideea că dacă proprie-

tarul său afla cele ce se întîmplaseră, oricît ar fi plîns, n-ar fi cîştigat prea mult. Automobilul era proprietatea unui napolitan, care-şi cîştiga caliceşte viaţa cumpărînd maşini vechi, pe care le repara şi le punea în circulaţie ca taxiuri. Nu erau decît cîteva zile de cînd Giuseppe era în serviciul lui. Nu se afla la Neapole decît de cîteva săptămîni. Originar din Alberobello, coborîse la Neapole să cîştige bani ca să-şi poată cumpăra un camion. Era un bun şofer de camioane. În serviciul pe care-l avusese mai înainte, dusese la Bari şi chiar pînă la Gallipoli, numeroase încărcături cu butoaie de vin.

Viziunea automobilului răsturnat chinuia pe Giuseppe ca şi detaliile macabre ale unei crime pe care ar fi comis-o. Tentaţia de a se depărta de locul unde zăcea acest automobil, ca un cadavru, îl strîngea de gît. Toţi banii care-i avea, erau la el. Era sigur că patronul îi va lua şi ultima liră ca să plătească stricăciunea făcută maşinii. Se va putea el reîntoarce vreodată la scumpa lui Alberobello ? De cînd îl părăsise, numai de şase săptămîni, simţise nostalgia micului său „truli", în formă de cuib, agăţat de pămînt, de paturile în formă de dulap, de Maria şi de *bambini* ghemuiţi în jurul căminului.

Giuseppe îşi spuse că ar fi mai înţelept dacă s-ar ascunde într-un tufiş şi să aştepte aici întunericul care i-ar favoriza fuga.

— Să coborîm de-a lungul drumului şi să mergem în întîmpinarea lui Giuseppe, sugeră J. D., după o jumătate de oră.

Le fu nespus de greu pînă ce traversară ceaţa. După ce merseră cam cinci sute de metri, sosiră la o răspîntie de drumuri. Nici unul, nici altul nu-şi aminteau pe care drum veniseră.

— Dacă nu mă înşel, zise Charlotte, riscăm să cădem într-o fundătură.

— Şi dacă Giuseppe nu ne va găsi, ce se va întîmpla ? Cred că ar fi mai bine să ne înapoiem la locul unde ne-a lăsat.

Ei credea că Giuseppe se va înapoia în cel mult o oră

Dar trecu o oră și el nu se înapoie. Nici după două ore. După o jumătate de oră J. D. se oferi să se ducă să caute ajutor, iar Charlotte să rămînă pe colină și să aștepte pe Giuseppe, care s-ar fi putut înapoia în lipsa lui.

— Nu, mulțumesc, zise Charlotte. Dacă Giuseppe nu va găsi mașină, vom rămîne împreună. Chiar dacă ți-aș da impresia că sînt o ființă de genul iederii, prefer să nu rămîn singură în acest loc părăsit.

După amiază, ceața se schimbă în ploaie. Din fericire, avură, de bine de rău, o bucată de acoperiș deasupra capului. Automobilul răsturnat, în poziția sa înclinată, nu putea servi ca adăpost. Sub acoperiș era un maldăr format din tocătură de paie, oarecum moale.

Stînd pe grămadă, unul lîngă altul, tăceau, indispuși, ca două păsări cocoțate sub streașina unei case, și priveau peisajul, prin șiroaiele de apă. În timp, ce speranța că vor fi salvați din situația aceasta neconfortabilă, se micșora, veselia Charlottei se accentua.

— Și dacă vei pierde vaporul ?

— Nimeni nu se va sinchisi de lipsa mea.

— Și dacă va trebui să petrecem noaptea aici ?

— Nu vom muri. Pe aici nu sînt animale sălbatice.

— Ce curajoasă ești !

— Nu prea ! Este prima aventură senzațională pe care o am ! Trebuie mult mai mult curaj ca să faci față, zi cu zi, monotoniei cotidiene.

Cu toate că aveau cuvertura, pe care o salvaseră de la dezastru, nu le era cald. În fiecare clipă, se ridicau, băteau cu putere tălpile și mișcau brațele. J. D., dimineața, înainte de a pleca, strecurase în buzunarul pardesiului, o sticlă de whisky, însă n-o desfăcu. Poate că mai tîrziu, vor avea mai multă nevoie de efectele reconfortante ale băuturii.

În timp ce voalul de culoare gris-perle, care învăluia colina, se transforma în gris-roșu și cînd noaptea începu să se lase, J. D. coborî la mașină ca să prădeze tot ceea ce se afla aici și putea fi scos prin geamul portierei. Făcînd aceasta, striga Charlottei, care-l aștepta afară, că

se simţea ca un scafandru scormonind o navă eşuată. Urmară diferiet articole: mici covoare de cauciuc, husele de voal, — imposibil să scoată scaunele prin geam — o geantă plină cu scule, o lampă, bucăţi de covor, şi, Domnul fie lăudat! gamela lui Giuseppe, cu o sticlă plină cu cafea cu lapte şi mai multe bucăţi mari de piine. Transportară împreună prada în adăpostul lor. În lipsa lor, se produsese o spărtură. O ploaie fină cădea în mijlocul sediului lor de paie.

— Nu dumneata vei face asta. Voi aranja eu totul, spuse J. D. Mă pricep în chestiuni de gospodărie. Dă-mi unul din covoarele acelea de cauciuc.

Acoperişul era scund. În dos avea o grămadă de pietre şi astfel îi fu uşor să urce. Puse cauciucul peste spărtură. Dar cind vintul se transformă în furtună, cauciucul nu rămase pe loc.

El se reîntoarse la automobil, sub braţ cu geanta cu scule şi se agăţă de capacul cufărului pentru bagaje, făcîndu-l să sară cu ajutorul şurupelniţei şi ciocanului. Un pneu de schimb şi lanţuri se aflau în fundul cufărului. Greutatea combinată a acestor accesorii va fixa covorul de cauciuc!

Le cără pe vîrful acoperişului. Fu nevoit să facă două drumuri.

Pe cînd le punea acolo unde trebuiau, capul Charlottei, lins şi umed ca de focă, apăru la marginea ţiglelor.

— Hei! strigă ea, căci vîntul şi ploaia făceau un vacarm teribil, pot să te ajut?

— Mulţumesc, nu. Aproape am terminat. Şi spărtura?

— Nici o picătură. Aşteaptă, voi întinde acest capăt.

Ea se urcase, în patru labe, lîngă el, pe acoperiş.

— Nu, nu. Intră şi stai la adăpost. Fă ce-ţi spun eu!

Ea se supuse, fără să protesteze. Cîteva minute mai tîrziu el intră, plin de apă. Pînă a se urca pe acoperiş, lepădase totul în afară de cămaşa albă şi vestmintele de dedesubt. Dar n-avusese timp să lapede şi cravata. Era udă leoarcă. După ce se zbătu cîteva clipe cu un nod recalcitrant, se apropie de Charlotte, ridică bărbia şi zise:

— Vezi dacă poţi desface drăcia asta !

Cînd ea reuşi să desfacă nodul, el scoase cămaşa, trecînd-o deasupra capului. Charlotte îi ajută, căci cămaşa se lipise de el, cum se lipeşte de un geam o batistă înmuiată în apă.

— Întrebuinţează aceasta ca şervet, îi spuse ea, întinzîndu-i o husă.

— Bună idee ! Spune, nu sîntem noi o frumoasă pereche à la Robinson Crusoe ? mormăi el, frecîndu-se cu putere.

Noaptea căzuse repede. Era ca o urmă vagă, fosforescentă, într-o mare de întuneric.

— Unde este lampa electrică ?

Ea i-o dădu, apăsînd pe micul buton. Lampa răspîndea o lumină puţin mai vie decît aceea a unui licurici, dar totuşi era aşa de puternică să deseneze umbre gigantice şi să permită lui J. D. să-şi vadă hainele.

Îşi trase pantalonii, strînse cureaua, îşi puse haina întinzînd braţele la dreapta şi la stînga. Era pentru prima oară cînd Charlotte era martoră acestor serii de mişcări automate, dar aşa de familiare multor femei, cărora nu le apar niciodată, îşi spuse ea, ca o caracteristică a genului masculin. Cînd îşi dădu seama de circumstanţe, îi fu ruşine.

— Masa este gata, anunţă ea cu vioiciune, îndreptînd lumina asupra rezultatelor recentei sale activităţi.

În faţa culcuşului de paie, acoperit acum cu un covor de cauciuc şi cu o rogojină, aşezase valiza sa micuţă. Două batiste albe ca zăpada, la care se vedeau încă îndoiturile, serviră ca şervete pe care pusese pîinea, cu grijă împărţită în bucăţi, sticla cu cafea şi, pentru fiecare dintre ei, cîte patru biscuiţi de ovăz.

— Bunule Dumnezeu ! De unde ai scos biscuiţii ?

— Am învăţat, la Cascada, că o senzaţie de oboseală, adesea, poate să fie risipită cu un biscuit. Azi dimineaţă, i-am pus în valiză.

— Pentru cazul cînd te vei obosi ? Şi în loc de aceasta, iată ce-am făcut din dumneata ! Spune-mi, ţi-e frig ?

Ea începuse să fie scuturată de unul sau două tresăriri suspecte.

— Mă voi simți bine după ce voi mînca.

— Cu o cutie de chibrituri în buzunar și cu un rezervor plin cu benzină la automobil, trebuie să fiu capabil să fac foc, fără să incendiez mașina. Dacă am putea găsi combustibil! Cafeaua caldă este mult mai reconfortantă decît cafeaua rece. O! am o idee!

Luă geanta cu sculele și se ridică.

— Nu vei pleca, lăsîndu-mă singură aici, ducîndu-te să cauți lemne, nu este așa?

— Nu voi merge decît pînă la mașină. Unde este gamela lui Giuseppe?

Ea i-o dădu. El o puse sub un șiroi de apă, care curgea de pe acoperiș.

— Bine!

Însă nu curgea cum trebuie.

— Mă duc s-o pun pe pămînt și s-o las să se umple.

Cînd reveni, avea sub braț mai multe scînduri cu marginile dantelate. Una servise ca suport pentru bagaje, deasupra cauciucului de schimb și descoperise alta pe podea și sub scaune, grație anului în care fusese construit automobilul. El sparse prada sa în bucățele, în timp ce Charlotte îi lumina.

— Foarte uscate! Vor arde ca un chibrit, de aceea trebuie totul preparat mai înainte. Gamela este plină?

— Plină, atît cît poate fi! Este o spărtură ca la trei sferturi din înălțime.

— Atîta cît ne trebuie. Este apă suficientă ca să încălzim cafeaua lui Giuseppe en bain-marie, în așa fel să nu riscăm să pierdem prețiosul lichid în foc.

Stînd chircit, făcu, cu pietre, o vatră nu mai mare decît pălăria unui bărbat. Deodată, lampa se stinse.

— Drace! mormăi el.

Contrastul între lumină, oricît de puțină fusese și întuneric, le dădu impresia că au o legătură pe ochi.

— Dar ochii noștri se pot obișnui cu întunericul. Să așteptăm o clipă.

Amîndoi își plecară genunchii și se așeară pe călcîie.

XI

— Ai fost vreodată cercetaș ? întrebă, în întuneric, vocea Charlottei.

— Nu, desigur că nu ! Sînt din epoca activismului creștin. Dar de ce ?

— Ai aerul că știi multe din arta de a face un foc pe cîmp, în plin aer.

— O ! Tina și cu mine, rămînem, din cînd în cînd, în cîmp. Tina iubește pădurea și se pricepe admirabil în chestiunile acestea.

— Pare că te înțelegi mult mai bine cu Tina decît cu celelalte fiice.

— O văd mai des. M-am simțit totdeauna responsabil de existența ei, pe care n-a cerut-o și pe care o găsește, sărmana micuță, plină de dificultăți. Tina este, într-un fel oarecare, copilul unei conștiințe rele.

— Înțeleg... ceva așa ca remușcările...

— Poate. Puțin. Totuși, nu așa... vezi...

— Cred că înțeleg.

Probabil că ea ajunsese la concluzia nesocotită, că fusese în viața lui „altă femeie" și că Tina era rezultatul neașteptat al unui act, care îndepărta bănuielile. Însă faptele nu se prezentau astfel. El nu avusese niciodată altă femeie. Nu fusese la mijloc decît neîncrederea conștientă a Isabellei. Și sentimentul acesta constant de culpabilitate, trezea mereu neîncrederea. El nu dăduse Isabellei confortul material și moral pe care-l dorea ea. Cu toate eforturile lui, nu reușise să-i arate afecțiunea aceea tandră care se manifestă prin nenumărate maniere, de factură simplă și naturală, așa de convingătoare pentru o femeie, care n-are nevoie de declarații de dragoste, nici de reînoirea periodică a acestor expresii, pentru a se liniști.

Expresia aceasta nu fusese dorită de Isabelle, decît ca să se liniștească. Și pentru el, în cele din urmă, satisfacția principală era să-și liniștească conștiința. În orice caz, Isabelle n-avea de ce să se plîngă, dacă el putea să-i risipească bănuielile și să-i dea impresia că-și păstra locul ei.

Sărmana Isabelle ! El nu era un soţ pentru ea. Dar remarca aceasta intîmplătoare, care privea pe Tina, ce gînduri deşteptase ! Din fericire citirea gîndurilor nu sese la un stagiu prea inaintat !

— Tina mă face să mă gîndesc la mine insămi ! zise Charlotte. Ce-i mai place, în afară de viaţa în aer liber ?

— Pictura. Se crede o artistă în embrion. Şi-a instalat un studio intr-un grinar. Din nenorocire, pentru pictură îşi neglijează lecţiile. De asemenea, atelierul este un secret al meu şi al ei. Are o pasiune tot aşa de mare, pentru animale, dar mama sa simte repulsie pentru tot ce poartă blană, astfel că ea, n-a putut avea nici cel puţin un şoarece alb. Totuşi, ascunde omizi şi cărăbuşi. Unde este pachetul acela cu pinză unsuroasă ?

Ea i-l dădu. El puse cîteva fişii de stofă pe vatră, aşeză deasupra citeva bucăţele de lemn, tăiate mărunt ca să poată lua foc mai uşor şi aprinse un chibrit.

După un sfert de oră, stind pe paie, in faţa cărbunilor care se stingeau, mincară pîine şi biscuiţi, cu cafea caldă. Dar n-aveau pentru mult timp, o băutură caldă, să ţină in loc efectul rece al temperaturii, care cobora repede.

În timp ce mincau şi aranjau diferitele obiecte, ploaia se transformase in grindină, şi cădea cu zgomot pe acoperişul de ţiglă. Grindina, atingînd pămîntul, nu se absorbea, ci se stringea repede. Cind J. D. veni de afară, unde privise să vadă ce s-a petrecut, spuse că acum erau înconjuraţi de o mare de ghiaţă.

— Ia spune-mi, întrebă el cu seriozitate, ce aud este zgomotul grindinei sau dinţii dumitale, care clănţăne ?

— Grindina, răspunse Charlotte, cu dinţii strînşi.

El întinse mina în intuneric, îi atinse faţa şi îi puse degetul pe buze, aşa de uşor, ca şi cînd ar fi fost surdomută. Ea stringea cît putea de tare dinţii, dar nu reuşi să oprească un frison care-i scutură tot corpul.

— Asta nu mai poate continua ! Să-ţi văd picioarele ! Umede ! Scoate-ţi ghetele şi ciorapii. Vreau să-ţi frecţionez picioarele.

Şi el o făcu cu putere.

— De ce nu mi-ai spus că îţi este frig ? Nu încerca să oprești dinţii să nu clănţăne. Destinde-te. Dă-mi miinile.

Ea reuşi să pună mîinile ei care tremurau, în mîinile lui. Timp de o oră, muşchii tremurară, dar fu stăpînă pe ei, pînă în momentul cînd începură să se încălzească. Încercase să-i spună că-i era ruşine, dar dinţii, care, clănţăneau, o împiedicau să vorbească.

— Scoate-ţi mantoul. Şi jacheta. Dar... eşti udă pînă la oase ! Îţi voi masa spatele pînă ce-mi vei cere iertare.

O masă. Apoi, oprindu-se brusc :

— Ce-ai în valiză ?

— Nimic altceva, decît o rochie subţire de mătase, răspunse ea. Am pus-o s-o am, în cazul că-mi vei lăsa timp s-o schimb pentru cină, explică ea.

— Acum ai timp destul. După aceea vei bea o înghiţitură bună de whisky. Înţelegi ? Voi bea şi eu. Numai aşa ne vom încălzi. Apoi, ne vom învălui ca într-o gogoaşe în cuvertură, vom grămădi sub noi paltoanele şi capetele acestea de covor şi să rugăm cerul ca toată căldura noastră să ne facă să nu îngheţăm. Unde eşti ?

Aprinse un chibrit şi deschise valiza.

Era o valiză de voiaj, un dar pe care Charlotte îl primise de la Lisa, la plecare. Argintul şi cristalul flacoanelor de toaletă, scînteiau la lumina tremurătoare a chibritului. J. D. îi examină sărăcăciosul conţinut. Conduri de damă, negri, ciorapi de mătase roşcată, o rochie de seară, imprimată, de culoarea cireşei, chitită şi un dessou de mătase roză, cu dantelă.

El o desfăcu. Fiicele sale ar fi numit aceasta un „slip".

— Scoate bluza asta umedă şi pune toate lucrurile acestea uscate, ordonă el brusc, vărsînd conţinutul valizei, pe genunchii Charlottei.

Chibritul se stinse. Schimbarea se făcu în întuneric, J. D. ajutînd-o să-şi pună ciorapii, întorcîndu-i pe dos, în afară de capete şi apoi întinzîndu-i pe picioare, îi trase pe deasupra călcîielor. Îi încercă şi una din ghete :

— Prea strîmte. Vor opri circulaţia. Întinde picioarele.

Ea se supuse. I le învălui intr-o haină, care o făcu să se gîndească la ghetre de lînă, încălzite de un radiator. Mai tîrziu, ea descoperi că ghetrele acestea erau făcute din vesta lui J. D., încălzită de corpul lui.

— Iată whisky ; bea pe nerăsuflate.

Aprinzînd un alt chibrit, pe care-l ţinu intre degete, vărsă o porţie bună in sticla goală a lui Giuseppe şi bău cu sete :

— Vino acum, să ne incălzim în cuvertură.

Tot timpul, J. D. fusese aşa de impersonal, ca şi cînd ar fi fost chemat să dea ajutor unui rănit. Nu ceruse scuze pentru măsurile care fusese nevoit să le ia şi nu arătase nici o ezitare. Întinsă lingă căldura care emana din pieptul lui, era convinsă că ea nu este pentru el decit un obiect neînsufleţit, pe care el il impiedica, cu răbdare, să nu se fărîme în bucăţi. De asemenea, şi ea simţea o suspendare a tuturor relaţiilor personale. El devenise, pur şi simplu, o sursă de căldură indispensabilă.

În timp ce tremuratul se potolea încetul cu încetul, ea aspiră adînc, mişcă unul din picioarele sale călduros invăluite, vîri palma mîinii sub obraz şi inchise ochii. O cuceri o somnolenţă plăcută.

Culcuşul improvizat făcea, cu zidul, un unghi drept. J. D. pusese valiza Charlottei în colţ. Rezemat de acest suport solid, stătea nemişcat şi liniştit. Fu fericit simţind cum corpul se destinde încetul cu încetul.

În cele din urmă, ea se odihnea în braţele lui, tot aşa de inertă şi încrezătoare ca şi Tina, după una din crizele ei de lacrimi. Şi aproape chiar în aceiaşi poziţie, observă el, văzînd-o stînd cu capul la pieptul lui şi cu faţa întoarsă spre el. În gînd, el vedea cu precizie, umbra genelor ei lungi, negre, pe fildeşul lucios al obrajilor.

Ea adormise imediat ce încetaseră tremurăturile. Totuşi, nu-i dădea drumul din strînsoarea braţelor. Nu mişca, căci se temea să n-o trezească.

Rezemînd capul pe ruloul făcut din husele puse pe valiză, inchise ochii şi, după cinci minute, adormi şi el.

Charlotte se deşteptă cea dintîi. Prima senzaţie, pe care o simţi, fu o căldură delicioasă, care o învăluia de la cap pînă la picioare ; a doua fu o senzaţie de destin-

dere completă ; apoi percepu liniştea care o înconjura. Nici grindină, nici ploaie, nici vînt suflînd în furtună. Nici un zgomot, decît un sunet surd, asemănător uruitului tobei. Niciodată, pînă atunci, n-auzise o inimă bătînd la cîţiva centimetri de urechile ei.

Rămase nemişcată, percepînd cu putere toate detaliile acestea, dar, destul de straniu, nu era nici surprinsă, nici tulburată şi tot aşa de puţin curioasă ca şi cum s-ar fi aflat în patul ei, citind un roman. Braţele nu-i mai legau. Numai cuvertura îi unea.

Cu băgare de seamă, săltă capul şi privi în jurul ei. Cerul era acoperit cu nori subţiri, printre care se filtra clarul de lună. Era lumină, că putea să vadă conturul mîinii. Privi spre J. D. Capul lui, dat pe spate, alunecase alături. Respiraţia lui regulată, dovedea un somn adînc.

Mult timp, ea îl privi. Faptele se consumaseră ! Surprinşi, neîngrijiţi, inconştienţi. Pardesiul lui atîrna grotesc alături, lăsînd să se vadă gîtul gol, fără acoperămînt. Dar ea nu simţi nici o repulsie faţă de el, nici chiar atunci cînd un şuierat uşor îi acompania respiraţia. Era ca un copil adormit, aşa cum fusese odinioară micuţul Jerry, gîndi ea. Ce îngîmfare ! Ce ştia despre un copilaş ? Dacă s-ar fi scris într-un roman, că o femeie de vîrsta ei, tot aşa de lipsită de experienţă, şi-ar fi permis asemenea gînduri, s-ar fi zis că era de un sentimentalism dezgustător !

Ce fel de femeie era ea, de fapt, dacă prelungea intimitatea aceasta mai mult decît era necesar ? Acum cînd se încălzise şi se odihnise, ar fi trebuit să se scoale imediat şi să se depărteze de el. În loc de aceasta, ea rezemă capul, cu precauţie, să nu-l trezească din somn, pe locul unde se azeau zgomote surde de tobă. Închise ochii şi, după cinci minute, adormi iar.

Cînd se deşteptă, braţele tovarăşului ei, nu mai erau nemişcate. În realitate, strînsoarea lor o deşteptase. Visase iar pe Leslie. Însă ea nu încercă să scape de o strînsoare al cărei sens nu-l putea uita. Din contră, ridicînd braţul, îi înconjură umărul. Braţele lui J. D. o strînseră şi mai mult şi ridicat pe jumătate, se plecă uşor spre ea şi o sărută ! Pe buze ! Cum făcuse şi Leslie !

Îl sărută și ea, cum făcuse cu Leslie, ca și cum n-ar fi trecut nici o clipă între ultima sărutare a lui Leslie pe puntea vaporului și prima sărutare de pe vîrful unei coline.

După o clipă, el desfăcu cuvertura în care era învelit și se sculă în picioare. Plecîndu-se spre ea, o acoperi, îi strecură husele sub cap, își puse haina și spuse că se duce să se plimbe puțin. Nu, nu se va depărta. Ea trebuie să doarmă. Ceea ce și făcu !

Cînd se deșteptă, cerul era de culoarea caisei și o voce veselă o chemă de pe acoperiș :

— S-a făcut ziuă ! Este timpul să te scoli !

Nu fără greutate, ea se ridică și puse picioarele pe pămînt. Acum, colțul din colină pe care-l putea vedea, era de un brun-galben, fără grindină, ca și cînd ar fi fost măturat.

În timp ce-și punea ghetele groase și se plecase să înnoade șireturile recalcitrante, încet încet, îi reveniră în minte, evenimentele nopții.

Era un vis sau realitate ? O strînsese în brațe timp de cinci minute sau timp de o jumătate de oră ? O sărutase o dată, de două ori, de trei ori ? Și oare o sărutase într-adevăr ? Ea visase pe Leslie. Sau poate Leslie se confundase cu el, cum se întîmplase acum două nopți ?

Dar în vreme ce căuta să-și adune gîndurile, adevărul îi ieși în față. Atunci cînd cineva este treaz cu adevărat, știe, fără nici o umbră de îndoială, ce este vis și ce-a făcut în realitate. Băutura pe care i-o dăduse putea oare să-i fi produs o halucinație ? Ca atare, își spunea ea, era iresponsabilă de actele pe care le săvîrșise. Era o consolare.

Acestea erau gîndurile Charlottei, în timp ce-și punea fusta umedă și jacheta. J. D. era îmbrăcat, punîndu-și, bineînțeles, și cravata umedă, reușind să facă un nod asemănător cu cel de aseară. Așteptînd pe Charlotte, examinase peisajul din împrejurimi, care, în timpul nopții, fusese învăluit în întuneric. Erau aici măslini micuți. Ici și colea se ridicau vîrfurile înalte ale cedrilor și portocalilor și pe alocurea se vedeau fîșii de teren cultivat. Colina, care i se păruse, în ceață, așa de sălbatică și de

pustie, era acoperită cu vii și livezi. Se vedeau și zidurile, acoperișurile de culoarea pămîntului ars și casele. Dintr-un coș, fumul urca în spirale.

— Văd urcînd fumul unui foc, la care ne vom încălzi cafeaua, strigă el vesel. Ești gata ?

— Gata, răspunse ea, trecînd pieptenul prin părul scurt, pe care-l aranjă, cum putu mai bine, în oglinda valizei de voiaj.

Cînd, în fine, se întîlniră, el exclamă :

— Pentru dimineață, ai o mină superbă, Camille !

Era o remarcă glumeață, ca și cum ar fi lăsat să se înțeleagă, că tot ce se petrecuse noaptea, nu trebuia luat în serios. Ea îi fu recunoscătoare.

— Din fericire, Armand, am avut strictul necesar ! Pînă și rujul de buze !

Și ea știa să glumească.

Porniră la drum, el ducînd valiza, ea aparatul de fotografiat și sacul cu provizii. Celelalte le lăsaseră în urma lor. Atît cît fu posibil, scurtară coborîșul, tăind cîmpul, evitînd să urmeze cotiturile drumului. Coborîșul era greu, observațiile lor scurte și sacadate.

Se opriră la prima locuință și în italiana pe care o știau, cerură o ceașcă de cafea fierbinte, o oală cu apă caldă și permisiunea să usuce hainele în fața cuptorului din cunie.

Dar, în prima locuință, cafeaua și cuptorul erau un lux necunoscut. Din contră, li se oferi o bucată de polenta, care constituia dejunul familiei ; îl mîncară cu poftă, în timp ce un grup de copii, cu ochii negri, îi priveau cu curiozitate.

După aceasta, le dădură o oală cu apă caldă și o cuvetă așezată pe un trepied în fața unei vetre făcută din pietre, în care mocnea un foc din tot felul de rădăcini.

Rîzînd, se spălară unul după altul, întrebuințînd din plin săpunul de toaletă, pieptenii, periile, peria de haine și pila de unghii, din valiza de voiaj a Charlottei.

După ce dejunară și se spălară, urcară într-un car cu două roți, tras de un măgar și luară loc în urma umerilor rotunzi ai italianului. Soarele era sus, fierbinte și vestmintele, pe spate, se uscară repede.

În timp ce carul hurducăia pe drum, nu făcuseră nici o aluzie la cele ce se petrecuseră noaptea. Charlotte se gîndea că, dacă ea însăși se întrebase ce era vis și ce era realitate, era posibil ca pentru J. D. totul să nu fi fost decît un vis. Un vis de care nu-și amintea ! În cazul acesta și ea trebui să se arate că nu știe nimic.

Cînd opriseră carul și întrebaseră pe vizitiu unde merge, acesta răspunsese : *Mercato*. Nici unul, nici altul nu cunoșteau Mercato. *Grande mercato ! molto grande !* explicase vizitiul, atunci cînd ei stătuseră pe gînduri. Desigur, era un oraș de oarecare importanță. Așa că ei acceptaseră scaunul care le fusese oferit, în vîrful unei lăzi, așezate în urma carului.

Cutia era făcută din șipci și se vedeau pene cenușii și ciocuri galbene. Charlotte sta pieziș pe marginea lăzii, de frică să nu-și înțepe pulpele.

În fiecare clipă, vizitiul se oprea în fața unei ferme, în care se afunda, ca să reapară imediat, cu brațele încărcate cu pene, pe care le arunca în ladă, printr-o trapă. J. D. începu să înțeleagă ce înseamnă „Mercato". Vizitiul se ducea la tîrg și își aduna marfa pe drum.

— Încă un intermediar, surise el Charlottei, pe cînd așteptau în fața unei ferme. Apoi brusc : Cum te simți ? După o asemenea noapte, trebuie să fi nespus de obosită.

— Nu văd de ce aș fi obosită. Am dormit destul.

— Ai dormit tot timpul ?

— Aproape.

— M-am gîndit c-ai visat ceva...

— Și eu.

El îi apucă mîna cu putere.

— Am visat ! Cel mai frumos vis ! Și cînd m-am deșteptat, era adevărat ! Deci, iți amintești !

— Vag ! Mă întreb ce trebuie să gîndești de mine. Cauza este whisky-ul. Nu sînt obișnuită.

— Nici eu ! Totuși n-am scuză. Ce trebuie să gîndești despre mine ! Căsătorit ! Cu picioarele și mîinile legate de o situație la care trebuie să mă înapoiez.

— Aceasta nu trebuie să te chinuiască. Și eu sînt legată de o situație pe care trebuie s-o regăsesc. Nu văd ce rău am făcut. O sărutare sau două ! Totul a trecut

744

Şi s-a uitat repede.De fapt, continuă ea, vocea luînd o intonaţie de bătaie de joc, în caz că nu te lasă în pace conştiinţa, vei putea să-ţi spui, că mi-ai făcut un serviciu. Doctorul Jaquith mi-a sugerat odinioară că un flirt va fi excelent pentru mine. Este mijlocul cel mai eficace ca să vindece oarecare depresiuni nervoase.

Ea se întoarse spre el şi îi aruncă un surîs sarcastic.

— Nu, te rog ! spuse el cu vocea răguşită.

Înainte ca ea să-i poată răspunde, vizitiul reveni, aruncă penele de pasăre în cutie şi se urcă pe scaunul din faţă.

XII

Înainte de amiază, J. D. lăsă pe Charlotte la Hotel Excelsior, la Neapole. Din carul tras de un măgar, pînă la Salerno, se urcaseră într-un autobuz. Din autobuz, luaseră cel mai bun automobil liber şi se înapoiaseră la Neapole, pe drumul pe care veniseră, parcurgînd cei patruzeci de kilometri, repede şi fără nici un incident

După ce lăsase pe Charlotte la hotel, J. D. se dusese direct la „American Express", neavînd nici timpul necesar să treacă pe la hotelul modest la care îşi lăsase bagajele, să-şi schimbe hainele şi să se bărbierească, lucru de care avea neapărată nevoie.

Cînd deschisese uşa companiei americane şi un tînăr voinic, cu faţa albă, cu un surîs fermecător, îl întrebase cu ce-l putea servi, simţise frămîntîndu-l dragostea de patria sa.

Povestea lui nu provocase prea mare interes, ci o vie activitate a întregului personal J. D. luase numărul maşinii răsturnate şi putuse desena o schiţă exactă, arătînd locul unde se afla, pe colină. Tînărul declarase că se va ocupa de toate acestea ; de asemenea informase printr-o telegramă, vaporul în croazieră, că domnişoara Vale era sănătoasă. Cînd J. D. îi spusese că ea ar voi să ajungă vaporul, dacă era posibil, tînărul se adîncise în

studierea mai multor dosare, consultase diferite orarii şi anunţase că un vapor va sosi, după o săptămînă, în Neapole, de unde va merge direct la Alexandria. În portul Alexandria, vaporul croazierei va rămîne ancorat timpul necesar ca pasagerii să viziteze Cairo şi Lucsor. Nu era sigur că va obţine un loc pentru domnişoara Vale, dar se va ocupa de aceasta şi ii va comunica rezultatul la hotel.

J. D. chemase pe Charlotte la telefon şi o pusese la curent, adăugind că va trece pe la hotel la orele şaisprezece ca să-i comunice explicaţiile pe care i le dăduse tînărul.

Charlotte il aştepta in hol, stind la o masă lîngă o uşă cu geam care dădea pe via Partenope, care şerpuia de-a lungul golfului şi-l văzu venind. El era într-un automobil, la spatele unui şofer cu caschetă cu vizieră şi in uniformă.

Era îmbrăcată tot cu costumul verde-olive, dar îl călcase şi ghetele luceau ca arma poleită. În ceea ce priveşte pălăria galbenă, întrucit n-o putuse aranja în acest timp scurt, cumpărase o beretă, de catifea verde de culoarea sticlei, pe care vinzătoarea o aşezase, de abia de zece minute, cu un colţ îndrăzneţ pe părul lin. Sub jachetă purta o bluză nouă, ciorapi noi transparenţi, mănuşi noi, din piele de cămilă, albe, şi ca să completeze ansamblu, adăugase puţin din „Quelques Fleurs".

— Ce văd ? Nu te mai recunosc, Camille !

Acestea fură primele cuvinte rostite de J. D., atunci cînd o văzu.

— Şi eu aş putea spune acelaşi lucru, Armand.

Şi el fusese într-un magazin şi era de o eleganţă neaşteptată, într-o haină de gabardină, de culoare roşcată, aşa de moale ca pielea de căprioară şi cu o cravată bătătoare la ochi.

Trase spre el unul din marile fotolii şi se aşeză în partea cealaltă.

— Totul este în ordine. Locul dumitale pe bord, este rezervat. Am spus funcţionarului de la „American Express" să-l reţină. Apoi l-am întrebat cum crede el că este mai bine să-ţi petreci săptămîna pe care trebuie s-o pierzi aici. A sugerat Ravello. Un loc simplu, care n-are

nevoie de o garderobă bogată. De asemenea l-am întrebat şi despre mine. I-am spus că am fost arhitect şi trebuie să văd abaţia aceea pentru anumite calcule comerciale. El m-a sfătuit să iau o maşină şi un şofer bun şi mi-a dat ideea s-o iau, de data aceasta, pe drumul celălalt, adică *Via* Sorrento şi Amalfi. Drumul pentru Ravello se bifurcă la Amalfi. M-am gîndit, bineînţeles, dacă vrei, că aş putea să te însoţesc pînă acolo. În timpurile obişnuite, nu mi-aş fi putut permite luxul unui automobil, dar trebuie să cheltuiesc cîştigul meu de la Monte-Carlo.

Charlotte spuse :

— Voi lua parte la chiria automobilului.

— Te duci la Ravello ?

— Undeva trebuie să-mi pierd timpul.

— Maşina este la uşă.

— Adevărat ? Şi mă aşteptai !

— Şi toate lucrurile mele sînt în maşină. Poţi merge acum ? Lucrurile dumitale sînt împachetate ?

— Dacă lucrurile mele sînt împachetate ? Nu, mai am de aranjat două cutii cu pălării şi cufărul pentru ghete. Dar voi spune cameristei să se grăbească.

— Dispune de mine cît vrei ! Îmi place ! Vino, să mergem ! Astă seară vom cina la Sorrenta.

Hotel de Sorrento era construit pe vîrf de stîncă. Ferestrele cu geamuri de la sufragerie erau la înălţimea falezei. Masa pe care o ocupau, era aşezată lîngă fereastră şi mîncară ravioli[1] şi băură Orvieto alb, privind pe deasupra unui zid natural, care cădea perpendicular în mare, la cîteva sute de metri mai jos.

Erau la cafea, cînd J. D. arătă planul său pentru noapte. Avea ceva de obiectat dacă vor coborî la Ravello ? Natural, el va putea trage la alt hoetel, dar nu i se părea că vreun individ ar fi putut găsi vreun inconvenient dacă două victime ale aceluiaşi accident, călătorind în aceiaşi maşină, la spatele aceluiaşi şofer, avînd aceiaşi destina-

---

[1] Mîncare italiană, formată din pătrăţele de pastă, cu carne tocată şi preparată cu sare, piper, etc., care se serveşte cu sos şi este presărată cu brînză rasă. (N. T.).

ție, semnează o singură dată, numele lor pe registrul aceluiași hotel. Bineînțeles, Charlotte va semna Vale și nu Beauchamp. Nici o taină. Nu era necesară.

Ea ezita, tăcînd.

— Îți promit că în restaurant, voi sta la altă masă, continuă el, și-ți voi spune: „Bună-ziua, domnișoară Vale! Sper c-ați dormit bine!“ în așa fel ca să m-audă toți și nimeni să nu ghicească că sînt înamorat de dumneata, ca un nebun!

Fără îndoială, glumea! Într-adevăr, niciodată nu pierdea ocazia să tachineze!

— Să-ți spun sincer, mă simt uneori așa de bătrînă că ți-aș putea fi mamă, suspină Charlotte.

— Adevărat! Ei bine! permite-mi, mamă, să te însoțesc. În orice caz, nu spune nu, zi: voi vedea.

— Voi vedea, acceptă ea, cu un surîs indulgent.

— Ești o mamă delicioasă! Ce bine ne distrăm!

Cînd porniră la drum, mergînd pe ocolurile șerpuitoare, printre stîncile care mărgineau țărmul rîpos, între Sorrento și Amalfi, întunecase. Se cufundau în umbra neagră a golfulețelor, apăreau în splendoarea argintie a spațiilor descoperite, repede, constant, încetinind, din cînd în cînd, mersul deasupra abisurilor impresionante.

Amîndoi erau prea fascinați de vederea ireală a panoramei, cufundată în noapte, ca să închege o conversație oarecare. Luna nouă, cînd plecaseră de la hotel, era acoperită de nori, dar pe prima înălțime pe care se opriră, se ivi cu voalurile vaporoase, goală, luminoasă, nespus de delicioasă.

— Ca o tînără fată care intră în baie, insinuă J. D., privind refluxul din mare.

O remarcă sugestivă, ar fi zis Isabelle. Dar el n-ar fi spus-o niciodată în fața Isabellei.

Charlotte, ca și cînd ar fi fost cufundată în gînduri, tăcea.

— Nu, zise ea, în cele din urmă. Ea nu intră în baie, ci iese. Nu vezi cum lucește?

— Ai cîștigat! exclamă J. D.

Atenția lui fusese depășită. Simți din nou sentimentul plăcut al înțelegerii depline, pînă acum necunoscut de el.

Cînd sosiră pe micuţa piaţă pătrată din Ravello, era aproape de miezul nopţii. Piaţa era învăluită în umbre. Automobilul se opri şi un portar adormit apăru la portieră, să conducă la hotel, pe oaspeţii care erau aşteptaţi. Funcţionarul de la „American Express", făcuse toate diligenţele necesare.

Nici automobilele şi nici trăsurile trase de cai, nu puteau merge mai departe. Pasaje strîmte, întretăiate de scări repezi, duceau la casele aşezate deasupra pieţii. Hotelul Charlottei era situat în vîrful oraşului.

— O ! da, îi asigură portarul, se va găsi o cameră şi pentru *signore*. În epoca aceasta a anului, nu prea avem lume multă.

Hotelul fusese odinioară un palat. Contrastul între drumul prăpăstios şi strîmt şi între vestibulul pardosit cu dale, spaţios, plin cu plante şi cu palmieri în hîrdaie, era impresionant.

Cînd intrară în hol, o femeie micuţă, tot aşa de vioaie ca un prihor, cu obrajii tot aşa de stacojii ca şi penele acestei păsări, răsări în faţa lor. Vorbea englezeşte cu accent pronunţtat scoţian. Era un curent cu accidentul automobilului şi cu pierderea vaporului. Funcţionarul de la „American Express' îi povestise totul, pin telefon. Ce păcat ! Dar ea avea, gata pentru domnişoara Vale, o cameră foarte frumoasă şi focul fusese aprins în şemineu. Da, avea şi alte camere libere. Da, va fi încîntată să primească un *gentlemen*. De altfel, la ora aceasta din noapte, ar fi fost o nebunie să călătoreşti mai departe. Dacă binevoiesc să completeze, cu numele lor, fişele...

Urcară o scară largă, hoteliera arătîndu-le drumul şi cu portarul după ei ; paşii lor răsunau pe treptele de marmură. Scoţiana porunci portarului să conducă pe *gentlemen* într-o cameră din stînga, iar ea pofti pe Charlotte în camera din faţă. Uşa se deschise într-un apartament compus dintr-un vestibul, dormitor şi baie.

— Sper că veţi dormi bine, ciripi femeia-pasăre. După o asemenea aventură, trebuie să fiţi tare obosită. Aţi face bine ca, înainte de culcare, să faceţi o baie caldă. Dacă doriţi să dejunaţi în pat, cînd veţi voi, sunaţi camerista. Şi acum noapte bună !

Ea nu se asemăna deloc cu o proprietară de hotel, ci cu o doamnă încîntătoare și amabilă, care își primește cu solicitudine oaspeții în propria sa casă. Evident, micuța doamnă scoțiană, nu prea găsise de bun gust faptul că Charlotte sosise însoțită, în afară de șofer, și de J. D. Charlotte închise ușa vestibulului și, cu un suspin de ușurare, trase zăvorul.

Dormitorul cel mare, înalt și pătrat, la ferestre cu perdele spălăcite, cu desen. Într-un colț se afla un șemineu. În grilaj scînteia o grămadă de cărbuni. De o parte și de alta a șemineului, se aflau două fotolii de palmier, obosite, tot așa de informe ca o pereche de ghete vechi și, în fața focului, un șezlong. Și patul, pentru două persoane, era tot așa de mare. Un colț al cearșafului era îndoit și o cuvertură de puf acoperită cu stofă maron, era așezată peste pat.

Cînd Charlotte era gata să se culce, stinse toate luminile și ridică perdelele. După ele, se aflau uși cu geamuri, care dau pe balcoanele cu acoperiș. Ea își puse jacheta de „tweed“ și ieși pe balcon.

Luna se ascunsese sub un nor. Întunericul, în care își cufundă privirea, era ca o foaie de hîrtie de cărbune bleu-negru, străpunsă de găuri minuscule de ac. Ea nu-și putu da seama dacă găurelele erau stelele sau luminile unui oraș din depărtare.

Se vedea un punct mai mare și mai roșu decît celelalte. Cînd conturul obiectelor începură să se deseneze, i se păru că punctul acesta strălucitor era o lampă atîrnată de zidul palatului, proiectîndu-și razele în unghi drept. Probabil o lanternă.

În timp ce privea, luna traversă voalul de nori. Punctul strălucitor era lumina de la țigara lui J. D. Sta pe un balcon la fel cu acesta, la cîțiva metri de ea.

Era îmbrăcat într-un halat de noapte, prins, desigur, peste mijloc, cu un cordon. Silueta, mîinile împreunate pe balustradă, bărbia ridicată, ca și cum contempla cerul, te făceau să-ți amintești de un preot. Arcul gotic, care se afla deasupra lui, completa asemănarea.

Charlotte se retrase repede, dar la prima mișcare pe care o făcu, zise, șoptind :

— Nu pleca.

Ea se opri, ca și cum într-adevăr cel care-i vorbea era un preot sau o persoană care avea asupra ei oarecare autoritate.

— Reintoarce-te unde erai.

Ea ascultă, ca și cum era complet lipsită de voință.

De fapt, ei nu mai adăugă nici un comentariu. Cum tăcerea se prelungea, ea privi spre el. Lumina țigaretei dispăruse! Și el! Deodată auzi zgomot de pași la spatele ei. Ea scoase un țipăt înnăbușit, ca un animal înspăimîntat.

— O! nu voiam să te sperii! Sînt mîhnit!

El era lîngă ea. Întorcîndu-se, ea văzu că balconul pe care se afla, continua pînă la colțul clădirii și se prelungea, în unghi drept, de-a lungul aripei.

El se plecă pe coate pe balustradă, lîngă ea, spunînd:

— Nu este așa că-i frumos?

— Cum ai ajuns aici?

— Prin fereastra hol-ului care se găsește exact în fața ușii mele. Numai o luminiță arde la extremitatea coridorului. Toată lumea s-a culcat.

— Ceea ce voi face și eu.

— Te rog! nu încă!

El întinse mîna și o apucă pe a ei.

— Să pălăvrăgim o clipă!

Ea încercă să-și tragă mîna. El întări strînsoarea.

— Nu vreau să mă bat cu dumneata, spuse ea pe un ton demn, renunțînd să mai lupte.

— Ai dreptate, răspunse el rece. Nu poți să știi ce instincte de brută riști să trezești. Luminile acelea care le vedem acolo jos, sînt din Minori sau din Majori? Mi se pare că privesc o imagine întoarsă. N-aș putea spune unde este pămîntul, unde este cerul, unde este marea. Aceasta îmi produce amețeli. A propos, făcu el, mereu îmi dai de gîndit.

— Nu mă surprinde. O femeie la vîrsta mea, lipsită de experiență ca mine, desigur, stîrnește un fel de curiozitate.

Tonul ei era nespus de sarcastic.

— Dacă ceea ce spui despre inexperiența dumitale este exact, s-ar părea că dumneata trebuie să fii foarte

sfioaosă și mereu în defensivă. În realitate dumneata ești femeia cea mai curajoasă, cea mai simplă pe care am întîlnit-o vreodată. Nimic nu te ofensează, nimic nu te jignește. Și aș paria că nu ești cu totul neștiutoare asupra realităților vieții.

— Bineînțeles, am citit cîteva romane. Mărturisesc că am ceva cunoștințe cîștigate din cărți despre realitățile existenței omenești. În plus, continuă ea, pe același ton batjocoritor, sînt piese de teatru, opere și filme care să învețe pe fetele bătrîne, care sînt așa de neexperimentate și tot așa de curioase ca și mine.

Ea încercă să-și retragă mîna.

— Nu vorbi de dumneata în felul acesta! Nu-mi place.

Cîtva timp, tăcură. Se părea că ea renunțase să-și mai retragă mîna.

— Mulțumesc că mi-ai permis să te însoțesc la Ravello, spuse cu gentilețe J. D. Și fără să ridic vreo obiecțiune. Este foarte frumos din partea dumitale.

Cu o mișcare bruscă, ea își liberă mîna.

— Foarte frumos! Ești surprins! Desigur, găsești c-ar fi trebuit să fac obiecțiuni? Le-ai așteptat?

— Nu! nu! Absolut deloc! Ce susceptibilă ești! Erai simplă, naturală. A fost minunat c-am întîlnit o femeie, aproape de vîrsta mea și pe deasupra, originară din Nouvelle-Angleterre, care să fie așa de independentă, fără prejudecăți. Cele mai multe se simt copleșite de prejudecățile locale, pînă în băierele inimii.

— Spui aceasta dintr-o pornire de generozitate. Nu ne găsim în tufișurile Africii.

— N-am fost niciodată așa de-aproape! Nu voi fi niciodată așa de departe de prejudecățile mele și... de tirania datoriei, adăugă el cu un suspin adînc.

— Nu crezi că datoria a forțat legea?

— Da, dar nu trebuie să-i fim sclavi, ca victimele unui dictator. Găsesc că datoria trebuie să fie o formă democratică de guvernămînt, avînd, ca principiu fundamental, libertatea individuală. Am auzit vorbindu-se de cineva care se lăsase cu totul subjugat de îndatoririle față de mama sa, care nu mai avea deci nici o viață personală. Ea nu putea să-și permită să urmeze nici una din

propriile sale inclinații, interese sau ambiții. După părerea mea, o mare nenorocire.

Se plecă spre ea și șopti :

— Deb mi-a vorbit mult despre dumneata.

— Deb mi-a vorbit, de asemenea, despre dumneata, replică ea.

— Și ce ți-a spus Deb ?

— O ! multe lucruri despre inclinațiile, interesele și ambițiile dumitale. Oamenii trăiesc în case de sticlă, înțelegi, nu ?

— Cunosc părerea pe care o are Deb despre mine. Bănuiesc că ți-a spus că am fost o sărmană ființă fără curaj, fără energie.

— După expresia ei, o găină plouată.

Răspunsul ei așa de sincer, îl umplu iar de o senzație pătrunzătoare de visare :

— Ești minunată !

Și din nou îi apucă mîna.

— Trebuie să mă retrag. E grozav de tîrziu.

— După pendula din Boston, nu. La Boston, de abia este ora cinci. Și nici cel mai exigent dictator al bunelor maniere, n-ar avea nimic de zis, văzîndu-ne, la ora aceasta, vorbind sau admirînd un peisaj celebru. Pentru o clipă, să nu vorbim, să închidem ochii, să ascultăm și să luăm cunoștință de tot ce ne înconjoară, cum am făcut în dimineața aceea.

Cîteva secunde, nici unul, nici altul nu vorbi, nici nu se mișcă. Deschizînd ochii, privind spațiul imens care-i înconjura, J. D. întrebă, tot așa de simplu, ca și cum ar fi întrebat-o dacă crede în liberul-schimb :

— Crezi în nemurire ?

— Nu știu. Dar dumneata ?

— Nici eu nu știu, dar, cînd sînt fericit, aș dori să cred și nu pot crede. Doresc arzător să cred că există o șansă pentru ca o fericire ca *aceasta*, să continue în altă parte, adică dacă nu în lumea asta, cel puțin în alta.

— Ești atît de fericit ?

— Nu complet fericit, dar aproape de a fi. Din ce în ce mai cald, cum ziceam, atunci cînd eram copii și cînd căutam un obiect ascuns. Îți amintești ?

— Atenţiune, sau te arzi, adăugam noi, remarcă ea sec.

— Ţi-e teamă să nu te arzi, dacă amîndoi ne vom apropia prea mult de fericire ?

— Mulţumesc lui Dumnezeu, nu ! Sînt imunizată contra fericirii, şi în consecinţă, contra arsurilor.

— Cred că pot să-ţi dovedesc că nu eşti imunizată contra fericirii.

— Desigur, te lauzi.

— Ai fost ieri noapte.

— O ! ieri noapte ! Aceea numeşti dumneata fericire ?

— Nu, este numai o părticică. Se găsesc şi lucruri în fericire, pe care le-am colecţionat şi dumneata nu eşti imunizată contra lor.

— De exemplu ?

— Plăcerea că ne găsim împreună, bucuria cu care luăm lucrurile simple din frumuseţea care ne înconjoară, confidenţele pe care nu le-am schimbat cu nimeni altul din lumea aceasta, părerile noastre pe care le arătăm sincer, fără ascunzişuri. Şi... (tăcu o clipă) sentimentele noastre pe care ni le-am mărturisit sincer, fără să le ascundem. Ca ieri noapte. Generos, magnific ! O persoană ca dumneata trebuie să poată uşor suporta toate greutăţile care i se ivesc în cale, fără să se ascundă şi să oprească numai pe cele bune.

Vocea lui era arzătoare. Îi luă mîna, o puse pe braţul său şi alunecă degetele pînă la scobitura cotului. Ea nu făcu nici un gest de împotrivire.

— Mi-ai răspuns, ieri noapte, sărutărilor mele ! Şi nu m-ai alungat. În general, ai fost nespus de sinceră, n-ai voie să fii tot aşa de sinceră şi să-mi spui că eşti, tot ca şi mine de fericită ?

Era incapabilă să vorbească. O adusese în starea aceasta, nu numai ceea ce se spusese el, ci şi tonul vocii lui, care-i puneau armele ei în derută. Mînia, dispreţul, gluma, toate o părăsiseră, lăsînd-o pradă uşoară lacrimilor, pe care le dispreţuia atît de mult. Din fericire, era întuneric. Singurul ei răspuns fu să apese umărul ei micuţ de al tovarăşului său. Degetele acestuia începură să-i mîngiie braţul, în timp ce continua, pe acelaşi ton inconştient şi tandru :

— M-ai fascinat din prima zi cînd te-am văzut. Sarcasmele, glumele, nu m-au îngrozit așa cum ai crezut. N-am făcut altceva decît să mă stimuleze. Și mă stimulează încă. Din dimineața cînd, pe vapor, mi-ai vorbit de boala dumitale, nu te-am mai putut goni din gîndul meu. Nici din inima mea.

Tăcu cîtva timp.

Ieri noapte, cînd te-am sărutat, n-a fost o impulsie momentană, Charlotte. Știi aceasta din seara aceea, pe bord, cînd am privit amîndoi, insula Elba. Și încă și altădată. Dar ceea ce nu știi și ceea ce vreau să te fac să înțelegi, este faptul că dacă aș fi liber, n-aș dori decît un lucru : să-ți dovedesc că nu ești complet imunizată contra fericirii.

Din ochii Charlottei curgeau lacrimi. Strîngea în dinți buza inferioară s-o împiedice să tremure.

— Ai vrea, Charlotte, să ți-o dovedesc ? Spune-mi da și o voi face. Vorbește ! Dar, draga mea, plîngi ?

O îmbrățișă. „Draga mea", îi dăduse lovitura de grație. Nimeni, nici chiar Leslie, nu-i spusese niciodată „draga mea". Își înfundă fața, ca într-un refugiu neînsemnat, în pliurile desfăcute ale capotului.

— O ! Sînt o idioată ! Ce idioțenie groaznică am făcut ! spuse ea, în cele din urmă, atunci cînd fu capabilă să vorbească, căutînd cu frenezie, cuvintele care s-o prezinte cît mai puțin ridicolă. Nu sînt decît lacrimi de mulțumire. Mulțumirea unei fete bătrîne. Așa că nu te-alarma !

— Nu mai vorbi așa !

— Mulțumirea unei fete bătrîne pentru firimiturile care i se oferă, insistă ea.

El îi puse mîna sub bărbie și o sili să-l privească.

— Ți-am spus că discursurile de felul acesta, nu fac altceva nimic, decît să mă excite.

Și el o sărută pe buze.

La început ea încercă să reziste, dar în zadar. Încet încet se destinse, se potoli, se abandonă și îi întoarse sărutarea. Era aceasta o dorință a sa sau numai o cedare, o supunere, el nu putu înțelege. Și nici ea.

— Lasă-mă să plec, murmură în fine.

El desfăcu îmbrățișarea. Ea se depărtă, fără un cuvînt, se întoarse, intră repede în camera ei, închise ferestrele și trase perdelele.

XIII

Charlotte se prăbuși pe primul scaun care-i ieși în cale și apăsă, cu vîrful degetelor, peste genele închise. Toate acestea trebuiau să înceteze! Trebuiau neapărat să înceteze! Nici o femeie de lume n-ar tolera familiaritățile unui bărbat pe care-l cunoștea așa de puțin. Ba încă se mai apucase să-i și răspundă. Bărbații simt puțin respect pentru femeile acestea. Tot ceea ce se cîștigă fără oboseală, pierde atracția. Cavalerismul este inspirat de femeile care știu să-și apere tronul și turnul lor de fildeș. Familiaritatea are ca urmare, disprețul.

Aceste prejudecăți și altele, inspirate din educația sa, trecură, pe sub genele închise, ca niște sperietori, ca niște demoni turbați, treziți din somnul lor îndelungat. După ei, apărură iar cele două fețe pe care le văzuse în vis, al femeii care tricotează și al copilei care sta, pe iarbă, lîngă ea, cu picioarele încrucișate pe pămînt.

Da, trebuia să sfîrșească! Nu din cauza Isabellei, ci din cauza Tinei, acel copil indezirabil, al vîrstei mature. Scoțiana îi sugerase ideea să ceară dejunul în camera ei. Dimineața, va trimite lui J. D. o scrisoare, în care-i va spune că este bolnavă și își ia ziua-bună de la el.

Aruncă jacheta și se urcă în patul mare, de două persoane. Corpul ei suspina după odihnă și somn.

Timp de opt ore, rămase cufundată într-un somn adînc și fără vise.

Cînd se deșteptă, ceasul ei arăta orele nouă și patruzeci și cinci. Clopotele sunau. Era duminică. Își aminti imediat.

Clopotele în diverse tonuri și timbre, soseau din diferite direcții și distanțe, ca și cum și-ar fi răspuns între

ele. O făcură să se gîndească la sirenele dintr-un port ticsit.

Întinsă pe spate, cu capul şi umerii înfundaţi în perne, ascultă vuietul clopotelor, pe buze cu un surîs şters, cu spiritul şi corpul liniştit. Razele soarelui alunecau pînă pe cuvertura de puf, de culoare maron. Perdelele spălăcite, trase peste ferestre, se animau, parcă erau nişte geamuri luminate. Spectrele dispăruseră. Imaginea femeii care tricota şi a copilei cu picioarele încrucişate, pălise şi dispăruse.

N-ar fi dramatizat oare situaţia dacă i-ar fi scris şi ar fi rămas toată ziua în camera sa, sub pretext că este bolnavă, atunci cînd ea se simţea în stare să urce pe un munte ? În ajun, văzuse lucrurile sub un aspect disproporţionat. Numai vechiul său obicei de a izola evenimentele din ordinea generală a lucrurilor. Aceasta, pentru că oamenii clădesc munţi din muşuroaie, spunea doctorul Jaquith. Separaţi un muşuroi de anturajul său, puneţi-l pe o farfurie şi natural, vi se va părea enorm. Priviţi un mugure printr-o lupă şi, de nouă ori din zece, veţi fi impresionaţi. Alta din comparaţiile lui : Cea mai mare parte din situaţii, dacă nu s-au amestecat, prind grija de ele însăşi şi ţi se par ca şi mugurii.

În dimineaţa aceasta, doctorul Jaquith ar fi mîndru de ea. Avusese dreptate cu croaziera. Efectul începea să se resimtă ! Era deci, singură, luînd hotărîri, comentînd greşelile, netemîndu-se de nimeni. De asemenea, avusese dreptate cînd spusese că independenţa era un lucru pasionat, chiar pentru o celibatară, care a ajuns la meridianul vieţii sale.

Se ridică şi sună să-i aducă dejunul.

Strecurată sub farfurioara de unt, se afla o scrisoare adresată domnişoarei Vale. Dacă n-ar fi fost nici soarele, nici opt ore de somn odihnitor, numai scrisoarea aceasta ar fi gonit toate fantomele.

J. D. avea, desigur, ceea ce doctorul Jaquith îşi dăduse atîta osteneală s-o facă să dobîndească, adică arta de a ieşi din încurcătură. Scrisoarea era naturală, veselă, glumeaţă, ca şi cum scena din balcon ar fi fost ca o lovitură de spadă în apă.

Citind scrisoarea, printre înghiţiturile de cafea şi muşcăturile din franzeluţele cu coajă, surîsul Charlottei îmboboci în colţul buzelor şi în priviri.

Scrisoarea zicea :

„Dragă Camille

Mărgele timpului cad repede.

Te rog, grăbeşte-te ! Azi avem multe de făcut şi de aceea, trebuie să pornim la drum.

Am avut o întrevedere cu d-na scoţiană şi mi-a indicat, pentru azi-dimineaţă, palatul Rufalo şi „altceva“, de care nu-mi amintesc, la Cimbrone. Ea zice, să vizităm după masă, orăşelul Scala.

Mi-a spus că de aici mă voi putea nespus de uşor repezi cu maşina, într-o după-masă, la Cave, să văd abaţia şi ruinele Paestum. Iată de ce îţi cer permisiunea să urmez sfatul ei şi să-mi aşez cartierul general, la Ravello.

Stau pe ghimpi pînă ce te voi auzi răspunzînd : „Voi vedea“.

Mă vei găsi pe terasă, sub balconul dumitale, acela din colţ, unde perdelele sînt trase şi uşa încuiată. Nu trebuia să încui uşa ! Mi-a dat mult de gîndit pînă în clipa cînd m-am întrebat şi mi-am răspuns că poate ai făcut-o instinctiv şi nu pentru faptul că-ţi inspiram frică. Îţi promit că nu-mi voi pierde capul şi nu mă voi mai comporta ca un bărbat al cavernelor. Dar încearcă să nu mă mai provoci şi să nu mă superi, căci atunci chiar şi o găină plouată poate deveni periculoasă.

Pocăitul dumitale
JERRY“

Supărat ? O îmbrăţişase, astă-noapte, pentru că era supărat ? Provocat ? Îl provocase ea ? De asemenea, poate că instinctiv închise uşa.

Dar ceea ce o frapa mai mult în scrisoare, era semnătura Jerry, numele dispreţuit şi uitat al copilăriei sale ; însă pentru ea avea ceva din voioşia clopotelor care continuau să sune cu intermitenţe.

După o jumătate de oră, porniră la drum să viziteze orașul. Soarele, care izbea în zidurile de culoarea cantalupului, era orbitor, iar umbrele se detașau ca niște siluete tăiate din hîrtie neagră. Contrastele erau izbitoare. Unele erau chiar surprinzătoare.

Florile se deschideau pe merii bătrîni și piperniciți. Sunetul clopotelor, clar și sonor, izvora din clopotnițele în ruină. Frunzișoare, tot așa de roze ca și degetul unui nou-născut, răsăreau pe cepii uscați ai vițelor bătrîne.

Chiar și statuile din grădini aveau aerul că sînt vii, remarcase J. D., punînd mîna pe părul unei femei fără brațe, cu nasul rupt, care se ridica în lumina soarelui.

— Este tot așa de caldă ca și carnea omenească, zise el, iar fosila aceasta bătrînă, adăugă el lovindu-se peste piept, se simte parcă n-ar avea mai mult de douăzeci de ani și o primăvară.

Timp de șase zile, rătăciră prin Ravello și prin împrejurimi, studiind harta, căutînd, în fiecare dimineață, ținta plimbărilor lor, vizitînd diferite orășele din împrejurimi. Uneori dejunau printre măslini, alteori poposeau într-un han ca să capete o coajă de pîine și adesea să întrebe, pe umilii țărani, unde se aflau sau să le ceară voie să stea la umbra unui arbore sau unui zid să mănînce pîine și să bea vin — în prima zi, capri-alb, în ziua următoare, chianti-roșu și a treia și a patra, antispumos sau muscatel-dulce. Uneori, șoferul le ieșea înainte și îi ducea la hotel, obosiți și flămînzi.

Într-o după-amiază, s-au dus în pelerinaj la abație; în alta, coborîră, pe scări interminabile, pînă la Majorca și vizitară pe un artist, de la care Charlotte cumpără o pictură în ulei, reprezentînd un arc dărîmat din Ravello. Sub arcul acesta, la umbra unui stîlp, J. D., duminică dimineața, o luase în brațe și o sărutase cu patimă, pentru că, explicase el naiv, nu putuse face altfel.

Nimeni nu-i deranjase. Nimeni nu le pusese vreo întrebare. Nici sprîncene încruntate, în calea lor. Programul fiecărei zile, era făcut după bunul lor plac și nu dădea loc la nici o suspiciune.

În fiecare seară, după cină, se întîlneau în salon, cu o jumătate de duzină de străini, care-și petreceau va-

canța aici. Jucaseră bridge cu o pereche bătrînă din Glasgow, discutaseră în altă seară, cu doi tineri germani, care călătoreau pe jos (își spuneau naziști, discipoli credincioși ai lui Hitler, care, într-o zi, susțineau ei, va întrece pe Mussolini), a treia seară, băuseră cafeaua și fumaseră, în tovărășia unui profesor din Harvard, care-și petreceau vacanța în Europa.

Seara, dacă J. D. stătea cu Charlotte pe balcon sau chiar dacă stăteau în fața cărbunilor aprinși, pe fotoliile făcute din ramuri de palmier sau pe șez-long, nimeni nu știa. De asemenea nimeni nu vedea la ce oră se ducea în camera lui, trecînd prin balcon.

După toate aparențele, ei nu erau decît doi turiști, pe care un accident nenorocit, îi unise pentru cîteva zile. După cîteva zile, vor pleca în direcții opuse.

Amîndoi erau de acord că despărțirea, care se apropia cu pași repezi, trebuia să fie definitivă și completă. Acordul acesta era așa de solemn, ca un jurămînt schimbat în fața martorilor.

Aceasta contribuia mult ca Charlotte să poată îndepărta viziunile imaginare, care o chinuiau, Isabelle și Tina, și să atenueze remușcările. De asemenea, suprima toate preocupările care priveau viitorul.

Nu-și vor scrie niciodată. Nu trebuia să se compromită. Locuiau la o sută de kilometri unul de altul și circumstanțele erau de așa natură, că n-ar fi fost, ca să zicem așa, nici un risc să se întîlnească pe neașteptate. Nici unul, nici celălalt n-aveau obiceiul legăturilor care cer secrete și amîndoi detestau înșelătoria constantă pe care o cereau acestea.

Charlotte era sigură că J. D. n-avusese niciodată relați clandestine. Ea cunoștea puțin din romanele pe care le citise, șiretenia care o cereau asemenea legături. O verișoară a soției, care trebuia să-și cîștige existența, îi servea ca secretară. Ea primea poșta. Iar corespondența Charlottei o primea mama ei.

Chiar rațiunea, care le interzicea continuarea raporturilor lor sub o formă oarecare, după ce se vor despărți, le poruncea să se bucure la maximum de libertatea lor, în timpul acestui concediu scurt, departe de regulile

stricte ale cazărmilor lor. Nu se gîndiseră niciodată că ar putea dezerta. Erau născuţi în aceleaşi tradiţii, fuseseră discipolii aceloraşi principii de morală. Amîndoi chemau Datoria cu D mare, chiar dacă se revoltau contra exigenţelor ei.

Înainte de sfîrşitul zilei ultime, a şasea, Charlotte fusese cuprinsă iar de teamă şi de groază. Spectrele reveneau, dar numai pentru cîteva clipe. J. D. era mereu lîngă ea, aşa că acestea aveau prea puţin timp să-şi îndeplinească lucrul lor răufăcător.

Prezentul absorbea totul, argumentele lui J. D. erau complet convingătoare. Mereu el îi reamintea că numărul zilelor care le aparţineau, erau limitate şi neschimbătoare.

De multe ori, el îi repetase că nu vor rămîne din întîlnirea lor, decît amintirile. Aceasta fusese, pur şi simplu, o idilă care nu făcuse rău nimănui, care fusese scurtă, efemeră, trecătoare. Ca paşii în zăpadă care, după ce s-a topit, nu mai lasă nici o urmă. Ca literele din aburi albi, pe care le trasează un avion pe cer şi care se risipesc în eter. Ca florile unui cereus, care nu înfloreşte decît o singură dată, îi spusese el, în ultima seară pe care o petreceau împreună. Ar fi fost o crimă să împiedici o singură petală din floarea aceasta exotică, aşa de rară şi cu o existenţă aşa de scurtă, să nu înflorească în întregime.

Cînd în fine, sosie ultima zi şi cînd ceasornicul de nisip nu mai conţinea, pentru ei, decît o infimă durată de timp, veselia îl părăsise pe J. D. Cum sfîrşitul se apropia, Charlotte, ca să evite o despărţire tragică, încercase să pară veselă. Dar n-avusese succes. J. D. nu încurajase eforturile ei.

Au luat cea din urmă masă, într-un restaurant păcătos, situat pe o limbă de pămînt care intra în golful Neapolului, la cîţiva kilometri la Nord de oraş. Cineva spusese lui J. D. că restaurantul acesta este pitoresc şi fermecător. Totuşi se simţea aici mirosul de tutun prost şi de vin acru.

Au vorbit puţin, stînd unul în faţa celuilalt, înghiţind în silă, cu toate că ceruseră ajutorul ultimei sticle cu vin. Şi conversaţia, în orice caz, lăsa de dorit. Doi

baritoni, cu voci puternice, grași și cu oarecare teamă în priviri, îmbrăcați cu haine ponosite, cu gulere murdare, stînd în picioare într-un colț, umpleau aerul cu unde vibrante, interpretînd *Facetta Nora*, *Ritorna il soldato* și judecînd după mișcările languroase ale ochilor și după vocile plîngătoare și tremurătoare, doine de jale.

Cînd Jerry făcuse gestul simplu, să-i aprindă țigara, în timp ce beau cafeaua neagră, amară, Charlotte nu-și mai putuse reține lacrimile. Era ultima tentativă a lui Jerry de a glumi ; genul acesta, oarecum original, care consta din faptul că aprindeau amîndouă țigările cu un singur chibrit și apoi le schimbau între ei, era unul din jocurile lor. Charlotte credea că niciodată gestul acesta nu mai fusese întrebuințat de altă pereche, care ar fi încercat să-și imagineze mărturisiri de intimitate inedite. Era oare o idee originală a lui Jerry ? Nu citise niciodată, în vreun roman, acest amănunt.

În timp ce Jerry apopiase flacăra de capătul țigării, pe care ea o avea între buze, ea se gîndise : „Este pentru ultima oară !" și lacrimile izbucniseră în ochi ; gîtlejul îi era sugrumat, așa că-i fusese greu să aspire aer, ca să păstreze, înainte de a o da lui Jerry, țigara aprinsă.

Vaporul Charlottei ridica ancora pe la sfîrșitul zilei. Nu voise ca Jerry s-o însoțească pînă la chei, s-o vadă plecînd. Deciseseră ca după dejun, ea să se înapoieze la Neapole cu taxiul și el să-și continue, cu mașina, drumul la Roma.

Pînă în masă, Jerry urcase pe bordul corăbiei, inspectase cabina Charlottei și îi transportase aici puținul bagaj. Îi oferise, ca ultimul său dar, două ramuri de camelii lungi, cam de o jumătate de metru și acoperite cu flori stacojii. Le cumpărase de la o florăreasă de pe chei.

— Pentru Dama cu Camelii, din partea lui Armand, spusese el cu un surîs forțat. Văzuse ea vreodată atîtea flori pe o singură ramură ? Cameliile durează mult timp. Voi fi alături de dumneata, pînă în Egipt !

Ultimul gest glumeț al lui Jerry fusese acela de a aprinde țigările ; iar cuvintele fuseseră ultimele vorbe vesele. Pentru Charlotte, ultimele gesturi, ultimele cuvinte, ultimele clipe, sfîrșitul unui lucru care fusese o

parte vitală din existența ei, se imprimaseră adînc in memoria ei.

Ultima lor îmbrățișare avusese loc într-un coridor întunecos al restaurantului. Era un coridor gol, fără tapet, cu o ușă cu geamuri la ambele capete. Era departe de a fi un cadru plăcut pentru cea din urmă amintire. Nu oferea nici o intimitate, căci, în timp ce Jerry, o cuprinsese cu brațele, un bărbat se ivise pe una din uși și apoi se retrăsese brusc.

Desigur, că-i considerase că sînt doi amanți! Charlotte înțepenise, iar lui Jerry ii căzuseră brațele. Se despărțiseră repede. Ultima lor sărutare fusese întreruptă, risipită brutal. Apoi se apropiaseră de mașina care-i aștepta. Jerry însoțise pe Charlotte pînă la taxi. Ea se urcase. Închise portiera. Își strînseseră mîna cu răceală, prin geamul lăsat :

— La revedere !

— La revedere !

Charlotte lăsase mîna afară prin portieră, făcîndu-i semn cu ochii fixați asupra lui Jerry, care rămăsese acolo, cu capul descoperit, cu mîna ridicată, pînă ce taxiul, cotind după un colț de stradă, nu-l mai văzu.

Cînd ea intrase în cabină, ceruse un vas adinc pentru camelii.

A doua zi dimineață, primul lucru pe care-l făcuse Charlotte, fusese să privească florile roșii. Ceea ce văzuse, ar fi fost mai bine să nu-l mai fi văzut. Toate florile spînzurau, fără vlagă și veștejite! Se sculase și le examinase de aproape. Jerry fusese înșelat. Florile nu înfloriseră pe ramuri. Fiecare dintre ele, cu ajutorul unei sîrme trecută prin calciu, fusese fixată de ramură. Sărmanul Jerry! Era fericit că nu se îndoia, niciodată, de nimic. Și niciodată n-o va ști!

Ea scosese toate florile, aruncase sîrma, le strînsese la un loc și pusese micuțul rulou în cutia cu bijuterii.

— Cineva care de asemenea a debarcat cu Mayflower.

De altfel, amabilitatea Littlejohn-ilor îi era Charlottei, tot așa de plăcută ca și aceea a prietenilor ei, Mack și Deb. De fapt, era nespus de bucuroasă să răspundă unui surîs sau unui gest de prietenie venind de la cineva care, prin aparența sau conduita sa, aminteau propriile sale sentimente de jenă sau de inferioritate.

Cînd vaporul porni la drum pentru a străbate Atlanticul, grupurile de persoane sau indivizii de pe vapor, luaseră obiceiul să caute societatea Charlottei. Fiecare era amabil cu ea, începînd cu familia Ricketts, din Sioux City și cu familia Littlejohn, din Jersey City și sfîrșind cu familia Devereaux, din Lake Forest, cu familia Montaque, din Glen Cowe, cu Hamilton Hunneker, din New York, cu Far Hills și Aiken și cu cei din Carolina de Sud.

Hamilton Hunneker era un fost jucător de polo, un fost vînător de stepă și de trei ori soț. Era foarte cunoscut nu numai la întîlnirile nobile ale sportmenilor din țara sa, ci și în toate hotelurile similare din lumea întreagă, de la Shepheard la Cairo, de la Taj Mahl la Bombay, de la Ritz la Paris, de la Claridge la Londra. Cu obrajii scobiți, cu genele căzute, schiopătînd din cauza unui genunchi țeapăn, de cînd căzuse, acum cîțiva ani, era totuși manierat, viril, atrăgător și era așa de obișnuit cu complimentele ca și cu aerul pe care-l respira.

Charlotte n-avusese cu Hamilton Hunneker, un debut fericit. Primele observații caustice îl făcuseră să se cabreze ca un cal mușcat de pinteni. Aceasta se petrecuse în salonul particular al familiei Montague, în prima seară, la cocktail, în momentul cînd vaporul părăsea Alexandria. Cînd el îi spusese că cunoștea foarte bine pe toți Vale din Boston și că era membru al clubului Harvard, unde erau și frații ei, ea ridicase din umeri și replicase :

— Ce păcat !

— Ce vreți să spuneți ? Este un club foarte exclusivist.

— Știu, dar nu mă interesează.

Și ea îi întorsese spatele.

XIV

Cînd Charlotte întîlni, la Alexandria, vaporul în croazieră, ea înțelese că devenise o vedetă. O tratară ca pe o eroină, înnăbușind-o cu întrebări și o acoperiră cu un potop de simpatie. Ce nenorocire că nu văzuse Egiptul! Automobilul se răsturnase la unul din acele cotituri grozave în forma potcoavei de cal? Își pierduse cunoștința? Fusese rănită? Și acum unde este simpaticul domn Durrance? La Milano, la Roma sau la Genua? Nu știa nici ea. Greșeala comisă cu numele ei nu făcea nimic altceva decît să adauge un element nou interesului. Căpitanul îi trimise o scrisoare, rugînd-o să ocupe un loc gol de la masa lui.

Mack și Deb o prezentaseră la cîțiva dintre amicii lor, care se urcaseră pe bord la Nice, familiilor Devereaux și Montague. Aceștia o invitară, chiar în prima seară cînd urcase pe bord, să vină la ei la un cocktail. Ce nenorocire că fusese invitată la masa căpitanului! Era o masă, de obicei, plictisitoare. Ar fi fost încîntați s-o aibă la masa lor. Astfel ar fi fose șase! La Shepheard, tot așa se repeziseră și asupra lui Hamilton Hunneker. În general, în croazierele acestea, în cele din urmă, reușești să te găsești numai între oameni din mediul tău. N-aveau intenția să se înapoieze la New York cu un vapor de croazieră, dar itinerariul care-l mai aveau de parcurs, era așa de interesant, — Creta, Sicilia, două zile în Alger și o săptămînă la Casablanca —, că se hotărîseră să suporte și dezavantajele. Bineînțeles, făcuseră toate excursiile pe pămînt pe socoteala lor și nu luau parte absolut deloc la activitatea socială a vaporului. Desigur că ea nu călătorise niciodată, pînă atunci, pe un vapor de croazieră, căci altfel nu ar fi fost înscrisă pentru turul de bridge. Văzuseră numele ei pe listă.

— O! da, soțul d-nei Littlejohn nu joacă și dînsa m-a rugat să fiu partenera ei. Am plecat din New York cu croaziera, adăugă ea, ca și cum ar fi fost mîndră de faptul acesta. Știți d-voastră, c-am debarcat cu *Mayflower*?

— Cine este d-na Littlejohn?

Din clipa aceea, Hamilton Hunneker, se hotărîse să arate că era capabil să devină interesant pentru femeia aceasta, care dispreţuia, fără nici o deosebire, toate instituţiile vechi (el cunoştea felul acesta de femei) şi era în dezacord cu toate opiniile curente (chiar şi acelea pe care le cunoştea şi el), numai pentru că erau de lume veche şi erau la curent cu toate. Voia să treacă, drept originală şi să facă senzaţie. Nici nu-i trecuse prin minte că răspunsurile acestea sarcastice şi întoarcerea spatelui, puteau să fie provocate de timiditatea ei, în mare parte, de frică.

Charlotte, în faţa bărbaţilor blazaţi, nu se simţea în largul ei. D-na Devereaux îi povestise despre divorţurile lui şi despre alte întîmplări cu femei. Un asemenea bărbat ar fi fost un judecător prea cunoscător al farmecelor şi fineţelor feminine ca să nu observe cît de mult îi lipseau acestea toate. Cel mult, perioada penibilă de cercetare se terminase şi ea nu voia decît aceasta.

Cînd Charlotte îi întorsese spatele, Hamilton Hunneker, îşi adusese aminte de un anumit lucru. Ea era îmbrăcată cu o capă de catifea galbenă, cu desene brune şi argintii. Aceasta se asemăna cu stofele acelea pictate de mînă, de provenienţă Taormina. Odinioară, şi el cumpărase una la fel, o rochie pentru Berenice, cea de a doua soţie. O plătise cu o mie de franci. I-o dăruise în dimineaţa cînd se hotărîse să divorţeze. Şi capotul Berenicei era tot galben, cu desene argintii şi o dublură stacojie.

Chiar în aceeaşi seară, după unul sau două whisky-soda, mărturisise Charlottei că o doamnă pe care o cunoscuse de-aproape, purtase aceeaşi rochie de catifea galbenă, tot cu linii brune şi puncte de argint şi genele lui, se aplecaseră şi mai mult. Era genul critic, care însoţit de privirea aceasta, totdeauna o umplea de teroare. Nu pentru că bunul simţ fusese ofensat, ci pentru că un asemenea limbaj sugestiv, uneori era o tentativă a bărbaţilor blazaţi ca s-o ofenseze. Dacă ea nu reuşea să se debaraseze de bărbatul acesta, el va găsi, probabil, distractiv să arate, la fiecare pas, lipsa ei de experienţă şi să-i strice restul călătoriei.

— Rochia de care vorbiți aparținea uneia din soțiile d-v., întrebase ea fără să clipească, sau a uneia din acelea care a refuzat să meargă pînă la altar ?

Fusese mai răutăcioasă decît ar fi voit. Imediat regretase cuvintele sale. Cu atît mai mult că Hamilton Hunneker nu-i răspunsese cu aceiași ironie, tot așa de insultătoare, care ar fi deschis ostilitățile.

Din contră, clipind repede din ochi, în timp ce roșeața îi urca în obraji, murmurase :

— Sapristi !

Apoi se aplecase spre ea, aproape s-o atingă :

— Ce-aveți contra mea ?

Avea ceva în el care-i amintea pe J. D. Roșeața lui ? Privirea aceasta surprinsă, aproape rănită ? Sau era, pur și simplu, apropierea de masculitatea lui care-o făcea să fie mai dispusă față de el ?

Charlotte descoperise că putea iubi foarte ușor, intim, un bărbat, un copil sau, orice creatură — un ciine, un cal, o pisică, sau chiar o pasăre — fapt ce dovedea simpatia ce o purta speței, individual și în general.

— N-am nimic contra d-voastră ! Ceea ce am spus, era oribil ! Am vrut să glumesc !

— Văd ! Însă puțin prea mult spirit, spuse el, cu un ris forțat.

Ea percepuse o adiere de parfum de tutun, care-i era cunoscut, pe care J. D., căruia îi plăcea pipa, îl avea, fără îndoială, din cînd în cînd. Odinioară disprețuia mirosul acesta la un bărbat. Dar acum nu ! Surprinzător. Desigur, bărbații se asemănau. Probabil că toți erau J. D., Jerry, cu fizinomiile puțin deosebite și, de asemenea, și cu caracterele puțin deosebite. Era o descoperire nouă !

Dacă cel puțin și-ar putea aminti toate acestea, n-ar mai fi niciodată timidă în fața unui reprezentant al sexului opus.

Toate acestea îi trecuseră prin minte, în timp ce Hamilton Hunneker se plecase spre ea, cu gura închisă, clipind des din ochi, puțin cam înduioșat și ușor grizat !

Ea îi întinsese brațul, cum făcuse odinioară cu Jerry.

— Te rog, uită ! Sînt cam nervoasă !

De atunci, Ham Hunneker fusese sclavul ei devotat. Dacă ea se hotăra săi a parte la o excursie pe pămînt,

se alătura ei, chiar dacă restul sextetului (așa cum își spuneau ei înșuși) venea sau nu. O urma, dimineața, de-a lungul pasarelei, se ținea toată ziua în apropierea ei, adesea în tovărășia unei trupe ciudate de pasageri și re-urca seara pasarela pe urma pașilor ei. În timpul zilelor lungi pe mare, el stătea, cea mai mare parte a timpului, pe înnăditura șez-longului sau făcea, împreună cu ea, kilometri întregi, plimbîndu-se pe punte.

Lisa era pe chei, așteptînd pe Charlotte la înapoierea sa din croazieră. June o însoțea. Nici chiar Lisa nu era pregătită să găsească pe Charlotte așa de schimbată și June fu așa de mirată că rămase mută timp de o jumătate de oră.

June însoțise pe mama sa pe chei, împinsă de un instinct generos. Mama sa silea tot timpul pe ficele sale să fie amabile cu tanti Charlotte. June știa că Charlotte pierduse kilograme și că-și tăiase părul, chiar în ziua plecării, ca să poată purta pălăriile Monei. Dar nu-și putuse niciodată imagina cum arăta într-adevăr.

Nici Lisa, nici June nu văzuseră pe Charlotte pe punte înainte ca pasagerii să înceapă să coboare. Ea însă le văzuse. Lisa sta lîngă un stîlp de ciment, dreaptă, calmă, palidă, îmbrăcată în negru, iar June privea în toate părțile, ca un protector, care caută ceva. Totdeauna neliniștită, cu obrajii roșii, cu buzele de culoarea cireșei, îmbrăcată în roșu. Amîndouă rămăseseră aceleași !

Totul rămăsese același ! Malul scund al New Jersey-ului, cu casele micuțe tipic americane, acoperite cu lanți, despărțite unele de altele, cu acoperișurile lor ascuțite, case colorate în galben, în gris sau în alb, cu jaluzelele de culoare închisă, în contrast cu zidurile albe, toate cu tindă. Mai departe, fîșia Staeten Island, cu altfel de case, nu mai mari decît punctele ; gigantica statuie a libertății cu torța, cu flacăra neagră ; prima perspectivă a faimoaselor zgîrie-nori new yorkezi (care nu i se păruseră așa de impresionanți cum și-i închipuise) ; acvariul micuț ; ferryboatsele grele ; dokurile masive flancînd Hudson River ; acele înalte ale Turnului Chrysler, împungînd bruma matinală, vîrful de la Empire State Building, în formă de minge, toate rămăseseră aceleași. Ca și cum

timpul ar fi rămas pe loc de la plecarea ei. Desigur, nici ea nu se putuse schimba prea mult.

Cînd trecu peste pasarelă, Hamilton Hunneker venea după ea, aducîndu-i valiza care luase parte la atîtea aventuri, mantoul Lisei, pardesiul lui și o căldărușe de aramă pe care Charlotte o descoperise în piața din Marrakech și pe care voia s-o dea Rosei să facă din ea o scăldătoare pentru păsări, în rondul cu trandafiri. Și ea era încurcată cu un coș, în culori vii, mare cît un coș pentru lenjerie, care era destinat solariumului Justinei. Nu era mirată că nici Lisa și nici June, n-o văzuseră pînă în clipa cînd fu lîngă ele.

— Ei bine ! Iată-mă ! (Puse coșul jos). D-l Hunneker. Încă două Vale pentru tine, Ham, doamna și domnișoara (Se sărută cu Lisa). Bonjour June ! (Și ele se sărutară). Da, o călătorie splendidă ! Am primit ieri scrisoarea voastră, în care spuneți că „totul merge bine". Nici o noutate rea ?

Pînă să răspundă Lisa, cineva le întrerupse : era Henry Montague, cu pielea feții puțin cam încordată, cu genele negre, părul lucitor și bine pieptănat.

— A ! iată-vă ! exclamă Monte. Trebuie să mă grăbesc. M-așteaptă la birou. Am lăsat pe Iris să se ocupe cu vama. La revedere Camille. Nu uita reuniunea noastră, la Glen Cove. Fi cuminte, Ham. Roagă-te, Camille. Binecuvîntarea mea pentru amîndoi și nu uitați să mă treceți pe lista invitaților voștri !

Charlotte prezentă pe June.

— Încîntat ! Camille, vreau să spun, domnișoara Vale, a fost un izvor nesecat pentru micuțul nostru grup.

În momentul acesta se produse o nouă întrerupere. De data aceasta era familia Devereaux.

De fapt, în jurul coșului, fu o succesiune constantă de întreruperi. Acestea continuară și atunci cînd Charlotte se dusese la secția vămii, care o privea de sub un V mare. De data aceasta își luă la revedere, familia Littlejohn. Chiar și d-l Thompson și domnișoara Demarest, aceasta din urmă mai expansivă ca oricînd, spusese lui June, cu glasul ei pițigăiat, că nimeni nu fusese așa de cunoscută pe bord, ca sora sa.

După d-șoara Demarest, apăru d-na Ricketts, însoțită de un tînăr înalt și blond.

— Vreau să vă prezint pe fiul meu, domnișoară Vale, știți, Jim, despre care v-am vorbit, la Yale. A plecat de la colegiu, azi dimineață la orele cinci, ca să ne iasă în cale.

Charlotte ridică privirile către fața surîzătoare a unui adevărat Adonis și simți mîna prinsă într-o strînsoare care-i făcu rău. Ea prezentă Lisei și Junei, familia Ricketts.

— Încîntați că v-am făcut cunoștință, spuse d-na Ricketts. Cînd faci prieteni pe bord, ești fericită să le cunoști și familia. La revedere, domnișoară Vale. Să nu uiți să mă vizitezi, atunci cînd vei veni la Sioux City Nu uita!

Avu de asemenea o mulțime de „nu mă uita", „vino să ne vezi", „la revedere" și „pe curînd", sub fiecare literă a alfabetului, în timp ce vameșii își îndeplineau îndatoririle lor.

Ce diferență cu sosirea unui transatlantic obișnuit! Majoritatea pasagerilor împărtășiseră, timp de aproape două luni, aceeași soartă. Această ultimă reuniune, înainte de a se răspîndi în cele patru vînturi, avea ceva din ultima masă a studenților care vin să-și ia licența.

Dacă scena aceasta ar fi fost aranjată în prealabil, pentru Charlotte, racă textul și acțiunea ar fi fost scrise și repetate, efectul asupra Lisei și Junei ar fi fost tot așa de frapant. Nu numai că June, pentru moment, pierduse graiul, dar se agita și se frămînta încontinuu. Clipe întregi rămînea mută, nemișcată, ca fermecată, examinînd pe tanti Charlotte.

Cînd bagajele Charlottei, inclusiv coșul și căldarea fură, în fine, marcate cu creta de către vameși, era ora dejunului. Hamilton Hunneker nu părăsise scena de la prima reprezentație a Charlottei, în America, în noul ei rol, pînă n-o urcă în taxi și închise portiera. A intrat Camille și a închis pe Charlotte, își spuse ea cu un sentiment de disperare, în timp ce privea la Ham, care se depărta șchiopătînd. Ultimul membru al trupei ei, ple-

case cu el! Era sfirşitul! Nu poţi continua singură să joci un rol, fără scenă, fără decor şi fără partenerii care să-ţi dea replica. Nu este adevărat?

XV

Charlotte, Lisa şi June luară masa de prinz intr-un restaurant mic, francez, cu luminile voalate, undeva prin imprejurimile străzii a 60-a. Henry Montague ii vorbise despre acest restaurant. Lisa şi Charlotte luară loc, una lingă alta, pe o banchetă tapisată cu piele de culoare sidefie, ornată cu un chenar roşu. June luă loc in faţa lor. Ea işi regăsise prezenţa de spirit de odinioară şi buna dispoziţie ca să facă citeva observaţii.

Spiritele Junei erau uneori aşa de caustice, că făceau mult mai mult rău decit ar fi voit, căci June nu era răutăcioasă. Scopul său era, pur şi simplu, să se distreze. Fără indoială, cea mai bună manieră ca s-o prinzi, era faptul s-o tratezi ca pe un căţeluş care are poftă de joc, dar Charlotte se gindise totdeauna că micul căţel ar fi făcut mai bine să caute altceva pentru ca să se distreze. Din clipa cind debarcase, se temuse de clipa cind June va avea ocazia s-o intrebe şi să comenteze. Ea ştia că momentul acesta sosise, căci June plecase capul intr-o parte şi o privise cu atenţie.

— Parcă eşti un bobirnac! Fără glumă! Pari mai tinără decit Mona!

June avea pentru fiecare o poreclă. Mona ii spunea mamei ei.

— De fapt, este mai tinără cu ciţiva ani decit mine, remarcă Lisa.

— In orice caz, aşa cum arată, parcă-i la biberon! Aceasta-i vrăjitorie. Nu-mi amintesc să mai fi simţit vreodată un asemenea şoc. Şi-acum imi tremură genunchii.

— Poate că un cocktail te va redresa, sugeră Charlotte.

June rămase cu gura căscată. Charlotte făcu semn băiatului. Se simțea rău, căci June continua s-o examineze cu insistență. Dar n-avea dreptate să se teamă de June. Aceasta nu era decît o fetiță fără experiență. June nu iubise niciodată. June n-ar fi putut iubi niciodată cu adevărat. Ea n-avea un Jerry în viața ei.

Jerry ! O bucurie vagă invadă sufletul Charlottei. Jerry ! Acum era la aceeași longitudine. Și aceiași latitudine. Aceiași oră. Aceiași temperatură. Același timp. Același oraș. Făcînd același lucru, în aceiași clipă. Sta într-un restaurant, desigur nu prea departe de aici.

— O ! este nespus de plăcut să te afli, aici, izbucni ea odată. Nu mai există un alt oraș în lume ca New York-ul ! Și nici o țară ca Statele Unite !

Nu arătase niciodată, pînă atunci, un astfel de elan patriotic. Privi în jurul ei. Restaurantul avea pereții acoperiți cu oglinzi. Își zări imaginea sub diferite unghiuri. Totul era nespus de pașnic. Era încă îmbrăcată ! Scena era mereu aceiași. Și ea își știa rolul !

— Dacă vrei, pentru mine, un Dagaree. Ce luați ! Sînteți invitatele mele.

June nu văzuse pe Charlotte luînd nici chiar un pahar de Dubonnet. Ochii ei străluciră ca și ai unui campion care se apăra.

— Pentru mine, Old-Fashioned ! zise ea.

June scoase, din poșetă, tabachera cu țigări, luă una, o bătu cu capătul de masă și întinse tabachera mamei sale. Lisa dădu din cap. Apoi Charlotte luă una. June aprinse un chibrit și i-l întinse. Apoi spuse pe un ton dulceag, ștrengăresc :

— Are un capăt de plută. Să nu te-nșeli cumva, tantin.

— Mulțumesc de explicație, Bubule, răspunse Charlotte pe același ton mieros.

June fusese un copil durduliu. Deși formele sale durdulii persistaseră destul de mult, în cele din urmă refuzase, pur și simplu, să mai răspundă cînd era poreclită Bubule. Era extrem de susceptibilă din acest punct de vedere.

Lisa izbucni într-un rîs înăbușit, amuzant :

— Bravo, Charlotte !

— Ai dreptate ! cedă June, așa de veselă cît îi permitea reputația sa.

Charlotte simți pentru June, o adevărată simpatie. Și June simți același lucru. Amîndouă fură sigure, că momentul acesta marca începutul unei prietenii lungi și durabile. Nici una, nici cealaltă nu-și dăduseră seama că aveau afinități comune. Dar în realitate, sarcasmul și ironia Charlottei, ca și farsele și glumele Junei, erau expresia unei tendințe similare de a percepe partea ridicolă a lucrurilor. Amîndouă știau să perceapă slăbiciunea naturii umane, o facultate care, atunci cînd este împărtășită, conduce la o strînsă prietenie.

— Cu alte cuvinte, tu crezi că micuța Bubule este dezgustător de grasă ? întrebă June cu un suspin dureros și duios.

— Nu tocmai așa !

— Ai dreptate, sînt prea grasă. Din primăvară și pînă acum, am cîștigat cinci kilograme. De ce să urmez un anumit regim ? Chiar dacă n-aș mînca decît varză, desigur că tot voi lua forma acestui zarzavat. Dezvăluie-mi secretul tău. Cum ai pierdut kilogramele tale, scheletule ?

Charlotte chemă chelnerul.

— Lista, spuse ea, dînd la o parte meniul ca și cînd n-ar fi demn pentru ea. Alegînd meniul, mă voi gîndi la silueta ta, Bu... Bu... vreau să zic June, draga mea.

— Spune-mi, întrebă June, ce-a intervenit ? Ți-ai făcut oare injecții cu glande de maimuță ?

— Cam așa ceva. Trebuie să faci, într-o anumită parte a lumii, ce zice moda ! La Fez era un doctor foarte competent pentru acest tratament. Cea mai mare parte dintre clientele sale, sîne femeile din haremurile arabilor bogați. Aceasta cauzează multă agitație printre femeile mai tinere, mi-a spus el.

Vorbise fără să clipească.

Și June la fel :

— Cum ți-ai împrospătat tenul, dragă tanti ? întrebă June așa de natural ca și cînd ar fi întrebat unde-și coafase părul.

— O ! dragă, la Neapole, un chirurg celebru în toată Europa, pentru succesele sale, a făcut-o.

— Înțeleg! Mama ne-a spus că ai pierdut vaporul la Neapole. Dar adevărul iese totdeauna la lumină. Așa ți-ai petrecut timpul!

— Cu aceasta și cu altceva. Chirurgul napolitan era așa de abil că n-am rămas prea mult timp în sanatoriu. Și totuși cicatricea de la ochi este invizibilă.

— Surprinzător! murmură June.

Nici una nici alta nu trădau, fie prin voce, fie prin expresie, că era vorba de o glumă. Lisa îi puse capăt.

— Ce stupidități! Terminați.

Tonul ei arăta că începuse să se enerveze. În sine nu numai că era surprinsă, dar era încîntată că Charlotte putuse ține piept Junei pentru cîteva clipe. Dar, desigur, nu va mai putea continua prea mult timp, de aceea se hotărîse să-i vină în ajutor, mai înainte de a fi nevoie.

— Haide, să fim serioase. Scrisorile tale erau așa de vagi, Charlotte. Aș fi dorit să-mi povestești anumite lucruri. Cînd mi-ai telegrafiat c-ai pierdut vaporul la Neapole, mă temeam că n-ai să prinzi primul vapor pentru New York. Desigur că n-am primit toate scrisorile tale, căci nu știu ce-ai făcut tot timpul cît ai așteptat vaporul următor. Ai fost nevoită să rămîi singură.

— N-a fost așa de grozav! Cînd chirurgul a spus că eram în stare să părăsesc spitalul, am închiriat un automobil și un șofer și am făcut cîteva excursii, pe socoteala mea. Vei vedea că ghetele de excursie ale Fabiei sînt într-o stare de plîns. Am umblat mult. Dar să vedem ce trebuie să mîncăm.

Și se adînci în studierea meniului. În ultimele săptămîni auzise adesea pe Henry Montague comandînd masa pentru cei șase prieteni, în diferite restaurante și cafenele. Monty era mîndru de reputația sa de gurmand. Charlotte chemă băiatul.

— Legume, nu. Pentru aperitiv, nu, murmură ea, amintindu-și de Monty. Nu voi uita caloriile, June, șopti ea. Vom începe cu bucățele de crabi obișnuiți. Apoi picioare de broască, gătite ca la țară, dar, dacă vreți, fără usturoi. Apoi, vom vedea... ce-ați zice de anghinare? Bine. De două ori anghinare, cu sos olandez. Pentru domnișoara, fără sos. De două ori avocado și portocale mari. Pentru domnișoara, lăptuci cu apă, fără sos, cu o

felie de lămîie. Şi pentru desert... ce-ai spune, Lisa, de clătite Suzette? Două clătite Suzette, trecute prin foc. Şi o ingheţată de portocale pentru domnişoara.

Ea dădu la o parte lista de bucate.

June întinse mîna peste masă şi strînse cu putere mîna Charlottei.

— Brută fără inimă! şuieră ea, dar gestul şi cuvintele ei spuneau: Bine jucat! Atins!

Nici un resentiment. Totuşi June nu era încă invinsă.

În timp ce June ronţăia piciorușele de broască aproape pînă la os şi muie ultima frunză de anghinară in puţintelul sos catifelat de pe marginea farfuriei (un sos olandez fără grăsime, adică din puţin ou şi cu zeamă de lămîie), o atacă iar:

— Povesteşte-ne de amorurile tale, tantino.

— De care, Bubule? întrebă Charlotte, cu inima tremurîndă, deşi părea nepăsătoare.

— Hamilton Hunneker. L-am recunoscut. Fotografia lui era săptămina trecută, in *Spur*. Tu ştii cine este, nu este aşa, Mona? Locuieşte intr-o cocioabă splendidă, aici la New York, în vîrful unui zgîrie nori, care este proprietaeea lui. Posedă la Aiken o mare proprietate şi un grajd minunat. Şi undeva prin Far Hills ceva care s-ar zice că-i cabană şi care, după fotografie, are aparenţa mai mult a unui castel fortificat de pe Rin. Charlotte tinde spre viaţa de lux. Să cochetezi cu un Hamilton Hunneker! Tu ce zici Mona?

Metoda indirectă a Junei consta să se invirtească în jurul olii, de care Charlotte se temea mai mult decît de orice.

— Nu găseşti că este nesincer?

Era puţin fundament in observaţiile Junei, relativ la Ham, fundament, pe care-l avuseseră şi insinuările analoage, din toamna precedentă, relative la Barry. Dar Charlotte nu simţi, după prima nelinişte, nici o jenă. Şi de data aceasta tot Jerry îi veni în ajutor. Jerry îi arătase că este o femeie care poate fi dorită. Nu le-o putea spune, n-o va spune niciodată şi nimeni n-o va şti. Dar ea o ştia şi aceasta lăsă aluziile Junei, fără venin.

June tachina, în acelaşi mod şi pe mama sa. Lisa primea glumele acestea cu o răbdare amuzantă. Acum cînd Jerry iniţiase pe Chalotte într-un asemenea joc, şi ea putea să se amuze şi să fie răbdătoare.

— Ei bine! aşteptăm! Spune-ne secretul tău, şireat-o! Nu te vom trăda.

Cuvintele, vocea, expresia erau aproape identice cu acelea pe care le avusese cînd o făcuse în octombrie trecut, să părăsească plîngînd, salonul.

— Voi avea oare un unchi Ham? Vrei să devii a patra d-nă Hunneker?

— Încă nu m-am decis, răspunse Charlotte. Ham are în avantajul său, inima. E bun cu animalele. Vei fi încîntată să-i călăreşti caii, cînd ne-ai vizita la Aiken. Dar are un picior ţeapăn şi cred că este, pentru mine, puţin cam în vîrstă.

— Nu te cunoscusem sub aspectul acesta! exclamă June, sincer mirată. Poate c-a fost, în realitate, ceva între tine şi Hamilton. Sînt pe punctul să cred orice. De ce te numea Camille?

— Mă tem că eşti prea tînără pentru ca să-ţi dau informaţii. Cred că mama ta nu ţi-a permis să citeşti romanul: *Camille*. Lisa, vorbeşte-mi de Fabia, zise ea, ca să schimbe subiectul.

Fabia era fiica cea mare a Lisei. Era infirmieră într-un spital din New York. Părăsise casa acum un an şi jumătate, cu puţin înainte ca ruina tatălui său să devină de ordine publică, urmînd un curs de infirmieră ca să devină independentă. Numai mama ei şi cîţiva membri ai familiei ştiau că scopul ei era să fugă de Dan Regan şi să se vindece de un amor nenorocit.

— Fabia este foarte mult ocupată cu lucrul, spuse Lisa, Charlottei, şi mi se pare că este fericită. După cît se pare, a uitat complet pe Dan!

— Însă nu şi amintirile, zise Charlotte calmă. Fabia nu va uita niciodată amintirile. Dan va fi totdeauna o părticică din ea însăşi. Sîntem ceea ce sînt amintirile.

Ea cita, pentru prima oară cu voce tare.

Tăcu şi bău o înghiţitură de cafea.

„Jerry va fi totdeauna, o părticică din mine însămi", gîndi ea, cu fața transfigurată de o expresie dulce, pe care Lisa n-o mai văzuse niciodată pînă atunci.

June avea o întîlnire după masă și părăsi pe mama sa și pe Charlotte, la cafea.

— Știu că mori de nerăbdare să mă vezi plecînd, Mona, spuse ea, ridicîndu-se, ca să poți lansa bomba ta, fără martori.

— Ce vrea să spună? întrebă Charlotte, în timp ce June dispărea pe ușa turnantă.

Lisa lăsă ceașca de cafea, împreună mîinile pe fața de masă și, calmă, spuse:

— Barry Fith și cu mine ne căsătorim.

— Nu mă surprinde.

— Ne căsătorim mîine după prînz.

— Deja?

— Da. Sînt ani de cînd ne iubim. Barry a așteptat destul. Știu, că după obiceiuri, mă recăsătoresc prea curînd. Dar tu știi vîrsta mea. O femeie mai tînără ar putea păzi obiceiurile. Eu însă nu.

Vocea ei devenise gravă și, pentru Lisa, extrem de încordată.

— Știu că tu raționezi, Charlotte, de aceea ție pot să-ți spun, deși faci parte din familie, că dacă Barry și cu mine, vom avea un copil, vom fi foarte, foarte fericiți.

Ea tăcu.

— Bănuiesc, spuse Charlotte, că un copil face pe o femeie foare, foarte fericită.

— În acest caz, da. Ar fi o recompensă pentru că a așteptat... pentru că am refuzat să-i dau, în secret, lui Barry, ceea ce nu puteam să-i acord public.

— De ce ai refuzat, dacă nu iubeai pe Rupert? Sînt sigură, am văzut aceasta, tu n-ai iubit pe Rupert, de cînd te-ai măritat.

— Mai întîi, soția lui Barry trăia. Ei nu se înțelegeau, totuși n-ar fi fost onest față de soția lui.

Charlotte tresări.

— Și apoi aveam copii. Copii mei erau Vale și chiar și eu eram o Vale. Și m-am convins că nu trebuia să amestec nici copiii, pentru o satisfacție personală, nici numele lor, în ceva care ar fi zvîrlit asupra lor rușinea.

Şi apoi, era la mijloc şi Rupert, aşa de gelos de reputaţia sa şi care conta pe mine că nu-i voi terfeli numele. Aşa de mîndru şi, din acest punct de vedere, admirabil. Vreau să-ţi spun, Charlotte, ceea ce a făcu Rupert înainte de a muri. Ceva foarte nobil, foarte mare. După cîte ştiu, am retrăit puţin din sentimentul pe care-l aveam pentru el, înainte de căsătoria noastră.

— Dumnezeule ! nu-mi pot închipui ce-ar fi putut face. A fost totdeauna, după părerea mea, cu idei strîmte şi încăpăţînat şi n-avea să reverse prea multă bunătate.

— Surorile sînt uneori criticii cei mai severi faţă de un bărbat.

— Pe Rupert nu l-am socotit niciodată ca pe fratele meu. Totdeauna i-a fost ruşine cu mine. N-am înţeles niciodată ce-ai văzut la el. Ce-a putut face aşa de mare şi aşa de nobil ?

— A scris o scrisoare lui Barry, pe care s-o citească după moartea lui.

— Şi ce scria ?

— Că el ştia că Barry şi cu mine ne-am iubit din ziua cînd Barry, venind din Canada, s-a dus cu Rupert în biroul său din Boston. Dar el nu ne-a spus nimic. Aştepta. Şi atunci cînd s-a convins că n-aveam intenţia să-mi uit îndatoririle mele faţă de el, s-a hotărît să se facă că nu ştie nimic. El scrisese lui Barry că judecase că-i mai înţelept să nu supună relaţiile noastre neplăcerii unei asemenea discuţii şi mult mai caritabil să apere demnitatea şi mîndria mea, tăcînd. Iată ceea ce numesc eu nobil.

— Prin aceasta, cred că-ţi dai seama, el apăra propria sa mîndrie şi demnitate, remarcă Charlotte cu vechea ei ironie.

— Nu eşti dreaptă cu Rupert, îi reproşă Lisa. Căci, la sfîrşitul scrisorii, nu făcea caz de orgoliul său. El spunea lui Barry nu numai că aproba căsătoria noastră după moartea lui, dar chiar o căsătorie rapidă şi-l sfătuia să nu întîrziem evenimentul, conduşi de convenienţe şi respectul faţă de persoana sa. Pierderile financiare pe care le suferise Rupert, îl schimbase din multe puncte de vedere. Devenise mai amabil. Şi boala lui îl făcuse şi mai gentil. Doctorul Warburton mi-a spus odinioară că Rupert nu voia să lipsească pe un bărbat sau o femeie de

şansele pe care i le punea la îndemînă o boală lungă. Acum înţeleg ce voia să spună. A fost a doua ocazie prin care a trecut un examen şi a primit cea mai bună notă. O a doua şansă pentru noi toţi, pentru mine, pentru fiecare din copii şi chiar pentru Rupert.

— Şi ce zice mama despre căsătoria aceasta?

— Nu i-am spus încă. Am crezut că reîntoarcerea ta este un eveniment suficient. Este destul atîta. Dar i-am scris o scrisoare pe care te rog să i-o dai atunci cînd vei crede c-a sosit momentul oportun.

— Nici familia nu ştie nimic?

— O! am spus-o alaltăieri, lui Lloyd şi Hilare. Sînt complet zăpăciţi. Ei iubesc pe Barry, dar găsesc că intervalul de opt luni este o scuză „indecentă", a spus Lloyd. Şi ca să te căsătoreşti în faţa unui judecător de pace, într-un birou de avocat new-yorkez, o căsătorie de „al doilea ordin şi senzaţională", a zis Hilaire, este un exemplu rău pe care-l dă o rudă în vîrstă tinerilor din familia Vale. Lloyd a spus că un membru al unei familii aşa de mari şi aşa de importante cum este Vale, n-au dreptul să se conducă după o manieră inconştientă, cum am făcut eu.

— O! oare nu-i aceasta o remarcă tipică Vale? Din fericire tu ai inima în stomac! (pardon, este una din expresiile doctorului Jaquith). Care este atitudinea copiilor tăi?

— Ca a tuturor copiilor de vîrsta lor. Totdeauna au iubit pe Barry. Dar preferă mai mult să-l aibă ca amic al familiei decît ca tată vitreg, cu toate că sînt, faţă de el, nespus de gentili. Şi totuşi, chiar dacă n-ar fi, tot m-aş căsători cu Barry. Este rîndul lui Barry să treacă pe primul plan. Aceasta nu va schimba, cu nimic viaţa copiilor, căci vom păstra casa. Noi vom redeschide camerele pe care le-am încuiat şi bătrîna locuinţă va reinvia. Cei patru copii vor fi acolo mîine după-amiază. Mi-ar face plăcere să fii şi tu. Înainte de îmbarcarea mea şi a lui Barry, pentru Bermude, care va avea loc la miezul nopţii, vom face o mică petrecere.

— Dar crezi că mama nu-mi va pretinde să mă duc direct acasă?

— O! am prevăzut aceasta. I-am spus că doctorul Jaquith dorea să te vadă, ceea ce este exact, în cabinetul său din New-York și i-am spus că te vei duce miine după-amiază.

— Tu te gindești la toate! Am telegrafiat și eu doctorului Jaquith, sperind că va fi in oraș și că-mi va putea jertfi o jumătate de oră.

— De asemenea am spus lui Henri să ne-aștepte. Dar văd că nu mai este nevoie. Ești foarte bine. Îi voi comunica.

— Nu, să n-o faci! Și dacă ai puțin timp azi după-masă, însoțește-mă în turneul meu prin magazine, căci bănuiesc că vei avea nevoie de anumite completări în garderoba ta.

— Nu, cumpăr totul din nou. Barry o dorește.

— O! văr că ești prea ocupată ca să mă însoțești.

— Nu, nu prea mult. Valiza mea este plină și gata de a fi expediată pe bord. Bănuiam că tu-mi vei cere să te însoțesc. Doamna Mamă a invitat tot clanul pentru poimiine seara, la cină și îți trebuie o rochie impecabilă. O! Ce n-aș da să fiu și eu acolo!

XVI

De cite ori Charlotte se apropia de Boston, după ce lipsise mai mult timp, fie cu trenul, fie cu automobilul, simțea un gol care se mărea cu cit se apropia de treptele de piatră brună, care duceau la intrarea casei, așezată intr-un lung șirag de fațade în cărămidă și în piatră, la Marlborough Street, unde văzuse lumina zilei. Deasupra porții se afla un portic, susținut de patru stilpi de piatră cu capiteluri ionice. Cind era mică, recunoștea de departe scara casei sale, cu capetele din virful stilpilor, semănind cu niște pomi crispați.

Această senzație de gol, invariabilă, nu putea fi atribuită fricii că va regăsi aici dominațiunea mamei sale, căci aceasta totdeauna o însoțise în călătoriile ei. Era îndoiala că nu va putea realiza nimic, căci n-avea nici

prieteni, nici legături în orașul în care se născuse și trăise tot timpul. Familia sa făcea parte integrantă din amalgamul numit Back Bay. Și ea era indigenă în ceea ce privește pămîntul, dar rădăcinile ei nu reușiseră să se adîncească aici.

Teama de a se regăsi în fața acestui eșec, explica senzația aceasta de gol. De fiecare dată cînd trenul intra în gările Bostonului, își dădea seama, cu amărăciune, că nimeni din orașul acesta cu șapte sute de mii de locuitori, nu aștepta sosirea ei. Nici una din numeroasele organizații sau instituții, nici unul din cluburile sau din grupările orașului, nu remarcau lipsa ei. Simțea, de obicei, o ură tainică contra Bostonului, dar aceasta nu era din vina orașului. Și în pension, ea trăise, fără nici un scop, aceeași existență solitară.

De data aceasta, după ce trecuse de Blue Hill, în timp ce trenul aluneca de-a lungul caselor micuțe, din lemn, cu acoperișurile ascuțite și de-a lungul cazărmilor urîte, cu trei etaje, cu acoperișurile plate, senzația de gol era copleșită de îngrijorare și excitație tulburătoare. Aceasta nu era din cauză că se temea de ea însăși, o umplea de nu era din cauză că se temea de mama sa, ci teama de ea însăși, o umplea de frică. Se va arăta ea oare demnă de exclamația doctorului Jaquith : „Bravo ! sînt mîndru de dumneata !" și va avea aceeași îndemînare, mergînd înainte, menținîndu-și curajul în importanta întîlnire care o aștepta acasă ?

În timpul celor cinci ore de călătorie, n-avusese timp să se gîndească la această întîlnire apropiată. June o însoțise și o ținuse într-o convorbire animată pînă în a 125-a stradă a foburgurilor Providence, unde unul din numeroșii ei admiratori, găsind-o aici, o invitase în vagonul-restaurant. Invitase și pe Charlotte, dar ea refuzase, întinzîndu-se în fotoliul său, epuizată.

La gară nu fusese nimeni, afară de William, care venise să aștepte pe Charlotte. June ceru s-o ducă la Ritz. Marea limuzină demodată, se opri în faţ intrării, vis-a-vis de Grădina publică. Arborii erau acoperiți cu frunze tinere, lalelele înflorite. Rondurile masive erau ca niște sori uriași, strălucitori. Grădina publică fusese terenul de joc al Charlottei, cînd era copilă. Îi era tot așa de fa-

tunse și rîul care scînteia departe, ca și cum toate acestea ar fi făcut parte din proprietatea privată a tatălui său.

În mai puțin de cinci minute, după ce părăsise Ritz-ul, William opri mașina la picioarele treptelor brune. El coborî din mașină, expus tuturor intemperiilor, deschise portiera și, ducîndu-i valiza, conduse pe Charlotte pînă la poarta grea de stejar cu două canaturi.

Ea sună. Aproape imediat sosi la poartă o străină, o femeie tînără, îmbrăcată cu o rochie lungă, neagră și pe cap cu o beretă de marinar. Charlotte recunoscu în femeia aceasta, după descrierea Lisei, noua infirmieră diplomată din serviciul mamei sale. După plecarea Charlottei, mama ei avusese o succesiune neîntreruptă de infirmiere, cameriste, domnișoare de companie și comisionare. Actuala infiermieră era, după părerea Lisei, o perlă. Cu toate că Doamna Mamă o concediase de două ori, infirmiera privise aceste concedieri ca pe niște glume și rămăsese.

— Dumnezeule! exlamă ea. Am făcut tot posibilul ca să fiu jos înainte de a suna! Eu sînt infirmiera. Mă numesc Pickford Dora, nu Mary. Luați loc aici, un minut.

Și îi arătă salonul, vorbind pe șoptite.

— E ceva care nu merge? Mama nu e bine?

— Dumnezeule! Nu! Parcă-i fermecată!

Dora avea fața lată, plăcută. Charlotte o găsi simpatică.

— Dar are urechile fine ca un iepure și aș paria pe capul meu, că ea a auzit soneria, continuă Dora. Ascultați! Am fost concediată. Mi-a plătit, mi-a spus la revedere, etc., dar dacă aveți nevoie de mine, sînt la etajul care se află deasupra camerii mamei d-voastră, înarmată pînă în dinți. Toată ziua s-a plîns de o durere în piept. După cum o știți, este o bătrînă simpatică. Mama mare Pickford era tot așa. Doamna moare de nerăbdare s-asiste la recepția pe care o dă astă-seară, pentru d-voastră, dar n-o vor lăsa durerile care devin din ce în ce mai mari. Dar în cazul cînd ar avea nevoie să audă că inima și toate organele sînt în ordine ca și un ceasornic, voi fi pe po-

ziţie. Totul este gata pentru recepţie, în afară de rochie şi stă în fotoliul său, îmbrăcată cu cel mai frumos capot, tot aşa de sclipitor ca un ban nou. Acum, grăbiţi-vă să vă duceţi la dînsa.

Charlotte găsi pe mama sa, stînd într-un fotoliu Martha-Washinton, cu spatele înalt, neasemănîndu-se, pentru nimic în lume, cu un ban nou, ci mai mult cu o Regină-Mamă, stînd pe tronul său, în toată splendoarea. Pene de struţ mov îi acopereau bustul. Un superb covor de picioare, imaculat, care se asemăna cu caracului alb, era pus peste genunchi. Peruca, albă ca neaua şi tot aşa de strălucitoare ca şi cînd ar fi fost făcută din fire de sticlă, se odihnea pe capul ei ca o coroană, ridicîndu-se, într-o succesiune de ondulaţii în formă de curcubeu, la înălţimi vertiginoase. La gît purta colierul cel mare de perle şi diamante şi cercei la urechi. Pe mîinile, care se odihneau pe braţele scunde ale fotoliului, scînteiau diamantele inelelor. În contrast cu toată această strălucire, pielea părea întunecoasă. Avea tenul brun şi obrajii îi atîrnau moi şi căzuţi. Dar n-avea nimic molatic în priviri. Ochii ei erau de un bleu de oţel, strălucitori, vii, pătrunzători.

— Ei bine ! Bonjour, mamă !

Charlotte traversă camera, se plecă şi sărută vîrful perucii.

— Ai o mină superbă. N-am văzut niciodată capotul acesta. Şi ce covoraş minunat ! continuă ea, mîngîind genunchiul acoperit cu pluşul alb şi ţinîndu-se aşa de aproape de fotoliul mamei sale, că ochii pătrunzători nu puteau examina decît ţesătura rochiei. Lisa mi-a spus că eşti sănătoasă, că n-ai avut, primăvara aceasta, nici guturai, nici vechile tale dureri. Sînt foarte fericită !

— Lisa n-a fost bine informată ! Depărtează-te, să te pot privi.

Charlotte se supuse.

Mama sa îşi puse ochelarii cu ramă de baga. O clipă o privi în tăcere.

— Întoarce-te, spuse ea pe un ton glacial. Fă cîţiva paşi. Stai. Scoate pălăria.

Charlotte execută ordinele ei, încercînd, în timp ce proba continua, să scape din încurcătura care punea stăpînire pe ea.

— Este mai rău decît ceea ce am auzit de la Lisa, declară în fine mama sa. Foarte rău! Mai rău decît mi-aș fi putut imagina!

Capul ei recăzu pe spatele fotoliului și ochii se închiseră.

— Te rog, sărurile mele!

Charlotte găsi sticluța verde, pe care o cunoștea destul de bine, în sala de baie de alături, pe raftul al doilea, acolo unde fusese totdeauna farmacia. Scoase dopul de sticlă și o ținu, la distanța obișnuită, sub nările mamei sale. Cu buzele strînse și cu ochii închiși, aceasta inhală încet și profund.

— Mi-e mai bine, murmură ea. Destul. Ia loc.

Ea îi luă din mînă flaconul și Charlotte se reintoarse la scaunul său.

— Trebuie să-mi vin în fire, murmură mama sa, tot cu ochii închiși. Se apropie ora cinei și am multe să-ți spun. Am invitat mai mulți membri ai familiei pentru orele 19 și 3: Lloyd și Rosa, Hilaire și Justine, unchiul Herbert și Hester, Nichols și June.

— Da, mi-a spus Lisa. Foarte gentil din partea ta, maman.

— Așteaptă. Te rog, ascultă. În total sîntem doisprezece. Voi pune rochia de dantelă albă și tu rochia de fular cu negru și alb.

— Dar, mamă, nu merge. Am pierdut mai mult de douăsprezece kilograme.

— Totuși va merge. Domnișoara Till este aici din săptămîna trecută. Hilda, nouă cameristă, are exact aceeași talie cu Lisa. Am ajustat pe ea rochiile tale. Am rugat pe domnișoara Till să rămînă aici astă-seară, în cazul cînd va fi nevoie de retușeri. Ai ruj pe buze?

— Puțin.

— Ai lac pe unghii?

— Puțin.

— Unde-ți sînt sprincenele?

— Cred că le vezi destul de bine, răspunse Charlotte ridicîndu-se și îndreptîndu-se spre ușă.

— Stai o clipă. Nu este totul. Acum cînd tu ești sănătoasă și te-ai înapoiat să-ți reiei îndatoririle de fiică a casei, am concediat infirmiera. Am luat obiceiul să am pe cineva cu mine la același etaj și, din cauza inimi mele, găsesc că a fost o precauțiune înțeleaptă. De azi înainte vei ocupa camera tatălui tău. Ieri William a coborît aici toate lucrurile tale : mobila, cărțile, etc.

Roșeața urcă pe fața Charlottei. Plecase, toamna trecută, la Cascada, pe negîndite și nu avusese timp să ridice unele obiecte pe care le ascunsese după cărțile sale : mai multe pachete de țigări, trei sticle de Sherry medical, numit Dew Tone, așa de amar că nu putuse bea decît o jumătate de sticlă, o trusă cu cosmetice, de metal lăcuit în roz și toată literatura pe care mama sa o considera ca indecentă. Rafturile cu cărți, nu mai ținea minte de cînd, nu mai fuseseră atinse de nimeni. Nu-i fusese teamă că aceste nenorocite probe ale viciilor sale puteau fi descoperite. Roșeața feții, se accentuă.

— N-aveai dreptul să te-atingi de lucrurile mele, murmură ea, plină de resentimente familiare.

— N-am dreptul să fac în casa mea tot ce-mi place ? Nu sînt surprinsă că te-ai roșit. Eram în cameră cînd William a scos cărțile din rafturi și dă-mi voie să-ți spun, că tot ceea ce am descoperit ascunse după cărți, a fost o lovitură pentru mine. Deci nu este de mirare că mi-au revenit durerile. Și pe deasupra, ai o ținută imposibilă ! (Plimbă ușor flaconul cu sărurile pe sub nări). În orice caz, Charlotte, dacă vei ieși în halul acesta, vei fi de rîsul orașului. Și mai rău încă, te vor plînge sau te vor evita.

— În orașul acesta, toți m-au plîns și m-au evitat totdeauna, așa că mi-este egal, replică Charlotte, căutînd să pară nepăsătoare.

— Cînd o femeie celibatară de vîrsta ta, vrea să pară ca o fată tînără, fiecare își dă seama că ea a pornit să vîneze un soț. Și dacă, în plus, a petrecut mai multe luni într-un sanatoriu și pe deasupra ascunde după cărțile sale ceea ce am găsit ieri... În orice caz, Charlotte, dacă eram în locul tău, aș fi făcut tot posibilul să nu fiu remarcată prea mult. Gîndește-te la Stephanie Stebbins.

Altă roșeață urcă pe fața Charlottei. „Mama dumitale nu-ți poate face nimic, îi spusese doctorul Jaquith, în

ajun. Nu te lăsa terorizată". Dar dacă mama ei avea dreptate? Dacă era vorba de unul din acele cazuri patologice ale fetelor bătrîne care se deghizează în fete tinere, irezistibile, așa cum văzuse nu numai în azilurile de alienați, ci chiar și atunci cînd erau în libertate? Stephanie Stebbins era o femeie pe care o întîlnise odinioară în Grădina publică, pe cînd era copilă. Ea aparținea unei vechi familii bogate din Boston, așa de bogată că-și putea permite să-i plătească o gardiană. Ca să n-o contrarieze, părinții îi permiteau să îmbrace rochii de fetiță.

— Dar în familia Stebbins, a fost alt caz de dezechilibru mintal, mamă, zise Charlotte, ca o apărare. Boala, la Stephanie, s-a minifestat cînd avea patruzeci de ani. Eu am depășit vîrsta aceasta.

— O! nu este limită de vîrstă pentru femeile care vor să devină ridicole, aruncă mama ei și, după părerea mea, o nebună bătrînă este și mai ridicolă decît una tînără. Am văzut multe femei în vîrstă și care aveau copii mici, începînd să se îmbrace ca fetițele. Cred că fac o impresie favorabilă, dar nu înșeală pe nimeni, decît pe ele însăși.

Charlotte roșea din ce în ce mai mult. Era oare posibil ca imprésia favorabilă pe care crezuse că o făcuse în timpul croazierii să fi fost o iluzie? Și convingerea că Jerry o iubise, să fi fost tot o iluzie sau cel puțin în parte o iluzie pentru că ea dorise să fie iubită? Colinele Italiei, care păreau așa de departe, Ravello, balconul, cărbunii aprinși într-un colț al camerei, toate acestea îi apăreau mai mult ca un vis decît ca o realitate. Poate că era unul din visele sale periculoase, bazat poate pe fapte, dar care nu era decît produsul propriei sale imaginații, cum li se întîmplă tuturor atunci cînd se deșteaptă din somn. O idilă, spusese Jerry, pași în zăpadă, litere din aburi trasate pe cer de un aeroplan. Ce absurditate să păstrezi, ca pe niște lucruri prețioase, urmele de pași care se șterg, buclele de vapori care se risipesc, petalele veștejite din floarea unui cereus care înflorește noaptea! Ce sentimentalitate romantică! Ca una din rochiile vechi pe care mama sa o pregătise pentru ea și care, fără voia ei, va atîrna iar pe umerii săi. Precis, se prăbușea sub greutatea ei.

— Cred că astă-seară vei pune ochelarii, auzi vag murmurul mamei sale, căci așa vei bate mai puțin la ochi. Și șterge tot ce ai pe față. Cît despre păr și despre sprîncene, vei spune că le-ai pierdut din cauza unei boli grele și că le vei lăsa să crească cît mai iute.

Charlotte nu răspunse și mama sa, adăugă cu vocea dulce :

— Nu te chinui prea mult ! Voi face tot posibilul să te-ajut.

Charlotte tăcea. Pe scaun, privind prin fereastră fațadele care se întindeau de-a lungul străzii, fusese frapată de regularitatea și asemănarea lor. Scările, văzute din unghiul acesta, semănau cu o succesiune de membrane impermeabile, iar coșurile și ventilatoarele, sub formă de stalagmite, se ridicau deasupra liniei neregulate a acoperișurilor. Ce rezistente erau ! Erau lucruri de netăgăduit, în piatră, cărămidă și tencuială. Legăturile sale cu Jerry n-au existat decît în gîndul ei. Ele n-aveau nici substanță, nici formă, nici realitate, în afară de curentul acesta invizibil, rezultat al imaginației pe care și-o crease. Dar poate că și încetase să existe în spiritul lui Jerry, în afară de rarele ocazii, ca o amintire a unui scurt episod. N-avea decît să se gîndească la Leslie !

Se ridică.

— Mă duc în camera mea, spuse ea, cu tonul vechi nepăsător.

Ea traversă hol-ul. La prima aruncătură de ochi, nu putu deosebi camera tatălui său de ai ei. Totul era la locul său, ca și mai înainte, chiar și tablourile pe ziduri ; pe placa de marmură a căminului, o fotografie în verde și alb a Coliseum-ului în clar de lună ; pe masă, rezemată de un vas de marmură, o altă fotografie, în culori, cu porumbeii din piața Saint-Marc. Apoi o gravură care prezenta o femeie cu părul lung, creț, îngenuncheată în fața unei cruci și multe alte acuarele de la tanti Lizzie, reprezentînd scene marinărești din Gloucester, în rame înguste de aur.

Cea mai mare parte din obiecte fuseseră alese de mama sa. Mobilierul de acaju, șase piese, cele mai bune

din Davenport, îi fuseseră dăruite de mama sa cînd împlinise douăzeci de ani. Erau aici un birou şi un şifonier pîntecos, două scaune, două paturi gemene, orînduite în aşa fel, că, după cum îi explicase mama sa, pînă la căsătorie, nu va avea nevoie de alt mobilier.

Închise uşa în urma ei şi privi mobila aceasta pe care o detesta. Ca şi faţadele de cărămidă, şi ele erau de fapt, imuabile, solide, în aşa fel că nu se va putea debarasa de ele niciodată.

Rochia de fular cu negru şi alb, era întinsă la picioarele paturilor. O ridică. Simţi un miros puternic, care emana din rochie. „Quelque Fleurs" va intra în conflict cu parfumul acesta! Ea îşi cumpărase, de la Gibraltar, cînd se înapoiase, o provizie bună de „Quelque Fleurs". Tot ceea ce se petrecuse în croazieră, intră în conflict cu viaţa care o aştepta aici.

Cineva bătu în uşă. Era Hilda, noua cameristă.

— A sosit express, pentru d-voastră, spuse ea, întinzînd Charlottei o cutie de carton, învelită cu hîrtie brună. Pe o etichetă albă, lipită de carton, era numele unei florăsese din New-York şi sub aceasta, numele ei şi adresa, scrise cu cerneală.

Era scrisul lui Jerry! Aici, sub ochii săi, numele ei era scris de un toc pe care Jerry îl condusese, un fapt tot aşa de pozitiv ca şi mobilele din adolescenţa sa, sau faţadele de cărămidă. Reacţia fu aceeaşi ca a unui călător, însetat, într-un deşert, cînd descoperă apă, palmieri, şi umbră şi se convinge că ceea ce crezuse că este un miraj, era într-adevăr o oază.

Puse cartonul lîngă pat, ridică ambalajul de hîrtie, diferitele învelişuri de jurnal care se găseau dedesubt, scoase capacul şi ridică din carton, un pachet învelit în vată. Nici o scrisoare. Desfăcu vata. Trei camelii stacojii, de o frăgezime minunată! Erau aranjate în formă de buchet, gata de a fi purtat, cu două ace cu perle în loc de capete, înfipte în lujerele lor, legîndu-le la un loc. Icoana exactă a cameliilor pe care Jerry i se dăruise în ziua cînd se despărţiseră la Neapole.

Era primul semn de viaţă pe care-l primea de la el. Pînă acum amîndoi îşi ţinuseră promisiunea. Acum însă, Jerry, deşi nu violase nici unul din termenii convenţiei

lor, pentru prima oară, ignorase principiile fundamentale ale acesteia. De asemenea și pentru ultima oară. Dumnezeu să-l binecuvinteze pentru această încălcare!

Cameliile o asigurau că amintirea scurtelor lor relații exista încă în sufletul lui. Ele dovedeau că nu fusese victima unei iluzii. Curajul, încrederea în sine se precipitară în valuri în rezervorul gol, ca apa care umple repede un heleșteu, cînd sub suprafață, se precipită un curent puternic. De data aceasta nu va îmbrăca rochia de fular! Și nu va locui în camera aceasta!

Avu nevoie de două drumuri ca să transporte tot bagajul său în camera de sus. Le făcu fără ca mama sa să simtă ceva, luînd seama să nu calce pe locul unde scara trozneа.

Camera însă nu era aranjată ca să poată fi locuită. Tablourile erau îngrămădite într-un colț. În fața grilajului căminului, scaunele erau vîrîte unele în altele, cu picioarele în aer, ca niște cîini culcați pe spate, care așteaptă să fie scărpinați pe burtă. Covoarele erau sub formă de rulou, etajera căminului goală. Dar mobilele principale erau la locul lor. Patul, cu saltea cu tot, se găsea aici. Era un pat enorm, cu coloane, în nuc de culoare închisă.

Începu să-și desfacă cuferele. Scoase rochia pe care o punea seara. O atîrnă în șifonierul gol, un gol amețitor, își spuse ea, privind șirul de cîrlige libere și rafturile cu gurile căscate. De asemenea și zidurile erau goale, nemarcînd decît locul groaznicelor tablouri, pe care le urîse și ziua și noaptea. Era ca și cum camera fusese dezinfectată! Ce noroc că ridicaseră toate lucrurile acestea! Niciodată nu va mai permite să-i fie readuse! Fără să știe, mama sa o eliberase de coșmarul lor.

XVII

Charlotte scoase din șifonier, cearșafuri, cuverturi și fețe de pernă. Pe cînd întindea un cearșaf peste pînza de dril galbenă, cu dungi bleu și alb, auzi un scîrțîit pe

scări. Se ridică și întoarse fața spre ușă. Mama sa, ca de obicei, deschise ușa, fără să bată.

Nu fusese prea voluminoasă, ci totdeauna fusese suplă. Pe cînd sta pe prag, cu capul sus, cu ochii strălucind sub părul alb, semăna cu o pasăre jigărită, dintr-o speță exotică, o pasăre cu talia năpîrlită, căci capotul de pene mov, nu era decît o bluză scurtă. Sub bluză, purta dessouri aspre, un corset ascuns, care se încheia cu nasturi în față și un jupon alb, care cădea pînă sub genunchi. Purta ciorapi albi și pantofi acoperiți cu lame de argint și cu tocurile înalte.

— Ce faci aici ?

— Mă pregătesc să mă culc.

— N-ai înțeles oare că voiam să am pe cineva cu mine în același etaj ?

— Da.

— Și cine credeai că va fi persoana aceea ?

— Vom ruga pe una din bone sau poate să doarmă camerista, care n-a plecat.

— Nu ! nu ! Atîta timp cît eu plătesc cheltuielile, eu voi conduce casa aceasta. Adu-ți aminte că nu ești decît un musafir, Charlotte.

— Aunci, dacă vrei, tratează-mă ca atare. Musafirul tău preferă să doarmă aici, dacă aceasta nu te incomodează.

Tonul pe care vorbea era hazliu și dezmierdător.

— Nu este momentul să glumim ! Trebuie să înțelegi, că nu vreau așa ceva. De unde sînt astea ?

Văzuse cameliile roșii pe marmura albă a șemineului.

— De la New-York.

— Cine ți le-a trimis ?

— Nu-mi amintesc numele florăresei. Iată eticheta.

Și Charlotte luă prețioasa sa justificare a încrederii in sine, traversă camera și o întinse mamei sale.

Mama sa o respinse cu un gest.

— Am văzut. Am auzit sunînd și am cerut să mi se aducă pachetul acesta. Cred că-ți dai seama că te-am întrebat, cine ți-a trimis florile acestea ?

— N-a fost nici o scrisoare. Poate că mi le-a trimis Lisa, pentru că n-a putut veni.

— Cu alte cuvinte, n-ai intenția să-mi spui.

— Mamă, n-am intenția să fiu nepoliticoasă și nici dezagreabilă. Am revenit să trăiesc cu tine aici, în casa aceasta, dar condițiile s-au schimbat. De cîtva timp, am trăit viața mea, luînd singură hotărîrile. Îmi este imposibil să mă mai las să fiu tratată ca un copil. Amîndouă sîntem în vîrstă. Amîndouă trebuie să căutăm să ne adaptăm una alteia, ca două persoane în vîrstă, care trăiesc sub același acoperiș. Nu vreau să fac ceea ce ți-ar putea displace ; dar, de azi înainte, trebuie să-mi acorzi toată libertatea în ceea ce privește obiceiurile și gusturile mele, adică să-mi aleg camera, lecturile și toaletele mele.

— Trebuie... Adevărat !

Mîna dreaptă a mamei sale era rezemată de pervaz și Charlotte observă că degetele sale începuseră să tapoteze, o mișcare tot așa de involuntară ca și tresărirea mușchilor. Pentru Charlotte, această tapotare era ca și bubuitul depărtat al tunetului cînd se apropie furtuna.

— Mamă, fi dreaptă și fă-mi concesiunile acestea.

— Să fiu dreaptă ! Să fac concesiuni ! (Tapotarea își mări viteza). Iată răsplata !

Fraza aceasta era așa de familiară Charlottei ca un text de biblie pe care-l auzise adesea și acum știa dojana care va urma. Era vorba, în principal, de sacrificiile pe care mama sa le făcuse pentru copii săi și de ingratitudinea propriilor săi copii, mai ales a fetelor și mai mult încă de a unei fiice, născută așa de tîrziu.

— Îmi spuneam, înainte de nașterea ta, că dacă voi avea un copil la o vîrstă înaintată, va fi o recompensată prin reconfortarea pe care acest copil o va aduce bătrîneții mele, maia les dacă acesta va fi o fată. Și chiar în ziua cînd te-ai înapoiat, după șase luni de absență, iată cum te comporți ! Reconfortare ? Nu Charlotte. Grijă, necazuri.

Ea rezemă capul de pervaz, închise ochii, aspiră adînc timp de un sfert de minut, lăsă apoi aerul să iasă încet, apăsînd, în același timp, mîna pe piept, în partea stîngă.

Pînă atunci, Charlotte, totdeauna cînd văzuse semnele acestea de durere, fusese cuprinsă de milă. Dar de data aceasta, nu făcu nici o mișcare să se ducă spre mama sa,

nu exprimă nici simpatie, nici nu se alarmă. Rămase nemişcată, aşteptînd.

În fine, mama sa deschise ochii şi cu mîna apăsînd mereu pe piept, murmură :

— Ai probat rochia de fular ?

— Nu, căci n-o voi pune !

— Vrei să nu mă asculţi chiar din prima seară de la sosirea ta ?

— Regret, dar voi pune rochia pe care am cumpărat-o cu Lisa, ieri, de la New York.

Mama sa îşi îndreptă corpul şi apăsă pieptul cu amîndouă miinile.

— O ! mi-e rău ! Ce rău îmi este ! gemu ea, şi întoroînd spatele, ajunse scara, clătinîndu-se, apucă balustrada şi coborî schiopătînd.

Ea nu era obişnuită cu balustrada, nici cu schiopătatul, nici cu tocuri înalte. Combinarea acestor elemente, fu ruina ei... Sau triumful său. La a treia treaptă de jos, unul din tocuri se agăţă de marginea desfăcută a covorului. Îşi pierdu echilibru şi căzu ca o masă inertă la piciorul scării, pe covorul gros, turcesc.

Charlotte privea de sus, îngrozită, micuţa pată albă şi mov, lîngă scară, care se asemăna cu o păpuşă spartă, fără perucă, căci aceasta se desprinsese atunci cînd căzuse.

— Dumnezeule ! am ucis-o !

Şi ea coborî scara în fuga mare.

— Sînt aici ! strigă o voce clară de sus.

Charlotte ridică ochii şi văzu, de-asupra ei, o viziune albă, ca un înger orbitor.

— Sînt aici ! Am auzit totul. Nu vă apropiaţi de ea. Lăsaţi-mă pe mine !

Charlotte se retrase lîngă zid şi d-şoara Pickford, în uniformă şi cu bonetă scrobită, coborî scara, sărind.

— Atita timp cît geme aşa, nu fiţi îngrijorată, şopti ea cînd trecu pe lîngă Charlotte. Nu-i moartă.

Charlotte telefonă doctorului Warburton, care locuia alături. Nu era acasă, dar asistentul lui, doctorul Regan, sosi imediat. După o jumătate de oră, mama Charlottei era pusă în patul ei, cu peruca la loc, bluza mov schimbată cu altă bluză de catifea violetă şi cu dantele ne-

înălbite și cu genunchiul stîng bandajat, odihnindu-se pe un maldăr de perne.

Dan Regan informă pe Charlotte că mama sa, după aparențe, nu-și fracturase decît un ligament ; dar, desigur, piciorul se va inflama și va deveni albastru. Nu trebuie să meargă. Inima ? Nu, n-a vorbit de dureri la inimă. Probabil că lovitura îi servise ca antidot, spuse el surizind. Nu, nu trebuia să schimbe proiectele pentru seară.

— Fapt cert este că bătrîna doamnă — o ! iertați-mă — că doamna Vale se bucură de enervarea pe care v-a produs-o accidentul său. I-am spus că va putea, o dată sau de două ori, primi vizite. A propos, domnișoară Vale, mi se pare că croaziera d-voastră a avut mare succes. De abia v-am recunoscut. (El tăcu o clipă). Bănuiesc că v-ați oprit la New York (Charlotte făcu semn că, da) și că ați văzut pe Fabia ?

— Da, Dan...

Ea ar fi vrut să-i spună ceva care să răspundă dorinței care se percepea în vocea lui, dar tot ceea ce putea face, ca să-l reconforteze, fu să-i vorbească pe un ton amabil :

— Fabia este acum la sala de operații și meseria aceasta o fascinează.

— Trebuie să plec. Am dat infirmierei prafuri pentru mama d-voastră, ca să poată dormi.

Lipsa forțată a mamei sale de la cină, liberă pe Charlotte de multe restricții pe care, la început, după cum o sfătuise doctorul Jaquith, era obligată să le respecte. Ea era o credincioasă adeptă a Comandamentului care prescrie obligația de a onora pe părinții săi. Să onorezi, era în general o chestiune de revenire. Credea că putea să fie, în același timp, prevenitoare și curajoasă. Ca să fie prevenitoare trebuia să evite ca mama să surprindă vreuna din schimbările survenite, pentru care nu era pregătită. De exemplu, nu voi aprinde o țigare în prezența ei, înainte de a-i spune că am început să fumez, gîndi ea. După părerea mea, prefer un doctor care să-mi spună : Aceasta vă va face puțin rău, în locul aceluia care m-ar

face să sar în sus. Nu ne faceţi să sărim în sus mai mult decît trebuie.

Dar n-o sfătuise să evite ca să facă pe alţii să sară în sus.

În timp ce-şi unse pielea de culoare închisă, o masă viguros, îşi acoperi din plin gîtul cu cremă şi braţele cu cea mai fină pudră de sidef de la Henri, aplică cu dexteritate batonul de ruj pe buze şi, pentru a sfîrşi, adăugă cîteva picături de „Quelques Fleurs", Charlotte era conştientă de curentul diabolic care se trezea în sinea ei.

În clipa cînd părăsea camera ca să coboare, fixă la decolteul rochiei trei camelii de la Jerry. „Amuleta mea", şopti ea.

Cînd Charlotte apăru, cu cel puţin cinci minue întîrziere, familia era reunită în salon, de zece minute. Nimeni, dacă voia să rămînă în graţiile mamei-mari Vale, nu întîrzia niciodată de la reuniunile din Marlborought Street.

— Bună seara la toată lumea ! spuse Charlotte pe prag, cu o voce pe care o forţa să pară naturală.

Toţi o examinară o clipă, în tăcere. Purta o rochie lungă şi strîmtă, de culoare violet de seră, un model simplu cu talia lungă, iar ca ornament, în afară de camelii, un „clips" de piatră de Rin.

„M-a făcut să mă gîndesc la un buchet de violete, în centrul cărora florăresele vîră un trandafir roşu", scrisese, chiar în seara aceea, June mamei sale.

Prima care vorbi, fu June. Ea ieşi înaintea Charlottei, ca şi cum era mîndră de prerogativele sale. Îi vîrî mîna sub braţ :

— Eşti superbă ! exclamă ea. Mă înnebunesc după rochia ta.

Şi o conduse în cameră.

Familia se grupă în jurul ei ca un roi, îi strînseră mîna, o sărutară pe obraji, apoi se retraseră ca s-o examineze de departe. Charlotte de abia îşi putu reţine un hohot de rîs atunci cînd văzu expresia de stupefacţie a Rozei. Roza, cu părul lung şi cu bustul înalt, măsurînd cu privirea, pe de-asupra nasului proeminent, pe Charlotte, la început fu incapabilă să vorbească. Charlotte simţi iar plăcerea să rîdă cînd văzu pe Justine, cu părul

lins și cu bustul lat, roșind pînă în vîrful frunții bombate, cînd ea acceptă țigarea pe care i-o oferise June. Lloyd și Hilaire, se simțeau stingheriți, neștiind ce atitudine să adopteze. Stinghereala lor îi făcu plăcere. Era un deliciu să-i vadă frămîntîndu-se.

Pe cînd intrau în sufragerie, June aruncă o privire spre camelii :

— Cred că de la Ham Hunneker, spuse ea făcînd cu ochiul și ciupind brațul Charlottei.

— Nu, Bubule, răspunse prompt Charlotte. Ghicește !

Seara era friguroasă. Și sufrageria de asemenea. Luau cafeaua după cină, femeile sporovăind în jurul unui cămin fără foc, iar bărbații erau grupați la celălalt capăt al camerei, cînd Charlotte, aruncîndu-și ochii pe grămezile de hîrtie albă, îngălbenite de vreme, așezate sub butucii din șemineu, scăpără un chibrit, exclamînd :

— Să facem focul, copii mei !

— Foc !strigă Roza.

— Vrei să spui că vom face foc în șemineu ? întrebă Justine, supărată.

— Nu, nu, Charlotte ! aceasta va displace mamei, o preveni Hilaire, detașinduse din grupul bărbaților din celălalt capăt al camerii.

— Nu l-am aprins niciodată ! strigă Lloyd.

— Acum a venit momentul să-l facem ! zise Charlotte, în timp ce flăcările se ridicară.

La orele zece, invitații începură să se retragă. Nichols și June erau obligați să asiste la un bal pe malul de Nord și unchiul Herbert și mătușa Hester, care veniseră cu automobilul de la Groton, doreau să se înapoieze cît mai curînd posibil. Rămaseră șapte persoane. Ca să facă două mese de bridge, le lipsea un partener.

— Ce nenorocire ! suspinase Roza, căci ea prefera mai bine să joace bridge, decît să mănînce. Cel puțin, adăugă ea, privind, din înălțimea nasului ei, țigarea pe jumătate consumată a Charlottei, dacă ai ști să joci bridge tot așa de bine cum știi să fumezi !

— Cel puțin am învățat să nu tai levatele partenerului meu.

Roza o privi sceptic. Apoi intorcindu-se către soţul ei :

— Ce-ai zice, Lloyd, dacă am primi-o la masa noastră ? Numai pentru o partidă.

— Aşa să fie ! Voi lua-o ca parteneră, cedă el cu generozitate.

Lloyd avea reputaţia că este unul dintre cei mai buni jucători de bridge din clubul său. Dar, Charlotte, de cînd plecaseră de la Alexandria, jucase ca parteneră a lui Reginald Devereaux, aproape în fiecare seară. Şi Reggie avea reputaţia că este unul dintre cei mai buni jucători din clubul său.

Trecuse de miezul nopţii cînd jucătorii de la masa Charlottei terminaseră ultima partidă. Cînd Roza puse vîrf evenimentelor serii, Charlotte stătea cu spatele la cenuşa din şemineu. După ce aruncase pe umeri mantoul său de seară, din catifea neagră şi legase sub bărbia poroasă eşarfa de mătase albă, pe care o purta pe cap, întrebase :

— Eşti ocupată miercuri penru lunch şi după-masă, Charlotte ?

— Eşti ocupată miercuri pentru lunch şi după-masă,

— Mă gîndesc că deşi doamna mamă nu poate ieşi, nu se va supăra dacă... miercuri aşi da... dar probabil că mamei-mari Vale nu-i va face plăcere ca s-o părăseşti, cînd de abia te-ai reintors. Se ştie că mama-mare Vale s-ar supăra dacă n-ar fi anunţată că am invitat pe Charlotte.

— Ce ai miercuri ? întrebă Charlotte.

— Clubul meu de bridge, şi ne lipseşte un jucător. Mai întîi luăm masa şi apoi jucăm serios. Tu eşti o bună jucătoare, Charlotte. Mult mai bună ca Lisa. Şi ea face parte din clubul meu. Sîntem în total doisprezece. Crezi c-ai putea fi liberă miercuri ?

— Desigur ! Voi veni cu plăcere, Roza, dacă tu... găseşti că joc bine şi că nu voi face o figură proastă reuniunii tale.

Ea tăcu brusc, simţind că o podidesc lacrimile. Pentru dragostea lui Dumnezeu, calmează-te ! Nu face pe

idioata! Nu este decît Roza aceea care-ţi cere să iei parte la o reuniune de bridge de femei, pe care tu le-ai dispreţuit totdeauna.

— Din contră, Charlotte, vei face faţă foarte bine, răspunse Roza aproape cu căldură.

Buna mea bătrînă Roza, care n-a iubit niciodată! Buna şi generoasa bătrînă Roza! Ea apucă buza interioară între dinţi. Dacă voi începe să plîng, totul este pierdut!

— Ei bine! pot conta pe tine pentru miercuri? Da sau nu? urmă Roza.

Charlotte plecă ochii. Privirea ei întîlni trei camelii stacojii! Apoape le uitase. Amuleta sa! Ea dădu drumul buzei interioare şi ridică bărbia:

— Contează pe mine, Roza şi îşi mulţumesc mult! spuse ea fără nici o tresărire, fără nici o lacrimă.

XVIII

După cinci minute, Charlotte stinse toate luminile, mai întîi în salon, apoi în hol şi în vestibul şi urcă scara acoperită cu un covor îngust şi cu balustrada grea. Pe la mijlocul drumului de la rampa a doua, o creatură, semănînd cu un fluture de noapte, se ivi din regiunile superioare, vag luminate. Era domnişoara Pickford, infirmiera, într-o rochie de casă din flanelă de culoare închisă şi în pantofi care nu făceau zgomot.

— Vrea să vă vadă, spuse ea cu vocea aşa de stinsă că părea un murmur. A dormit două ore şi este tot aşa de proaspătă ca şi un trandafir. Ştiu că ar fi trebuit să mai doarmă o oră, dar aceasta nu-i va face nici cel mai mic rău. Va dormi mîine toată ziua. Are ceva pe inimă sărmana, de care vrea să se debaraseze.

— Ştiţi despre ce este vorba?

— Nu. Dar cred că nu este vorba de dînsa. Cînd s-a deşteptat, la orele zece, a simţit mirosul fumului şi a trimis pe Hilda să vadă cine a aprins focul. După părerea mea ar trebui să-i permiteţi, astă-seară, să-şi descarce

inima. Aceasta nu va dura prea mult, căci în clipa cînd ultimul invitat a plecat, i-am dat grogul cald, după care se înnebuneşte, o băutură specială din pătlăgele roşii, pe care-l prepar eu. Astă-seară, în afară de două linguri de sherry şi de un vîrf de cuţit de piper de Cayenne, i-am pus şi puţin praf. Efectul se va vedea în cel mult douăzeci de minute.

— Urc să-mi pun un kimono şi cobor imediat, zise Charlotte. Sînteţi o perlă, domnişoară Pickford!

— Spuneţi-mi Dora. Toată lumea îmi spune aşa, inclusiv şi regina Elisabeth. Eu spun mamei d-voastră, regina Elisabetha, cînd nu-i zic mamă-mare, dragă sau fiică răutăcioasă. Nu întîrziaţi prea mult, căci reginei Elisabeth nu-i place să aştepte.

— Ai dreptate. Voi îmbrăca kimonoul peste rochie. Voi veni imediat!

Mama sa era culcată pe spaee, cu cearşafurile trase pînă sub bărbie, iar piciorul ridicat, forma, sub cuvertura de mătase roză, o ridicătură, ca un deal. O veioză ardea într-un colţ. Capul mamei sale se odihnea în umbra deasă pe care o arunca piciorul patului, dar Charlotte distingea pe perne conturul perucii, ceea ce, la ora aceasta din noapte, îţi provoca rîsul şi sub frunte, scînteierea fosforescentă a ochilor săi.

— Cum merge glezna, mamă?

— Mă doare.

— Îmi pare rău. Este o fericire c-ai putut dormi.

— N-am dormit. Am închis ochii, dar n-am pierdut conştiinţa nici o clipă. În timp ce stam culcată, suferind, voi vă distraţi acolo jos, m-am gîndit. M-am gîndit bine. Văd c-ai luat rochia pe care Lisa şi cu tine aţi cumpărat-o la New York.

— Ţi-o voi arăta mîine dimineaţă.

— Nu vreau s-o văd. Ia loc.

Charlotte se supuse, trăgînd lîngă pat, un scaun cu spatele drept.

— Cît a costat rochia?

— Enorm de scump. Îţi voi spune mîine.

— În contul cui ai luat-o?

— Dar... ca de obicei, mamă.

— Şi tu crezi că voi plăti rochiile pentru care nu mi s-a cerut părerea ?

— Am oroare de sistemul acesta. Dar deja am îmbrăcat rochia, aşa că n-o mai pot înapoia. O voi plăti eu.

— Tu ! Toţi banii pe care-i ai în lumea aceasta, este legatul de trei mii de dolari de la mătuşa Maria.

— Acum, cu dobînzile şi cu ceea ce am adăugat eu din alocaţia mea lunară, în ultimii douăzeci de ani, se ridică la cinci mii de dolari.

Din ziua cînd se dusese la pensicn, Charlotte primise la întîi ale fiecărei luni, un cec de 65 dolari pentru cheltuielile care nu puteau fi trecute în contul mamei sale : taxi, abonamente la biblioteci, cadouri, distracţii şi alte mici cheltuieli personale. Suma era, pe atunci, suficientă. Niciodată nu fusese schimbată. Nu avusese niciodată nevoie de mai mulţi bani. Sau mai bine zis, pînă la boala ei. Şi în clipele acelea, fusese aşa de mult cufundată în disperarea sa, că nu-şi dăduse seama de nevoile sale Numai în ajun, auzise de la Lisa că mama sa refuzase să plătească cheltuielile de la Cascada şi ale croazierei. Lloyd şi Hilaire făcuseră gestul şi achitaseră toate datoriile acestea.

— Cinci mii de dolari nu vor ţine prea multă vreme, spuse mama sa. Şi în afară de aceasta, adăugă ea pe scurt, dacă îţi voi suprima şi pensiunea ta lunară ?

Iată deci ce-avea pe inimă ! Iată ceea ce fierbea în cutele cele mai ascunse din masa încîlcită de materie cenuşie, sub peruca de un alb lustruit.

— De mult timp doream să-ţi vorbesc de situaţia mea financiară, începu Charlotte, pe un ton candid. Fraţii mei au devenit independenţi bazaţi pe averea care le-a rămas de la tata. De ce tata nu mi-a lăsat nimic prin testamentul său ?

— Tatăl tău n-a lăsat băieţilor nimic prin testament, aşa că n-ai de ce să te plîngi. Deşi n-ai cunoştinţe asupra chestiunilor financiare, totuşi voi încerca să-ţi explic. Tatăl tău a împărţit bunurile sale înainte de a muri. A făcut patru părţi şi dacă înţelegi ce înseamnă aceasta, m-a numit singura beneficiară pe una din ele şi pe fiii săi pe celelalte trei.

— Dar de ce n-a constituit o parte şi pentru mine?

— Pentru că tu nu erai decît un copil. Tatăl tău a lăsat mamei tale grija să se gîndească la viitorul tău. Partea mea este cu mult mai mare decît a fraţilor tăi. De asemenea fondurile erau suficiente. Sînt sigură c-ai avut totdeauna atîta cît ţi-a trebuit.

— N-am avut independenţa.

— Aşa! Ceea ce vreau să-ţi spun, este just. Independenţă! Să cumperi tot ce-ţi place, să îmbraci ceea ce vrei, să dormi unde doreşti, să-ţi fardezi faţa, dacă aceasta îţi face plăcere, să aprinzi focul în şemineu, dacă ţi-o cere inima! Independenţă! Aceasta este ceea ce înţelegi tu prin independenţă, nu este aşa?

— Nu! Doctorul Jaquith a spus că independenţa este eliberarea de orice răspundere şi dreptul să te încrezi în propria ta voinţă şi în propria ta judecată.

— Jaquith! Acesta este deci instigatorul! Nu mai este nici un dubiu! N-am fost de acord niciodată ca să fi îngrijită de el. Nu vreau să ştiu de aceşti alienişti şi psihanalişti de lumea nouă. Ei fac mai mult rău decît bine?

— Doctorul Jaquith nu este nici alienist, nici psihanalist. Ca profesie, este un psihiatru, ca particular este un filozof şi un om cu foarte mult bun simţ.

— Nu căuta să împarţi firul în patru. Orice ar fi, de cînd ai plecat de acasă, ţi-a infiltrat otravă în suflet. A schimbat dragostea unei fiice, faţă de mama sa, în neîncredere şi dispreţ pentru dorinţele ei cele mai simple. Aş fi fost fericită să fac unei fiice iubitoare, o primire plăcută sub acoperişul meu şi să-i plătesc toate cheltuielile, dar aceasta n-o fac dacă ea se leapădă de autoritatea mea. Eu sînt stăpînă aici, Charlotte. Eu sînt aceea care hotărăşte. Sînt de acord ca tu să ocupi fosta ta cameră pînă ce voi concedia infirmiera. Ea va ocupa, pentru moment, camera tatălui tău şi se va însărcina, peste îndatoririle de infirmieră şi cu îndatoririle cerute unei fiice. Aceasta îţi va da timp să te gîndeşti la cele ce ţi-am spus şi-ţi vei pune întrebarea dacă va fi o plăcere să-ţi cîştigi singură existenţa.

— Dacă voi fi nevoită s-o fac, cred că voi fi capabilă!

— Cum ? O femeie la vîrsta ta şi cu lipsa ta de experienţă ?

— M-am gîndit adesea la aşa ceva, continuă Charlotte, pe un ton prietenos. Cred că voi fi, de exemplu, o bună intendentă la hotel. Mă prezint destul de bine şi sînt la o vîrstă respectabilă. De asemenea aş putea să ţin, intr-o gară, un chioşc de ziare. Sau să controlez biletele la urcarea în metrou. Voi purta o caschetă cu vizieră şi voi deservi ascensorul unui imobil comercial sau voi putea fi vînzătoare într-un magazin mare. Ocaziile nu lipsesc, dacă te hotărăşti să faci ceva.

— Şi unde vei locui şi vei mînca ?

— O ! la Uniunea creştină sau la Casa din Franklin Square, sau...

— Va fi foarte frumos pentru reputaţia familiei, aici în Boston, nu crezi ?

— Ca să evit cancanurile, mă voi duce la New York. (New York ! În acelaşi oraş cu Jerry ! Strînse şi mai mult kimonoul în jurul ei, apăsînd camelile pe pieptul său)

— Desigur, acum, toate acestea ţi se par amuzante, dar cred că vei rîde albastru, atunci cînd vei înţelege că voi executa în totul intenţiile mele.

— Nu, nu cred Nu mă tem.

Tăcu brusc. Ce zisese ?

— Nu mă tem, repetă ea, şi surprinsă de îndrăzneala sa, mai spuse încă odată. Nu mă tem, mamă !

Tăcu, privind conturul vag al feţii mamei sale, fad din cauza perucii şi puţinul loc pe care-l ocupa corpul ei, de abia ridicînd cearşafurile.

„Acum înţeleg ce voia să spună doctorul Jaquith ! Ea nu-mi poate face nimic ! Nu este decît o femeie bătrînă, zbîrcită, căreia îi place autoritatea şi n-are, pentru a o menţine, decît banii săi. N-are nici o putere asupra personalităţii mele, nici asupra hotărîrilor mele. Înţeleg acum ! Înţeleg !"

Cînd reîncepu să vorbească, emana din vocea ei ceva radios.

— Poate că va fi bine să-mi cîştig singură existenţa, astfel voi scăpa de timiditate. Este ceva pe care l-aş putea şterge de pe lista mea. Anumite temeri dispar prin

ele însăși. Cu altele trebuie să lupți, continuă ea, repetînd citatul doctorului Jacquith.

Iar tăcu. Mama sa nu răspunse. Poate că adormise. Sau mai bine zis, se prefăcea că doarme, după cum mai făcuse adeseori.

— Frica este cel mai rău dușman al succesului și al fericirii, reluă Charlotte, gînditoare. Doctorul Jaquith spune că aceasta paralizează activitatea mintală, tot așa de mult ca și pe cea fizică. Formula „îngheț de frică", are o origine științifică, spune el.

Tăcu iar.

— M-auzi, mamă ?

Un suspin fu singurul răspuns perceptibil. Charlotte se ridică cît mai încet posibil.

— Unde te duci ? întrebă sec mama sa.

— Ai adormit, mamă. Vom continua mîine convorbirea.

— Nu ! N-am adormit. Am apuzit tot ce-ai spus. N-am terminat. Ia loc. Vreau să-ți spun ceva, pe care, pînă acum, l-ai ignorat. E vorba de testamentul meu. Tu vei fi într-o zi, dacă nu-mi voi schimba părerea, cea mai bogată și mai puternică din toată familia Vale.

— Este o amenințare ?

— Cum vrei s-o iei. Gîndește-te la cele ce ți-am spus, cînd vei fi în camera ta.

— Bănuiesc, mamă, că vrei să cumperi cu aur pe fica ta ? întrebă Charlotte pe un ton de glumă și reproș.

— Te sfătuiesc să te gîndești. Iată totul. Unde este Dora ? Am nevoie de ea.

Ea ridică mîna de pe care scosese toate inelele, în afară de inelul de aur de logodnă, cu care bătu repede în lemnul patului. Aproape în aceeași clipă, apăru Dora Pickford.

— Vreau să-mi masezi ceafa, să-mi reînoiești bandajul de la gleznă, să-mi aranjezi pernele și să-mi mai aduci o cană din băutura aceea caldă.

— Cu ce voiți să încep, Regină Elisabeth ?

— Cu ceafa.

Dora Pickford se plecă, alunecă mîinile după capul bolnavei și cu degetele viguroase, agile, se puse să maseze, în cerc, mușchii cefei.

— Acesta mă ușurează. Continuă. Ești nespus de gentilă, Dora. Ești devotată. Gîndesc că tu nu disprețuiești banii, nu este așa Dora ?

Vocea ei era somnoroasă.

— Sînteți pe jumătate adormită, dragă mamă-mare și nu știți ce spuneți. Nimeni nu v-aude ! Charlotte s-a dus să se culce.

Și ea făcu cu ochiul Charlottei și cu o mișcare a capului, îi arătă ușa.

Numai după trei zile de la înapoierea ei, Charlotte spuse mamei sale că Lisa s-a căsătorit cu Barry. Trebuia să-i spună, căci anunțul urma să apară în ziare. Lisa se gîndise să întîrzie anunțul cu cîteva zile, în așa fel ca doamna Vale să nu primească toate loviturile dintr-o dată.

Charlotte fu surprinsă cînd văzu că mama sa primise calmă, noutatea. Dora însă îi explică :

— Trebuie să vezi în aceasta un exemplu al efectului unui revulsif [1]. Dumneata ești ca un sinapism [2] pus peste sentimentele sărmanei doamne și aceasta o arde în așa fel că nu mai simte pe celelalte.

Desigur, mama sa acuză pe Lisa, în termeni preciși. O acuză că este o femeie de prost-gust, că este lipsită de respect pentru memoria lui Rupert și de considerație față de numele pe care-l poartă copii ei.

— Ceea ce a făcut Lisa, acum cînd Rupert nu mai este, ceea ce face ea, nu poate prejudicia reputației neamului Vale, nu prea are mare importanță pentru mine. Lisa nu este o Vale și nu-i rămîne nici banii familiei Vale după ce Rupert a pierdut partea sa. Și acum nu mai are nimic ! Își urmează destinul ei ! Ea nu mai face parte dintre noi. Dar, adăugă ea, pe tine însă te-a umilit nespus de mult faptul că Barry Firth în clipa cînd a fost liber, și-a oprit ochii asupra ei, cînd tu ai fost liberă, atîția ani și încă sub nasul său !

[1] Refulsiful este un medicament, care, aplicat pe piele, produce erupții.

[2] Sinapism, este un medicament făcut din muștar și apă (N.T.).

Odinioară, o asemenea observație ar fi rănit groaznic pe Charlotte, dar acum, ca și cum lovitura de pușcă nu și-ar fi atins ținta, nu-i dădu nici o atenție.

— Îl las cu plăcere Lisei, răspunse ea veselă.

Scena aceasta avusese loc în dormitorul mamei sale, care fusese transformat în seră. În plus, se mai vedeau aici o farfurie cu struguri, o sticlă cu madera vechi, două cutii cu bomboane preferate și două cuțitașe de tăiat hîrtie, noi, învelite în hîrtie de mătase. Toți membrii adulți ai familiei Vale aduseseră mamei-mari Vale, un tribut oarecare.

Foarte rar ieșea din casă. Totdeauna adoptase atitudinea spartană, neieșind din casă, oricît de bine s-ar fi simțit. Însă puține persoane o văzuseră culcată. Totdeauna considerase statul în pat, ca o concesiune făcută slăbiciunii. Dar de data aceasta, Dora Pickord n-o lăsa să se ridice din pat.

Dar Dan Regan, o scoase de aici. Vîrînd brațele sub picioare și în jurul taliei, îi spusese: „Veți contacta o pneumonie! Veniți! Agățați-vă de gîtul meu!"

Ea prinsese dragoste de Dan Regan, din clipa cînd acesta o adunase de jos și o dusese în camera ei. Cînd venise doctorul Warburton, a doua zi dimineața, refuzase să-l vadă, hotărînd ca să continue s-o îngrijească Dan Regan.

— George Warburton este surd și gîfîie din nimic, spusese ea în bătaie de joc. Bătrînul acesta va fi incapabil să mă ducă, chiar dacă ar trebui să-mi salveze viața mea și chiar pe a lui. Însă mușchii gîtului acestui tînăr uriaș, sînt suficienți ca să-mi inspire încrederea în el.

Îi făceau mare plăcere toate atențiile pe care i le arăta familia sa și era încîntată de impresia pe care o făcea glezna ei, asupra acelora care aveau prilejul s-o vadă. Era foarte mîndră de masa aceasta informă de carne moartă, albastră și roșie, cu urme de galben-livid. Se bucura de autenticitatea de necontestat a nenorocirii sale, tot atît de mult cît se bucura de diamantele ei. Mai mult încă, căci diamantele nu provocau decît admirație, pe cînd glezna îi asigura simpatiile. Și puțin cîte puțin, cu

toată satisfacţia ascunsă care o simţise, începu să înţeleagă că umflătura şi durerile proveneau dintr-o cauză mai serioasă decît un ligament rupt.

După cinci zile, Dan Regan spuse că voia să facă o radiografie. Pentru aceasta, luă în braţe cele cincizeci de kilograme ale bătrînei doamne, o duse pe scară în jos, o scoase din casă, o sili să intre la doctorul Warburton şi în cele din urmă, în camera în care se aflau aparatele.

Cînd clişeul fu developat, arătă o umbră neagră într-un loc unde n-ar fi trebuit să fie. Ascunsă sub masa de carne umflată şi moartă, într-unul din oasele fragile, se afla o fisură. Mama-mare Vale îşi fracturase glezna! Fractura aceasta fusese un noroc pentru Charlotte!

XIX

În primele săptămîni de la înapoierea ei, faptul că mama sa era izolată în casă şi în camera sa, aşteptînd zilnic să i se aducă trăsurica, cruţase pe Charlotte de certuri şi îi evitase conflictele şi discuţiile sterile. După ce trecea peste pragul camerii mamei sale, era liberă să urmeze înclinaţiile sale, ca în vara aceea, cu cîţiva ani mai înainte, cînd mama sa fusese silită să stea în cabină. În plus, cum mama sa prefera prezenţa Dorei Pickford şi îngrijirile experimentate ale acesteia, scutea pe Charlotte de sentimentul unei lacune şi al unei afecţiuni nejustificate, pe care îl simţea de cîte ori mama sa era bolnavă.

În prezent, Dora Pickford făcea într-adevăr parte din familie. Glezna fracturată luase tot atîta importanţă ca şi un nou născut. De fapt, Dora Pickford, cînd vorbea de ea, spunea, în fiecare clipă: copilul nostru. „Ora de baie! exclama ea. Ora cînd trebuie să se îmbrace şi să se facă frumoasă! Dar ce copil rău, care împiedică pe mama sa să doarmă. Bona o va legăna!".

Observaţiile Dorei nu se limitau numai în camera bolnavei.

— Mama şi copilul, se poartă bine, spunea ea demnului Lloyd, spre marea lui stupefacţie, cînd trecea să culeagă noutăţi despre mama sa. Dora se jena de Lloyd tot atît de mult cît se jena şi de mama-mare. Fata aceasta n-are deloc bun simţ, spunea Lloyd. Dar ea este lipsită şi de respect, spuneau alţii.

Ei nu cunoscuseră, pînă atunci, nici o persoană de felul Dorei Pickford. Ea îi trata exact ca şi cînd ar fi făcut parte din acelaşi mediu. Nu-i trecea nimănui prin cap că Dora avea raţionamentul ei, adică căuta să nu arate că este inferioară celorlalţi. Buna ei dispoziţie se revărsa liberă, fără bătaie de joc, nici invidie, nici timiditate. Pentru Charlotte, Dora era exemplul viu al unui caracter pe care doctorul Jaquith i-l descrisese ca un model, pe care trebuia să-l imite.

Charlotte continua să profite de impresia pe care o făcuse asupra familiei sale, în prima seară. Schimbarea în înfăţişarea ei, nu produsese avalanşa de comentarii şi de presupuneri pe care le prevăzuse mama sa. Chestiunile familiei Vale nu interesau pe ceilalţi aşa cum îşi închipuiau ei. Charlotte avusese relaţii puţine şi trăise toată viaţa ei, în umbra mamei sale, aşa că transformarea sa, în afara cercului familiar, produsese prea puţin efect. La primul săl debut la Boston, suferise mai mult din cauza timidităţii şi fricii de ridicol, decît cu ocazia celui de al doilea debut. Căci toamna şi iarna care urmară, au fost pentru Charlotte al doilea debut cu toate că, în afară de ea însăşi, trecuse neobservat de toţi ceilalţi.

Primele evenimente avură loc în iunie. La cîteva zile după apariţia ei la lunch-ul Rozei, Charlotte fu invitată să devină membră permanentă a clubului de bridge. Aşa că, la una din reuniunile următoare, una din membrele clubului invită pe Charlotte la o cină urmată de bridge. La cină unul din invitaţi se informă dacă era cineva care să-l secondeze, a doua zi, la o vînzare de binefacere. La vînzare, o doamnă din comitet, ceruse să-i dea voie să ia în maşina ei, cu care să ducă ceea ce rămăsese la Armée du Salut. Charlotte nu ratase ocazia aceasta.

„Mi se pare că sînt pe punctul să urc de-a lungul unei stînci, scrisese ea doctorului Jaquith, agăţîndu-mă de fiecare ramură pe care o pot apuca, ca să ies dintr-o

mlaştină în care m-am cufundat. Este nespus de patetică, adăugase ea, cu dispreţul caracteristic de care uza faţă de ea însăşi, impresia care mi-o cauzează cel mai neînsemnat gest amical al concetăţenilor mei".

„Ar fi mult mai patetic dacă n-ai primi, de la concetăţenii dumitale, cel mai mic semn de prietenie, îi răspunsese doctorul Jaquith. Continuă !"

În fiecare vară, pe la jumătatea lui iunie, Charlotte şi mama sa, aveau obiceiul să se ducă la Maine şi rămîneau aici pînă în septembrie, în vila de ţară a familiei Vale, situată pe o coastă, cu vedere spre un golfuleţ mărginit de cedri şi înconjurat de stînci, vizitat de artişti şi de yachtsmeni. Vila de ţară a familiei Vale era o clădire mare, pseudo-georgiană, vopsită în galben. Avea peste douăzeci de camere, trei porţi mari şi mai multe tinzi cu balustradele împodobite cu cutii în care înfloreau idrişaimi roz, celestine bleu şi pervenei cu frunzele verzi şi albe.

Cele douăzeci de camere erau, în general, ocupate de copii şi de micuţii mamei-mari Vale şi de cîţiva ani, numai de aceştia din urmă, căci părinţii preferau să-şi petreacă vacanţa aiurea, departe de responsabilităţile părinteşti. N-aveau motive să-şi facă griji pentru copii lor, căci Charlotte se îngrijea de ei. Se putea conta pe ea, căci ştia, în caz de boală sau accident, să procedeze cu calm şi inteligenţă şi în plus, ea n-avusese niciodată proiecte personale. Şi ce noroc pentru o femeie celibatară, care nu mai era tînără, să fie pentru micuţii nepoţi şi nepoate, o mamă provizorie !

În anul acesta, spre marea neplăcere a familiei, Charlotte, pe la sfîrşitul lui iunie, le spusese calm, că în iulie va petrece cincisprezece zile într-un club de pe malul lacului Huron, cu nişte indivizi numiţi Devereaux şi menţionase, în acelaşi timp, o croazieră din august pe Yachtul Spindrift, noua jucărie a lui Hamilton Hunneker. Aceasta deranjase proiectele Justinei şi ale lui Hilaire, care hotărîseră să călătorească, pe un vapor, în Anglia, unde socoteau să rămînă şase săptămîni. Fusese obligată să-şi trimită pe trei din copiii săi într-o tabără de vacanţă

Charlotte şi cu mama sa, în general, făceau această migraţiune, cu automobilul, avînd în urma limuzinei

înalte, pe William, noaptea întrerupînd călătoria și oprindu-se la Rockland. Dar în anul acesta, călătoria fu făcută cu trenul. Transportarea doamnei Mame fu discutată mult și pregătită cu mare grijă, ceea ce acesteia îi făcu multă plăcere. În Pullman fu rezervat, cu o zi înainte, un compartiment întreg, iar patul, înainte de sosirea ei, fu acoperit cu cearșafuri curate și cu cuverturi. Era încîntată că fusese dusă în brațe, din casă la automobil, din automobil la cărucior și de aici, în compartiment. Îi făcuse multă plăcere faptul că fusese transportată cu mașina sanitară. Conducătorii îi făcuseră loc pe platformă, comisionarii se întreceau să-i dea ajutor, membrii familiei, plini de solicitudine, veneau după ea cu cuverturi, cu flori și cu alte reconfortante în vederea călătoriei.

Dar Regan o aștepta lîngă Pullman. Ea insistase ca acesta s-o însoțească. El spusese familiei că nu era nevoie să fie însoțită, dar cînd aceștia insistaseră, el se executase. În tot timpul călătoriei, pe cînd Dan și Dora se duceau și veneau, executînd ordinele Reginei, Charlotte, căreia nimeni nu-i cerea nimic, sta afară din compartiment, nefolositoare, însă satisfăcută.

Nu era, între Charlotte și mama sa, starea unui război declarat. Relațiile lor nu erau lipsite nici de blîndețe, nici de politețe; vorbeau și d-na Vale nu-și pusese în practică amenințările. Pensia Charlottei îi sosea regulat prin cecul trimis de bancă ca și pînă aici, la întîi a fiecărei luni. Cînd avea nevoie să-și reînnoiască garderoba, Charlotte trecea cumpărăturile ei, ca de obicei, în contul maei sale. După cum aflase, erau plătite pînă la ultimul ban.

Notele de plată ale Charlottei nu parveneau direct mamei sale. De ani de zile, unul din secretarii lui Lloyd plătea toate cheltuielile casei și făcea mamei rapoarte regulate, pe care ea zicea că le cercetează cu atenție, dar care, în realitate, erau clasate fără să se uite la ele. Mama sa iubea puterea care o dă banul, însă n-o interesau detaliile administrației averii. O societate financiară îi administra plasamentele, consultînd pe Lloyd atunci cînd era nevoie. Totuși, societatea aceasta nu putea face nimic pentru a reduce impozitele enorme pe care le plătea bătrîna doamnă. Ea refuzase cu încăpățînare să adopte,

indiferent orice soluţie care ar fi impus împărţirea bunurilor sale şi în consecinţă şi puterea sa.

Dar dacă pensiunea Charlottei continua să fie plătită, ameninţările mamei sale, relativ la aceasta, continuau. De asemenea şi cele care priveau testamentul său.

— Fă-te că nu le bagi în seamă, o sfătuia doctorul Jaquith. Aceasta linişteşte pe mama dumitale. Am constatat, în practica mea, că pacienţii care ameninţă mereu cu sinuciderea, o fac foarte rar. Totuşi sînt şi excepţii. Să nu-i spui că acesta este un bluff. Fii afabilă, diplomată. Pe scurt, păstrează-ţi armele, dar nu te servi de ele.

Şi exact aşa proceda şi Charlotte. Ca şi cum nu ştia că sabia lui Damocles atîrna deasupra capului său, ea îşi vedea de drum, naturală, veselă. Îşi executa programul zilnic, fără să consulte pe mama sa, îşi pătra noile obiceiuri pe care le cîştigase, fără să caute să le ascundă, fumînd chiar o ţigare în prezenţa mamei sale, fără să bage în seamă ostilitatea ei. Rar simţea vechile senzaţi de culpabilitate sau de remuşcări, căci după încruntarea sprîncenelor şi protestările bătrînei doamne, era clar că se interesa de noua situaţie a fiicei sale, că era curioasă să vadă conţinutul tuturor cutiilor care soseau, în care se găsea o rochie nouă, o pălărie, ghete şi alte lucruri pe care Charlotte le cumpărase, plăcîndu-i să asiste la probe, cu toate că observaţiile erau totdeauna ostile şi însoţite de critici. De asemenea dorea să fie ţinută în curent cu toate invitaţiile pe care le primea Charlotte.

Abilitatea Charlottei la bridge, fusese descoperită de virtuoşii jocului, aşa că o invitaţie făcută Charlottei, includea şi una făcută mamei sale, izolată pe scaunul său de bolnavă. În vara aceasta, Charlotte fu la modă. Mama sa profită de noua vitalitate care anima casa. „Şi ceea ce este în plus, scria doctorul Jaquith, mi se pare că-i face plăcere să vadă pe fiica sa urcînd încă o treaptă".

Gîndurile Charlottei, adesea se reîntorceau la J. D. Dar după cele trei camelii, nu mai sosi nici o veste de la el. Primind cameliile, trebuia să-i răsundă, dar trebuia făcut cu atîta precauţiune, încît răspunsul ei să nu fie sesizat de nimeni. Nu era nici vorbă să caute să-i trimită răspunsul la birou, din cauza verişoarei Isabellei. Ar fi

trimis o telegramă sau ar fi vorbit la telefon, dar se putea ca verişoara să fie în biroul lui J. D. Timp de mai multe zile căutase să găsească un mijloc perfect deghizat în aşa fel ca să nu expună pe J. D. unei explicaţii.

Intr-o zi, în faţa vitrinei unei anticarii, privirea sa se oprise pe nişte gravuri vechi de flori. Printre ele se găsea şi o camelie stacojie. O cumpără. Hîrtia subţire, care semăna cu un pergament, era îngălbenită de vreme, dar floarea era tot aşa de stacojie ca şi acelea din amuleta sa.

Nu îndrăzni însă să trimită anonim, camelia lui J. D. Dacă secretara deschidea plicul sau era de faţă cînd îl deschidea J. D.? Desenul reflecta sentimentalitatea romantică a epocii în care fusese gravat. Era pe punctul de a abandona proiectul său, cînd îşi aduse aminte de Deb McIntyre. În timpul croazierei, ea trimisese lui Deb mai multe cărţi poştale. Ea îi făcuse o descriere detailată a accidentului şi îi scrisese cît contribuise J. D. ca să-i oprească loc pe un alt vapor şi că se purtase, în general, ca un bun samaritean. Cum înainte de despărţire, ea şi cu J. D. hotărîseră să povestească totul lui Deb şi Mack, şi în fine, să nu se trădeze unul pe altul.

Charlotte tăie gravura de mărimea unei cărţi poştale, o puse într-un plic adresat lui Deb, şi adăugă o notă prin care-i cerea ca ea să dea gravura lui J. D., cu prima ocazie cînd îl va întîlni. În amintirea numelui absurd cu care el o botezase, ea nu putuse rezista dorinţei de ai trimite fotografia ei. Şi a propos, cum se simţea? De cînd părăsise Neapolul, nu primise nici o ştire de la el. Şi cum se simţea scumpul bătrîn Mack?

Timp de mai multe săptămîni, ea sperase că va primi vreun răspuns de la J. D., vreo floare trimisă anonim, o carte poştală ilustrată, chiar un catalog, nu interesa ce anume, numai adresa să fie scrisă de mnîa lui. Dar nu veni nimic. Probabil că era mai bine aşa! În orice caz, era mai conform cu pactul lor.

Lipsa răspunsului din partea lui, nu-i cauza nici o amărăciune. De fapt, ea o interpreta ca o hotărîre fermă a lui J. D. ca s-o facă să-l uite şi, astfel, să-i evite pe viitor, orice suferinţe. Ea păstrase cameliile pînă ce se veştejiseră complet, apoi presase cîte o petală şi le ascunsese într-un loc secret, unde păstra un rulou de sîrmă,

un flacon de parfum gol, o scrisoare semnată Jerry și eticheta unei florărese pe care se afla și adresa ei, adică tot ceea ce poseda ca probe vădite, că drumul ei și al lui J. D. se întîlniseră și se încrucișaseră într-o zi.

Tocmai iarna următoare, Charlotte află că J. D. nu primise mesajul ei, căci de abia după douăsprezece luni, Deb găsise în buzunarul unei mantale vechi a lui Mack, împreună cu două facturi nedeschise, scrisoarea Charlottei, tot așa cum o trimisese. Adesea Mack se oprea să prindă curierul cînd venea în oraș și uneori uita să dea soției sale, scrisorile.

Charlotte întîlni pe Elliot Livingston în septembrie sau mai bine zis, reînnoi cunoștința. Îl cunoscuse prima oară la școala de dans, cu cîțiva ani în urmă.

Charlotte se înapoie de la Maine, înaintea mamei sale și a Dorei, ca să supravegheze recepția anuală de toamnă de la casa din Marlboroug Street. Locuia la Lisa și Barry.

Lisa telefonă lui Elliot Livingston chiar în dimineața sosirii Charlottei, îl rugă să vină seara la cină și să facă pe al patrulea la bridge. Elliot era un prieten vechi al Lisei și unul din vecinii săi. Cincizeci de acri de teren mărgineau cei doisprezece acri ai familiei Vale, unde Rupert instalase pe Lisa, după căsătoria lor. Toți copiii Lisei se născuseră în casa mare de la țară, construită de tatăl lui Rupert. Copiii iubeau locul acesta.

Copiii Lisei erau toți prezenți, în seara aceasta, pentru cocktail, în afară de Fabia : June, cu buzele și unghiile de un roșu de zmeură, aștepta sosirea unui tînăr, o cunoștință nouă, cu care să danseze ; Windy, pîrlit de soare și bronzat după o vară petrecută ca supraveghetor într-o tabără de băieți, cu toate că purta cîrje și Murray, mic și cu ochelari, palid ca o cîrpă, să nu zicem lucru mare, de la mînă și pînă la picior semănînd cu ceilalți, dar plin de must și de portocală, ronțăind o măslină. Acum un an și jumătate, Windy fusese atins de paralizie infantilă, dar acum, cu toate că se sprijinea în cîrje, cu umerii largi musculos, respirînd de bună dispoziție și de un caracter fericit, eclipsa pe Murray, cum eclipsează soarele flacăra unei lumînări.

Strîngînd mîna lui Elliot, Charlotte își spuse în gînd : „Cît de puțin s-a schimbat". Părul lui era tot negru, tot buclat și tăiat scurt ca să nu se vadă buclele. Totdeauna îl purta lins, dat peste cap.

— E curios că nu ne-am mai întîlnit niciodată pînă acum, spuse el, după primele banalități.

— Lumea este mică, dar Bostonul este mare ! răspunse Charlotte.

— Iată un răspuns care te face să gîndești, zise Barry.

— Cred că înțeleg ceea ce vreți să spuneți, domnișoară Vale. Luați exemplu familiile noastre. Familia Livingstone și familia Vale sînt prietene vechi, dar nu-mi amintesc să vă fi văzut vreodată, căci dacă v-aș fi văzut, desigur că mi-aș aminti.

Mereu același farmec ! Mereu aceeași curtoazie instinctivă, ca și în ziua aceea, cînd s-a înclinat în fața mea, cu o mînă pe piept, își spuse Charlotte, sorbind din paharul cu Martini.

Cînd s-au văzut prima oară, ea avea douăzeci de ani și Elliot treizeci. Cu toate că urmau amîndoi cursurile de dans la aceeași școală, erau în clase diferite. Charlotte era în cea de miercuri și Elliot în cea de joi Clasa de miercuri dădea un cotilion și erau invitați să asiste, mai mulți băieți din clasele celelalte. Printre ei, era și Elliot Livingston. Maestrul de dans anunțase numele fiecăruia din băieții care erau oaspeții fetelor, *en masse*, explicînd apoi că prezentările erau făcute și că tinerii erau obligați să-și aleagă imediat partenerele.

Charlotte era foarte bine ascunsă după masa de păr, de culoarea zahărului argintat, al Elenei Lowell. Elliot n-o văzuse ; dar mai tîrziu dansase cu el ! De fiecare dată cînd maestrul de dans șuiera scurt din țignal, perechile se despărțeau. Fiecare se strîngea în centrul hall-ului ca să formeze un cerc mare. Cînd muzica încetase, Charlotte se afla la jumătatea cercului și Elliot Livignstone îi luase mîna.

Elliot era unul din cei mai buni dansatori ai clasei sale. Charlotte, care cunoștea iscusința partenerului său, cînd dansase cu el, se simțise parcă ar fi fost de lemn. Deja călcase pe Elliot pe picioare, de două sau de trei ori.

— Nu știu să bostonez, îi spuse ea, ăsîndu-se și mai greu pe umărul îmbrăcat în dril bleu-marin.

— Nu este un vals. Este un „two-step". Mulțumește-te să mă urmezi. Merge minunat.

Fusese foarte amabil.

Cînd proba se terminase, el îi oferise brațul și o condusese galant, pe parchetul lucios, la locul unde se aflau celelalte fete. Și după ce ea luase loc, el pusese mîna înmănușată în bumbac alb, pe piept și se înclinase așa cum trebuia să facă toți băieții. Dar reverența lui fusese cu totul diferită : nu fusese o simplă și bruscă înclinare a capului, urmată de o întoarcere bruscă și de o retragere grăbită, ci fusese lentă și curtenitoare, ca și cum Charlotte ar fi fost cea mai frumoasă fată din bal.

Natural, el n-o mai invitase. Și pentru nimic în lume, nici ea nu-l invitase atunci cînd a fost rîndul fetelor să invite băieții. Cînd Charlotte era silită să invite un băiat la dans, totdeauna aștepta ca să nu mai rămînă decît unul sau doi și apoi alegea pe cel mai puțin atrăgător, evitînd astfel tortura privirii mîhnite pe care i-o aruncau băieții cei mai cunoscuți, atunci cînd ea se apropia de ei. În timp ce ea observa pe Elliot, pe cînd făcea și altor fete aceeași reverență curtenitoare, cu care o onorase pe ea, i se părea că în el se incarnează unul din cavalerii Mesei-Rotunde, amabil, cavaler cu sexul slab, chiar și față de cele urîte.

Fata în fața căreia Elliot se înclinase mai des, în această după-amiază, fusese Elene Lowell. Toți băieții și toate fetele iubeau pe Elene. Era blondă și foarte frumoasă, în ziua aceea, îmbrăcată în alb. Ca un fulger, trecuse un gînd prin mintea Charlottei, pe care Tennyson îl descrisese perfect : Elene, blondă, adorabilă, crinul din Astolat. Zece ani mai tîrziu, Elliot Livingston se căsătorise cu Elene Lowell.

Se discuta încă de remarca sa asupra Bostonului, cînd Charlotte, înainte de a-și goli paharul, își rechemă atenția pentru prezent și începu să asculte. În clipa aceea, June era aceea care vorbea.

— Da, căci în locul natal, din ziua cînd te-ai născut, spunea ea, depinzi, indiferent de unde sînt şi cine sînt, de tovarăşii de şcoală. Deci, o diferenţă de vîrstă de doi sau trei ani, este suficientă pentru ca două persoane să nu se întîlnească niciodată, chiar dacă părinţii lor participă la aceleaşi mese de seară. Partenerii unei fete de la şcoala de dans, cînd ea nu este decît un copil, sînt tot aşa ca şi partenerii săi de la primul bal şi cavalerii de onoare la nunta ei. Găsesc aceasta stupid.

— Dar este explicabil de ce n-am întîlnit pe domnişoara Vale, spuse Elliot Livingston, rîzînd. Sînt prea în vîrstă ca să fi putut încrucişa vreodată drumul d-voastră. Diferenţa între un „sophomore“ [1] şi un „senior“ de Harvard, este cel puţin de zece ani. Pe cînd eram „sophomore“ şi frecventam balurile debutanţilor, d-voastră nu eraţi ieşită în lume. Eraţi probabil tot la leagănul de copii.

— Nu tocmai aşa! (Charlotte izbucni în rîs). Mulţumesc de compliment!

Charloete înţelese imediat că ar fi fost nespus de graţios să accepte cu mulţumiri un compliment care fusese bine intenţionat, chiar dacă ar fi denaturat vizibil adevărul, fără să se sborşească. În acest caz specific, fapt cert era că Elliot Livington, invitat la primul său bal, nu venise.

Elliot Livington era un eclectic, adică totdeauna alegea ceea ce era mai bun. Nu asista decît la balurile tinerelor fete pe care le cunoştea bine şi despre care ştia că sînt frumoase şi nu consimţea să participe decît la reuniunile rudelor şi surorilor amicilor săi intimi. Spre terminarea studiilor, refuzase chiar şi invitaţiile acestea.

Cavalerul Junei pentru seară, apăru în clipa aceasta, venind de la o partidă de baseball. Se servi un nou rînd de cocktail-uri. Conversaţia se angaja asupra personalului casnic. Charlotte lăsă gîndurile să se reîntoarcă la trecut.

A doua oară cînd văzuse pe Elliot Livingston, fusese la celebrarea căsătoriei lui. Îi strînsese mîna, fără s-o re-

---

[1] Sophomore este studentul din anul II al Universităţii din Harvard. (N. T.).

curioască. Mai tîrziu, șezînd într-un colț ascunsă după mama ei și un grup de prietene vechi, savurind o café glace, îl văzuse punînd pe braț voalul lung al soției sale, Elene și urcînd scara în urma ei. Și se gîndise, cu ochii pe café glace : „Acum, o va săruta într-un colț întunecos".

Căsătoria, se dovedise, „mulțumită cerului", una din cele mai perfecte uniuni, dar cum natura este geloasă pe perfecțiunile pămîntești, intervenise„ De patru ani, Elliot Livingstone, era văduv.

XX

După cină, în clipa cînd să se așeze la masa de joc, Barry propuse ca Lisa și cu el să ia ca parteneri pe Charlotte și Elliot. Astfel începu un tur lung, între cele două perechi, care dură pînă după miezul-nopții și fu reluat săptămîna următoare, apoi după săptămîni mai tîrziu, continuînd astfel, toată iarna. Fiecare seară începea printr-o cină și Charlotte nu se ducea acasă decît a doua zi. Elliot se obișnuise să se ducă, pe la sfîrșitul după-amiezii, la Marlborough Street, să ia pe Charlotte cu mașina lui și a doua zi, cînd se ducea la birou, o conducea acasă.

Cu toate că proprietatea lui Elliot se învecina cu a Lisei, distanța între cele două locuințe, pe un drum întortochiat, lua cîteva minute. Așa că, dimineața, Charlotte trecea de obicei, prin spărtura din zidul scund, care despărțea cele două proprietăți și cînd Elliot venea să ia mașina, găsea pe Charlotte stînd pe locul ei, alături de el, pe scaunul din față. Într-o zi, cînd el întîrziase, o rugase să intre în casă și să ia cu el, a doua ceașcă de cafea.

Reuniunea următoare avu loc la el.

Era prima oară, de la moartea Elenei, cînd primea în casa pe care Elene și cu el o clădiseră după planurile lor și o locuiseră împreună. Cu toate că recepția fusese

de puțină importanță, cauzase multă excitație printre personal. Personalul casnic deplîngea doliul prelungit al tînărului lor stăpîn, camerele goale, vazele fără flori, porțelanurile, sticlăria și lenjeria, neîntrebuințate. Stăpîna lor da recepții magnifice. Ea se ocupa de toate detaliile, de la alegerea gustărilor și cocktail-urile și pînă la florile puse pe pahare și paiele parfumate din cănile cu zeamă de lămiie. Ea făcuse din îndatoririle de stăpînă a casei, o artă. Elliot, după moartea ei, ascunsese tot ce rămăsese de la ea, ca și cum ar fi trebuit să înmormînteze toate lucrurile sale. Ar fi părăsit și casa, spusese el Lisei, dacă n-ar fi fost cei doi copii, care erau, la moartea mamei lor, de zece și de doisprezece ani. Acum, cei doi băieți, erau la Groton.

Într-o după-amiază de februarie, pe cînd Elliot conducea pe Charlotte la Lisa, unde avea să rămînă și în timpul nopții, o ceruse în căsătorie. N-avusese intenția s-o facă. Timpul era responsabil. Timp de săptămîni întregi, Bostonul fusese incrustat într-o ghiață cenușie și acoperit cu zăpadă murdară, cînd un dezgheț neașteptat se produsese cu aceiași iuțeală năprasnică ca și cînd ar fi adiat unul din acele vînturi din Est, aducînd, pe aripile lui, un curent cald, abia perceptibil.

Zilele începuseră să crească. Cînd Charlotte luase loc în mașină, lîngă Elliot, la orele cinci, cerul de culoare cenușie, ca penele porumbelului, era deasupra Marlborough Street-ului, pătat cu roșu.

Ei se lansară într-un apus de soare roșu ca focul, lăsînd orașul în urma lor. Pe cele două părți ale drumului, se ridicau zidurile neregulate de nea murdară, îngrămădită de curățitorii de zăpadă, ca să facă șoseaua practicabilă circulației. După zidul de zăpadă, arborii erau tot așa de goi și lucioși ca și stîlpii de telegraf. În partea cealaltă a apusului, peisajul n-avea nici o culoare, părînd un desen făcut cu cărbune de sînger. Totuși, primăvara plutea în aer. În vîntul care sufla prin geamurile deschise se simțea seva care începuse să circule, mugurii umflîndu-se, rădăcinile care se adînceau în pămînt, sub covorul de zăpadă care se topea.

— Sosește primăvara, zise Elliot, oprindu-se în fața luminii roșii a semnalului.

Remarca n-avea nimic original, dar tonul pe care fusese spusă, vibra de bucurie.

— Da, aprobă Charlotte, o simt !

Și coborînd și mai mult geamul din partea sa, ridică nasul, cum face un cîine și mirosi aerul.

— Vă duceți undeva primăvara aceasta ?

— Nu, dar d-voastră ?

— Nu cred. M-am gîndit la California și la Honololu, dar nu prea este plăcut să călătorești singur. Ar fi cu totul altceva dacă... m-ați însoți !

Charlotte il privi. El ținea ochii fixați pe spatele unei mașini care se afla în fața lor.

— Aceste preludii false, premature, ale primăverii, totdeauna mă enervează.

— Înțeleg. Îmi produc același efect.

Ei continuară drumul în tăcere pînă la a doua etapă.

— Dacă vom face drumul împreună, reluă el, credeți că vom avea succes ? Și înainte ca ea să poată răspunde : Aceasta nu este o idee subită, spuse el. M-am gîndit adeseori. Vreau să spun, la d-voastră și la mine (Semnalul se întoarse spre verde. El ambreie, schimbă viteza și mașina porni încet). N-aveam intenția să vă spun azi. Dar... la ce vă gîndiți ? Știți, oamenii au început să bîrfească.

— Ai dreptate !

De două ori fuseseră împreună la teatru. De mai multe ori, cinaseră împreună.

— În orașul acesta este suficient ca o femeie să ia masa o singură dată la Ritz cu un bărbat, ca oamenii să înceapă să bîrfească, spunînd tot ce le trăznește prin cap, spuse Charlotte, rîzînd.

Elliot însă își păstră seriozitatea.

— Mama crede că d-voastră m-ați oprit să nu devin un schimnic inveterat, spuse el grav. Trebuie să spun că în toamna și iarna aceasta, m-ați făcut foarte fericit.

— Serios ?

— Întrebarea care se pune, este : v-am făcut de asemenea fericită ?

— Da. Şi eu aş fi putut deveni o schimnică inveterată.

— Credeţi că pot continua să vă ofer şi mai departe, fericirea aceasta ?

— Ce voiţi să mă faceţi să cred prin întrebarea aceasta ? spuse ea, rizînd drăgălaş.

— Ceva pe care nu reuşesc să vi-l spun în aşa fel ca să vă convină !

Rise şi el. Aceasta fu o uşurare pentru amindoi.

— Vreau să vă cer în căsătorie !

— Tot la concluzia aceasta mă gîndeam şi eu, dar voiam să fiu sigură.

— Probabil m-am grăbit, v-am bruscat în loc să vă pregătesc cu încetul. Dacă am comis o gafă, vă rog să mă iertaţi.

— N-aţi făcut o gafă.

— Credeţi deci că pot continua să vă fac fericită ?

— Dacă nu vei reuşi, Elliot, nu va fi greşeala dumitale !

— În felul acesta vreţi să-mi spuneţi că nu veţi fi ?

— Nu ! N-am vrut să spun aşa ceva ! Numai că aş dori să mă gîndesc cîtva timp. După cum ştii, este prima oară cînd cineva mă cere în căsătorie.

Ea îi vorbise despre prima lor întîlnire, la balul copiilor, dar, cu ocazia aceasta, nu-i spusese cine ştie ce lucru mare despre ea.

— Sînt mulţi ani de atunci, cînd circa cinci zile, am fost logodită. Sau cel puţin, mă consideram logodită.

Vorbea de ea însăşi, pe tonul acesta dispreţuitor, pe care el îl găsea aşa de surprinzător la o femeie din mediul său şi de inteligenţa ei şi cu toate acestea, aşa de fascinantă.

— Dar atunci n-a avut loc şi o cerere în căsătorie.

Ea rîse scurt, batjocoritor.

— A fost una din acele întîmplări violente, fără preliminarii.

— De data aceasta, Charlotte, vei avea toate preliminarile pe care le vei dori. Nu ne vom grăbi. Voi respecta dorinţele dumitale.

— Ştiu ! Totdeauna mi-am imaginat că eşti un fel de cavaler serviabil. (Tăcu). Nu este prea uşor să faci

fericit pe un cavaler, căci el și-a creiat o femeie ideală. Desigur, Elene merita să fie ridicată pe un piedestal deosebit, dar...

— Vreau să-ți spun adevărul despre Elene. Înțeleg care-ți sînt sentimentele. Intenționez să depozitez toate lucrurile Elenei, ca să le găsească mai tîrziu copiii și să refac în întregime casa după gustul dumitale. Aș vrea ca să fie casa „dumitale".

— Foarte delicat din partea dumitale, dar Elene a fost prea bună cu mine, așa că nici nu-mi trece prin gînd să locuiesc în casa ei. Odinioară, pe cînd luam parte la un bal al școlarilor, ea a văzut că n-aveam partener la supeu. A venit la mine și a împărțit cavalerul ei, pe Johnny Wilder — cred că-ți amintești de el — cu mine. L-a așezat între noi și l-a obligat să ne ofere înghețată la amîndouă. N-am uitat aceasta. Elene era într-adevăr bună, așa cum spuneau toți oamenii.

— Exact ! Sînt fericit c-ai cunoscut-o.

— Ea șoptise la urechea lui Johnny să mă invite la dans, și atunci cînd muzica a început să cînte și cîțiva băieți s-au grăbit să invite pe Elene, Johnny s-a ridicat și m-a invitat. Crezi oare, Elliot, că asemenea lucruri se pot repeta în viața dumitale ?

— Nu înțeleg prea bine ce vrei să spui. Uneori îmi este nespus de greu să sesizez intențiile dumitale ascunse, Charlotte.

— Nu te gîndești oare că Elene ți-a șoptit la ureche să mă ceri în căsătorie ?

— Nu, precis nu, o asigură el grav. Nu cred în transmisiunea gîndurilor. Nu trebuie să crezi că Elene va reveni vreodată sub o formă oarecare. Nu-mi displace să mă gîndesc sau să vorbesc despre ea. Mi-este greu să-ți explic, dar aceasta este ca și cum ea ar aparține unei alte existențe care s-a terminat. Acum nu mai este decît o amintire frumoasă, ca... ca...

Totdeauna Elliot găsise cu greu un termen de comparație.

— Ca o idilă frumoasă, completă ea pentru el. Ca pașii în zăpadă.

Ea tăcu brusc.

— Nu, se corije ea, nu ca pașii in zăpadă, ci in nisip și nisipul este aspru și păstrează urmele, căci dumneata Elliot, ai doi copii !

Iar tăcu o clipă.

— Și pentru altele... adică obiectele, destul de numeroase, pe care le-a atins și care fac parte oarecum din ea însăși.

Vocea era plină de invidie. De asemenea și expresia feții. Se gîndea la lucrurile ei sărăcăcioase : petale uscate, un mic rulou de sîrmă, un flacon de parfum, gol, cîteva cuvinte pe o bucățică de hîrtie. Și ea nu a mai putut să-i pronunțe numele.

Elliot se înșelă asupra cauzei emoției ei.

— Nu te lăsa tulburată de un lucru care s-a dus, Charlotte. Nu știu cum să mă exprim mai bine. Nu sînt în privința aceasta, așa de abil ca dumneata. Tot ceea ce aș dori să te fac să înțelegi, este că viața mea cu Elene a trecut, s-a terminat. Voi începe, pentru dumneata, o viață nouă. Nu știu cum aș spune-o mai bine.

— Nici n-ai fi putut-o spune mai bine decît așa, Elliot și găsesc că ești nespus de gentil.

— Nu merit acest compliment. Mama și surorile mele au fost acelea care m-au făcut să înțeleg cît de penibil ar fi pentru dumneata, sau pentru oricare femeie, să trăiască în casa Elenei, cu lucrurile Elenei.

— Ai vorbit despre mine cu mama și cu surorile dumitale ? Și ele, ca și Elene, meritau să fie ridicate pe un piedestal.

Elliot nu cunoscuse niciodată intim o femeie pe care să n-o fi meritat. Aceasta explica atitudinea lui cavalerească.

— Da, le-am vorbit despre dumneata. Și fiilor mei. Aceasta te supără ?

— Nu. Sînt flatată. Sînt mulțumită... foarte mulțumită. Aceasta îmi dovedește cît de mult iei lucrurile în serios. Ești admirabil, Elliot.

— Am făcut totul, însă nu ți-am spus-o pînă acum.

„Și nici nu mi-ai făcut curte“, gîndi deodată Charlotte. Niciodată n-o sărutase. Nu avusese niciodată un contact fizic puțin mai tandru. După principiile lui

Elliot, maniera onorabilă şi respectuoasă, ca să ajungi la o cerere în căsătorie, este să aştepţi ca mai întîi să-i arăţi intenţiile tale şi apoi să treci la sărutări sau să faci curte unei femei.

Cind lăsă pe Charlotte la uşa Lisei, stelele scînteiau pe cer, întunericul învăluia casa. Dar Charlotte nu fusese compromisă, căci ultimul gest al lui Elliot, cînd îi ură noapte bună, fu o simplă strîngere de mînă, puţin mai lungă ca de obicei.

În seara aceasta, nu era bridge. A doua zi dimineaţa, ea nu se înapoia în oraş cu Elliot. Trebuia să rămînă pînă după lunch. Petrecu noaptea cu Lisa, după dorinţa lui Barry. El era la New York. Lisa era singură, în afară de servitori. Doctorul ordonase Lisei să nu părăsească patul două zile. Nu era motiv de nelinişte, dar Barry era mai liniştit dacă ştia pe Charlotte lîngă soţia sa.

După ce Lisa mărturisise lui Barry că visul său nu mai era un castel în Spania, el o trata ca şi cînd ea ar fi fost de sticlă, tot aşa de fragilă ca un balon de săpun. Faptul că ea avusese cinci copii fără complicaţii, nu-l liniştea. Atitudinea lui faţă de evenimentul care se apropia, era un amestec de perioade penibile de bucurie nebună, alternate cu o teroare egală, în timp ce Lisa trecea prin sarcină cu liniştea unui bătrîn lup de mare, care se îndreaptă, traversînd oceanul, pe un drum bine cunoscut, spre un port depărtat, de care se teme însă să se apropie din cauza dificultăţilor abordajului.

Charlotte găsi pe Lisa pe un şez-long, în buduarul ei, ocupată prozaic cu aranjarea facturilor. Ea scoase din poşetă lucrul său croşetat, ceva de lînă bleu şi alb p care-l făcea pentru „copilul aşteptat", după cum îl n mea adesea Lisa, inspirată de un tablou de Hunt, d Muzeul de arte din Boston, intitulat astfel. Într-c Barry îi adusese o carte poştală în sepia, care repreze tabloul acesta. Reprezenta un cioban ducîndu-se la c cu un miel în braţe. Mama, obosită, păşea pe urmele banului, cu capul ridicat către o lăbuţă care se bala în gol, cu ochii neliniştiţi şi plini de o dragoste nem ginită.

Lisa cu toată modestia ei, nu putea să nu spună că fiul lui Barry va fi crescut numai în tradițiile familiei engleze din partea tatălui său. Îl vor numi Christopher, ca pe bunicul și pe unchiul noului născut, fratele mai mare al lui Barry, care decedase de curînd. Acum Barry era fiul cel mare și fiul lui va moșteni, într-o zi, castelul din secolul al XVI-lea, situat în sudul Angliei, care era proprietatea familiei Firth, cum și alte domenii care-i vor rămîne. În ajun, sosise un pachet din Anglia, trimis de bătrînul tată al lui Barry, care conținea două farfurii lucrate în argint, datînd din 1670, pe care erau gravate armele familiei Firth. Erau pe șemineu.

Înainte ca Lisa să-i permită să-și reia lucrul, Charlotte fu nevoită să admire, așa cum trebuia, farfuriile, întorcîndu-le pe toate fețele.

Lisa strînse facturile și luă un ghem de lînă roză și două ace de tricotat nespus de mici.

— Te-a adus Elliot ? întrebă ea, scoțînd acele din ghem.

— Da. Apoi după cîtva timp, reluă : Lisa, Elliot m-a cerut în căsătorie.

— Nu sînt deloc surprinsă și, în același timp, sînt încîntată ! Astfel vei fi vecina mea ! Toți patru vom petrece timpul împreună ! Și ce onoare pentru familia noastră să se înrudească cu un Livingston ! Eu pot să ți-o spun, Charlotte, deși ești capabilă să mă iei în rîs. Pentru rest, totul e în regulă. O meritai mai mult decît orice femeie !

— Dar nu i-am răspuns că mă voi căsători cu el.

— Ce mai aștepți ? Vrei să-l îmbeți nițel ? Să nu-l faci să aștepte prea mult. Este așa de drăguț...

— Da, dar nu este așa... cum a fost cu Elene. Este atît de bun, așa de... cinstit în felul său. Chiar dacă spiritul și imaginația lui par curate, totuși mă întreb...

— Înțeleg ce vrei să spui. Admit, este puțin cam puritan. Dar este curajos. Este de fapt ca mulți alți oameni din orașul acesta, nespus de bun, dar pînă la principiile inerente educației sale.

Tăcură mult timp. Liniștea era tulburată de clinchetul acelor de croșetat și ale croșetei.

— Principiile inerente educației sale, repetă Charlotte, cufundată în gînduri. Îmi închipuiesc destul de bine este explicabil. Săptămîna trecută, într-o seară la bridge, cînd discutau, la lunch, cu Steinbeck, m-am întrebat de ce nu fusesem șocată absolut deloc de anumite detalii pe care le dădea Steinbeck și care repugnau celorlalți. Nu-mi place să mă simt diferită de cei care mă înconjoară. Mă întreb de ce nu aplică și familiei mele, principiile inerente ?

— Pentru că familia ta n-a fost prea amabilă cu tine și că tu te-ai revoltat contra ei. Tu ești spiritul cel mai drept și cel mai independent din familia Vale. Chiar în vremea cînd erai dominată de doamna mamă, îți închipuiai ceea ce-ți plăcea și citeai ce voiai ! O ! tu vei fi o tovărășie mult mai stimulentă decît a fost Elene. Sărmanul lui suflet nu vrea să vorbească de realitate. A propos, îți dai seama că nu ne-am gîndit la mama ta : ce va zice despre Elliot ? Sînt cu totul stupefiată, Charlotte, cînd am înțeles pînă la ce punct te-ai emancipat.

— Da, dar aceasta mă costă nespus de scump, spuse Charlotte cu un rîs forțat. Mama continuă să mă amenințe cu dezmoștenirea. Problema actuală este dacă... Dan Regan va întrebuința bine banii pe care ea nu-i va lăsa Dorei. Ea insistă ca Dan să vină s-o vadă de două ori pe zi. (Glezna n-a prea făcut progresele pe care le-a dorit ea. În cursul toamnei, a fost nevoie de o nouă radiografie ; dar aceasta nu fără ca Dan Regan să ia în brațe pe bătrîna doamnă și s-o ducă de la mașină în sala de raze și *vice versa* și să-i țină mîna în timpul operației). Dora spune că mama s-a atașat de Dan. Mama susține că atașamentul acesta este ca o admirație pe care o fetiță o simte față de un bărbat mare și puternic și tot așa de inocent. Dar ar fi caraghios dacă mama ar lăsa lui Dan Regan averea ei, mai ales după ce s-a opus din toate puterile căsătoriei lui cu Fabia.

— Îmi închipui că pentru tine aceasta n-ar fi caraghios, spuse Lisa.

— Ar fi bine să întrebăm pe Elliot dacă ar mai cere în căsătorie o fată săracă.

— Aceasta nu are nici o importanţa pentru el. Mi-a vorbit despre sentimentele lui. Este îndrăgostit de tine, Charlotte !

— Şi nu crezi că aceea ce i-aş putea spune despre mine însămi sau despre trecutul meu, l-ar putea influenţa ?

Lisa se gîndi o clipă, în tăcere.

— De cîtva timp, începu ea alene, mi-am pus şi eu anumite întrebări relative la trecutul tău, după cum spui tu Nu este nevoie să-mi povesteşti nimic, Charlotte, dar m-am întrebat dacă nu este cineva, în viaţa ta, despre care nu mi-ai vorbit, şi care te-a făcut să fi aşa de amabilă cu bărbaţii. Nu cred să fie Ham Hunneker.

— Nu, nu este Ham.

Lisa aşteptă ca un minut, dar Charlotte nu mai spuse nimic.

— În fine, este treaba ta ! Dacă aş fi în locul tău, fără îndoială aş spune lui Elliot, dar în aşa fel ca să nu las trecutul să compromită prezentul ; ceea ce ar denota, că totul s-a sfîrşit.

— Da fapt, s-a şi terminat.

— Atunci, nu mai ezita. Elliot are tot ceea ce trebuie ca să te facă fericită.

— Chiar şi dacă nu-l iubesc ?

— Desigur. Iubind un bărbat nu este decît una din raţiunile pentru care o femeie se căsătoreşte. În orice caz, femeile de vîrsta ta.

— Care sînt celelalte raţiuni ?

— Să ai un cămin, un soţ, un copil.

— Crezi tu cu adevărat că aş mai putea avea un copil ? întrebă Charlotte şoptind.

— Desigur că vei putea avea un copil ! spuse brusc Lisa. De ce nu ? Priveşte-mă ! Şi nu peste mult timp, copiii noştri se vor juca amîndoi cu mingea.

XXI

Cind Charlotte ajnuse acasă, seara se apropia cu pași repezi. Mama sa o chemă imediat în camera ei. Lingă șez-long era așezat un vas imens, sau mai bine zis o vază plină cu trandafiri.

— Ce înseamnă asta ? întrebă mama sa. Au sosit azi-dimineață. Scrisoarea este în plicul acela ascuns pe biroul meu. Am răspuns azi-dimineață, la telefon. (Răspunsurile la telefon deveniseră una din distracțiile sale favorite). Și au fost patru chemări pentru tine de la Elliot Livingston.

— O ! și totuși i-am spus că nu voi veni acasă decît pentru dejun.

— Ce înseamnă aceasta ?

— M-a cerut în căsătorie, mamă.

— A ! așa ? Deci n-ai aruncat nada în zadar. Peștele s-a prins.

— Dar încă nu i-am dat răspunsul meu.

— De ce nu ?

— Pentru că voiam să știu ce zici tu.

— Știi prea bine ca și mine că felul meu de a vedea îți este cu totul indiferent. În orice ocazie, ai făcut așa cum ți-a trăznit prin cap.

— Da, dar trebuie să ne gîndim la instalarea noastră. Cred că Elliot nu va accepta să ocupe apartamentul al patrulea. Acesta a fost proiectul tău, în cazul cînd mă voi căsători.

— Ei bine ! lansă mama sa, poți să spui lui Elliot, că, dacă va voi, mă voi duce să locuiesc la el.

Ochii ei străluceau de ardoarea luptei, colțurile gurii tresăreau involuntar, dar nu de mînie.

— Mamă, ești mulțumită ! Nu este așa ?

— Absolut deloc ! Să fiu mulțumită că voi fi părăsită de singura mea fiică și că voi rămîne singură în casa aceasta mare, numai cu servitorii ?

— Dacă mă voi hotărî să mă căsătoresc cu Elliot, voi veni să te văd în fiecare zi. Nu sînt sigură dacă o voi face !

— Ai fi o proastă dacă n-ai primi...

— Ei bine! dacă într-adevăr tu accepți... dragă mamă...

— Păstrează pentru Elliot drăgălășeniile tale.

— Nimeni nu este ca tine, mamă! Și îți spun, sincer că în decurs de atîția amari de ani, nu ți-am dat niciodată ocazia să-ți arăți talentele tale!

— Trandafirii erau superbi, Elliot, spuse Charlotte, după ce el îi strînsese mîna.

Strînsoarea mîinii fusese scurtă și convențională, dar ochii lui aveau o privire cercetătoare, care nu lăsa nici o îndoială asupra seriozității sentimentelor sale.

În cele din urmă, el reușise s-o prindă la telefon și îi ceruse umil dacă voia să-i acorde, înainte de a se duce acasă, cîteva minute.

Camerista îl introdusese în salonul de așteptare, la stînga ușii de la intrare. Totdeauna camera aceasta făcuse Charlottei, impresia unei dantele demodate. Zidurile albe erau acoperite cu panouri în brocart de mătase, cu bordurii rococo de scoici, de rotocoale și de Cupidoni. Ferestrele erau împodobite cu perdele lungi de dantelă și pe șemineu, de o parte și de alta a pendulei, din cristal și aur, se aflau două lămpi, cu abatjour-ile împodobite cu dantelă de Valencia, de culoare galbenă. Camera aceasta nu dispunea absolut deloc la o conversație intimă.

— Să stăm aici.

Și Charlotte arătă o sofa acoperită cu brocart, așezată în colțul cel mai depărtat de ușă. Ea luă loc aici. Elliot luă un scăunel aurit, cu picioarele asemenea unor scobituri, îl așeză în fața ei și se așeză.

— Nu vreau să te grăbesc, începu el cu vocea puțin cam tremurată, dar sînt foarte îngrijorat să știu dacă părerea dumitale îmi este favorabilă sau defavorabilă.

— Favorabilă, răspunse Charlotte surîzînd.

El aspiră profund, expiră încet și spuse pe șoptite, ca și cînd ar fi făcut un jurămînt solemn:

— Voi face tot posibilul ca să te fac fericită, Charlotte. Cînd... cînd crezi că vom putea să anunțăm oficial?

— O! nu inainte ca să fim siguri de noi înşine. De aceasta voiam să-ţi vorbesc. Pînă acum încă nu ştim care sînt sentimentele noastre reciproce.

— Eu ştiu ce simt pentru dumneata! Dar pot să aştept. Nu te nelinişti. Nu te voi forţa.

— Sînt anumite lucruri, care privesc persoana mea, pe care aş dori să le cunoşti.

— Ştiu tot aceea ce trebuie să ştiu.

— Mama mă ameninţă cu dezmoştenirea.

— Aceasta n-are nici o importanţă. Sînt destul de bogat. Şi eu am să-ţi spun ceva. M-am gîndit în timpul nopţii. Dacă preferi să ai o casă a dumitale, mai sînt cincizeci de acri de pămînt, aşa că putem clădi altă casă.

— N-am cunoscut pe nimeni, Elliot, care să-ţi semene, exclamă Charlotte.

Încă n-o îmbrăţişase, dar fiecare din vorbele lui erau o nouă declaraţie de dragoste.

— Aş mai avea ceva de spus, continuă ea. Ieri, ţi-am mărturisit, că, acum cîţiva ani, timp de cinci zile am fost logodită. Este purul adevăr, dar mai tîrziu, am iubit un alt bărbat. Aceasta a durat circa zece zile. Era căsătorit. Nu l-am mai revăzut. Nici nu ne-am scris. Totul s-a sfîrşit. El face parte dintr-o altă existenţă, tot aşa, după cum mi-ai spus, că Elene, aparţine altei vieţi. Dar voiam să le ştii.

— Nu era necesar. Aceasta nu schimbă nimic. Gîndeşte-te... preferi să mergi în altă parte decît la Honolulu? În sudul Franţei, sau poate în Italia? Şi care este părerea dumitale despre verighete? Am ales pietrele. Vreau ca acestea să fie cele mai frumoase verighete din lume.

— O! dar nu este încă vremea să vorbim de verighete, nici de ale proiecte. Mai întîi trebuie să mă obişnuiesc cu ideea aceasta. Acum du-te. A trecut de ora şase. Ai întîrziat de la cină.

El se ridică. Şi ea făcu la fel. O oglindă lungă, cu cadrul de aur, era aşezată deasupra unei console joase, într-un alcov, în faţa lor, luminată pe ambele părţi de un candelabru electric. Mai mult timp, în picioare, unul lîngă altul, totuşi la o depărtare de cîţiva centimetri,

privirâ în tăcere, imaginile lor. Elliot era mai înalt decît ea şi avea siluetă.

„Vom fi o pereche frumoasă", gîndea Charlotte.

— Priviţi perechea aceasta! spuse ea alene, făcînd tot posibilul ca să scoată din scena aceasta, toată semnificaţia pe care voia s-o releveze. După părerea mea, el este mult mai bine decît ea şi mult mai tînăr. Ştiţi bine, ea îmbătrîneşte. Un bărbat de vîrsta lui ar trebui să caute o femeie mai tînără cu zece ani decît el. Şi în plus, este prea oacheş pentru ea. Bărbatul acesta ar trebui să se căsătorească cu o blondină.

— Eşti singura femeie cu care doresc să mă căsătoresc, spuse el cu seriozitate căreia însă nu-i lipsea atracţia.

— Dar Elliot, spuse ea rîzînd, priveşte-ne. Dacă vom avea un copil, acesta va fi un adevărat arap.

— Un copil?

O! gîndea Charlotte, l-am jignit! L-am atins în unul din principiile sale inerente".

— Da, un copil, repetă ea ridicînd capul cu un aer sfidător. Pot să ţi-o spun că este una din raţiunile pentru care mă voi căsători, dacă o voi face.

— Nu ţi-este frică să ai un copil?

— Desigur că nu!

— O! Charlotte!

El era profund emoţionat. O înconjură cu braţele, se aplecă şi îi sărută buzele, drăgălaş, cu o manieră respectuoasă, nouă şi necunoscută pentru ea.

Experienţa ei, deşi limitată, o învăţase să nu piardă iniţiativa. Buzele sale rămaseră nemişcate, nu se contractară nici de dorinţă, nici de repulsie. Cu Leslie fusese obraznică!

Braţele lui Elliot o învăluiră şi mai strîns şi iar o sărută. Ea închise ochii şi aspiră parfumul format din mirosul de tutun, de săpun şi de postav. Tot aşa de perceptibil ca şi aerul pe care-l respirase în ajun, care anunţa primăvara, parfumul acesta era impregnat de acel element particular bărbătesc, care-i amintea de Jerry, astfel că simţi de-o dată, pentru Elliot, puţină simpatie. Desigur, cu timpul, îl va iubi. Nu era chiar posibil să iubeşti aceleaşi calităţi pe care doi bărbaţi, sau chiar

mai mulți, puteau să le aibă în comun în afară de propria lor personalitate ? Sau un asemenea raționament nu era decît o tentativă lașă de a scăpa de proba evidentă că ea era creeată din argilă obișnuită, din argila carnală, cum ar fi spus mama ei ?

Cînd Gracia, sora lui Elliot Livingston, dădu o cină urmată de o serată petrecută la teatru, Charlotee era logodită cu Elliot de cîteva săptămîni. Cina nu era dată în onoarea lui Elliot și a Charlottei, în orice caz nu oficial, căci o pare dintre invitați nu erau în curent cu logodna lor, iar mulți dintre ei, care auziseră ceva, nu credeau.

George Weston, soțul Graciei, nu fusese la Harvard, nu era nici din Boston, nici chiar din Nouvelle Angleterre. El era din Vest.

— Dar el este într-adevăr foarte bine, spusese Elliot, Charlottei. Se ocupă cu comerțul. Este un industriaș. Are o fabrică pe undeva pe coasta Lowell, prevăzută cu prese enorme, care transformă foile de metal în tot felul de obiecte și în furnituri electrice.

„Furniturile electrice", frapaseră pe Charlotte, de asemenea, cînd, intrînd în salonul Graciei, în seara aceasta, zări pe J. D., în picioare, la extremitatea cealaltă a camerei lungi, vorbind cu două femei frumoase, nu fu mai puțin surprinsă. J. D. n-o văzu imediat. În salon erau mai mult de douăsprezece persoane, în afară de chelnerul care ducea tava cu cocktail-urile și două cameriste care serveau gustările. Deci Charlotte avu timpul necesar să spună lui George Weston :

— Cred că cunosc pe domnul acela care vorbește cu Hortense și Barbara. Mi se pare c-am traversat, odinioară, împreună oceanul.

— Care ? J. D. ? Aceasta este porecla pe care i-o dam la colegiu. Se numește Durrance. Un băiat admirabil. Am făcut parte din același club. Locuiește la New York, dar în iarna aceasta a venit de mai multe ori aici pentru afaceri. Îi vindem marfă. Ieri, cînd Gracia mi-a spus că are nevoie de un invitat pentru astă-seară, că telefonase la doi dintre obișnuiții credincioși ai casei și aceștia răspunseseră că nu pot veni, mi-am amintit că aveam, azi-dimineață, o întîlnire în biroul meu cu J. D. În timpul

iernii l-am invitat să vină să cineze cu noi într-o seară, așa că i-am telefonat, i-am spus să se îmbrace și să fie oaspetele nostru. Să mergem la el și să vedem dacă te va recunoaște. Să-i spun numele dumitale sau să-l las să-l ghicească ?

— Lasă-l să ghicească.

— Iată aici pe cineva care crede că te-a mai întîlnit, cîndva, J. D., spuse George, cînd i se prezentă ocazia.

Cînd J. D. se întoarse și se văzu în fața Charlottei, fața lui arboră un surîs convențional, ascunzîndu-și emoția parcă și-ar fi pus o mască. Se petrecuse o schimbare tot așa de completă ca aceea pe care o vedem, în prim plan, la cinematograf. Dar nici gesturile, nici vocea lui nu trădaseră nici una din emoțiile pe care Charlotte le văzuse tipărite pe fața lui.

— Da, desigur ! spuse el, strîngîndu-i mîna. Mi se pare că vă recunosc. George, nu-mi spune numele. Așteaptă un minut. Am găsit. Beauchamp, nu este așa ? Nu Renée Beauchamp, ci Camille, Camille Beauchamp. Este exact ?

Scumpul Jerry ! Cum știa să simuleze ! Scumpul Jerry așa de ingenios, de prompt, așa de spiritual ! Ce palid era ! Și totuși tot așa de mare cum și-l închipuise în amintirile ei !

— Regret, J. D., spuse rîzînd George Weston. De data aceasta n-ai căzut în picioare, bătrînule ! Aceasta nu este persoana la care te gîndești tu.

— Mă numesc Vale, spuse Charlotte, și ochii lor, fără știrea celorlalți, se întîlniră și privirile lor se adînciră una în alta timp de cîteva secunde. V-am întîlnit odinioară pe cînd traversam oceanul.

— A ! da ! Domnișoara Vale ; sper că mă iertați.

— Îți las grija să faci pace cu ea, zise George, depărtîndu-se.

Imediat se alăturară și ceilalți și ei nu mai putură fi singuri decît o clipă după cină și atunci înconjurați de alte persoane care puteau auzi tot ceea ce și-ar fi spus. Totuși, J. D. îndrăznea să intercaleze ici și colea cîteva fraze numai pentru urechile Charlottei.

— Da, am venit, în cursul iernii de mai multe ori la Boston. (Ești mai mult decît magnifică !) George Weston

şi cu mine avem afaceri comune. (Aveam o poftă nebună să-ţi telefonez). Da, cunosc bine Bostonul, mai ales sub aspectul Cambridge-ului. Nu, nu Harvard, regret. La Universitate şi încă un an. (Am trecut prin faţa casei dumitale din Marlborough Street). Nu, domnişoară Vale, nu sînt arhitect. Numai intermediar. (Odată, mi-a venit să sun la uşa dumitale). Mak şi Deb McIntyre ? Cînd i-am văzut ultima oară, erau sănătoşi. Tina ? Tina.. faţa lui se posomori. Avem multe dificultăţi cu ea.

— Vorbeşte-mi de ea.

— Refuză să mănînce. Mi-este teamă că va trebui s-o trimitem undeva în tratament. Doctorul este de părere că nu mai trebuie să stea cu mama ei. Le-am indicat pe doctorul Jaquith. M-am gîndit că era preferabil să mă adresez imediat doctorului. Doctorul Jaquith mi-a fost călduros recomandat de acea Camille Beauchamp, pe care am confundat-o cu d-voastră. (O ! Camille ! Camille ! Ce fericit sînt că te revăd ! Sînt tot aşa de nebun, după dumneata !)

— Să mergem ! Este timpul să ne ducem la teatru, îi chemă Gracia.

La teatru, Charlotte se găsi aşezată între Elliot şi J. D. Acesta n-avea de unde să ştie că ea era logodită cu vecinul lui. N-avusese ocazia să-i spună. Posibilitatea că va sta lîngă J. D. la teatru, trecuse, în timpul cinei, prin capul Charlottei (pe cînd era aşezată tocmai la celălalt capăt al mesei), dar speranţa era aşa de slabă ! Erau doisprezece invitaţi.

Emoţia pe care o simţii, atuncii cînd el îi atinse braţul, o înfioră. Vecinătatea lui îi procura acelaşi extaz pe care-l avusese la New York, în ziua cînd sosise, numai pentru simplul fapt că se afla în acelaşi oraş cu Jerry.

Ea rămase nemişcată, fără să vorbească, privind fix în faţa ei la scena iluminată, ca şi cum ar fi fost absorbită de spectacol. Dar în realitate, reprezentaţia nu era pentru ea decît un amestec de sunete, de viziuni, de forme şi de culori neinteligibile.

Şi J. D. era incapabil să-şi dea seama de aceea ce se petrecea de partea cealaltă a rampei. Dar cel puţin nu era torturat de revelaţiunile pe care seara i le adusese Charlottei. Emoţia care trebuia să meargă spre Elliot,

se revărsa, din ce în ce mai puternică, fără încetare, într-altă direcție.

— Trebuie să te văd, șopti J. D. la urechea ei, la finele primului act, aplecîndu-se să-și ia de jos programul. La finele actului al doilea : Mîine dimineață trebuie să plec la New York. Pot veni astă-seară ? Nu voi sta decît zece minute. Trebuie să-ți vorbesc.

— Da, vino, spuse Charlotte.

Cînd Elliot, pe la orele unsprezece și jumătate, însoți pe Charlotte pînă la ușă, intră, ca de obicei, în vestibul.

— Sînt puțin cam obosită, Elliot. Te rog Elliot, ca astă-seară să nu mai rămîi la noi, zise Charlotte.

— Cum vrei.

Totdeauna era plin de atenție. O sărută.

— S-a întîmplat ceva ?

— Nu, Elliot, sînt numai obosită. Mîine toate vor f. iarăși bune.

XXII

Charlotte zvîrli mantoul de seară pe un scaun din vestibul și intră în salonul care zăcea în întuneric. Îndepărtă draperiile grele, ridică storul și așteptă pe J. D., privind prin perdelele de dantelă. Dacă J. D. suna, mama sa se deștepta și punea întrebări.

Și la douăsprezece fără un sfert, îl introduse în casă.

Cînd pendula de cristal de pe șemineu, sună miezul nopții, ea își spuse :

— Trebuie să-i spun, trebuie să-i spun.

Și atunci cînd se stinse ultima bătaie a pendulei, Charlotte zise cu vocea tare :

— Am să-ți spun ceva, Jerry.

Dar chiar și pentru urechile ei, vocea i se păru slabă și distantă, înăbușită de tumultul sentimentelor.

Jerry, după cum acționă, se vede că nu auzise.

Cînd pendula de cristal, sună douăsprezec și jumătate, ea strigă :

— Jerry, trebuie să terminăm! Şi cum era într-o stare de spirit disperată, nu se mai gîndi să caute o manieră mai puţin brutală ca să-i spună groaznica realitate : Sînt logodită cu Elliot Livington.

Stăteau pe sofa. El o ţinea în braţe. Strînsoarea se destinse.

— Ce-ai spus ?

Ea repetă. Era prea întuneric în cameră ca ea să-i poată vedea faţa, dar el se depărtă, în aşa fel că genunchii lor nu se mai atingeau, dar conturul nedesluşit al umerilor ţepeni, ridicaţi, era mai elocvent decît vorbele.

— Aş fi vrut să ţi-o spun din clipa cînd ţi-am deschis uşa. Aceasta era intenţia mea, dar... O! dar eram aşa de fericită că te-am revăzut! Este aşa de bine să fim iarăşi împreună!

— Iubeşti pe Livingston ?

Vocea aceasta nu mai era vocea lui Jerry.

— Nu aşa cum ne iubim noi. Nu ca noi. Nu, nu! M-am gîndit că poate dragostea va veni, cu timpul... Credeam că te voi putea uita, Jerry. Chipul dumitale, după cum mi-ai spus, se ştersese puţin. Credeam că nu te voi mai revedea. Am făcut un pact şi dumneata l-ai respectat literă cu literă. Ţi-am trimis un desen cu o camelie şi dacă nu mi-ai răspuns, am gîndit...

— N-am primit desenul. Dar aceasta n-are nici o importanţă. Ce fel de om este Livingston ?

— O! un tip drăguţ. Îţi seamănă din multe puncte de vedere. Era singura raţiune care mă determina să cred că-l voi putea iubi. N-are ca dumneata simţul umorului, al frumuseţii, al jocului şi n-am îndrăznit să-i spun, cum ţi-am spus dumitale în primele zile pe care le-am petrecut împreună, că am ascuns după cărţi, micile mele vicii. Îi place însă jocul de bridge, să călătorească, are doi băieţi care, după cum se pare, au oarecare simpatie pentru mine şi, în plus, nu sînt prea bătrînă ca să am şi eu un copil...

J.D. se ridică brusc şi se îndreptă către una din ferestrele cu perdelele de dantelă. Charlotee îl urmă.

— Cea mai mare parte din femei, doresc să aibă un copil, Jerry.

— Ştiu ! Înţeleg ! Trebuie să plec. N-ar fi trebuit să vin. Nu ştiu ! Nu ştiu nimic !

Şi el se îndreptă spre scaunul pe care îşi pusese pardesiul şi pălăria.

— Nu pleca, spuse Charlotte. Nu mă părăsi aşa ! E groaznic ! Să ne despărţim ca doi buni prieteni. Rămîi, ia loc şi vorbeşte-mi de Tina.

— Astă-seară, nu.

Îşi îmbrăcă pardesiul.

— Eşti supărat pe mine, Jerry ?

— Nu. Pe mine sînt supărat. N-aveam ce căuta aici. Regret. Trebuia să mă întorc lingă Isabelle şi Tina şi să rămîn acolo pentru tot restul vieţii mele. Calificativul de bădăran este acela care se potriveşte unui bărbat care a fost iubit de o femeie ca dumneata şi apoi, din cauza simţului nobil al datoriei, a fugit şi a lăsat-o să se descurce cum poate. A fost deja de neiertat, ceea ce am făcut, în primăvara trecută, în Italia. Dar acum, în momentul cînd erai pe punctul să uiţi şi erai şi logodită cu un bărbat ca Livingston... trebuia... îmi arde creierul ! Livingston mi-a plăcut. Doresc să te căsătoreşti cu el şi să ai un copil. O doresc ! O doresc ! repetă el, ca şi cum voia să se convingă pe el însuşi. Noapte-bună şi adio !

Îi luă mîna, o strînse violent, brusc, o lăsă să cadă şi ieşi fugind.

El descinsese la Statler. A doua zi dimineaţa, la orele şapte şi jumătate, după o noapte fără somn, Charlotte se duse în vestibulul din spatele casei, de unde mama sa n-o putea auzi şi chemă pe Jerry la telefon.

Îi spusese că trenul lui pleca la orele zece.

— Trebuie să te văd !

— Pentru ce ? Ar fi mai bine să nu ne mai vedem.

— Te voi vedea, chiar dacă ar fi nevoie, pentru asta, să iau trenul pentru New-York.

— Nu, nu. Weston merge cu acelaşi tren.

— Atunci, voi veni la hotel.

Cînd ea mersese pînă la un asemenea punct, nu ţinuse seama nici de mîndria ei, nici de teama că el ar fi avut o părere proastă despre ea şi nici de faptul că depăşise hotarele bunului simţ. Era ferm hotărîtă să-l vadă.

Sosi la hotel cu puțin înainte de orele nouă, reconfortată de o ceașcă de cafea, pe care o băuse acasă, înainte de plecare. Discuția lor avu loc pe galeria care domina holul.

Charlotte vorbea acum tot așa de rece, cum vorbise J. D. în ajun, cînd o părăsise.

— Era ceva pe care țineam să-l clarific înainte de plecarea dumitale.

El stătea pe un fotoliu tapisat, în fața ei și ea fu frapată de paloarea și slăbiciunea feții ; în plus, la lumină, observă pe fața lui, riduri pe care nu le avusese mai înainte. Diferența între părul bogat, fața strălucind de sănătate a lui Elliot și aparența plăpîndă a lui Jerry, era frapantă. Jerry purta tot costumul gri pe care-l cumpărase la Neapole și valiza, pe care o pusese lîngă fotoliu (căci era gata să urce în taxi), îi servise adesea de taburet, atunci cînd stătuse cu el într-un automobil.

— Cred că n-ai dormit, Jerry, observă ea, privindu-l de aproape, încercînd să nu se distingă în timbrul vocii, dragostea care-o zbuciuma.

— Nu, nu prea bine, mărturisi el. Ce vrei să clarifici ?

— Impresia greșită care o ai despre mine. Nu știu dacă mă voi căsători sau nu cu Livingston, însă, în orice caz...

— Dar, o doresc din suflet ! Dacă n-o vei face, nu-mi voi ierta-o niciodată !

— Impresia greșită n-are nici o legătură cu Elliot. Este o impresie falsă pe care ai avut-o relativ la persoana dumitale. Că mă voi căsători sau nu cu Elliot, este o altă chestiune, însă vreau să-ți retragi calificativul de bădăran, pe care ți l-ai atribuit, Jerry.

— N-o pot face. M-am gîndit toată noaptea. Noi ne iubim, nu este așa ? (Ea făcu un semn afirmativ din cap). Și totuși, nu pot face nimic, nici cel mai neînsemnat lucru, pentru dumneata ! spuse el brusc. Isabelle a pierdut și puținii bani pe care-i avea și acum depinde de mine. Nu numai financiar, dar și pentru faptul că trebuie să aibă un cămin, un scop. Cineva care să-i ceară să pună masa, cu care să-și petreacă serile. Ea nu mai este în putere și a renunțat la cea mai mare parte din activită-

ţile ei sociale. Apoi, este la mijloc şi Tina. Ea m-aşteaptă la sosirea trenului in gară, la New-York. Are un fel de fobie, căci işi imaginează că, in momentul cînd o voi părăsi, va muri. Nici un bărbat, care se află în situaţia mea, n-are dreptul să pună o femeie in incurcătura în care te-am pus eu !

— Ce încurcătură ?

— Cînd ţi-am afirmat că totul nu era decît un episod, care se uită repede, te-am amăgit. Ştiam că mă voi ataşa de dumneata, dar ceilalţi bărbaţi mi se pare mie, ies foarte uşor din situaţiile acestea. Eu însă nu. Ah ! dac-ai şti ! A trecut un an de atunci ; dar nu te-am putut uita, Charlotte ! N-ar fi trebuit să vin ieri seară la dumneata şi el repetă aproape exact tot ceea ce-i spusese in ajun. Un bărbat care-şi permite să iubească o femeie şi se face iubit de ea, ştiind tot timpul că aceasta nu va duce la nimic bun decît să-i facă nenorociţi, este un bădăran.

N-o privea. Ochii lui erau fixaţi, pe deasupra ei, în vestibulul plin de lume.

— Şi care este femininul „bădăranului ?" întrebă Charlotte, După părerea dumitale, sînt şi eu la fel şi, din acest punct de vedere, ai dreptate. Erai căsătorit şi eu o ştiam. Am intrat in viaţa dumitale conjugală, cu ochii mari, deschişi.

El se inturnă spre ea şi o privi :

— Da, spuse el, cu vocea dulce, ai intrat aici şi ai făcut-o fericită, atît pentru Isabelle, cît şi pentru mine. Acum, Charlotte, sînt nespus de delicat cu Isabelle. O spune şi ea. O pot accepta cu mai puţin resentiment. Acum, de fiecare dată, cînd simt urcînd in sinea mea vechea amărăciune, imi spun : În fine, ea nu m-a împiedicat să realizez unul din visurile mele şi imediat devin mai amabil. Aceasta nu provine dintr-un sentiment de culpabilitate, ci pentru că Isabelle n-a fost decît încarnaţia aceleia care m-a frustat de cele mai scumpe speranţe ale mele. Este cert că, după acest scurt şi divin intermezzo pe care destinul mi l-a dăruit alături de dumneata, Charlotte, am simţit, in general, mai puţină ură faţă de viaţă. Aşa că nu te-am blamat niciodată !

— Atunci pentru ce te blamezi singur ?

— Aceasta este cu totul altceva.

— Nu. Te-am ascultat. Acum ascultă-mă şi pe mine. Îţi aminteşti de istorioara pe care ţi-am povestit-o, istorioara Sarei Crewe, care trăia singură şi fără prieteni, în mansarda sa pînă în ziua cînd un bătrîn amabil şi bogat, a trecut pe acolo şi i-a înfrumuseţat viaţa ? (El ridică fruntea). Şi dumneata m-ai întrebat, care a fost pentru mine bătrînul bogat şi bun care a înfrumuseţat mansarda mea ? Ei bine ! Dumneata ai fost ! Cu toate că nu erai nici bogat şi nici bătrîn.

— Nu te înţeleg prea bine ce vrei să spui ; dar mi-ai vorbit aşa de frumos !

— Dumneata ai fost acela care ai contribuit cel mai mult la înfrumuseţarea existenţei mele posomorîte. Dumneata eşti acela care a mobilat mansarda mea, tristă şi goală, cu lucruri frumoase. Chiar în ziua cînd ne-am întîlnit, mi-ai oferit un flacon cu parfum şi m-am simţit că sînt cineva. Fără dumneata, niciodată n-aş fi îndrăznit să joc bridge în cursul croazierii. Dumneata ai fost primul meu prieten. Dumitale îţi datorez că am avut pe Mack şi Deb. Şi fără Mack şi Deb, n-aş fi făcut parte din sextet. Dar ceea ce este mai important decît orice, este faptul că bărbatul pe care dumneata îl numeşti un „bădăran", mi-a dăruit încrederea care s-a născut din certitudinea că voi putea fi iubită de un asemenea bărbat. Aşa de nobil, aşa de bun, că mă simţeam mîndră de fiecare dată cînd mă gîndeam la el. Şi ce mult simţeam nevoia, atunci cînd m-am înapoiat acasă, să fiu mîndră de ceva ! Cînd am primit cameliile şi am înţeles că dumneata te gîndeşti la mine, ştiam că voi intra, fără să tremur, în vizuina leului. Ceea ce am şi făcut ! Şi leul nu mi-a făcut nici un rău ! Cameliile erau ca o amuletă. În plus, continuă ea, dumneata m-ai făcut să fiu mai amabilă cu bărbaţii. Deci, indirect, dumitale îţi datorez pe Elliot. Nu cred ca Elliot fără intervenţia dumitale, să mă fi găsit atrăgătoare. Aşa că trebuie să retragi caracterizarea pe care ţi-ai făcut-o.

— În carte spune ce s-a făcut bătrînul bogat care a mobilat mansarda Sarei ?

— Nu-mi amintesc. Aceasta n-are nici o importanţă. A săvîrşit un miracol, ceea ce ai făcut şi dumneata

O! nu este oare minunat, Jerry, că putem fi iar împreună? exclamă ea, cu un sentiment de bucurie, de data aceasta prietenesc, care o invadase iar.

— Îți spun eu ce-a făcut. Fiind bătrîn, a murit pe neașteptate și astfel Sara fiind liberă, s-a căsătorit cu un tînăr Romeo.

Charlotte privi cu atenție pe J. D. Paloarea lui iar o frapă.

— Nu-mi plac glumele de genul acesta. Cîte kilograme ai pierdut în ultimul timp? Ieri seară am observat că n-ai băut cocktail? De ce?

— N-avem cu ce măsura posibilitățile noastre și deci n-am mai băut alt cocktail pentru că mai băusem un pahar înainte. Mă simt foarte bine, dar... deși nu este cazul, faptul acesta te-a îngrijorat?

— Desigur că nu! Mi-a fost perfect egal, căci ceea ce este mai frumos în viața mea nu există decît în spiritul meu, definitiv despărțit de dumneata, parcă nici n-ai exista.

— Dar ne vom despărți definitiv și total.

— Numai în ceea ce privește spațiul. Și nu prin kilometri! Cînd plouă sau ninge la New-York, și aici se petrece același lucru și cu toate acestea noi putem, în gînd, să împărtășim aceeași durată de timp, același timp care trece de la o lună nouă la alta, aceleași sezoane și aceleași vacanțe. Putem să ne gîndim unul la altul, să ne urăm securitate și fericire și să fim fericiți de ceea ce, fiecare dintre noi, vede, știe, își amintește, de ceea ce este totdeauna posibil, ca ieri seară, adică să avem posibilitatea ca intrînd într-un salon, sau ocolind un colț de stradă, să ne întîlnim. Și chiar dacă nu ne vom mai întîlni niciodată, speranța că aceasta se va putea întîmpla, totuși este ceva, nu este așa?

— Da, este mult, foarte mult! Și eu mă așteptam mereu să te întîlnesc la fiecare colț de stradă. Îți mulțumesc c-ai venit acum și m-ai scos din infern.

El surîse.

— Vei retracta cuvîntul acela?

El se ridică. Sosise timpul să plece. Și Charlotte se ridică.

— Mi-ai spus, ieri seară, că dorești să ai un copil, spuse el micros. Mi-ai spus că aproape toate femeile doresc așa ceva. Dacă aș putea crede că făcînd ceva care să-ți permită să apreciezi... să iubești pe cineva care, după toate aparențele, te va face fericită, ei bine, aș retracta cuvîntul acela ; și astfel nu voi regreta niciodată că am venit ieri, n-aș regreta nimic. Desigun, te vei căsători cu Livingston, nu este așa Charlotte ?

— Voi încerca, Jerry.

El îi luă mîna și o reținu în mîinile sale.

— De acum înainte, toate sărutările noastre, trebuie să fie imaginare, spuse el pe un ton de regret.

Apoi, timp de cîteva secunde, cufundă privirile sale în ochii ei :

— La revedere, scumpo, murmură el.

— La revedere, dragule, răspunse ea.

Și pe cînd ea îl privea îndreptîndu-se, cu pași repezi, spre scară, un gînd străbătu prin mintea ei. Toate acestea se mai întîmplaseră. Desigur, la Neapole ! Iată încă o scenă care se repetă. O ! o va completa el ? Îi va adăuga și ultima scenă ? Da ? Nu ? Pe treapta a treia a scării, el se opri, întoarse fața lui palidă spre ea, ridică pălăria cu mîna sa rigidă ca un catarg și dispăru.

XXIII

Înapoindu-se spre Marlborough Street, Charlotte mergea cu pas iute și cu capul sus. Dar din cînd în cînd clipea repede din ochi ca să rețină lacrimile. Nu erau însă lacrimi de disperare. Se simțea copleșită de o teroare exaltată pe care n-o simțise niciodată pînă atunci, datorită, pe de o parte dovezilor de dragoste pe care i le dăduse Jerry și pe de alta calității acestui amor. Îl dorise totdeauna și-l dorise chiar mai mult decît pe fericirea sa. În sentimentele care le avea pentru el, se amesteca acum și un element de venerațiune. Voința lui era mai puternică decît a ei, prevederea lui mai mare, dragostea lui pe un plan mai superior.

De cîte ori își reamintea gravitatea vocii lui cînd căuta s-o convingă să se căsătorească cu Elliot, se sim-

ţea emoţionată, înţelegînd dorinţa lui altruistă, adică s-o vadă fericită. Era straniu, că deşi iubea pe Jerry, pentru dragostea lui trebuia să se căsătorească cu un alt bărbat! Ce noroc că-l văzuse a doua oară! Această nouă dovadă a dragostei lui, va străluci asupra ei în fiecare zi ca o binecuvîntare. Şi poate că soarta i se va părea mai suportabilă, ştiind că ea îl va iubi mereu. Nu-i era oare permis să iubească toată viaţa pe un bărbat la care fusese nevoită să renunţe pentru totdeauna? Elliot iubea şi acum pe Elene.

În timp ce se contura grădina publică — care, în acest moment semăna cu un covor verde şi brun, ros de molii — se simţi invadată de o încredere nemărginită. Va avea o viaţă plină, bogată, fericită, cu toate că nu se putea căsători cu bărbatul către care se simţea atrasă instinctiv.

O atracţie instinctivă între două persoane al căror ideal este superior, nu interzicea absolut în totalitatea sa, reluarea unor anumite raporturi. Dacă Jerry şi cu ea îşi menţineau inteligenţa cu care să dirijeze această atracţie instinctivă, poate că vor putea să se vadă din cînd în cînd, natural că în văzul tuturor, fără să facă rău nimănui şi chiar profitabil celorlalţi, cum o dovedise atitudinea mult mai amabilă a lui Jerry faţă de Isabelle. Faptul că vobise cu Jerry, stînd foarte simplu în faţa lui, la hotel, dăduse Charlottei acel sentiment de perfectă înţelegere, care era pentru ea maximum de bucurie. Cînd va fi solid ancorată de căsătorie şi cînd Jerry nu va putea nici să-i reproşeze, nici să prezinte un pericol, desigur că vor putea să fie prieteni! Perspectiva aceasta o făcu să grăbească pasul. O luă pe strada Marlborough Street, cu hotărîrea fermă să se căsătorească cît mai curînd posibil, cu Elliot Livingston.

Dacă a doua întîlnire cu Jerry s-ar fi terminat la Weston, n-ar fi avut consecinţe serioase. Charlotte nu simţise decît după cîteva zile efectul torentului de emoţii pe care le pricipitase Jerry asupra ei, la teatru şi apoi în salon. Aceasta se petrecuse atunci cînd, revăzînd pe Elliot (o săptămînă mai tîrziu, căci el fusese plecat din oraş, după afaceri), înţelesese că-i era imposibil să vîslească

dragostea ei către Elliot, ca şi cum ar fi încercat să facă apa să curgă de jos în sus.

La început luase lucrurile în glumă. Cu timpul însă, impresia cauzată de cea de a doua întîlnire cu Jerry, începuse, ca şi prima oară, să se manifeste. Ar fi trebuit să nu se mai gîndească la această întîlnire, însă ori de cîte ori retrăia momentele preţioase care le petrecuseră în scurta lor întîlnire, se simţea inundată de o bucurie care o învăluia ca o muzică vibrantă. Nu era de mirare că Elliot nu putuse să scoată din ea această muzică secretă. Nu era greşala sa. Nu era nici slăbiciune şi nici incapacitate din partea lui. Nici un bărbat n-o putuse emoţiona ca Jerry. El ar fi trebuit să întrebuinţeze inteligenţa lui s-o facă să uite şi să-i îndrepte gîndurile spre el.

La început, Elliot nu observase schimbarea aceasta. Ea rezista dorinţei de a-l îndepărta şi răspundea la mîngîierile lui timide. Ea citise undeva că, procedînd ca şi cum ar fi simţit o emoţie, va sfîrşi prin a o simţi într-adevăr. Dar sînt emoţii care se aseamănă cu caii pe care poţi să-i duci în fiecare zi la rîu, dar nu-i poţi sili să bea apă... Dragostea ei pentru Elliot nu voia să prindă viaţă.

Ca să pară emoţionată în timpul duratei unei sărutări scurte, nu era prea dificil, însă nu putea păstra această stare sufletească în timpul momentelor lungi cînd sta lîngă el. În automobil, la teatru, peste tot unde era posibil, el căuta să stabilească totdeauna cu ea un contact fizic. Dorinţa ei de a se depărta de el, devenea, după cîteva minute, o dorinţă aproape irezistiblă.

Lui Elliot îi plăcea să împletească degetele lui cu ale ei şi să asculte, uneori timp de o oră, radio. El prefera să împletească degetele lor mai mult decît să ţină mîna strînsă, în scobitura pumnului. Ea nu dorea ca el să-i mîngîie mîna, dar ar fi vrut ca el să reuşească să spargă armura ei de gheaţă, care, cu timpul se îngroşa şi astfel, printr-un mijloc oarecare, bun sau rău, să-i probeze că nu era incapabilă să răspundă sentimentelor lui.

Într-o duminică după-amiază, după mai multe săptămîni de la reapariţia lui J. D., stăteau pe canapea în salonul din Marlborough Street, ascultînd la radio, un concert simfonic. Charlotte voi să-şi retragă degetele din

mina lui Elliot, sub pretext că trebuia să-și aranjeze o șuviță de păr. Nu le mai puse însă în mîna lui. Își retrase chiar și genunchiul care atingea pe al lui.

— Nu-ți place să-ți țin mîna, Charlotte, nu este așa ?

— O ! ba da, Elliot !

Și imediat alunecă degetele sale între degetele lui.

— Am observat, de cîtva timp, că, după cîteva minute, îți retragi mîna.

— N-o voi mai face ! Nu sînt obișnuită, iată totul ! Nu trebuie să uiți că sînt o fată bătrînă, Elliot.

Ea încercă să dea vocii ei un ton vesel și plăcut :

— Trebuie să mă înveți să fiu tandră și afectuoasă. Fă-mă să te iubesc !

Ea se apropie de el. El o îmbrățișă.

„Închipuiește-ți că este Jerry. Închide ochii și respiră parfumul lui Jerry, imaginează-ți pe Jerry, simte pe Jerry ! Bărbatul acesta este așa de bun, așa de plăcut ! Nu mai fi încăpățînată și iubește-l ! Iubește-l !" Dar mai ușor ar fi reușit să miște o bucată de plumb de pe fundul rîului, decît sentimentele ei.

Elliot retrase mîna ca să închidă radio, apoi împleti degetele sale cu ale ei și îi înconjură mijlocul cu mîna cealaltă. Și acesta, ca și împletirea degetelor, era unul din obiceiurile lui Elliot. Pentru prima oară ea simți ceva ca o aversiune.

— Știi oare, scumpă prietenă, unde vom fi de azi în șase săptămîni ? întrebă Elliot. Vom fi pe ocean, la o depărtare de două zile de San-Francisco. Și după două săptămîni, toți vor ști. (El apucă mai strînse degetele ei și le dezmierdă blînd). Secretul acesta mă apasă. Sînt fericit că nu va mai fi necesar.

Charlotte se ridică, retrase mîna și încrucișă brațele.

— După două săptămîni ! Groaznic ! Logodna la Boston este ca și o căsătorie. Vreau să fiu sigură. Știi ce-aș dori eu ?

— Nu. Spune-mi.

— Aș vrea, ca săptămîna viitoare, să mă duci să cinez într-un local de bohemi, unde să ne distrăm nebunește — cu cocktail-uri, cu șampanie — și apoi să mă curtezi cu pasiune. Atunci voi ști dacă te voi putea iubi sau nu,

dacă nu sînt complet rece. (Ea observă aerul său perplex). Ceea ce aș vrea, este să mă debarasez de frică, de teamă... Dacă voi reuși, numai o singură dată, voi fi, fără îndoială... mai încrezătoare.

— Nu este nevoie să te îmbeți, ca să cîștigi încrederea. Înțeleg îndoielile care le ai. Și Elene le avea. Timpul îți va da încrederea necesară. Voi fi răbdător.

— Nu, Elliot. N-am aceleași temeri ca Elen. Nu aceasta am vrut să-ți spun.

— Atunci ce vrei să zici ?

— Nu știu cum să-ți spun. Așteaptă. Am citit o istorioară, cu o femeie puțin cam rece, care a avut, în tovărășia unui bărbat, un accident de automobil. Era pe o noapte friguroaosă și ei au fost nevoiți să se învelească toată noaptea într-o cuvertură ca să se încălzească. E drept că înainte de a se învălui, ei au băut ceva foarte tare și ea s-a îndrăgostit de el pentru că își pierduse, pentru o clipă, instinctul apărării. Ea a fost simplă... naturală. Vezi...

Ea tăcu brusc, căci expresia lui Elliot trăda dezaprobarea ca și cum ea ar fi spus ceva care ofensa bunul gust. Ea simți urcîndu-i-se în obraji roșeața obișnuită.

— O! ceea ce ți-am spus, Elliot, are aerul că este puțin cam pornografic.

— Cam așa ! Noi nu facem parte din genul acesta. (El făcu o pauză). Mă întreb uneori ce cărți ai citit. Iată ce idei îți bagă în cap ! De ce-ți place să citești asemenea cărți ?

— Aceasta este viața, Elliot. Și oamenii sînt așa !

— Nu este felul de viață pe care-l admir. Nici persoanele pe care le găsesc agreabile de a fi împreună cu noi. Să se îmbete și să se învelească într-o cuvertură !

— O ! Elliot, nu cred că mă voi ridica vreodată pînă la idealul dumitale ! Nu semăn, pentru nimic în lume, cu mama dumitale, nici cu Elene, nici chiar cu cei din propria mea familie. Vezi, am scăpat din tipar și m-am format într-un fel oarecare, poate chiar neplăcut. Sînt persecutată de ideea că dumneata ești unul din oamenii cei mai buni și cei mai nobili din lume și duresc din suflet să am căminul și copilul meu ; aș fi, desigur mîn-

dră să fiu soția dumitale, dar... mi-e teamă că nu se va putea.

— Astă-seară, Charlotte, ești obosită. Cînd vom fi căsătoriți, totul va merge minunat. Este un fapt precis, că perioada logodnei este penibilă. Nu te voi grăbi în nici un chip, înainte ca să fii gata.

— Dar dacă... voi rămîne tot așa de rece cu dumneata ?

Cuvîntul îl făcu să sară în sus.

— Pe Elena am făcut-o fericită, spuse el, cu toate că era vizibil că nu-i plăcea să vorbească despre un fapt așa de intim.

— Nu vei putea să ai două femei care să semene una cu alta.

— Este nevoie să vorbim de asemenea lucruri, Charlotte ?

— Nu, Elliot, nu. Nu voi mai vorbi.

— Foarte bine. Să dăm drumul la radio.

El deschise radio, apoi vîrî degetele sale între degetele ei, bătînd genunchiul cu mîna cealaltă. El dădu capul pe spate și închise ochii :

— Este tot ceea ce-ți cer.

Ea se forță să rămînă nemișcată.

Din ziua aceea, ea nu mai dădu lui Elliot nici o sugestie și nu mai căuta remediul unei stări de lucruri pe care nu o putea schimba. Acceptă deci verdictul că boala ei era incurabilă, dacă nu va interveni poate un miracol. Și se agăță, timp de săptămîni, de această speranță slabă.

Dacă deznodămîntul nu se produse decît pe la sfîrșitul primăverii, aceasta se datorează blîndeței supraomenești a lui Elliot. Cînd, la cîteva zile după duminica aceea, după-amiază, cînd, stînd pe canapea, ea îi spuse, arătîndu-i că nu putea admite ca anunțul logodnei să aibă loc de azi în zece zile, el n-o certă.

— Căsătoria noastră va fi așa de discretă că nu vei fi silită să te gîndești la anunțul nostru de logodnă. Dacă nu vrei, nu-l dăm.

— O ! nu merit absolut deloc atîtea griji ! Dar Elliot, la finele lui aprilie, mi se pare nespus de groaznic.

El nu răspunse imediat.

— Bine, zise el. Ţi-am spus că pot s-aştept. Este adevărat. Am observat, mai ales în ultimul timp, că eşti neliniştită şi nervoasă. Putem renunţa la Hanolulu. Poate că preferi să aminăm în iunie sau iulie şi la vara viitoare să mergem în Anglia ? Ce zici ?

— O ! mi-ar place mai bine aşa.

Şi fără eforturi conştiente, ea se strînse lîngă el, pentru prima oară de la reapariţia lui J.D., fericită atunci cînd simţise braţele lui în jurul mijlocului ei.

— O ! Elliot, sper că în iunie toate vor fi bine, spuse ea.

Şi ceva cald şi liniştitor urcă prin corpul său.

Dar aceasta nu era decît mila şi mila ca şi morfina, poate, pentru cîtva timp, să înnăbuşe aversiunea, dar cînd efectul a trecut şi aversiunea revine, durerea este şi mai vie, căci i se adaugă sentimentul datoriei. Adesea simţi resentimente chiar şi pentru binefăcătorul tău.

Pentru moment, starea emotivă a Charlottei era aşa de penibilă, că se gîndea să vorbească lui Elliot, despre J. D., distrugînd astfel idealul pe care el îi creease din fiinţa ei, pînă la punctul cînd el nu va mai voi s-o ia în căsătorie. Dar n-o putea face fără să distrugă reputaţia lui J. D. Gîndul că Elliot poate va aplica lui J. D. termenul pe care ea i-l ceruse cu încăpăţinare să-l retragă, cu ocazia întîlnirii lor de la Statler, îi era de nesuferit. Numai tăcerea ei putea protegui pe J. D. de un verdict aşa de nedrept.

Zăpada din martie se topi sub ploaia de aprilie, vîntul de aprilie aduse brizele din mai, florile din mai anunţară pe iunie şi logodna Charlottei cu Elliot se găsea mereu în acelaşi stadiu. Amîndoi erau ca victima unei boli care progresa lent. La început o parte, apoi alta; creierul şi corpul încetează să mai funcţioneze, pînă cînd, în cele din urmă, nu mai rămîne decît respiraţia automată şi bătaia mecanică a inimii.

Sfîrşitul veni mai repede, decît dacă s-ar fi întîmplat astă-iarnă. Elliot era un jucător de golf entuziasmat. De asemenea, îi plăcea călăria şi Charlotte nu putea să-l însoţească la nici unul din sporturile acestea. În plus, el petrecea cincisprezece zile, atunci cînd gheaţa se topea

la pescuit în Maine. În consecinţă, nu mai avură prea multe raporturi intime. Puţin timp după reîntoarcerea lui din Maine, logodna fu ruptă. În momentul acesta, sărutările lui Elliot deveniseră mai scurte şi fără convingere şi nu se mai gîndea să împletească degetele sale cu ale logodnicei. Dragostea lui pentru Charlotte luase subit o întorsătură bine definită şi nu se mai manifesta spontan.

Sfîrşitul fu o uşurare pentru amîndoi. El se produse într-o după-amiază, în salonul din Marlborough Sreet. Ca şi atunci cînd cineva moare de o moarte naturală, ultimele momente ale logodnei, fură impregnate cu o oarecare demnitate. Charlotte fu fericită că nu ratase sfîrşitul. Metodele naturii, mai puţin violente, sînt, în general, mai puţin jalnice. Nu fusese nimic tragic, nici dureros în ultimele momente ale logodnei lor. Amîndoi erau pregătiţi.

— Am trecut azi pe la agenţia de voiaj şi m-am interesat de locurile rezervate pentru călătoria noastră din iunie. Îmi dau seama însă că nu eşti încă gata.

— Îmi pare rău. Ştiu că-ţi place să fii în Scoţia în luna august, pentru deschiderea vînătoarei de cocoşi sălbatici.

— Am rezervat trei locuri în loc de două. Cei doi fii ai mei n-au fost niciodată în Anglia. Îi voi putea lua cu mine, în cazul cînd refuzi să mergi.

— O! Vei face asta, Elliot ?

— Desigur. (Tăcură.) Mă gîndesc la noi, Charlotte.

— Da.

— Poate că ai dreptate! Poate că nu vom putea fi fericiţi.

— Elliot, eu cred că nu voi fi o tovarăşă bună pentru tine. După cum vezi, nu ştiu nici să călăresc, nici să trag cu puşca, nici să joc golf sau tenis, nici să skiez, nici să patinez, adică nu ştiu să fac nimic din ceea ce-ţi place dumitale. Cred c-ar fi bine să te căsătoreşti cu cineva care-ţi împărtăşeşte gusturile. De asemenea, ar fi mai bine să-ţi iei o tovarăşă mai tînără, care poate fi pentru fetii dumitale, ca o soră mai mare şi cu care să împărtăşească sporturile lor favorite.

— Faptul că nu eşti sportivă, n-ar avea nici o importanţă, dacă m-aş fi putut face iubit de dumneata. Dar

după cum văd, n-am reuşit. Este pentru prima oară cînd mi se întîmplă să eşuez într-o întreprindere.

— Nu este greşeala dumitale. Nu mi-o pot explica, dar ştiu că nu este greşeala dumitale! Şi să nu-ţi închipui, Elliot, că totul a fost in van. Dumneata m-ai ridicat în ochii familiei şi acesta este singurul lucru pe care l-am făcut în viaţa mea cu care mama să se mîndrească. De asemenea, m-ai făcut să fiu mîndră, Elliot, adăugă ea.

El nu spuse nimic. Stăteau în picioare, unul lîngă altul, în faţa uşii cu geamuri, privind în stradă, în loc să se privească. Maşina lui lungă, neagră, luxoasă (şi maşina, ca şi Elliot, era o maşină frumoasă, conservatoare, o aristocrată printre celelalte), era trasă lîngă linia galbenă, în faţa uşii. „Pentru ultima oară viitoarea mea maşină", işi spuse Charlotte.

— Desigur, Elliot, în afacerea aceasta, dumneata n-ai avut nici un beneficiu. Îmi dau seama.

— Mi-ai arătat că mai sînt capabil să iubesc cu patimă. De cînd Elene a murit...

— O! Elliot, dacă ai putea crede că ţi-am servit de punte...

— De punte?

— Da, o punte pe care ai aruncat-o între mîhnirea dumitale c-ai pierdut pe Elene şi posibilitatea de a fi fericit cu altă femeie. Poate că pe vapor sau în Anglia, vei întîlni o femeie, care nu va avea vreun motiv să nu te iubească şi astfel, fiind pregătit pentru ea, puntea fiind aruncată, etc...

— Şi eu bănuiesc că vei întîlni într-o zi vreunul pentru care să fii gata...

— Nu, nu cred că mă voi căsători vreodată. Există femei care nu sînt făcute pentru căsătorie. Deci îţi mulţumesc pentru că mi-ai cerut mîna. În orice caz, voi păstra veşnică amintirea aceasta!

Ea surîse, forţîndu-se să glumească, căutînd să îndepărteze, pentru moment, solemnitatea lui. Elliot nu răspunse surîsului ei.

— Ce vei face în vara aceasta şi după aceea?

— Vom închide casa, vom merge în Maine, vom reveni, vom redeschide casa, şi voi îngriji pe mama ca şi

mai înainte. Sînt nespus de mulţumită, Elliot, că nu sînt nevoită să-ţi înapoiez verigheta.

— Cînd îmi dai voie să vorbesc cu mama şi surorile mele ?

— Chiar astă-seară. Şi eu voi avertiza familia mea.

Tăcură.

— Trebuie să te sărut înainte de plecare ?

— Nu. Nu este o despărţire veşnică. Ne vom revedea la toamnă. Vom rămîne priteni, nu este aşa ?

— Desigur ! (Iar tăcură.) Atunci, la revedere !

— La revedere, Elliot. Pe curînd.

După o clipă, ea îl auzi coborînd scara, apoi percepu zgomotul înnăbuşit al uşii de la intrare, pe care el o închidea. El nu avusese niciodată obiceiul să se întoarcă şi să-i facă semn, şi nici ea să-l urmărească din ochi pînă ce dispărea ; dar de data aceasta, ea îl privi pînă ce trecu trotuarul, se urcă în maşină şi închise portiera. Automobilul porni. Ca şi cum ea îndeplinea ultimul rit, urmări cu ochii maşina care se depărta şi care, în cele din urmă, dispăru departe, în furnicarul de atomi mişcători.

Ultimul gest al lui Elliot, se asemăna cu ultimul suspin al tatălui Charlottei, cînd acesta dispăruse din lumea celor vii. Nu avusese loc nici un horcăit, nici o luptă. El aspirase îndelung şi parcă se oprise puţin. Ea crezuse că el îşi reţine respiraţia şi întrebase infiermiera, din priviri. Aceasta ridicase capul, surîsese, trăsese degetele din pumnul bolnavului, privise ceasul său şi spusese, pe un ton calm · Orele 5 şi 23. Charlotte privi ceasul său 5 şi 55. Un val de lacrimi îi tulburară privirile.

Zgomotul respiraţiei gîfîite a tatălui său, la început îi lipsise nespus de mult. Timp de săptămîni, zgomotul acesta fusese tot aşa de regulat ca şi marea pe plaje. În prezent, eforturile laborioase pe care le depusese în timpul logodnei sale cu Elliot, de asemenea nu dispăreau. Nu mai era nevoie să caute să se adapteze dorinţelor lui. Nu mai existau nici scurte sclipiri de speranţe false. Totul se sfîrşise... pentru totdeauna.

Nu va avea niciodată un copil. Nu va avea niciodată un cămin. De asemenea, nu va mai avea niciodată un prieten care să tindă către ea. Nu mai era tînăr. Contemporanele ei îşi găsiseră de mult prietenii lor intimi. Re-

lațiile de felul acesta trebuiau să înceapă devreme. Pentru ea nu mai era loc. Se înscrisese prea tîrziu. „O ! Jerry, unde ești ? Am nevoie de tine ! Am mare nevoie de tine !"

Și ea se trînti pe pat și plînse.

XXIV

Cînd auzi de desfacerea logodnei, mama Charlottei era disperată. Îi plăcea nespus de mult ca Elliot Livingstone să fie soțul fiicei sale. Cu toate că ani de-a rîndul tirania sa se exercitase asupra Charlottei, după cum se părea, egoistă și crudă, instinctul ei matern era foarte dezvoltat. „Uneori tirania este una din expresiile instinctului matern", îi spusese Charlottei doctorul Jaquith.

În seara aceasta Charlotte cină singură acasă sau cel puțin stătu la masă, apoi urcă în camera mamei sale. Aceasta stătea în cărucioruI ei, lîngă fereastră. Charlotte luă loc, în fața ei, pe un scaun cu basculă.

— De ce, azi după-amiază, Elliot a plecat așa de repede ? întrebă mama sa, pe un ton aspru. N-a stat mai mult de o jumătate de oră.

— Mamă, Elliot și cu mine am rupt logodna.

Doamna Vale era rezemată de spatele scaunului căruciorului. Corpul ei înțepeni ca și cum ar fi trecut prin el, descărcarea unui curent electric.

— Ce-ai spus ?

Charlotte repetă spusele ei.

— De ce ai făcut asta ?

— Pentru că nu-l iubesc, răspunse ea, balansîndu-se ușor înainte și înapoi.

— Timpită ! Ce vîrstă ai ? Nu-l iubești ! După părerea mea, la vîrsta ta, procedînd în felul acesta, nu te-ai bazat decît pe o nebunie sentimentală !

Charlotte nu băgă de seamă observațiile acestea.

— Ce gîndești să faci acum ?

— Să-mi cumpăr o pisică și un papagal și să mă bucur de fericita mea singurătate, răspunse Charlotte alene, continuînd să se balanseze.

— Fără nici un venit ?

— Ţi-am mai spus-o că aceasta nu mă înspăimîntă.
— Mă întreb, uneori, Charlotte, cum ai putut fi fiica mea! N-ai nici o ambiţie? Nici simţul obligaţiilor faţă de familia ta sau faţă de mine? Aveai şansa să uneşti numele de Vale cu acel al uneia dintre cele mai onorabile familii din oraşul acesta, Livingston şi tu vii şi-mi spui că nu-l iubeşti! Vorbeşti ca o fată romantică de şaisprezece ani.
— Sînt de acord cu tine mamă, încuviinţă Charlotte, calmă. Dar vechea mea amărăciune care zăcea sub cenuşă, era prea aproape de suprafaţă.
Aparenţa ei de impasibilitate, înfurie pe mama sa.
— Nu te mai balansa, porunci ea. (Charlotte se supuse). N-ai făcut nimic cu care mama ta să se mîndrească. Absolut nimic. Şi nimic cu care te-ai fi putut mîndri tu însăşi. Găsesc că ar trebui să-ţi fie ruşine c-ai venit pe lume şi ai trăit toată viaţa sub numele de Charlotte Vale, de „domnişoara" Charlotte Vale.
— N-am dorit să mă nasc, răspunse Charlotte, invadată de amărăciune. Şi nici tu n-ai dorit ca eu să vin pe lume! Pentru amîndouă a fost o calamitate.
Ea tăcu. Ochii mamei scînteiară. Avea aerul feroce ca un vultur turbat. Deschise gura să vorbească, apoi o închise, strîngînd puternic din buze, căutînd să devină stăpînă pe ea însăşi. Un fel de spasm contractă o clipă muşchii feţei sale.
— O! mamă, să nu ne certăm. De cîtva timp ne-am avut aşa de bine!
Din nou, mama Charlottei încercă să vorbească fără însă să reuşească. Iar i se contractară muşchii.
— Ceea ce am spus, este groaznic. Nu m-am gîndit. Mamă, regret.
Dar regretele Charlottei veniseră prea tîrziu. Mîinile mamei sale se crispaseră pe braţele fotoliului. Fără nici un alt avertisment şi fără nici un alt cuvînt în plus, una din mîinile ei se desprinse din strînsoare şi alunecă de-a lungul fotoliului. În aceiaşi clipă, corpul se prăbuşi şi se înclină pe o parte, ca o luntre care se cufundă.
Charlotte alergă spre uşă.
— Dora! Dora! chemă ea.

Dora ajută Charlottei să repună corpul prăbușit în poziția anterioară ; din gura strimbă, pe fața desfigurată, ieșeau sunete stranii.

Încă o dată Dan Regan ridică în brațele sale corpul prăbușit al bătrînei.

— Țineți-vă bine, spuse el cu voioșie.

Se părea că ea înțelesese. Brațul stîng se agăță de gîtul lui.

— Destindeți-vă !

Brațul stîng se supuse ordinului său.

Dan o culcă cu precauțiune în mijlocul patului mare. Dora o îmbrăcă cu cămașa groasă de flanelă și o acoperi ușor cu cearșaful, apoi cu cuvertura călduroasă și murmură mîngîind-o :

— Haide ! Haide ! mamă-mare ! Dora este aici. Și Dan. Dora și Dan, înțelegi ? Nu te nelinişti, scumpă mamă-mare !

Doamna Vale încercă să vorbească, dar din gura sa nu ieșiră decît sunete nearticulate. Desigur, ca și brațul drept, limba îi era paralizată. Charlotte întoarse ochii de la priveliștea aceasta care-i strîngea inima de mîhnire și remușcări. Nu putu face, pentru moment, nimic altceva. Coborî în salon ca să aștepte.

După o jumătate de oră, sosi încă o infirmieră.

— S-a întîmplat azi ceva care ar fi putut-o enerva ? întrebă Dan cînd veni, în salon cu Dora.

— Eu nu știu nimic, spuse Dora.

— Da, s-a întîmplat totuși ceva, o contrazise Charlotte. Este din cauza mea. Mama și cu mine ne-am certat. Este greșeala mea.

— O ! nu cred, domnișoară Vale. Adesea aceste simptome vin la oamenii bătrîni, fără să fi fost provocate.

— Încerci să mă aperi Dan. E frumos din patea ta, dar eu sînt responsabilă, insistă Charlotte. Am spus mamei cîteva cuvinte groaznice.

— Chiar dacă așa stau lucrurile, nu cred că efectul să fi provenit așa de prompt după cum crezi dumneata. A fost doar o coincidență.

— Nu, am văzut totul. Știu că este vina mea. Greșala mea !

După cinci zile, Dora se strecură dis-de-dimineață în camera Charlottei și îi șopti :

— Nu este oare o fericire pentru mama-mare ? Cînd am intrat să văd cum îi merge, am găsit-o adormită pentru totdeauna.

— Este vina mea ! Este din vina mea, Dora ! repetă iar Charlotte.

În dimineața funerariilor, Charlotte se strecură în camera întunecoasă a mamei sale. Aceasta era întinsă pe patul ei, acoperită cu dessoul de dantelă. Era îmbrăcată cu cea mai frumoasă rochie de catifea neagră, gata să coboare să joace pe Marea Doamnă, la ultima sa recepție. Charlotte rămase în picioare lîngă pat și o privi mult timp în tăcere.

„Straniu, gîndea ea, cît de mult moartea repară, restaurează și chiar înfrumusețează, sau mai bine zis, toate acestea le face antreprenorul de pompe funebre", încheie ea cu toată sinceritatea care-i era specifică. Nimic nu trăda ultima boală a mamei sale. Mușchii feții reluaseră locul lor. Gura nu mai era strîmbă. După toate aparențele, brațul drept paralizat fusese parcă vindecat. Mîinile, fără inele, cu excepția inelului de căsătorie, de aur, erau încrucișate pe piept, cu palmele și degetele îndoite grațios. Ochii erau închiși ca și cînd ar fi dormit. Cea mai mare parte din riduri, dispăruseră. Nu era pe fața aceasta, nici o urmă de mînie, nici de dezaprobare, nimic care să sugereze ultima lor discuție și totuși, în timp ce Charlotte privea ochii stinși, două fraze îi veniră în minte și o torturară : „Tu n-ai făcut nimic cu care mama ta să se mîndrească" și „Este vina mea ! Este greșala mea !"

În chiar după amiaza zilei cînd avură loc funerariile, Lloyd puse în curent pe Charlotte cu testamentul mamei sale. Nu avu loc nici o solemnitate oficială. În afară de Charlotte, erau prezenți, strînși în salon, numai Lloyd și Roza, Hilaire și Justine, toți îmbrăcați în negru. Lloyd, în calitate de fiul cel mare și de unul din executorii testamentului, își asumă rolul de maestru de ceremonii. El scoase importantul document dintr-unul din buzunarele

hainei şi desfăcu paginile lungi, dactilografiate pe o hîrtie subţire, care foşnea parcă ar fi fost de mătase.

— Mama a lăsat un testament de care, atunci cînd va fi publicat în ziare, vom fi mîndri, începu el. A făcut numeroase donaţii, nu aşa de mari, după cum ar fi trebuit să fie, după părerea mea, ţinînd seama de averea ei, dar toţi le găsesc generoase.

Îşi puse ochelarii şi aruncă ochii pe hîrtie.

— Toate instituţiile cunoscute figurează pe listă, diferite spitale, Muzeul de artă, Orchestra Simfonică din Boston, Societatea Andubon, etc., în total cu suma de două sute cincizeci de mii de dolari. Sînt de asemenea mai multe legate personale. Acum nu vi le voi citi pe toate. Totuşi, voi citi aceea ce vă poate interesa. (El întoarse pagina şi îşi indulci vocea). „Donez norei mele Rosa, soţia fiulu meu Lloyd, suma de douăzeci şi cinci mii dolari. Norei mele Justine, soţia fiului meu Hilaire, suma de douăzeci şi cinci mii de dolari. La fiecare dintre nepoţii mei, născuţi pînă la data testamentului, suma de cinci mii dolari. Testez credinciosului meu şofer, Wiliam McGinnis, suma de zece mii dolari ; la fiecare din ceilalţi oameni de serviciu care au fost în serviciul meu timp de cel puţin trei ani înainte de moartea mea, suma de trei sute de dolari pe fiecare an de serviciu. Donez infirmierei mele devotate, Dora Pickford, suma de cinci mii dolari. Medicului meu devotat, Daniel Regan, suma de cinci mii dolari... (Lloyd îşi subţie vocea). Restul, fondul şi soldul bunurilor mele mobiliare, imobiliare sau mixte, ori de ce natură ar fi şi ori unde vor fi situate, le donez şi le testez iubitei mele fiice Charlotte Vale".

Cîteva clipe nimeni nu rosti un cuvînt, apoi, simplu, ca să înceteze tensiunea, Hilaire întrebă :

— Nu testează nimic iubiţilor săi fii ?

— Nici o leţcaie.

— Mama mi-a spus că tata va dat, ţie şi lui Lloyd, partea care vi se cuvenea, spuse Charlotte. Dar dacă gîndeşti că ţi-se mai cuvine ceva, Hilaire, vom lichida totul imediae.

— Dumnezeule ! Charlotte, exclamă Lloyd. Dacă te arăţi aşa de îngăduitoare, nu meritai să ai administrarea

unei averi așa de mari. Chiar după ce vei plăti toate taxele, sarcina aceasta nu va fi prea ușoară.

— Mama n-a lăsat Lisei nimic? întrebă Charlotte.

— Nu; Lisa nu este menționată în testament.

— Nici micuțul Christopher? (Micul Christopher avea patru săptămîni).

— Sigur că nu. Copilul nu era născut.

— Dar mama îl știa. Fă în așa fel, Lloyd, ca Lisa și Christopher să fie tratați ca și ceilalți membri ai familiei.

— Dar aceștia nu sînt membrii familiei noastre, Charlotte. Sîntem cu toții de părere că pentru respectul memoriei lui Rupert, Lisa nu trebuia să se căsătorească pînă nu treceau cel puțin doi ani.

— Nu este și părerea mea.

— Fie și așa. Dar nu este testamentul tău, draga mea.

— Dar sînt banii mei, nu este așa?

— Nu încă. Mai tîrziu... mai tîrziu, da, recunoscu el în silă.

— Bine. Atunci cînd vor fi ai mei, Lisa și Christopher vor primi aceiași sumă ca și ceilalți, declară Charlotte.

Fața lui Lloyd se crispă.

— Sper că nu ne vei produce dificultăți, Charlotte. Timp de ani de zile, eu am fost acela care am sfătuit pe mama în toate chestiunile sale financiare. Tu nu ști nimic din acestea toate.

— Trebuie să învăț.

Fața lui Lloyd, iar se crispă. Era un tic pe care-l moștenise.

— Charlotte, începu el pe un ton grandilocvent (semăna din ce în ce mai mult cu Rupert), mama ți-a încredințat o mare responsabilitate. După părerea mea, această avere imensă nu este la dispoziția ta ca s-o cheltuiești și s-o împarți după placul tău. Eu te consider, pur și simplu, ca o depozitară a bunurilor familiei. Și eu sper sincer, toți sperăm, că tu vei fi o administratoare înțeleaptă.

— Ei bine! ai avut noroc, Charlotte, zise Justine, ridicîndu-se să plece.

— Sper că vei subscrie o sumă destul de mare pentru noul nostru leagăn pentru copii găsiți, spuse Rosa, și că poate, într-o zi, vei deveni membră în comitet.

— O! ce n-aș da să mă simt mai puțin nefericită, se gîndea Charlotte în noaptea aceea, de-a lungul orelor nesfîrșite în care nu putea dormi. Dar tot aurul din lume nu-mi poate ajuta să telefonez lui Jerry ca să-i spun c-am rupt logodna cu Elliot, c-am ucis pe mama și că sînt singură pe lume.

Marlborough Street, pe la sfîrșitul lui iulie, prezenta ceva care se asemăna puțin cu aspectul pe care-l are un bulevard din centru, pe la finele lui septembrie. Cîte una din case dădea semne de viață în interior, dar o viață intermitentă și agonizantă. Cea mai mare parte din uși rămîneau închise. Cea mai mare parte din ferestre aveau jaluzelele vopsite în cenușiul vapoarelor de război, în mijloc, cu deschizături micuțe, rotunde, lăsate. De asemenea era foarte puțin trafic, mai ales dimineața și după-amiază. Locuitorii din împrejurimi continuau să intre în oraș și să iasă pe drumurile lor obișnuite, dar erau puțini pietoni. Charlotte putea merge de-a lungul unui șir de case, fără să întîlnească pe nimeni, decît foarte arareori, un factor poștal sau un comisioner.

Ea nu deschisese casa de la Maine. Nu avea pentru ce. N-avea de ce să facă acum ceva pe care-l făcuse odinioară. Hotărîse să petreacă vara în oraș. Toți servitorii, în afară de William și bucătăreasă, făceau caz că trebuie să fugă de căldura din oraș. Charlotte nu încercă să-i contrarieze. După ce pusese placa „De vînzare", atîrnată de unul din stîlpii tencuiți, ar fi fost mult mai înțelept pentru ei ca să se plaseze pe o linie de conduită, cît mai adecvată situației.

Dora, natural, îngrijea acum o altă bolnavă. Dan Regan nu mai venea. Telefonul nu mai suna, căci n-avea ce să mai spună. În oraș rămăseseră puțini oameni care ar fi putut invita pe Charlotte la bridge. Toți membrii familiei plecaseră la reședințele lor de vară. Chiar și casa Lisei era închisă. Barry și cu ea locuiau o cabană la capul Code. June era în Europa cu Fabia, care obținuse

un concediu de două luni. Cumnatele ei, toate trei, invitaseră cordial pe Charlotte să le viziteze, dar eforturile lor rămăseseră zadarnice. Vechea inerție și letargie o cuprindeau din ce în ce mai mult, pe măsură ce vara se scurgea. Singura activitate la care se deda, era să-și conducă mașina sa. În cursul primăverii, învățase să conducă. Singura cumpărătură importantă pe care o făcuse după moartea mamei sale, era un „roadster" Lincoln. În serile calde, o lua spre sate, căutînd să fugă nu numai de căldura străzilor orașului, dar și de singurătatea lor. Uita puțin disperarea sa în timp ce alerga între pajiștile verzi și casele locuite de mahalagii, dincolo de care, mai departe, se vedeau colinele, cîmpiile și pășunile. Uneori, lăsa mașina la marginea șoselei și rătăcea pe cîmp sau se așeza la picioarele unui zid ca să citească sau să încerce să citească. Îi era din ce în ce mai greu să se adîncească în lectură.

Lipsa de interes pentru lectură fusese unul din simptomele marcante ale ultimei sale boli. Alte simptome bine definite, se manifestau prin perioade de extremă oboseală fără cauză, nopți de insomnie, senzația unui pericol iminent și tot felul de indispoziții inexplicabile. „Cea mai mare parte din victimele unei depresiuni nervoase, după ce s-au vindecat, sînt supuse, după cîțiva ani de la vindecare, posibilității unei reveniri a maladiei, o avertizase doctorul Jaquith. Dar să nu fii îngrijorată de aceasta. Ceea ce trebuie să faci ca să te debarasezi de temerile dumitale, este determinată de slăbiciunea sau de puterea dumitale. Dacă poți face ceva care să te debaraseze de acestea, fă-o, căci altfel, această teamă riscă să devină neliniște și este cu mult mai greu de vindecat".

Într-o dimineață din august, Charlotte telefonă doctorului Jaquith. El îi dădu întîlnire, miercurea viitoare, în cabinetul lui din New York.

XXV

Charlotte sosi la New York după-amiază, în ajunul întîlnirii cu doctorul Jaquith. Era o zi neplăcută, cu ceață și ploaie rece. Ea nu descinse într-un hotel din centru

Roosevelt sau Baltimore cereau mai puține eforturi. Vechea sa oboseală o cuprinsese din nou și se agrava.

Un băiat o conduse la etajul al douăzecelea, într-o cameră care mirosea a aer închis. Băiatul era stilat și atent, dar puțin mai vioi decît un manechin intr-o vitrină.

Cînd rămase singură, Charlotte se apropie de fereastră și cufundă privirile în cenușiul de afară. Ea zări contururile neprecise ale maselor și mai cenușii, ridicîndu-se de jos și dispărînd în neant, deasupra ei, parcă erau figuri din tabloul „Turnul Babel“ de Doré.

Aruncă pălăria și mantoul și se așeză pe marginea patului de nuc, acoperit cu o cuvertură de moar roz, împodobită cu galoane aurite. Nu erau decît orele patru. Ce-avea de făcut, închisă aici într-un cub cu aer sufocant, mai aproape de nori decît de pămînt, pînă mîine la orele zece ?

Deodată soneria telefonului tăie liniștea apăsătoare a camerei. Luă receptorul și-l duse la ureche.

— Alo, Babs, strigă o voce masculină, vibrantă.

Charlotte nu răspunse.

— Este Mike, Babs ! Am pierdut trenul. Sînt aici într-o clipită.

— Ați greșit numărul, spuse Charlotte, punînd receptorul.

Nu ei îi urase cineva un astfel de bun-venit vesel ! Vocea aceasta tînără și veselă accentua și mai mult singurătatea ei îngrozitoare, cum pîinile micuțe din vitrina unui brutar, accentuiază pofta unui copil înfometat.

Pe cînd fixa telefonul, cu un amestec de reproș, de invidie și de milă pentru ea însăși, o cuprinse o veche tentație. Adesea și-o închipuise în toate amănuntele. O conversație telefonică personală. N-ar fi avut nevoie să vorbească înainte de a auzi vocea lui Jerry. Indiferent cine ar fi auzit-o la telefon, ea ar fi spus că este vorba de o afacere, la ora cutare sau cutare. Biroul lui nu era prea departe de aici. Poate se vor vedea cîteva minute ! Sau chiar vor cina împreună !

Luă receptorul, dar cînd telefonista îi răspunse, îl lăsă iar pe aparat. Nu era mai bine să telefoneze lui Deb McIntyre ? Deb îi va cere să se ducă să se culce la ea

şi poate, acolo vor vorbi de J. D. Dar familia McIntyre era la Nantucket, o informă telefonista. Dacă familia Montague afla că ea este aici, vor insista să se ducă la ei la Glen Cove. După douăzeci de minute, telefonista o anunţă că nu răspunde nimeni. Cu hotărîrea disperatului, căută numărul de telefon al lui Ham Hunneker şi-l făcu singură. O voce japoneză îi răspunse că „Missie Hunnaka a plecat de acum o săptămînă în Europa". Epuizase toate resursele sale.

Se ridică şi se duse la fereastră. Ceaţa nu era aşa de groasă ca ea să nu poată distinge acoperişurile plate ale clădirilor mai joase, care înconjurau hotelul şi, între ele, acolo jos de tot, străzile pline de oameni, care văzuţi de sus, păreau mici puncte mişcătoare, unele lungi, altele alungite, ca microbii dintr-o picătură de apă murdară, văzuţi la microscop.

Privind, se întreba dacă ar putea sări pe deasupra fluxului circulaţiei, în aşa fel ca să aterizeze pe acoperiş, de cealaltă parte a străzii sau dacă gravitatea va atrage corpul său drept în jos. Prin fapta aceasta, ea va opri, pentru o clipă, traficul! Şi un grup format din punctele pe care le vedea acolo jos, se vor depărta cu o săritură ca s-o evite şi seara, la cină, la mese, incidentul va fi comentat cu toate detaliile.

N-avea intenţia să sară. Se gîndea la aceasta, pur şi simplu, ca să se distreze şi să şteargă plictiseala care o sufoca. Nu era decît forma macabră a visării, spre care se simţise adesea atrasă înainte de boală. Să viseze în stare de veghe, era o obişnuinţă primejdioasă. Era mult mai preferabil să acţioneze.

Plecă de la fereastră, reveni la telefon şi ceru să vorbească cu J. D. Durrance. În timp ce aştepta legătura telefonică, inima sa bătea să iasă din piept.

În fine, i se comunică : „Domnul Durrance a plecat de la birou, acum cinci minute".

Jerry plecase de la birou. Desigur că era pe drum să prindă trenul pentru Mount Vernon. Era trecut de orele cinci. Cu fiecare secundă se apropia de ea ! Jerry îi spusese că se aştepta s-o vadă la fiecare colţ de stradă. Dacă-l întîlnea, prin hazard, la gara Grand Central, nu făcea rău nimănui.

Își puse pălăria și mantoul și coborî în stradă. La ghișeul de informații, se informă de trenurile pentru Mount Vernon. Unul pleca după cinci minute și altele mai tîrziu. Ea începu să se ducă și să vină prin fața ghișeului pe lîngă care urma să treacă Jerry, așa de excitată ca și cînd ar fi avut o întîlnire de dragoste.

El nu luă primul tren. Ea așteptă următorul, așteptă încă trei alte trenuri. Nu i se părea că timpul pe care-l petrecea aici, era timp pierdut. Moliciunea o părăsise.

În fine, cînd așteptarea ei fu recompensată, îl recunoscu de departe. Era tot așa cum îl cunoscuse, însă purta o pălărie de pai, tare, pe care n-o mai văzuse. Mergea cu un pas vioi, ca de obicei, cu toate că era încărcat cu diferite pachete, între care și o cutie de pălării și o servietă de piele.

Nu era singur. O femeie îl urma la cîțiva pași. Era îmbrăcată în negru, fără eleganță, nici gust și mersul ei era greoi. Charlotte ghici că era Isabelle, cu mult înainte ca ea să se apropie și s-o poată identifica după fotografia pe care o văzuse. În partea cealaltă a lui Jerry, la un pas în urma lui, veneau două fete, de asemenea încărcate cu pachete, desigur cele două fiice mai mari.

Evident că în timpul zilei, făcuseră cumpărături în oraș.

Charlotte se ascunse după un panou. Jerry înainta, trăgînd după sine sarcina familială, în afară de fiica cea mică. Charlotte își aminti de ceea ce spusese Deb, că J. D. părea un cîine înhămat, trăgînd o căruță.

Cînd trecu pe lîngă Charlotte, ea constată că fruntea lui era acoperită cu sudoare. Avea aerul obosit și neliniștit. Ea se simți, în același timp, plină de compătimire și de admirație, un amestec de sentimente care provocau emoții, dulci și amare.

Cînd se înapoie la etajul douăzeci, sentimentul de disperare dispăruse. Jerry n-o văzuse. El nu știa că ea îl văzuse. Dar ea știa că nu mai era singură în nenorocirea sa. Și lui îi lipsea un tovarăș înțelegător. În plus, în seara aceasta, furtuna care izbea ferestrele ei, scutura și ferestrele lui Jerry, la o depărtare de cîțiva kilometri

Gîndul acesta o reconforta și o liniștea. Se întreba dacă va putea dormi și, întrebîndu-se, adormi.

Cabinetul new yorkez al doctorului Jaquith era tot așa de convențional ca și el însuși. Se afla într-o casă veche cu fațada cu tencuială brună, situată la Apus de a Cincea Avenue. Era tot așa de departe de cartierul select al medicilor cum este Răsăritul de Apus. Doctorul Jaquith moștenise casa veche, cu fațada din tencuială. și cînd, ca să răspundă cererilor stăruitoare ale pacienților săi, consimțise să petreacă o zi pe săptămînă la New York, i se păruse rațional ca să întrebuințeze casa cea veche și s-o reabiliteze, tot așa cum făcea și cu pacienții săi. Totuși, după cum se vedea, el dădea mai puțină importanță casei, decît pacienților săi. Zidurile tencuite erau goale, etajerele grele ale șemineelor, goale, ferestrele fără perdele. Nu se vedeau aici nici cărți, nici plante, nici flori, nici cel puțin un pește auriu într-un borcan; dar casa avea un farmec intim și dădea impresia că este tot așa de naturală ca și omul care se născuse aici.

Doctorul Jaquith își primea clienții în camera lungă și strîmtă, care se afla la dreapta ușii de la intrare. Zidurile erau de un roșu marmoriu. El dăduse într-o zi, unui pictor local, carapacea unui homar fiert și un șal de Paisley, spunîndu-i să prepare pentru ziduri o culoare cît mai apropiată de amestecul celor două culori și să-i vopsească lemnăria în negru. Prima oară cînd Charlotte intrase în camera aceasta, se gîndise că seamănă cu interiorul unei cutii vechi de lac chinezesc.

Acesta era cabinetul medical cel mai extraordinar pe care-l văzuse vreodată. Interesele și pasiunile doctorului Jaquith, nu lăsaseră nici o urmă. Dacă fusese căsătorit sau nu, dacă avusese sau nu copii, dacă-i plăcea muzica, arta, antichitățile, vîslitul, pescuitul, cabinetul nu da nici o indicație

Camera nu prezenta nici un semn al profesiunii sale. Nu avea nici birou ministerial, după care să se așeze ca un rege pe tronul său. Nici fotoliu tapisat, alături de tron, așezat spre el și spre lumină, în care bolnavul să poată auzi verdictul lui. N-avea absolut nici un birou. N-avea nici fotoliu tapisat. Cînd intrai în cameră, nu era

nici nici medicul. El apărea mai tîrziu, ieşind dintr-o cameră alăturată. Singurele mobile de care-şi amintea Charlotte, după prima sa vizită, erau două scaune de trestie provenind din Indiile Occidentale, aşezate de o parte şi de cealaltă a şemineului, o pendulă cu cadranul şters şi un covor imens, de Bokhara, care părea de catifea, de culoarea unei hortenzia sălbatică de toamnă, mergînd de la maron închis, pînă la roz-thea.

A doua zi dimineaţa, cînd Charlotte veni la intîlnire, ploua încontinuu şi era frig ca în octombrie. Ca şi la vizitele precedente, ea percepu, chiar în clipa cînd intră în casă, mirosul focului din cărbuni. Cînd ea păşi pragul camerei din stînga, flăcările ţîşneau printre grilaj, umplînd spaţiul, de la parchet şi pînă în tavan, de trosnituri, umbre şi căldură. Focul acesta atrăgea, ca un foc vesel în noapte, în mijlocul unei cîmpii.

Şi doctorul Jaquith avea, ca şi focul, ceva magnetic. Mişcările lui erau vioaie, sprintene. Cînd strîngea mîna, degetele sale, ca şi flăcările, erau vii pînă în capătul unghiilor. Părul şi sprincenele erau tot aşa de negre ca şi cărbunele care lucea în găleata de lîngă grilaj, ochii lui negri scînteiau ca reflexele care jucau pe marmura şemineului. La prima vedere credeai că este un bărbat de cincizeci de ani, dar, putea de asemenea, să aibă patruzeci sau şaizeci. Era bărbierit la piele. Partea interioară a feţei era de un roşu închis, dacă o comparai cu tenul rumen al obrajilor şi cu fruntea înaltă şi albă. Nu era nici inalt, nici scund. S-ar putea zice, numai nervi.

După ce strînse mîna Charlottei şi pronunţă cîteva cuvinte de bun venit, îi ceru să se aşeze cu spatele spre fereastră, prevenind astfel una din cauzele bine cunoscute de timiditate, îi oferi o ţigare, i-o aprinse, luă şi el una şi stătu într-un fotoliu asemănător cu al ei, în faţa ferestrelor.

După un ecran gros de fum :

— Ei bine ! Ce s-a întîmplat ? întrebă el, cu felul lui de a fi, brusc, direct, care făcea parte din profesiunea sa, ca şi cabinetul său de consultaţii.

Convorbirea lui, cînd se întreţinea cu un prieten vechi sau cu un pacient nou, era totdeauna împestriţată cu

comparații dure și de multe ori presărată cu termeni puțin cam aspri. Aceasta nu provenea din lipsa de educație sau a obiceiurilor lumii, ci din cauza celor două trăsături de caracter predominante : iubea oamenii și detesta manierele pompoase.

În cameră nu era telefon. Doctorul Jaquith nu permitea ca o întîlnire să fie deranjată, în afară de cazurile urgente, nici ca un pacient să calce dreptul celui care venea la rînd. „Dreptul altuia", era una din bazele filozofiei sale. Nu scoase nici dosarul impozant care privea cazul Charlottei, nici nu luă note în timp ce ea vorbea. Dacă le lua, le scria după aceea, din memorie. Tot ceea ce făcu, fu să-și încrucișeze picioarele și brațele, să privească spre cărbunii care ardeau, să pună, din cînd în cînd, cîte o întrebare și să asculte.

După reapariția lui J. D., era prima întrevedere a Charlottei cu doctorul Jaquieh. Ea scrisese doctorului Jaquith despre logodna ei cu Elliot Livingston și apoi despre ruperea logodnei, dîndu-i ca explicație că n-avusese pentru Elliot sentimentele pe care trebuia să le aibă. De asemenea îi anunțase pe scurt moartea mamei sale. Nu-i scrisese și nici nu-i vorbise despre J. D. Numai cu ocazia primei întrevederi după ce venise din croazieră, îi spusese că „un bărbat nespus de drăguț", care se ducea în Italia într-o călătorie de afaceri, o ajutase să-și regăsească echilibrul la începutul călătoriei sale. Nu menționase numele lui și doctorul Jaquith nu i-l ceruse.

— Noi ăștia, psihiatri, cînd trimitem o pacientă în călătorie, totdeauna sperăm că se va găsi „un bărbat nespus de drăguț", care să redea echilibrul unei bolnave și apoi să dispară, îi răspunsese el. Dar sînt așa de rari, ca și mierlele albe. În general, bolnava spune că tovarășii săi fuseseră plictisitori și mojici sau din contră, vulgari și focoși și experiența se terminase printr-un eșec dezastruos. Dumneata ai avut noroc.

Azi, după ce o ascultase cîtva timp, o întrebă :

— Cum se comportă trupa ?

El făcu aluzie la ansamblul instinctelor și sentimentelor ei.

— Mă tem să nu fiu iar pe drumul unei noi depresiuni, doctore Jaquith, zise ea.

— O! nu cred, răspunse el repede, observînd-o cu grijă, cu ochii săi inteligenţi. Dar să vedem cel puţin simptomele false.

Timp de o jumătate de oră, Charlotte fu aceea care susţinu conversaţia; dar după zece sau cincisprezece minute înainte de terminarea întrevederii, doctorul Jaquith se ridică şi începu să vorbească. Mai înainte, mergea de colo pînă colo prin cameră sau sta cu spatele la foc. Azi, stătuse cu degetele cele mici în buzunarele pantalonilor şi cu degetele celelalte desfăcute în evantai.

— Îmi păstrez părerea mea, în ceea ce priveşte depresiunea, începu el. Dar trebuie să ţi-o spun, mi se pare că nu ţii bine în mînă cîteva elemente din trupa dumitale. De ce remuşcările acestea pentru moartea mamei dumitale? Credeam că ţi-ai disciplinat scrupulele, remuşcările, etc., în culise. Sînt surprins! Le-ai lăsat să reapară pe scenă.

— Ai dreptate! imploră Charlotte, umilă.

Tonul acesta aspru era pentru ea bine-venit, ca o briză înviorătoare pentru cineva a cărui barcă a aruncat ancora pe o mare în furtună.

— Ia spune-mi, continuă el, în ce colţ obscur ai deportat inteligenţa dumitale? Nu eşti responsabilă de moartea mamei dumitale, tot aşa cum eşti pentru explodarea unui bec electric, aproape uzat, care se produce în momentul cînd întorci întrerupătorul. Trebuie să pun, sentimentul acesta de culpabilitate, pe socoteala unei emotivităţi sentimentale. În aceiaşi categorie, rînduiesc şi impresia aceasta de eşec pe care spui c-a încercat-o, după ultima scenă pe care ai avut-o cu mama dumitale, pentru că ea ţi-a spus că n-avea de ce să fie mîndră de dumneata. Ştiai tot aşa de bine ca şi mine că aveai tot atîtea şanse de a face mîndră pe mama dumitale ca şi un copil care este încă în căruciorul lui. Şi aşa de bine, ca şi mine, că ea a simţit multă plăcere descoperind că erai capabilă să te descurci singură.

— Poate! Dar la sfîrşit? Ultimele cuvinte inteligibile pe care le-a pronunţat mama au fost pline de mînie.

Pentru mine au fost ca un blestem. Mi se pare că nici nu merit şi nici nu trebuie să doresc banii ei.

— N-ai dreptate! Ultimile vorbe pronunţate în mînie nu prea au vreo semnificaţie. Ultimile cuvinte scrise la finele unei cărţi, n-au decît o valoare artistică. Ele nu pot schimba caracterul cărţii. Ultima scenă pe care ai avut-o cu mama dumitale, n-are nici mai multă importanţă decît urma lăsată de o muscă pe un geam. Încetează de a mai ţine ochii îndreptaţi pe urma aceasta şi priveşte drept în faţă. Pînă aici ai procedat minunat. Te eliberasei uşor, fără zbucium, de dominaţia mamei dumitale. N-ai călcat brutal peste sentimentele sale şi ţi-ai stăpînit pe ale dumitale. Pe atunci ţineai bine în miini trupa dumitale. Nu uita că dumneata eşti regizorul, spuse el surizînd. Eu nu sînt decît directorul teatrului. Ex-directorul. Dumneata trebuie să menţi trupa, în forma actuală.

El aruncă o privire la pendulă. Se scurseseră trei minute de cînd se ridicase. Scoase miinile din buzunare şi le încrucişe la spate.

— Mai am să-ţi spun cîteva cuvinte în legătură cu căsătoria. Afirmi că nu te vei căsători niciodată. Este posibil. Nu vreau să discut chestiunea aceasta. Dar am intenţia să discut cu dumneata concluziile dumitale. Afirmi că nu te vei căsători niciodată şi, în consecinţă, nu vei avea nici cămin, nici copil, nici soţ. Atunci ce gîndeşti să faci cu averea care o ai? Poţi să ai, dacă vrei, un cămin unde să trăiască împreună fraţii şi surorile, nepoţii şi nepoatele, prietenii şi prietenii pretenilor dumitale. Pentru aceasta nu este nevoie să ai un soţ. Cît despre copil, instinctul mater poate fi satisfăcut cu un copil care nu este al dumitale. O găină nu face nici o diferenţă dacă cloceşte propriile sale ouă sau pe ale alteia. Cît despre soţ, acesta poate fi înlocuit cu prezenţa şi admiraţia unui bărbat pe care-l doreşti (şi Dumnezeu are milă de o femeie care nu-i doreşte), căci o femeie independentă poate să aibă cîţi prieteni doreşte, mai ales că lipseşte un soţ gelos care poate face obiecţiuni. Dar trebuie găsit ceva care să înlocuiască, de o manieră oarecare, instinctul sexual. În epoca noastră şi în această emisferă, neînfrînarea nu conduce, în general, decît la mizerie. Nu este

însă bine să conservăm în noi o cantitate de energie înnăbuşită. Trebuie deci să găsim o oarecare activitate prin care poţi s-o cheltuieşti liber, pentru binele dumitale şi al semenilor dumitale. Primul lucru de văzut este acela de a căuta să vedem ce talente ai.

— Înţeleg ce vrei să spui. Sublimaţiunea ! (Tonul vocii ei exprima dispreţul pe care-l avea pentru metoda aceasta). N-am nici un talent, în afară de bridge. Poate că aş putea da lecţii de bridge, de preferinţă bărbaţilor şi să fac donaţii din averea mea, unui orfelinat şi astfel să-mi potolesc dorinţele materne ! O ! cred că ceea ce am spus, nu ţi se pare oribil de sarcastic pentru unul din principiile dumitale favorite. Regret, dar prefer să privesc, faptele în faţă, iar nu să le ascund după un paliativ numit sublimaţiune.

— Un minut ! Ce ştii despre sublimaţiune ?

— Nu prea mult ! (Ea dădu din umeri). Termenul acesta mi s-a părut totdeauna învăluit în mister. Tot ceea ce ştiu, ar fi că acesta este ceva fals şi artificial, care înlocuieşte realitatea.

— Ai studiat vreodată chimia ?

Ea dădu negativ din cap.

— Ei bine ! Nu este nimic fals, nici artificial în procesul sublimaţiunei în laboratorul de chimie. Te asigur. Cînd o substanţă trece din stare solidă în stare gazoasă, este un fapt bine definit ca şi orice proces natural. Tot aşa şi în laboratorul mental. Cînd o sursă de energie, pe care n-o poţi epuiza pe o cale normală şi calmă, este dirijată către o activitate pe un plan etic superior, acest procedeu nu cere nici un calmant care să determine efectele care se răsfrîng asupra vieţii şi fericirii unui individ. (El tăcu o clipă). Nu m-am căsătorit niciodată. Am avut anumite raţiuni care mi-au dictat să n-o fac.

Charlotte ştia că era în avantismul său un oarecare defect, de care el nu era atins, dar care putea fi transmis. Acesta determinase, după cum auzise ea, interesul care-l avea pentru medicină şi alesese ca specialitate psihiatria, bazat pe experienţele sale personale asupra temerilor, atît reale cît şi imaginare şi astfel şi le adaptase perfect la soarta sa. Totuşi, vorbea foarte rar de el. Charlotte fu foarte flatată de încrederea lui.

— Sînt convins, continuă el, că nu trebuia să am copii şi m-am hotărît, să nu cer unei femei să împartă cu mine acest sacrificiu. Desigur, la vîrsta mea, aş putea să mă căsătoresc cu o femeie de o vîrstă oarecare, să am copii, dar am înlocuit căsătoria cu o activitate care mă satisface şi mă acaparează pînă la un anumit punct că nu mă mai încearcă nici un sentiment că am pierdut ceea ce trebuia să am, nici c-am fost victima unui paliativ. În realitate, viaţa mea este foarte interesantă.

— Cazul d-voastră este cu totul diferit. D-voastră aţi dorit să fiţi medic şi aceasta nu este, absolut deloc, ceva rău. D-voastră aţi avut un motiv pentru aşa ceva şi un motiv foarte puternic.

— Motivele, ca şi muşchii, trebuie să fie antrenate ca să devină puternice.

— În plus, continuă ea, fără să bage în seamă această observaţie, aţi avut un motiv nobil şi altruist ca să nu vă căsătoriţi. Vreau să spun că motivul pentru care nu m-am căsătorit eu, este că singurul bărbat pe care-l iubesc şi cu care să mă pot căsători, este deja căsătorit.

— Iată ceea ce numim un motiv nobil şi altruist !

Ea nu observă nici comentariul acesta.

— O ! nu poţi scoate nimic din mine. Eu nu doresc nimic, nimic nu mă interesează. Toate eforturile mi se par complet inutile. Acum cînd mama este moartă, nu mai am nici cu cine să mă lupt pentru independenţa mea. Nu am nici o îndatorire faţă de nimeni, nici vreo obligaţie...

— Nu poţi pretinde aşa ceva ! Şi toţi banii aceştia care azi sînt proprietatea dumitale ? Un filantrop bogat, a zis : „Orice posesiune este o datorie, orice ocazie o obligaţie." Cam miroase a morală, dar este just.

Charlotte părea mereu surdă la cuvintele lui :

— Ceea ce doresc, spuse ea pe un ton de disperare adîncă, ar fi o stare de inconştienţă, dar n-am curajul să-mi pun capăt zilelor, pentru simplul motiv că am o teamă abjectă că nici acesta nu va fi sfîrşitul.

— Aceasta este o teamă abjectă pe care eu o respect. Este posibil, judecînd după felul cum reacţionează natura, cînd încerci să-i violezi legile fundamentale, ca sinuciderea să nu fie decît o săritură de pe sobă în foc. Ea

are metodele sale ca să le impună și adesea sînt mai dure decît permit chiar însăși aceste legi. În plus...

— Înțeleg ceea ce vreți să spuneți, îl întrerupse Charlotte cu unul din surîsurile ei ironice. În plus, sinuciderea este o lașitate, îl imită ea. Vedeți, cunosc textul discursului d-voastră înainte de a-l pronunța.

— Greșești ! N-am voit să vorbesc de lașitate. Ceea ce voiam să spun, este că un om care se gîndește la sinucidere trebuie să judece și să înțeleagă că actul său, laș sau nu, cade de obicei peste alții. Deci aceasta nu este o mică afacere care-l privește numai pe el personal. Cineva care se sinucide, dacă este descoperit, argumentează că a comis actul acesta într-un moment de nebunie. De fapt, fiecare din rudele sale, primesc o picătură din aceeaș otravă. Încîntător cadou de adio. Sinuciderea nu se moștenește, dar tendința de a ceda acesteia, se propagă în aceleași familii. De asemenea, este un exemplu rău pentru amicii săi și în general pentru toți semenii. Ascultă, se întrerupse el, am să-ți fac o sugestie. Poți, mîine sau poimîine, să iei automobilul și să vii la Cascada pentru opt sau zece zile ?

— Șoferul meu are două săptămîni de concediu, dar cînd se va înapoia, mă gîndesc să încerc să-l conving să mă conducă la Cascada. Nimeni n-are nevoie de mine aici.

— Pentru ce ai nevoie de șofer ?

— De abia am învățat să conduc. Cascada este la cel puțin trei sute de kilometri. Crizele acestea atroce de slăbiciune m-au cuprins iar.

— Ei bine ! dacă te vei simți prea slabă ca să conduci, nu vei face altceva nimic decît să te oprești pe drum, să iei o cameră într-un hotel și să te odihnești.

— Dar nu cunosc drumul. Și se poate sparge un cauciuc.

— Nu-ți va face nici un rău. Spunînd adevărul, uneori, cînd sfătuiesc un pacient să facă singur o călătorie cu automobilul, sper că i se va sparge un cauciuc sau va întîlni oarecare dificultăți din care să se descurce singur. Și dacă dorești o stare de inconștiență, de ce eziți să nu-ți surmenezi forțele dumitale ?

— Bine ! Voi veni singură, răspunse ea demnă.

— Foarte bine. Așa trebuie să faci. Dacă vei capota, aceasta nu va fi, în orice caz, din greșeala unui șofer italian, și, adăugă el cu un aer indiferent, dar privind-o cu atenție, nu vei avea un tovarăș cu care să cazi din Charybda în Scylla.

Charlotte susținu privirea lui scrutătoare, apoi întoarse ochii. Ea vorbise doctorului Jaquith de mai multe ori de accident, dar niciodată de tovarășul său. De unde știa ? Și ce știa ?

— Nu mi-ați spus niciodată că sînteți capabil să citiți gîndurile altora.

— Nu sînt capabil. Dar sînt un matematician bunicel.

El surîse și privi pendula. Orele unsprezece și treizeci. Era tîrziu. Se apropie de Charlotte și îi strînse mîna. Din politețe, trebui să se ridice. Doctorul Jaquith permitea foarte rar unui pacient să-și ia la revedere de la el. El dispărea brusc pe ușa în două canaturi, prin care intrase.

— Aș dori să-mi mai acordați încă zec minute. Am atîtea să vă spun. Sînt atîtea lucruri pe care trebuie să vi le spun !

— Dacă ai putea aștepta două ore, ți-aș putea acorda zece minute, dar te sfătuiesc să-ți păstrezi confidențele pentru Cascada.

Cînd Charlotte ieși din cabinetul doctorului Jaquith, o clipă mai tîrziu, o femeie scundă, cu fața neliniștită, cu vestmintele negre, ponosite, intră aici. Văzînd-o, puteai să zici că ea n-avea nici cu ce să-și plătească farmacistul și de fapt, așa și era.

XXVI

Cascada nu era nimic altceva decît un simplu grup de clădiri. Institutul era risipit în orășelul dominat de cele două ferme, situate pe o colină, unde doctorul Jaquith își primea oaspeții. Cele două ferme erau vopsite în alb, cu jaluzele verzi ; amîndouă aveau uși care, sus, se revărsau în evantai și ferestrele cu pătrățele ; se asemănau ca două gemene.

Una se numea „Casa veche" şi fusese construită în 1825 şi cealaltă „Casa nouă" şi data din 1925. Erau unite printr-un hangar plin pînă la acoperiş cu butuci şi uscături tocate şi făcute grămezi de pacienţi. La una din extremităţile fermelor se afla un hambar imens, vopsit în roşu închis, pe acoperiş cu o vacă aurită, în chip de sfîrlează şi înapoia fermelor se întindeau livezi, cîmpii şi păşuni şi o sută de acri de pădure. În pădure erau două heleştee, trei pîraie şi o cascadă înaltă de douăzeci de metri. În vîrful cascadei, cele trei pîraie îşi uneau forţele şi se aruncau sub formă de panglici subţiri, de argint, care, la capete se încurcau şi din care multe se volatilizau înainte de a atinge fundul. De aici şi numele de Cascada.

Cele două ferme gemene nu aveau nimic care să arate că aici era un sanatoriu. Nu aveau nici cabinet medical, nici birou, nici ţesătorie. Acestea se aflau în oraş, pe malul celălalt al rîului. Oaspeţii, ca să vadă pe doctor sau să se ducă la ocupaţiile lor, traversau peste o punte metalică şi coborau în strada principală a oraşului. Aceasta le impunea, de mai multe ori pe zi, o plimbare de zece minute, cu un scop definit şi la plecare şi la înapoiere.

Doctorul Jaquith spune că şi plimbările trebuie să aibă un scop. De asemenea, zicea că era în avantajul clienţilor săi, dacă-i obliga să execute un program zilnic, la fel cu al fiinţelor umane normale. Raţiona că-i preferabil, atunci cînd este posibil, să despartă locul unde lucrau, de acela unde locuiau. Drumul dintre cele două locuri îi obliga să aibă cîteva momente de raţionament, pe care el le numea „să te legeni pe portal". După doctorul Jaquith, cineva care trebuie să se deplaseze, se comportă mult mai bine decît acela care, pentru ca să se ducă la lucru, nu are de traversat decît strada.

Cînd nu poseda pe colină decît o fermă albă şi imensul hambar roşu, doctorul Jaquith n-avea ca asistent decît un singur doctor. Dar acum, personalul său număra patru medici tineri. Totuşi, doctorul Jaquith ţinea să facă cunoştinţă cu fiecare dintre bolnavii pe care-i primea la Cascada şi să se ocupe personal de fiecare caz în parte. Noii veniţi erau încredinţaţi unuia din tinerii medici ca să le vorbească şi să-i controleze zilnic, dar ei

aveau totdeauna întrevederi ocazionale cu doctorul Jaquith.

Cabinetele tinerilor medici erau situate într-o casă modernizată pe strada mare, dar doctorul Jaquith nu părăsise niciodată localurile debuturilor sale, care se aflau deasupra clădirii First National Bank, lîngă casa modernizată. Era o clădire micuță, din cărămizi pătrate, cu două etaje, cu trepte de granit și cu stîlpi de granit, care susțineau un portic. Se asemăna cu un mic templu grec.

Trei zile după vizita sa la New-York, Charlotte sosi la Cascada, singură cu mașina sa, după o călătorie care durase toată ziua. Drumul îi redăduse încrederea în sine, pînă acolo că se simțea capabilă să-l continue singură pînă la coasta Pacificului și credința că depresiunea ei nervoasă nu mai era decît o umbră. Era obosită, nu fără motiv și fericită că era așa.

Primirea care i se făcu cînd intră în hall-ul „Casei Vechi", îi încălzi inima. Cei treizeci de bolnavi se pregăteau să meargă la cină. Cea mai mare parte îi erau străini, dar cîteva figuri îi erau cunoscute : bolnavii vindecați, ca și ea, care reveniseră să petreacă aici cîtva timp și care o salutară cordial. Era parcă tot așa cum ai reveni la un club sau într-o societate din care ai făcut parte la colegiu, își spuse ea. Servitoarele o cunoșteau și îi surîseră, alți amploiați veniră și îi sărutară mîna, bătrînul cîine de vînătoare Sheila veni și se gudură, mișcînd din coadă, iar domnișoara Trask, care juca minunatul rol de intendentă (și de gardiană, cînd era nevoie), literalmente se aruncă asupra ei, făcîndu-i una din acele primiri aeriene ce numai ea le deținea secretul și care arăta că suferea încă de sentimentul de singurătate, pe care-l simțea pe vremea cînd ea era novice.

Sufrageria de la Cascada era o cameră lungă, cu pereții tencuiți, cu mobilă de brad, cu pardoseala neregulată făcută din scînduri late. Semăna mai mult cu un cabaret decît cu o sufragerie. Pentru cină, mesele vechi de brad, de diferite forme și dimensiuni, erau luminate cu luminări așezate în candelabre vechi de cositor sau de aramă.

Domnişoara Trask pofti pe Charlotte la o masă rotundă cu opt tacimuri şi îi prezentă pe tovarăşii săi aşa de repede că nu înţelese decît numele a doi din ei. După ce termină de mîncat supa, ridică ochii şi privi în jurul său.

La jumătatea drumului, privirea ei se opri. Aproape în faţa ei, o pereche de ochi întîlni pe ai săi şi o făcură să se gîndească la J. D. Tot aşa de adînci că păreau negri şi cu aceleaşi sprîncene de culoarea pămîntului de Sienne. Erau ochii unei tinere fete, ai unei fete foarte slabă, cu părul tăiat ca al unui paj, dar puţin mai lung. Părul cădea pe umeri şi era neted, lucios şi aspru. Şuviţele aproape că-i atingeau sprîncenele. Arăta foarte rău, cu umerii căzuţi, cu bărbia scoasă în afară, ca şi cînd ar fi stat ciucită.

Charlotte, ca să se îmbărbăteze, bău o înghiţitură de apă. J. D. îi spusese că consultase pe doctorul Jaquith relativ la Tina. Copilul acesta demn de milă, jigărit, putea oare să fie fata solidă pe care o văzuse în fotografie ? Aceasta nu purta ochelari, dar poate că doctorul Jaquith găsise că nu mai erau necesari. J. D. spusese că Tina refuza să mănînce. Copilul acesta nu mînca nimic. De abia atingea hrana. Nu vorbea decît atunci cînd era întrebată, şi uneori nici atunci. După toate aparenţele, tovarăşii de masă renunţaseră să mai încerce să lege o convorbire cu ea. În unele cazuri, era mult mai creştinesc aşa.

Charlotte ştia, din propria sa experienţă, că uneori, tentativele de amabilitate, bine intenţionate, te fac să resimţi propria ta incapacitate. Nu mai era nici o altă fată tînără la masă. Şi aceasta, putea fi, de asemenea caritabil. În general, nu se aflau decît foarte rar tineri la Cascada. Charlotte se întrebase adesea, cum ar fi fost viaţa ei dacă doctorul Jaquith i-ar fi insuflat principiile lui de încredere în sine şi de adaptare, pe cînd era adolescentă.

Tot timpul cinei, Charlotte discută cu vecinii săi cei mai apropiaţi, dar atenţia ei se concentra pe micuţa figură tăcută din faţa ei. Ea o privise mereu şi de fiecare dată, ochii mari erau fixaţi asupra ei sau îi surprindea

gata să se întoarcă repede. Era vorba probabil de o simplă curiozitate. Dar respiră uşurată cînd fata, la desert, se întumă către domnişoara Barnwell, una din asistente şi şopti : „Vă rog să mă iertaţi", şi se ridică şi părăsi camera.

La Cascada, cafeaua era totdeauna servită în salon. În timp ce Charlotte sorbea Sanka, privea în jurul său, căutînd ochii care o chinuiseră. Grupurile se formaseră, în vederea diverselor distracţii : ping-pong, bridge, mah-jong. O duzină de pensionari, coborîseră în oraş, să vadă un film. Charlotte fu invitată să se ducă cu ei sau să facă pe al patrulea la bridge. Ea refuzase toate invitaţiile, invocînd oboseala sa, după primul său Marathon

După ce termină cafeaua, ieşi în hol, aruncă o privire în bibliotecă, în sala de corespondenţă, apoi se strecură în veranda cu geamuri, din faţa sufrageriei. Aici, descoperi fetiţa.

Stătea singură, la o masă de joc, care se găsea aici, de obicei acoperită cu puzzle[1], pe jumătate deteriorate. Ţinea ochii plecaţi, cu coatele pe masă, cu bărbia în mîini. Părul său lung şi aspru, atîrna pe ambele părţi ale chipului ei ca nişte perdele, căzînd în faţă, acoperindu-i trăsăturile, în afară de vîrful nasului. Fără ca să fie văzută, Charlotte o observă de pe prag. Ea nu se atinsese de puzzle, ci sta acolo, fără să mişte. Charlotte făcu zgomot, în aşa fel ca să n-o sperie, apoi se apropie de masă.

— Cum merge ?

— Foarte bine.

Charlotte se aplecă şi studie bucăţelele din imaginea pe care o adunase în parte : aici, un colţ de cer albastru, acolo o bucată de gazon verde, apoi faţa unui bărbat, ia piciorul unei tinere fete, încălţat cu un pantof.

— Ce reprezintă ?

— Nu ştiu.

— Iată şi pantoful celălalt ! Te plictiseşte faptul că lucrez cu dumneata ? (Ea trase un scaun lîngă masă şi

---

[1] Puzzle, joc de răbdare, de origine engleză, care este compus din nenumărate fragmente, pe care trebuie să le aduni şi să formezi diferite figuri. (N. T.).

luă loc în fața fetei). Care este titlul imaginei ? (Luă capacul cutiei). Ah ! „Cererea în căsătorie". Cred că tînăra este îmbrăcată în roz. Nu este aceasta marginea rochiei, care vine deasupra ghetelor ? Îți voi aduna tot ceea ce este roz, dacă nu preferi s-o faci singură. Uneori este mai amuzant.

Copila ridică ochii, însă nu și bărbia și privi la Charlotte.

— Știu cine ești.

Charlotte tresări.

— Ști cine sînt ? Cine sînt ?

— Ești noua mea păzitoare.

A ! de aceea arătase, la masă, atîta curiozitate.

— Nu. Te înșeli.

— Atunci, însoțitoarea mea. Nu încerca să mă induci în eroare. Știu pentru ce m-ai urmărit pînă aici : ca să fi sigură că nu voi fugi a doua oară.

— Ai fugit de aici ? Nu știam. A propos, cum te numești ?

— O ! cred că ști destul de bine numele meu. Și dumneata ști exact ce am mîncat la cină și ce-am vorbit, adică în general, totul. Am văzut că m-ai privit tot timpul.

— Cu adevărat ? A fost o impolitețe din partea mea ! Dar aceasta a fost din cauză că semeni cu cineva...

— Cu cine ?

Charlotte ezită

— Dacă vrei să ști... cu mine, din multe puncte de vedere.

— Spui așa ca să-ți bați joc de mine.

— Nu. Este adevărat. Desigur, cînd aveam vîrsta dumitale. N-ai vreo patrusprezece ani ?

Ea își aminti că la vîrsta aceasta, îi plăcea să treacă mai în vîrstă decît era.

— Am douăzeci de ani, și aș putea avea tot așa de bine și treizeci.

— A ! aici erați ! (D-șoara Trask se apropie de masă). Ce faci aici, Christine ?

— Un puzzle, intitulat „Cererea în căsătorie".

— Dar fișa dumitale arată că trebuie să petreci seara împreună cu tineretul.

— Toți sînt mult mai în vîrstă decît mine. Nu mă vor.

— Ce idee ! Natural, vor fi mai drăguți, dacă, la rîndul dumitale, vei fi mai amabilă. Nu este așa că doctorul Brine ți-a spus că trebuie să faci un mic efort ?

— Da.

— Atunci, haide, și-l fă acum. Am pregătit ping-pong-ul.

— Nu, nu ping-pong-ul. Toți joacă mai bine decît mine.

— Dacă vei aștepta să fi cea mai tare în toate, draga mea copilă, vei face puzzle toată viața dumitale.

— Dar astă-seară mă doare stomacul.

— Puțin exercițiu îți va face bine. Veți juca în partidă de doi. Barbara și Betty, contra Bob Borst și dumneata !

— Dar este cel mai bun jucător de aici !

— De aceea vei fi partenera lui, așa ca să egalați șansele.

— Voi fi cea mai slabă dintre toți. Mai bine aș muri ! Da, aș muri !

— Ști bine că nu. Nu dramatiza, Christine.

— O ! te rog, te rog ! (Ea privea pe d-șoara Trask ca terorizată). Nu mă sili să joc, nu mă sili să joc, o rugă ea.

— N-o sili ! exclamă Charlotte.

D-șoara Trask se înturnă și privi la Charlotte, stupefiată. Nimeni nu discutase vreodată autoritatea ei.

— Îmi dau seama că d-voastră aveți intenții bune, spuse ea, dar noi știm ce este bun pentru Christine. Nu este bine ca să rămînă pe scaun, singură și toată seara să facă puzzle. O știți, tot așa de bine ca și mine, că aceasta este contra regulilor Cascadei.

— Dar vom face împreună puzzle.

— Doctorii doresc ca Christine să facă, în fiecare seară, puțin exercițiu. Regret, dar trebuie să execut ordinele lor.

— Voi avea eu grijă ca să facă exerciții. Tocmai voiam să-i cer să coboare cu mine în oraș. Trebuie să duc mașina la garaj ca să fie spălată. Ne vom înapoia pe jos, dacă vrei, chiar alergînd. Aceasta dacă Christine va fi așa de drăguță să meargă cu mine. Vrei Christine ?

Fata dădu din cap : „Da, da, da, da !" Cuvîntul acesta, repetat fără să respire, părea o supapă care lasă să-i scape surplusul de vapori.

D-șoara Trask se adresă Charlottei :

— După cît mi se pare, v-am auzit spunînd că astă-seară sînteți nespus de obosită și că nu veți face nimic altceva decît să vă urcați în pat, spuse ea pe un ton sec.

— Cascada trebuie să fi făcut o minune, răspunse Charlotte aproape pe același ton.

— O ! te rog, lasă-mă să merg cu doamna aceasta, izbucni Christine. Îți promit că, astă-seară, dacă vrei, voi bea ceașca de cacao. Pe cuvîntul meu. O ! te rog, te rog, fi drăguță cu mine, numai acum... Te rog...

— Pentru dragostea lui Dumnezeu, nu mai dramatiza, Christine ! o întrerupse d-șoara Trask.

Și ea privi o clipă ochii care implorau, mîinile, care de asemenea implorau, crispate pe covorul de pe masă, cu brațele întinse spre ea. Apoi, spuse brusc :

— Du-te și i-ați pălăria și mantoul.

Christine fugi din verandă, fără să privească înapoi, ca o pasăre care zboară din colivia ei.

— Este prima oară cînd copila aceasta dorește să facă ceva cu vreunul din cei care sînt aici, spuse d-șoara Trask, Charlottei, atunci cînd rămăseseră singure. De aceea am lăsat-o să vă însoțească. Dar trebuie să vă vorbesc despre ea. Acum cîteva zile, a încercat să fugă, deci să n-o pierdeți din ochi. Într-o zi sau două va veni o gardiană, dar pînă atunci este sub supravegherea mea.

— Voi veghea. Poți conta pe mine.

— Știu, vă cunosc. Nu s-a adaptat încă. Este plină de complexe și refulări de tot felul. Pînă acum a contat pe un tată foarte indulgent. Trebuie să fim severi și s-o facem inpedenpentă. A propos, camera ei este nr. 16, in „Casa Verche". D-voastră aveți camera nr. 18 și veți

împărţi cu ea, camera de baie. Să nu vă deranjaţi dacă o auziţi plîngînd. Ultima persoană care a ocupat nr. 18, a spus că fata avea crize de plîns. Nu le daţi atenţie. Şi aceasta este una din micile tiranii, ca şi faptul că nu vrea să mănînce. Nu le daţi atenţie ! Dar dacă puteţi, încercaţi s-o convingeţi să mănînce ceva astă-seară, o îngheţată, o cafea, un sirop sau o ciocolată. Ca să zicem aşa, la masă n-a mîncat nimic. Iat-o !

După o jumătate de oră, Charlotte şi Christine stăteau la o măsuţă cu faţa emailată, într-un „drug-store", mîncînd îngheţată cu ciocolată şi biscuiţi cu smochine.

— De cînd eşti la Cascada ? întrebă Charlotte.

— De zece zile... aproape unsprezece.

— Nu este aşa că nu-ţi place aici ?

— Nu.

— Nici mie nu mi-a plăcut la început. Dar primele două săptămîni sînt mai grele.

— Mie nu-mi va place niciodată. Şi dacă ele mă vor obliga să rămîn aici, voi muri. Atunci, ele vor fi mulţumite.

— Care ele ?

— Mama şi surorile mele.

— N-ai tată ?

— Ba da. Şi dacă am venit aici, am făcut-o pentru . Doctorul mi-a spus, că-i voi face un serviciu. Dar ·ăsc locul acesta ! Îl urăsc ! Îl urăsc !

— Ai dori să te înapoiezi acasă ?

— Nu.

— Unde vrei să te duci ?

— Nu ştiu ! Nicăieri ! Mama nu s-ar bucura dacă -ar vedea înapoindu-mă. Numai ca să fac un serviciu ıtălui meu, rămîn aici.

— Unde voiai să te duci atunci cînd ai încercat să ugi ?

— La o cabină telefonică, să chem pe tata.

— Să vină să te caute ?

— Nu. I-am promis că voi rămîne aici timp de două ăptămîni. Voiam numai s-aud vocea lui papa. Eu...

Tăcu, dădu la o parte înghețata cu ciocolată, pe care n-o mîncase decît pe jumătate și plecă ochii spre masă. Părul îi acoperea fața.

— Sînt aproape sigură că tata este pe moarte.

— Este bolnav ?

— Nu m-au lăsat să-i vorbesc, deci nu știu nimic.

— Nu ți-a scris ?

— Scrisorile lui nu spun nimic. Nu mi-ar spune-o, ca să nu mă neliniștească. Vreau să-i vorbesc. Vreau să-i aud vocea și atunci voi ști. Dar ele nu-mi dau voie ! Cînd am spus d-șoarei Trask că mi-era teamă că tata este pe moarte, mi-a spus că dramatizez. M-a sfătuit să nu mă mai gîndesc la el.

— Ai vorbit cu doctorul ?

— Da. El mi-a spus că nu trebuie să mă lase să-l duc de nas pentru o teamă de felul acesta și că trebuie să aștept, ca să vorbesc cu tata, pînă sîmbătă seara.

— Ascultă, Christine, la colțul străzii este o cabină telefonică și iată aici și portofelul meu. Crezi că tatăl dumitale este astă-seară acasă ?

— Vreți să spuneți că pot vorbi cu tata ?

— Desigur. Te voi aștepta aici.

Cînd reveni, ochii ei scînteiau, obrajii erau roșii. Era aproape frumoasă.

— Totul merge bine. A răspuns chiar el la telefon. Maman era la biserică. Nu este bolnav ! A cîntat cîteva acorduri la pian ca să-mi arate că era jos și că nu-mi răspunde din pat. Am avut noroc că maman ieșise, altfel el n-ar fi cîntat la pian. Maman zice că mă risgîie. O ! vă mulțumesc nespus de mult că mi-ați dat voie să vorbesc la telefon. Mulțumesc ! mulțumesc ! Voi mînca toată înghețata.

— Ia alta. Aceasta s-a topit !

— Dar vă datorez atîția bani ! Tata mi-a spus să vă înapoiez banii pentru telefon. Voia să știe cine mi-a dat voie să telefonez. Tot ce i-am putut spune, că este o doamnă brună și că-i voi scrie mîine și îi voi spune numele. Cum vă numiți ?

— Nu crezi că va fi mai amuzant să-l ținem ascuns ? Pentru moment, nu spune numele meu tatălui dumitale. Cînd îi vei vorbi de mine, spune-i tot de doamna brună.

Aceasta va avea ceva misterios. Şi dacă vrei, să nu spui nici domnişoarei Trask c-ai vorbit la telefon. Poate că mă va mustra.

— Nu-i voi spune. Nici doctorului Jaquith. Nu voi spune nimănui. Aş vrea mai bine să mor decît să vă cauzez neplăceri.

De data aceasta fu rîndul Charloetei să plece ochii. Pînă acum nimeni nu-i făcuse un asemenea jurămînt de credinţă.

— Vorbeşte-mi de dumneata, spuse ea ca să schimbe subiectul. La ce şcoală urmezi ? În ce clasă eşti ? Ce materie preferi ? Ce-ţi place să faci ?

Ea îşi aminti de amănuntele pe care i le dăduse J. D. despre copila aceasta : dragostea ei pentru libertate şi aer liber, pasiunea pentru animale, gustul ei pentru artă.

— Nu-mi place şcoala. Cele două surori ale mele au avut totdeauna note bune. Eu n-am avut decît mediocre şi uneori rele. Îmi plăcea, să pictez, dar nu-mi mai place.

— De ce ?

— Pentru că ele au aflat că pictam în loc să studiez algebra sau latina. Aveam un mic studio în grînarul casei, cu geam deasupra camerei, la etajul al treilea. Una din surorile mele m-a spionat şi a spus mamei că-mi petrec cea mai mare parte din timp, în după-amiezile cînd ele mă credeau că studiez, sus în grînar şi într-o dimineaţă, pe cînd eram la şcoală, mama a intrat în studio, mi-a luat picturile, chevaletul, tuburile şi pensulele şi a închis uşa cu cheia.

— Şi tatăl dumitale nu s-a opus ?

— Tata era în Italia, într-o călătorie de afaceri. Cînd s-a înapoiat, el a spus mamei să-mi dea lucrurile mele şi cheia studiolului. Dar era prea tîrziu. N-am mai avut dorinţa să devin o artistă. Surorile mele zic că sînt cam bizară. Aş vrea însă să fiu ca ceilalţi : să înnot, să patinez, să skiez, să joc tenis şi ping-pong. Dar este prea tîrziu pentru aşa ceva, aşa că...

— Nu, Tina, nu este tîrziu. Spune-mi mie ce-ai vrea să faci ?

— M-ai numit Tina !

— Cum ? Ce nechibzuită am fost ! Dar oare acesta nu este un diminutiv de la Christine ?

— Da, dar nimeni, în afară de tata, nu-mi spune așa.
— Atunci, nu-ți voi mai spune nici eu.
— O ! da ! Spuneți-mi așa ! Îmi face multă plăcere !

XXVII

În seara aceasta, cînd toate luminile pensionarilor trebuiau să fie stinse, pe sub ascuns, Charlotte făcu o baie caldă. Cînd terminase și se pregătea să se urce in pat, auzi venind din camera vecină, zgomotul unor sughițuri înfundate. Cînd părăsise pe Tina, la ușa camerei de culcare, abia acum o jumătate de oră, aceasta era bine dispusă. Sughițurile nu erau prea zgomotoase, dar se repetau la intervale regulate și, după cum se vedea, aveau aerul că vor continua.

Ușor, Charlotte apăsă pe clanță. Ușa nu era încuiată cu cheia. O deschise. Camera era în întuneric. Sughițurile veneau dinspre pat. La prima vedere, patul părea gol. Apoi observă, în mijloc, o ridicătură micuță. Tina se tîrîse sub cuvertură și se ghemuise acolo, cu fața înfundată în cearșafuri.

Charlotte stătu pe marginea patului și mîngîie mîna ridicăturei mișcătoare. Imediat ridicătura rămase nemișcată, zgomotul încetă, corpul înțepeni. O ! am îngrozit-o ! gîndi Charlotte.

— Sînt eu. Doamna brună, Tina. Nu-ți fie frică, spuse ea, aplecîndu-se peste grămăjoară și vorbind rar. Spune-mi ce s-a întîmplat ?

Charlotte nu era pregătită pentru cele ce urmară. Tina ieși din ascunzătoare, stătu și privi fix pe Charlotte, în penumbra camerei luminată de lună ; cînd fu sigură că este Charlotte, se aruncă în brațele ei, puse capul în poală, se agăță de ea cu amîndouă miinile și începu iar să plîngă.

Charlotte înconjură cu brațele corpul cald, un corp foarte slab, numai pielea și oasele și dîndu-l puțin la o parte, se vîrî în pat lîngă Tina. O ținea așa de strîns,

așa de aproape, că corpul Charlottei tresărea la fiecare sughiț al Tinei. Ea nu zicea nimic, mulțumindu-se să stea aici, în întuneric, așteptînd ca plînsul să se calmeze, dar se gîndea : „Ființa aceasta, pe care o țin în brațe, este fiica lui Jerry. Aceasta care se strînge lîngă mine, este fiica lui Jerry !"

Gradat, aspirațiile convulsive începură să se stingă, sughițurile să devină mai puțin violente. În fine, Tina putu vorbi.

— Nu mă lăsați singură, fură primele ei vorbe.

— Nu, înainte de a adormi.

— Nu, vreau să spun, să nu mă lăsați aici. S-a petrecut ceva îngrozitor.

— Ce ?

— Cînd v-ați despărțit de mine, domnișoara aceia oribilă... un sughiț o întrerupse... Trask a venit în camera mea...

— Și ai fost nevoită să-i spui despre telefon ? Nu face nimic. E mai bine să știe adevărul. Îi voi spune c-a fost greșala mea.

— Nu, nu. Nu i-am spus nimic. I-am spus numai c-am mîncat o înghețată ; dar ea mi-a spus ceva nespus de îngrozitor : mîine seară va sosi noua mea păzitoare.

— Poate că-ți va plăcea.

— Nu ! O urăsc, o disprețuiesc ! Va fi contra mea împreună cu d-șoara Trask și doctorii. O știți destul de bine. Și ce voi face oare cînd va fi nevoie să vorbesc cu tata ? Pentru ce îmi trebuie o gardiană ? Nimeni la vîrsta mea n-are gardiană. Îmi va fi rușine. Așa ceva va fi și mai grozav decît ping-pong-ul. O ! pentru ce ? pentru ce ?

O nouă tresărire îi scutură corpul, apoi, după cîteva secunde a doua zguduire. Sughițurile începuseră iar.

— Ascultă, Tina, ascultă-mă. Dacă poți, calmează-te și ascultă. Cunosc bine pe doctorul Jaquith. Mîine mă voi duce să-i vorbesc. Îi voi cere să mai încerce cîtva timp fără gardiană. Îi voi spune că tu n-ai nevoie de așa ceva.

— Cu adevărat ? Veți încerca ?

— Desigur, o voi face. Desigur voi încerca. Acum fi cuminte.

— Bine. De ce sînteți așa de bună cu mine?

— Pentru mai multe motive; dar unul este suficient. Caut să-mi plătesc o datorie. Cineva a fost bun cu mine cînd totul mi se părea întunecat. Ai citit vreodată o carte intitulată *Sara Crewe?*

— Nu!

— ăi bine! dacă închizi ochii și îți destinzi mușchii, ți-o voi povesti. Așa e bine! Acum închipuește-ți că ești o copilă, căci istorioara pentru tine va fi puțin cam copilăroasă. A fost odată...

Charlotte adormi de abia după o oră. Se temea că dacă își va schimba poziția, va deștepta pe Tina și nu voia să scurteze nici chiar cu un minut experiența, care nu se va mai repeta niciodată, să țină în brațe copila adormită a lui Jerry. În fine, Tina se întinse, luă capul de pe umărul Charlottei, stătu și privi în tăcere fața care era pe perne, alături de ea.

— Hei? mă recunoști? întrebă Charlotte. (Tina ridică fruntea cu mîndrie). Ai dormit. Dacă vrei, lasă-mi brațul, acum vreau să mă duc în camera mea.

— O! nu plecați! Și cum Charlotte nu făcea nici o mișcare: Să ne culcăm în formă de lingură, sugeră Tina și, întorcîndu-se, propti spatele în stomacul Charlottei și trăgînd brațele Charlottei sub brațele sale, le încucișe pe pieptul său. Așa mă culcam cu tata, cînd eram mică și voia să m-adoarmă. Acum, după cum spune mama, sînt prea în vîrstă pentru așa ceva. De asemenea zice că sînt prea în vîrstă ca să-i mai zis papa.

Cabinetul doctorului Jaquith, deasupra clădirii First National Bank, în strada mare, avea multe trăsături comune cu cel din vechea casă brună din Cinquieme Avenue, la New York. Cele două localuri fuseseră închiriate, pentru că erau goale atunci cînd a avut nevoie de ele și îi conveneau, căci amîndouă se pretau scopului propus. Deasupra băncii, erau două camere. Aceea din față, în care doctorul Jaquith se întreținea cu pacienții săi, se asemăna pe jumătate cu salonul din Cinquieme Avenue. Zidurile erau vopsite cu același amestec de roșu de homar și de șal de Paisley, pictorul din New York întrebuințînd

aici tot ceea ce-i mai rămăsese. La Cascada ca și la New-York, un foc de cărbuni ardea în grilaj, cînd timpul o cerea, dar de data aceasta, nu într-un șemineu de marmură neagră, ci într-o sobă Franklin, cu bilele și ornamentele de aramă poleită.

Cînd doctorul intră în cameră, ca să strîngă mîna Charlottei, veni, ca și la New York, dintr-o cameră vecină. Ca și atunci, așeză de o parte și de alta a șemineului, două fotolii Windsor, cu brațele scurte, cu picioarele subțiri, vopsite în negru. Afară, temperatura depășea 27 de grade la umbră. Azi nu erau flăcări care să joace pe zidurile roșii. Din contră, fotoliile stăteau în fața unui ventilator electric, care, așezat deasupra sobei, între două mingi mari de aramă, bîzîia în surdină. Încet, ritmic se înturna la dreapta și la stînga, împrăștiind briza sa ușoară : „Parcă este un idol gras, care stă cîrcit, acoperit cu decorații de aur“, gîndi Charlotte.

— Ei bine ! Cum a mers ? Un cauciuc spart ? O cufundare în noroi ? Automobilul răsturnat ? Un tovarăș ? Și cîte opriri pe drum ?

— Nimic. Ați avut dreptate. Nu mai sînt în pericol să am o depresiune nervoasă. Acum, dacă nu vă supără, aș vrea să vorbesc de un lucru care nu mă privește direct.

— Foarte bine ! Văd că, de la ultima noastră întrevedere, ți-ai luat privirile de la urma muștei. Spune-mi ce ai văzut la orizont ?

— Nu este la orizont. Se află sub nasul meu. Ieri seară la cină, stam la masă cu o tînăr fată, care se numește Christine Durrance. (Charlotte o descrise). Și am observat cît este de slabă și ce puțin mănîncă. De asemenea, după cină... (și Charlotte relată pe scurt evenimentele care convinseseră pe d-șoara Trask să dea voie Christinei s-o însoțească în sat. Ajungînd aici, se opri). Vă rog, vorbiți-mi despre micuța aceasta.

— Ce vrei să ști ?

— Tot ceea ce-mi puteți spune. Copila aceasta se simte aici, grozav de nenorocită și nu cred să fie tratată inteligent, îndrăzni ea să spună.

— După cum văd, acum nu mai ești lipsită de curaj, spuse el.

Charlotte nu se mai roși.

— Bănuiesc că d-voastră mă găsiți pretențioasă. Regret, dar n-am timp să mă gîndesc la tact. Totuși vreau să vă mărturisesc că am procedat rău. Ieri seară, pentru copila aceasta, am încălcat cu bună știință ordinele medicilor.

— Este destul de grav. (Dar ochii lui scînteiau). Ce ordine ai încălcat ?

— I-am dat voie să telefoneze tatălui ei. Nu se află de prea multă vreme aici ca să i se aplice în totul aceste legi de fier ! Și pentru ce o forțează să joace ping-pong ? Un joc pe care nu-l posezi bine, devine o tortură. Odinioară și eu eram tot ca ea, așa că o înțeleg mult mai bine decît medicii și infirmierele, care nu posedă decît cunoștințele cîștigate din cărți.

— A ! adevărat ! (Doctorul Jaquith se ridică). Te rog, repetă fraza aceasta din urmă. (Ea se execută). Este ceva adevăr în ceea ce ai spus, aprobă el cu ochii scînteietori, dar, de data aceasta, cu aerul serios și nu amuzant. Admit, că, pînă acum n-am prea avut mult succes cu Christine. În prezent, Cascada nu este un loc care să-i convină, dar trebuie ca să-l facem convenabil pentru ea, adică tot așa de bun ca și pentru ceilalți copii, care trebuie să învețe să se adapteze. Avem nevoie de cineva care are experiența și curajul dumitale, ca să ne secondeze și să ne învețe aceea ce nu găsim în cărți. Și dacă vreodată vei fi în căutarea unui serviciu...

— În orice caz, nu azi, căci întîlnirea mea cu d-voastră, în dimineața aceasta, nu este decît de o jumătate de oră.

Doctorul Jaquith nu observă observația aceasta.

— Ascultă, am o idee ! De multă vreme, doresc să creez, aici la Cascada, un fond special pentru copii. Îmi trecu așa prin cap, că n-ar fi rău dacă ai cheltui puțin din averea aceea, actualmente inutilă, ajutînd cîțiva copii nenorociți să iasă din mocirla pe care ai cunoscut-o și dumneata căci ai trecut prin ea.

— Poate, răspunse Charlotte, dar în clipa aceasta nu mă interesez decît de „o singură" fetiță și trebuie să mă grăbesc să vă spun tot ce am pe inimă. Am venit aici

pentru un anumit scop despre care nu v-am vorbit încă. Christine nu vrea să aibă gardiană și i-am promis că voi face în așa fel ca să-i acordați un mic răgaz. Am vorbit cu d-șoara Trask și-mi dau bine seama de responsabilitatea d-voastră. Iată ce propun eu: după cum știți, în momentul acesta, n-am nimic presant care să mă cheme acasă. M-am întrebat dacă n-aș putea eu înlocui gardiana. Voi răspunde de Christine și vă promit că nu voi încălca, fără permisiunea d-voastră, regulamentul sanatoriului. O! îmi dau seama că aceia ce vă cer este puțin cam neobișnuit și poate că și nerealizabil, dar dacă ați voi să mă puneți la încercare... (Tăcu, observînd că vocea ei era prea gravă, aproape rugătoare. Rise scurt, ca și cum s-ar distra singură). Vedeți, explică ea, ocup, din întîmplare, camera vecină cu a Christinei. (Și pe un ton puțin cam ironic, povesti cum a auzit copila plîngînd cu hohote și cum a încercat s-o calmeze). Apoi, natural, spuse ea ridicînd din umeri și roșindu-se ușor, căci doctorul Jaquith o observa cu privirile lui pătrunzătoare, care scoteau gîndurile la lumina zilei, în prezent, copila mă interesează.

— Nu v-am întrebat pentru ce te interesezi de ea. Mi-este suficient că te interesezi. Mergi înainte. Încearcă. Nu voi mai aduce gardiana. Pentru Christine este un noroc mare! Desigur, are nevoie de ceva care să-i redea importanța în proprii săi ochi. Una din rațiunile pentru care nu mănîncă, este că aceasta face din ea un caz interesant. Poate că în două zile nu se va putea face nimic, dar într-o scurtă perioadă de prietenie cu o ex-pensionară distinsă, care a venit de bună voie aici pentru a se odihni puțin, va putea să-și regăsească încrederea în ea însăși.

— Dacă voiți s-o tratez inteligent, n-ar trebui oare să știu ceva despre ea? Știu că, în general, d-voastră nu vorbiți unui pacient despre un alt bolnav, dar...

— Dacă încetezi să mai fi pacientul meu și faci parte din personal, este alt caz, spuse el surizînd. Ei bine! domnișoară Vale, continuă el pe un ton profesional, nu este nimic patologic în situația micuței dumitale bolnave. Nu este decît victima unui anturaj nenorocit și al obiceiului de a se deda la gînduri și acțiuni rele. Nu putem

să-i schimbăm anturajul, dar sperăm cu timpul să-i schimbăm obiceiurile. Anturajul copilei este sub controlul unei mame care are spiritul închis tuturor teoriilor noastre : am discutat odată cu ea. Dar este gata să accepte, indiferent ce proiect, chiar și acela care o va lipsi de prezența acestei copile, care totdeauna a fost o cruce pentru ea, cu toate că, cînd m-a auzit, a protestat cu tărie.

— Și tatăl ? Aș putea cunoaște atitudinea lui față de Christine ?

— Înțelegător și protector ; probabil prea protector, ceea ce este contrariul binelui Christinei. Dar el vorbește limbajul nostru și va colabora cu noi în orice fel. Și el a avut puține supărări cu nervii săi. Copila este una din cele trei fiice ale sale, dar cu mult mai tînără decît celălalte. N-a prea fost sănătoasă ca fetiță și i-a pricinuit multe necazuri. Rezultatul : resentimente nu numai din partea mamei, ci și din partea surorilor mai în vîrstă, care trebuiau să-i dea ajutor s-o îngrijească. Rezultatul : tatăl a apărat totdeauna copila contra surorilor și mamei și, în general, contra tuturor. Rezultatul : fiica are o dragoste nemărginită față de tatăl său. Rezultatul : mama a devenit geloasă pe copilul său. Rezultatul : lipsa copilei de acasă a devenit indispensabilă pentru toți cei interesați. Rezultatul : am oprit-o aici. Nu este un loc creiat în totul pentru ea, dar este mult mai bine, din toate punctele de vedere, decît s-o lăsăm sub același acoperiș cu mama sa. Așa ceva trebuie evitat cu orice preț. Tot ceea ce este de dorit, domnișoară Vale, este să-i redai încrederea în ea însăși. Dacă îi vei putea reda mîndria unei prietenii, va fi nespus de prețios. Te vei întîlni, după-amiază, cu doctorul Brine și el îți va da toate detaliile pe care le va găsi necesare, cum și atitudinea pe care-i convine s-o adoptezi. Și, în paranteză, și dumneata îi vei spune două sau trei cuvinte. Aatacă-l, cum m-ai atacat pe mine, spuse el, renunțînd la tonul său profesional și se ridică. Acum, să vorbim de dumneata. Cum ai petrecut noaptea după călătoria aceasta lungă ?

— Am avut o noapte excelentă.

— Cu toate că te-a deranjat Christine ?

— O, nu m-a deranjat deloc, răspunse ea, cu o indiferență exagerată.

Dar tăcu brusc, roșind ușor, căci el o examina cu o expresie puțin cam batjocoritoare. Ea se hotărî să intre în miezul bănuielilor lui și să descopere într-adevăr tot ceea ce știa el.

— Am să vă pun cîteva întrebări, spuse ea

— Poftim !

— Ce știți despre Italia ?

— Nu prea multe. Am auzit spunîndu-se că Mussolini a desființat medicina, răspunse el.

— Înțelegeți ce vreau să spun. Ce știți despre accidentul de automobil în Italia și de bărbatul care mă însoțea ?

— Nu mai mult decît știu despre Mussolini.

— La New-York mi-ați spus că el m-a făcut să cad din Charybda în Scylla.

— A fost o presupunere a mea.

— Și nu știți dacă ne-am mai revăzut după accident ?

— Cred că v-ați mai revăzut.

— De unde ?

— Una din pacientele mele, care are fobia locurilor înalte, susținea într-o zi, în fața mea, că teama ei era întemeiată, căci văzuse o mașină răsturnată și cita cazul unei femei și al unui bărbat care au avut un accident de felul acesta. Ei se aflau la Ravello în același timp cu ea. Ei descinseseră la un hotel vecin cu al ei și dacă n-am voit s-o cred, mi-a spus numele femeii aceleia. De fapt, l-a pronunțat, înainte ca s-o pot opri.

— Și cine v-a spus numele bărbatului ?

— Nimeni. Nu-l cunosc.

— Nu știați deci că tatăl Christinei și cu mine ne-am întîlnit.

— Nu, n-o știam.

Cu toate că răspunsul acesta scurt era suficient să convingă pe Charlotte, expresia lui era o probă în plus și schimbarea imediată care se făcuse în vocea și atitudinea lui, dovedea că el era complet surprins și că surpriza aceasta nu-i prea plăcea.

— Dacă aş fi ştiut-o, desigur că nu te-aş fi sfătuit să vii tocmai acum la Cascada. Nici nu-mi trăznea prin cap că dumneata cunoşti pe Durrance !

Charlotte nu-l auzise niciodată vorbind pe un ton aşa de ostil. El se plimbă, în lung şi în lat, într-o linişte mormîntală.

— Situaţia se prezintă acum sub altă lumină, spuse el, oprindu-se în faţa Charlottei.

— Vreţi să spuneţi că veţi aduce gardiana ?

— Vreau să spun, zise el pe un ton spart, tăios, că eu port întreaga răspundere în ceea ce priveşte fata aceasta. Ea este sub paza mea. Şi nu a dumitale Dumneata eşti sănătoasă. Trebuie să mă gîndesc bine la Christine.

— Am făcut tot ceea ce mi-a stat în puteri pentru binele Christinei, zise Charlotte, ridicîndu-se, şi vă las grija să hotărîţi ceea ce este pentru binele ei.

— Ceea ce poate fi pentru binele ei acum, riscă să fie mult mai neplăcut pentru ea în viitor. Nu ştiu nimic despre relaţiile dumitale cu Durrance — vocea lui era aspră — nu ştiu pînă la ce punct aţi ajuns. Nu pot să merg ca un orb, atunci cînd este vorba de viitorul unui copil.

— Nu este nevoie. V-am spus totul.

— Nu mai avem timp. Mă voi gîndi. Revino mîine.

— Vă rog, să n-aduceţi gardiana astă-seară. Christine mă aşteaptă afară, închisă în maşina mea, sperînd cu toată intensitatea vîrstei sale, caracterului şi bolii sale, că-i voi duce veşti bune. Am hotărît, că dacă reuşesc în misiunea mea, vom merge amîndouă cu automobilul, să luăm masa de prînz prin împrejurimi. Dacă eşuez, va avea o nouă criză de lacrimi şi nu va mînca nimic, nici la prînz şi nici seara. Mi-aţi cerut să vă spun părerea mea. Ei bine ! părerea mea este că ar fi o cruzime să aduceţi gardiana şi dacă vă gîndiţi numai la binele Christinei...

Ea tăcu brusc. Vocea ei luase un ton nu numai grav, ci rugător şi tremura puţin.

Expresia severă a doctorului Jaquith, în timp ce asculta pe Charlotte, privind-o, se îndulcise. El spuse, surîzînd :

— Este oare aici, aceeași femeie care a venit, abia acum o săptămînă, în cabinetul meu din New-York și mi-a spus : „Nimic nu mă interesează, toate eforturile mi se par fără de rost“ ? Gardiana nu va veni. O vei înlocui dumneata. Să încercăm...

XXVIII

Două săptămîni mai tîrziu, cînd Charlotte părăsi Cascada, nu se duse direct la Boston, ci porni cu mașina spre Nord. De data aceasta nu era singură. Tina, cu tenul animat, cu ochii strălucitori, stînd dreaptă și dîndu-și un aer important, se afla lîngă ea. O duzină de persoane stăteau sub portic să le ureze călătorie frumoasă.

La început, ceilalți pensionari ai Cascadei atribuiseră milei atențiile Charlottei față de Christine, dar cînd aflară că invitase pe tînăra fată să facă cu ea o excursie cu automobilul în munți și în Canada, întrebară pe Christine : „Ai cunoscut de mult pe d-șoara Vale ? Ai avut noroc !“ Pentru prima oară în viața ei, Christine inspira invidie. Va face o călătorie pe care toți o invidiau !

Proiectul acesta fusese făcut cu aprobarea doctorului Jaquith. Formele fuseseră observate cu grijă. Doctorul Jaquith scrisese tatălui Christinei, care aprobase planul acesta ; Charlotte scrisese mamei Christinei, spunîndu-i că va fi fericită dacă fiica sa..., etc. Tatăl Christinei răspunsese doctorului că întrucît acest proiect avea aprobarea medicului, era și el, în totul, de acord. El aprecia bunătatea nemărginită a d-șoarei Vale și îi va trimite un cec pentru cheltuielile Christinei în cursul călătoriei proiectate.

Mama Christinei răspunsese Charlottei, spunînd că-i era foarte greu să se despartă pentru un timp prea îndelungat de fiica sa și mai ales să încredințeze unei străine, pe copilul ei, dar prima datorie a mamei este să se sacrifice pentru copii săi și că dacă Christine dorea să facă această călătorie, n-o lăsa inima să-i refuze plăcerea aceasta.

Nici o scrisoare nu fu schimbată între Charlotte și J. D., cu toate că identitatea „doamnei bune“, nu mai fusese, pentru el, de mult timp, un mister. Nici nu schimbaseră vreun cuvînt, cu toate că, la început, Christine, cu consimțămîntul doctorului, telefona tatălui său aproape în fiecare zi. De obicei, Charlotte era lîngă ea în cabină sau afară. J. D. știa că ea era așa de aproape. Tina îi spunea, dar el nu ceruse niciodată să vorbească cu ea. Părea că înțelege că dacă voia să reia relațiile lor pe alte baze, trebuia să pară că nu s-au întîlnit niciodată.

Privilegiul de a fi lîngă Tina și ocazia de a prinde cîteva cuvinte sau cîteva fraze ale lui J. D., adresate fiicei sale, potolea dorința pe care o avea Charlotte să-i vorbească și de cîte ori dorea să-l vadă și să cufunde privirea ei în ochii lui, care se năștea în sinea ei ca o suferință, n-avea decît să privească în ochii Tinei, ca să se liniștească. Numai dacă ar putea păstra pe Tina mai mult timp lîngă ea, nevoia de a vedea pe Jerry, care uneori o făcea să sufere ca de o rană, putea fi completată de copila lui, și în cele din urmă, va dispare.

La ultima întîlnire pe care o avusese cu doctorul Jaquith, el îi repetase că era tot la punctul de plecare, adică la încercare.

— Și vei rămîne la punctul de încercare atîta timp cît îți vom încredința o responsabilitate, care este a mea. Îți voi încredința copila aceasta, atîta timp cît voi crede că este necesar pentru ea, dar dacă, s-ar ivi un motiv oarecare, cred că va fi mai bine să ți-o iau... (Tăcuse o clipă). Amintește-ți ce scrie în Biblie : „Domnul a dat, Domnul a luat“, o avertizase el, fixînd asupra ei privirile lui pătrunzătoare.

— Îmi voi aminti. Cum vă simțiți cînd faceți pe Domnul ? îl întrebase Charlotte, surîzînd.

— Nu prea bine, de cînd a fost votată legea liberului-arbitru, îi replicase el pe același ton. Mă lipsesc de asemenea putere.

Călătoria fu un mare succes. Tina făcea progrese rapide. Ea urca piste stîncoase cu un elan, pe care ea și Charlotte îl înțeleseseră într-o zi, în regiunea sălbatică

din Nord, Katahdin, urcînd pe o cărăruie lungă și abruptă. De asemenea și Charlotte urcase pe potecuțele sinuoase, cu aceeași plăcere cu care urcase de-a lungul drumurilor accidentate, care șerpuiau pe pantele colinelor din Ravello.

Într-o zi, pe cînd stau într-un colț adăpostit, pe un pat de mușchi, exact deasupra vîrfului Mansfield (primul munte pe care-l escaladaseră), mîncînd cu poftă sandwich-uri și brînză, Tina întrebase :

— Nu sînteți așa de bătrînă ca să puteți fi mama mea, nu este așa ?

— Dar dacă, Tina, aș fi destul de bătrînă pentru așa ceva ? Dar de ce mă-ntrebi ?

— Nu vă comportați ca și cînd ați fi mama mea. D-voastră nu-mi spuneți mereu ceea ce trebuie să fac și ce nu trebuie să fac. Totuși, aseară la hotel, o doamnă a crezut că sînteți mama mea. I-am spus că nu, n-am putut să-i explic ce sînteți pentru mine. Aș dori să nu mai fiu silită să vă spun : domnișoară Vale Este cam greu... ne cunoaștem așa de bine !

Și ea mușcă cu dinții ei frumoși un sandwich cu șuncă. În timp ce mesteca, Charlotte o întrebă :

— Ți-ar face plăcere să-mi dai o poreclă sau un nume după placul tău, ca și cum am fi camarade ?

— O ! da ! Dar care ?

— Pronumele meu, Charlotte, are tot felul de diminutive. Poți să-mi spui Charlotta sau Charlie, sau un nume pe care cineva, ca să rîdă, mi l-a dat : Camille. Sau dacă preferi, tanti sau tantine, sau chiar „Tanti Charlotte“. Gîndește-te !

Cînd Charlotte și Tina părăsiseră Cascada, speranțe vagi, proiecte vagi pentru viitor, se schițau în mintea Charlottei, tot așa de informe și tot așa de mișcătoare ca și masele de ceață. Nu prinseseră formă decît atunci cînd îi spuse Tinei ideile absurde care-i treceau prin cap. Tina nu le găsise absurde. Din contră, provocaseră în sinea ei, unul din acele rare manifestații de bucurie, asemănătoare cu lumina Nardului, gîndise Charlotte, văzînd cum obrajii copilei se colorau și fericirea ilumina ochii ei.

Numai atunci cînd mașina trecu frontiera Canadei, Charlotte pusese pe hîrtie proiectul său Într-o seară, cam

la două săptămîni după ce se îmbarcaseră, pe ape necunoscute, pentru o a doua călătorie, stînd in salonul de corespondență din Chateau Frontenac, la Quebec, în timp ce Tina dormea profund, ea scrisese doctorului Jaquith și îi spusese propunerea ei.

Scrisoarea ei avea un ton comercial, oficial, lipsită de orice sentimentalitate... La început, propusese să ia, la înapoierea lor la Boston, pe Christine pentru cîteva zile ; dar acum propunea s-o păstreze pentru tot timpul, sau cel puțin atîta timp cît ea făcea progrese.

„Întrucît prezența acestei mucuțe îmi va fi de folos, continuase ea, scăpîndu-mă de singurătatea în care voi fi silită să trăiesc, voi ține seama de serviciile reale, și întrucît ea îmi va fi ca o tovarășă, voi lua asupra mea toate cheltuielile sale, înțelegînd și pe acelea ale instrucției sale, atunci cînd va fi așa de sănătoasă să poată să-și reia studiile. Nu voi accepta serviciile ei, în alte condițiuni"

Tot ceea ce privea sănătatea ei, va fi sub controlul doctorului Jaquith. Cristina își putea vizita părinții atunci cînd voia și putea să se înapoieze la ei definitiv, atunci cînd dorea. Doctorul Jaquith era rugat să transmită părinților ei, propunerea aceasta și, dacă era nevoie, să servească ca arbitru. Ea însăși va continua să fie „la încercare".

Scrisoarea avusese pe cît posibil, un ton oficial, în afară de ultimele cuvinte. Cahrlotte semnase : „Cu sinceritate, Charlotte Vale, călătoare". Singur doctorul Jaquith va înțelege semnificația ultimului cuvînt și va bănui dorința ei nemărturisită. Va încerca el să i-o analizeze ? Ea așteptase răspunsul cu o nerăbdare crescîndă.

Cînd Charlotte se înapoiase la Boston, pe la finele lui septembrie, însoțită de o fată înaltă și subțire, apariția ei dăduse naștere la o mulțime de comentarii. Ea anunță familia sa că fetița va rămîne la ea pentru totdeauna. O întîlnise în cursul verii. Era o protejată a doctorului Jaquith. Se numea Christine Durrance.

Durance ? Un nume bizar. Nu se găsește nici în anuarul telefoanelor din Boston. O chestiune de asemenea, bizară, foarte bizară ! Copila nu este cel puțin frumoasă. Nimeni nu intrase în vorbă cu un specimen așa de puțin promițător, nici chiar din curiozitate, nimeni, în afară de

o oarecare doamnă care locuia în fața casei Vale, la Marlborough Street.

Într-o zi, femeia aceasta vorbise cu Christine pe trotuar. O întrebase de nume, de vîrstă, de unde venea. Chiar în seara aceea, scosese un ziar vechi, pe care-l avea de pe vremuri și descoperise că acum treisprezece ani, familia Vale închisese casa timp de șase luni, în timp ce Charlotte și mama sa lipseau, spunîndu-se că sînt în croazieră în jurul lumii. Doamna aceasta încredințase descoperirea ei unui grup mic de opt prieteni. Natural, toți riseseră de explicația aceasta scandaloasă: „Dar lucrurile acestea se petrec și în cele mai bune familii!"

Zvonurile acestea parveniseră în cele din urmă la urechile Charlottei. I le comunicase Roza. Charlotte, auzind pe Roza, nu se emoționase absolut deloc.

— După cum văd, ele spun că Tina este copila mea și că am ascuns-o atîta timp, spusese Charlotte, adăugînd, cu un suspin voit exagerat: O! cel puțin dacă ar fi adevărat!

Roza găsea acest fel de a glumi, din partea Charlottei, extrem de deplasat.

Charlotte le dăduse lovitura atunci cînd le prezentase pe mama și pe una din surorile Tinei. Ele sosiseră în noiembrie, răspunzînd invitației Charlottei, prin care chema pe d-na Durrance să vină la Boston să vadă noua locuință a fiicei sale. D-l Durrance nu era cuprins în invitație, pentru că, explicase ea, nu era înțelept să riști să anihilezi progresele excelente pe care le făcuse Christine, care începuse să devină independentă de tatăl ei. Charlotte invitase la ceai și cîțiva prieteni, ca să le prezinte pe mama și pe sora Christinei. Palavragioaica pierduse interesul pentru acest caz și își înturnase atenția în altă direcție.

Placa cu „De vînzare", fusese scoasă imediat după ce Charlotte se înapoiase din Canada. Ea spusese lui Lloyd, pe un ton rece, că, pentru moment, se hotărîse să nu mai vîndă casa. Spre marea ei surprindere, casa plăcuse Tinei. Grandoarea pretențioasă, tavanele înalte, lemnăria sculptată, vitraliile scării, sufrageria în stejar de culoare închisă, cu dulapul încrustat în zid, cu catifeaua și bro-

cartul ei, cu picturile în ulei în cadrele mari, aurite, plăcuseră Tinei, nespus de mult.

— Ce casă de locuit magnifică ! exclamase ea cu admirație, după prima cercetare pe care o făcuse.

— Ți-ar place să locuiești mai bine aici decît într-o casă frumoasă de țară ?

— O ! da ! Totdeauna am locuit la țară sau la mahala. Am dorit totdeauna să trăiesc într-o casă mare în oraș. așa de elegantă ca aceasta ! Mi se pare să sunt o eroină dintr-o carte ! Și am descoperit o cămăruță încîntătoare la etajul cinci, în partea din spate, cu o fereastră spre nord și cu un geamlîc, care ar fi minunată pentru un atelier Este plină de .valize și de cufere, dar așa ceva nu facen imic.

Doctorul Jaquith spusese că, pentru moment, era mai important să alimenteze pe Tina, mai mult pentru amorul său propriu, decît pentru corp. Dacă clădirea din Marborough Street dădea Tinei sentimentul că este o eroină, acest sentiment trebuia păstrat. Fosta cameră a mamei Charlottei deveni camera Tinei. Charlotte o transformase în întregime după gustul Tinei. Hîrtie bleu-ciel pe ziduri, perdele roșii din tafta tare, de culoarea somnului, încrețite și împodobite cu volane. Masa de toaletă era acoperită cu o țesătură cu vlane, asortată perdelelor și pe masă era un complet de toaletă în email bleu și fiecare obiect marcat cu inițialele Tinei.

Charlotte se instală la același etaj, în partea cealaltă a holului, care de data aceasta îi plăcea, căci îi schimbase complet aspectul. Fosta cameră a Charlottei, la etajul de sus, fusese rezervată pentru June. Prietenia între ea și Charlotte se reluase în toamnă. June dorise de mult să aibă o cameră în oraș, ca să fie aproape de slujbă și de distracții. June lucra într-un magazin de croitorie și avea dese întîlniri cu tineretul care locuia dincolo de Charles River.

Casa din Marlborough Street se schimbase tot așa de complet ca și Charlotte. Nu numai în aparență ci și în caracter și obiceiuri. Din tăcută și morocănoasă, cum fusese pînă atunci, devenise amabilă, sociabilă și foarte populară printre tinerii membri ai familiei : generoasă cu musafirii, tolerantă cu cei care întîrziau, ospitalieră

cu toți aceia care-i băteau la ușă, chiar și cu pisicile de pe stradă și cu prietenii cățeilor Tinei, atunci cînd i se prezenta ocazia. Căpătă obiceiuri noi, în ceea ce privește zgomotele : jazz, risete, lătrături, zgomot de ciocnit de pahare. De asemenea în casă se simțiră mirosuri noi : grog arzînd, foc din lemne, fum de țigări și altele, mai puțin plăcute, mai ales atunci cînd surîsul dulce al Tinei dispărea ca prin farmec.

Într-o sîmbătă de dimineață, pe la începutul lui ianuarie, între orele nouă și nouă și jumătate, Charlotte, în camera sa, stătea la birou și, înainte de a ataca programul zilei, se ocupa cu nevoile obișnuite. Stătea în poziția sa favorabilă, pe care mama sa nu i-o permisese niciodată, pentru că era lipsită de demnitate : cu picioarele încrucișate, arătîndu-și glesnele și genunchii sub fusta strimtă a tailleurului pe care-l purta în dimineața aceasta.

Dar glesnele și genunchii Charlottei suportau un examen. Charlotte nu mai dobîndise nici un gram de grăsime. Nici păr. Ea îl purta totdeauna foarte scurt, cu toate că era moda buclelor și a urechilor ascunse. Părul său negru, lins, sprîncenele ei negre, despărțite, tenul său de sidef, umbrele schimbătoare sub pomeții obrajilor ieșiți în afară, buzele de un roșu aprins, o făceau să fie remarcată în orice situație s-ar fi aflat. Se îmbrăca cu gust. Criticase aspru pe ceilalți și acum, cînd putea să cumpere și să plătească, cu banii ei, tot ceea ce-i plăcea, aplica toaletelor sale cea mai aspră critică, neîmbrăcîndu-se decît în casele de mode cu renume.

Luă calendarul în care însemna întîlnirile sale și parcurse foile care erau acoperite cu note. În fața ei se aflau mai multe invitații cărora încă nu le răspunsese. Era silită să refuze invitația la ceai în ziua de 16, căci în ziua aceasta avea o conferință, ținută de Liga părinților, în care urma să se înscrie ; nu putea să accepte nici bridge-ul din 17, căci Tina avea o lecție de dans, la începutul după-amiezii ; de asemenea, trebuia să renunțe la invitația obișnuită de la lunch-club, căci era onomastica Tinei. Ea invitase, la lunch-ul de după-amiază, două fetițe.

Ea întoarse foaia calendarului din săptămîna următoare. La 18 dădea o cină și se ducea la teatru cu June și cu alți prieteni. La 20, o altă cină pentru Elliot și

Lucy Pretince, logodnica lui Elliot, fată încintătoare din Baltimore, in vîrstă de 30 ani, care se prezenta bine, era de familie bună, ii plăcea golf-ul şi nu risca să-i scape vreo vorbă jignitoare sau originală. În spaţiul următor, după cina pentru Elliot, figura numele doctorului Jaquith, cu cuvintele acestea : cină şi toată seara.

Era a treia oară cînd doctorul Jaquith venea, cina şi petrecea seara cu Charlotte, după ce Charlotte dăduse sumele necesare cu care să construiască la Cascada, o clădire separată pentru copii. Clădirea aceasta va fi aşezată in spatele hambarului roşu, la cotitura drumului. Va fi o adevărată replică a Casei Vechi şi a Casei Noi şi se va numi Casa Tinerilor.

Cu ocazia ultimei vizite, doctorul Jaquith adusese rulourile de hîrtie albastră şi discutase planurile cu Charlotte. Valoarea darului ei se mărea, după cum afirmase doctorul, prin interesul pe care-l mărturisea şi prin sugestiile ei personale. De asemenea, doctorul Jaquith o rugase să primească să fie una din administratoarele noi fundaţii. El ceruse şi părerile Tinei. „Trebuie ca în hambarul roşu, să aducem animale, spusese Tina, capre, iepuri, berbeci, pisici şi ciini, mulţi ciini şi să se dea posibilitatea pensionarilor care au ciini, să-i aducă aici. Planurile erau aproape terminate. Lucrările terasamentului începeau imediat după dezgheţ.

Charlotte lăsă calendarul şi luă telefonul. Trebuia să fixeze, pentru Tina, o vizită la dentist. Cînd să ridice receptorul, telefonul sună.

— Allo !răspunse ea. Da, aici este Kenmore 66 11.

Şi imediat recunoscu, la urechea ei, vocea clară, vibrantă a lui J. D.

— Bonjour, domnişoară Vale ! La telefon e Durrance. J. D., tatăl Christinei. Cum se simte Tina ?

De cîteva săptămîni, era a treia oară cînd chema la telefon, la aceiaşi oră şi răspundea ea. Era singura oră din zi cînd puteau vorbi nestingheriţi.

— Tina este bine. Este sus, in atelierul ei. Mă duc s-o chem.

— Nu este nevoie. Spunei numai c-am telefonat din cauză că ea n-a făcut-o de mult timp. A propos, am văzut pe Jaquith. Spune că acum aş putea-o vedea, dar că

nu trebuie să stau prea mult. Aşa că m-am gîndit să vin într-o după-masă cu avionul, să cinez cu dumneata şi să iau trenul de noaptea. (Charlotte nu răspunse). Bine-înţeles, dacă eşti de acord! (Ea tăcu). Eşti de acord?

— Cînd te gîndeşti să vii?

— Aici, la New York, timpul este superb pentru zbor. Dar aici?

— Şi aici, magnific!

— Cu atît mai bine! La ce oră cinezi?

— Socoteşti c-ai putea fi aici pentru cină?

— Aceasta este intenţia mea. Jaquith spune c-o pot face. Dar dacă... dumneata preferi să nu vin...

— Cinăm la orele şapte, spuse ea scurt. Te vom aştepta acasă. Vino imediat ce soseşti. Voi spune Tinei. La revedere!

Prima impulsie a Charlottei fu să alerge imediat la Tina, s-o strîngă în braţe şi să-i anunţe noutatea. Fiind sîmbătă, n-avusese ocazia să asiste la exuberanţele ei. Tina se afla, în atelierul ei, ocupată cu pensulele, paleta şi culorile sale! Dar Charlotte îşi stăpîni impulsiunea, căutînd în mintea ei scuza plauzibilă, că nu trebuie să întrerupă geniul în timpul inspiraţiei. Tina îi spusese că vrea să ajungă o eroină de roman, care trăieşte în oraş, într-o casă mare, care să se asemene cu Roza Bonheur, în embrion. Acum Tina lucra la portretul lui Hans, în mărime naturală, care poza culcat pe un scaun de brocart, pe care-l luase din salon. Hans era bassetul Tinei, de culoarea chihlimbarului.

Tocmai cînd Charlotte se hotărîse să urce în atelier cu biscuiţi pentru Hans, auzi pe scară şi în vestibul, zgomotele cunoscute, care anunţau pe Tina coborînd: tropăiturile care se asemănau cu grindina care cade pe un pămînt tare, ale celor doi cîini de vînătoare, însoţite de zgomotul paşilor grăbiţi ai Tinei, pe treptele goale.

— Cami-ille! chemă ea, oprindu-se în hol. Cami-ille! Unde eşti? Jos sau sus?

— În camera mea, răspunse Charlotte.

După o clipă, Tina apăru, îmbrăcată de la bărbie şi pînă la genunchi, cu o bluză albastră. Era micuţă, însă nu slabă. Nu mai purta plete şi părul nu-i mai cădea pe umeri, ca nişte perdele. La spate părul era tăiat cu

grijă și cădea în valuri suple pe lîngă obraji, acoperindu-i puțin lobul urechii. Tina ducea pe Hans în brațe ca pe un copil, cu labele în sus.

— Hans iar a vomitat! Pe scaunul de brocart! L-am curățat! Dar nu mai poate poza, sărmanul micuț dobitoc. Pot să ți-l las aici?

— Desigur! Cred însă, dacă-i va fi rău, că se va simți mai bine la sub-sol, lîngă cuptor. Este așa de sensibil și dacă l-aș scoate prea repede afară, se va tulbura.

Tina nu de aceiași părere și se îndreptă spre sub-sol.

— Cînd vei urca în atelier, vreau să-ți vorbesc, adăugă Charlotte.

După cinci minute, Charlotte spuse:

— Tatăl tău a telefonat azi-dimineață. Este sănătos. Crede că va lua avionul și va veni astă-seară, să cineze cu noi.

Pe fața Tinei se succedară o serie de expresii: plăcere, perplexitate, bănuială și în fine, groază.

— Ce este, Tina?

— De ce vine tata?

— Să cineze cu noi și să vadă unde locuiești!

— Atunci de ce nu mi-a spus-o în ultima lui scrisoare? Știu pentru ce vine! Știu! Vrea să mă ia acasă!

Ea se aruncă într-un fotoliu și izbucni într-un plîns groaznic, cum nu se mai întîmplase de atîtea săptămîni.

— O! nu mă lăsa! Nu mă lăsa! Nu mă lăsa!

În timp ce Charlotte strîngea pe Tina în brațe și o consola, asigurînd-o că nu se va întîmpla nimic, se gîndea:

— Preferă să rămînă cu mine! Din propria ei voință! Tina este a mea! Este a mea! A mea și a lui Jerry!

XXIX

Pînă la sosirea lui J. D., la orele șase, Charlotte reușise să risipească temerile Tinei, s-o îmbrace cu grijă, s-o facă să-și pună rochia de catifea brun de Sienne și reuși să-i coafeze părul în bucle suple, frumoase; însă cînd

se aruncă în brațele tatălui său, Tina era așa de excitată, că uită de părul său, de rochia, de pantofii cu tocuri înalte și de ciorapii săi lungi, de mătase transparentă. Dar cînd tatăl său o ținu cu brațele, departe de el și exclamă, luptînd cu un nod care i se punea în gît : „Dar... știi că ești bine, Tina ?" ea roși de plăcere.

— Mă găsești bine ?

— Fermecătoare ! Tina, acum ești frumoasă !

— Îți plac ?

Tina se învîrti în jurul ei încet, ca să fie admirată. Privind pe deasupra capului Tinei, drept în ochii Charlottei, spuse, printre ceața lacrimilor pe care nu le putuse opri să nu apară în ochi :

— Te iubesc !

Charlotte îi lăsă singuri.

— Arată-i totul, Tina. Portretul lui Hans și pe Hans în persoană, șoarecii și pisicile tale, pune un disc și dansează. Mă duc în camera mea, să mă odihnesc puțin. Cocktail-ul la orele șapte, domnule Durrance.

— Mulțumesc, domnișoară Vale, răspunse el ceremonios la „domnule" Durrance al gazdei, în timp ce Jerry, lepădînd masca, adăugă șoptind : Mulțumesc ! Mulțumesc !

Tina cina totdeauna cu Charlotte și June, în afară de serile cînd erau recepții. Astă-seară nu era recepție, totuși la masă se afla o jumătate duzină de persoane. Charlotte nu aștepta decît pe June, dar la șapte fără trei minute Nichols telefonă de la Cambridge și întrebă dacă poate veni să ia masa aici, mîncînd ce se va găsi. Telefonase mamei sale și i se răspunsese că are musafiri mulți, adică da una din seratele ei grandioase. Avea mașina sa. Dacă-l primeau, va fi aici în cel mult zece minute. Charlotte știa că zece minute ale lui Nichols erau de obicei o jumătate de oră și nu voia nici în ruptul capului, să întîrzie cu masa.

— Nichols, vino cît mai repede posibil, răspunse ea.

— Dacă avem ce mînca, iau cu mine și pe Chad.

Chand era tovarășul său de cameră.

— Poți să-l aduci. Nu avem, în plus, decît un porumbel, dar bucătăreasa îl va împărți în două.

După cum vedem, astă-seară Tina cina împreună cu doi bărbați care, pentru ea, personificau doi semi-zei. Prima dată cînd Nichols o văzuse, căutase să fie amabil cu micuțul și urîtul rățoi pe care Charlotte îl adunase de cine știe unde și-l adăpostise la ea. Toți nepoții și nepoatele îl imitaseră.

Nichols continuase să fie, față de Tina, și mai amabil. Găsea o plăcere s-o trateze ca pe o tînără prietenă, pentru care avea o înclinare vădită. Tina considerase aceasta ca un fel de joc, dar faptul că un licențiat din Harvard o băga în seamă, o ridicase pe un piedestal. După tatăl său, Nichols era idealul ei, mărturisise ea de curînd Charlottei.

Astă seară Tina era radioasă. Și Jerry. Charlotte îl văzu aruncîndu-i, din cînd în cînd, priviri furișe. Fața lui avea strălucirea aceea specifică pe care o avusese pe cînd erau în Italia. Astă-seară, nimic din atitudinea lui, nu sugera un cîine înhămat la o căruță.

Jerry și Nichols descoperiră că aveau multe idei comune. Și în timp ce Nichols și Jerry, plecați unul spre altul, discutau efectele vechimei oțelului în arhitectură, vocea lui J. D. era tot așa de anmiată ca și expresia feții. De asemenea și June își dădea silința să pară inteligentă și încîntătoare cu tatăl Tinei. Charlotte vorbea puțin, mulțumindu-se să joace rolul prezentului, mîndră de impresia pe care Jerry, care-i aparținea, o făcuse asupra celor doi membri supra-critici, ai familiei. În fine cele două cuvinte pe care le pronunțase pe deasupra capului Tinei, îi confereau dreptul să arate bucuria posesiunii.

După cină, sosiră mai mulți prieteni ai Junei și Charlotte, cu J. D. și Tina, se retraseră în bibliotecă, în partea cealaltă a holului. Mama Charlottei ținea iarna biblioteca închisă, pentru că era greu de încălzit, dar acum un foc din cărbuni, pe care Charlotte pusese să-l facă, scînteia în cămin.

De obicei, Tina se culca la orele 9. Astă-seară, cînd Charlotte observă că fata începuse să dormiteze, erau aproape orele zece și îi spuse că era ora cînd trebuie să culce pe Hans, pe care Tina îl ținea în brațe. Tina sărută pe tatăl său, luîndu-și la revedere de la el fără să verse

vreo lacrimă. În fiecare seară, urca scara, urmată de cei doi cîini de vînătoare, ţinînd în braţe pe Hans, care tremura. Charlotte formînd arrier-garda.

— Totdeauna, cînt sunt acasă, o însoţesc, explicase Charlotte ridicîndu-se. Sper că nu vei crede c-o rîsgii, domnule Durrance.

— O! nu, domnişoară Vale! Dar să nu întîrzii. Am cerut un taxi pentru orele 11 şi aş mai avea multe chestiuni de discutat cu d-voastră.

— Cît timp o vei numi „domnişoară Vale", papa?

— Cum trebuie să-i spun?

— Nu ştiu. Se gîndi o clipă, apoi privind spre Charlotte, spuse: Te-ai supăra dacă tata ţi-ar spune ca şi mine, Camille?

— Din contră, mi-ar face plăcere, spuse Charlotte rîzînd şi roşind tot aşa de repede ca şi cum J. D. ar fi fost o cunoştinţă recentă.

— Ascultă, răspunse el fără ezitare, să nu întîrzii prea mult, „Camille".

Cînd Charlotte se înapoie, J. D. sta în picioare în faţa căminului, privind focul. Ea rămase o clipă pe prag şi-l observă fără ca el să bage de seamă. Faţa lui nu mai era animată; trăsăturile de îngrijorare, reapăruseră. Melodia languroasă a unui tango ieşea din salon, înnăbuşită de tîrşiturile picioarelor pe parchet. Fără să rostească vreun cuvînt, Charlotte se apropie de şemineu şi rămase nemişcată în partea cealaltă a focului. J. D. ridică fruntea, o privi şi imediat expresia de îngrijorare făcu loc unui surîs drăgăstos, care-i lumina faţa. El ridică uşor capul.

— Ai reuşit minunat cu Tina, spuse el surîzînd.

— Şi aceasta te întristează?

— Îţi aduci aminte că ultima oară cînd ne-am văzut, mi-ai vorbit de Sara Crewe? (Charlotte dădu din cap, în semn că da). Şi mi-ai spus că eu am fost bătrînul bogat şi bun, cu toate că eu nu eram nici bogat şi nici bătrîn? (Charlotte făcu un semn din cap). Ei bine! acum dumneata eşti bătrînul bogat şi bun, cu toate că nu eşti nici bătrînă şi nici bărbat. (Făcu o pauză şi oftă). Din contră eşti tînără, încîntătoare şi în floarea vîrstei.

— Unde vrei să ajungi ?

— Însărcinarea dumitale față de Tina, s-a terminat. A sosit clipa cînd să se înapoieze acasă.

— Să se înapoieze acasă ! Ce vrei să spui ? Doctorul Jaquith susține că va fi rău pentru Tina dacă se va înapoia acum acasă.

— În orice caz, este clipa cînd trebuie să plece de aici. Nu se va putea rezema pe dumneata la infinit.

— O ! crezi că sunt prea indulgentă ? N-am intenția să continui în modul acesta. Am vorbit cu doctorul Jaquith. Te rog, ia loc. (El se supuse. Charlotte luă loc în fața lui). Știu destul de bine că aceste repetiții în particular, sau mai bine zis aceste lecții luate în particular, nu sunt o bună pregătire pentru viață. Dar anul acesta nu se poate face altfel. Sper că la toamna viitoare, Tina să poată merge la școală și mai tîrziu să urmeze cursurile și să se perfecționeze în arta ei. Ști oare, că într-adevăr are talent ? Desigur că doctorul Jaquith ți-a spus că, înainte să începem să tratăm pe Tina ca pe o fetiță normală, amîndoi așteptăm ca să devină mai forte fizicește. El nu crede că va putea fi în starea aceasta mai curînd de toamna viitoare. Ți-a vorbit de proiectul meu că vreau s-o iau cu mine, pentru șase săptămîni, în Europa ?

— Da.

— Ascultă, Jerry. (Coborî vocea la un ton confidențial și se aplecă spre el, cu ochii scînteietori). Vreau să plec în martie și să iau ruta de sud, să mă opresc la Gibraltar, apoi la Majorca, să mă urc cu ea pînă la grădinile suspendate, așa de minunate, să cinez la Café de Paris, la Monte Carlo, apoi să mă duc în Italia, să închiriez o mașină și să petrec o săptămînă în împrejurimile orașului Ravello. Am intenția să fac, cu ea, mai multe excursii. Doresc nespus de mult să-i arăt o veche abație, care este aproape de Ravello...

— Dar, Charlotte...

— Nu voi neglija deloc locurile, pe care trebuie să le vadă : catedrale, muzee, galerii de pictură, dacă aceasta vrei să-mi obiectezi.

— Nu, nu-i aceasta ! Dacă vrei, ascultă-mă, Charlotte ! Fapt cert este că afacerile mele, de cîtva timp, nu

sunt prea strălucite. Chiar și Beatrice și Muriel, deși nu le convenea, au fost nevoite să muncească.

— Dar credeam c-ai înțeles! Gîndeam că doctorul Jaquith ți-a explicat pe larg condițiile angajamentului nostru.

— Da, dar aceasta n-a fost decît pentru un an. Nici un bărbat care se respectă, nu va accepta la infinit această generozitate.

— Iată discursul cel mai convențional, cel mai absurd pe care l-am auzit vreodată, Jerry, exclamă Charlotte, cu roșeața în obraji. Nu te mai recunosc!

Jerry se aplecă înainte, cu coatele pe genunchi, cu mîinile împreunate:

— Dar nu pot continua la infinit să iau, să iau, să iau fără să pot da nimic în schimb, draga mea, invocă el.

Enervarea Charlottei se calmă:

— Da, înțeleg. Iartă-mă, Jerry! Tot ce se desprinde din acestea toate, este mîndria dumitale. (Vocea ei era tot așa de tandră ca și cum ar fi vorbit unui copilandru). Stupida dumitale mîndrie! Permite-mi să-ți explic. Și dumneata „vei da". Nu știi oare că atunci cînd două ființe se iubesc „a lua", este uneori „a da", în chipul cel mai frumos din lume? În plus, Jerry, mi-ai dat pe Tina. în fiecare zi, eu sînt aceia care voi lua, voi lua, voi lua și dumneata numai vei da, cel puțin dacă nu vei permite zeului dumitale pretențios, mîndria dumitale, să intervină.

— Dar, Charlotte, principala rațiune care se desfășoară în fața ochilor mei, pentru care Tina nu mai poate rămîne cu dumneata, n-are nici o legătură cu resursele mele, nici cu mîndria mea, pe care o aperi cu atîta generozitate, adăugă el cu glasul dulce.

— Nu-i place Isabellei?

— O! nu. Isabelle te-a binecuvîntat în fiecare zi. I-ai ridicat de pe umeri o greutate enormă. Ai fost ca un răspuns la rugăciunile ei. De fapt, Isabelle este încredințată că dumneata ești răspunsul cel bun la rugăciunile sale, trimis de Dumnezeu ca o împlinire a rugilor fierbinți, pe care le ridica pe vremea cînd Tina era la Cascada.

— Poate a spus Tina ceva? Crezi că nu-i fericită aici?

— Fericită! N-am văzut niciodată în viața mea o asemenea manifestație de fericire și, în lipsa dumitale, Tina mi-a spus că te iubește tot atît cît mă iubește și pe mine.

— Atunci care este motivul?

— Chiar dumneata. Pînă azi, n-am putut realiza cît ai risipit cu Tina. Dumneata, o femeie încîntătoare, in floarea vîrstei, cum ți-am spus, ocupată cu un copil... De ce nu te-ai căsătorit cu Livingston? se întrerupse el. Ți-o voi spune-o eu. Din cauza mea, eu te-am împiedicat s-o faci și acum fiica mea îți răpește tot timpul, cînd ar trebui să-l dăruiești prietenilor de vîrsta dumitale și astfel poate că vei întîlni un bărbat care, într-o zi, te va face fericită.

— A! asta-i? exclamă Charlotte, pe un ton plin de repros. Un bărbat care să mă facă fericită! repetă ea cu toată indignarea de care era capabilă. În orice caz, am comis o greșală enormă. Trăiam cu iluzia că ne înțelegem așa de bine, că suntem uniți prin gîndire, că știai, fără ca să ți-o spun, ceea ce mă putea face fericită. Și dumneata vii și-mi vorbești de un alt bărbat! Evident, nu cunoști nimic din sentimentele unei femei, nimic din propriile mele sentimente. După aparențe, n-ai nici cea mai mică idee ce înseamnă tortura: să iubești un bărbat, așa cum te iubesc eu, explodă ea fără rezerve, și să fie exclusă din tot ceea ce este în viața ei, mai important decît orice și astfel să-i tulburi viața și s-o faci să sufere! Bărbatul care procedează astfel, nu pate să fie decît un intrus!

J. D. voi să vorbească, dar ea continuă:

— În momentul cînd am crezut, c-am găsit mijlocul să mă strecor în viața dumitale și să pot să te întîlnesc din cînd în cînd pe un teren neutru, eram fericită, nebună de fericire, însă tot așa de stupidă, căci am crezut că și dumneata erai tot atît de fericit.

El iar voi să vorbească.

— Nu, așteaptă să vezi cît de stupidă am fost. Cînd Tina a primit să vină cu mine, să rămînă la mine, a fost pentru mine un miracol, ca și cînd aș fi avut un copil de la dumneata; și mi-am permis să visez că dacă o vom

iubi amîndoi, dacă ne vom da amîndoi silința pentru binele ei, va deveni, cu timpul, copilul nostru. Dar visul acesta nu l-ai avut și dumneata ! Am fost încă o dată o proastă sentimentală ! Este defectul meu !

Ea ridică din umeri, buzele se întredeschiseră într-ur suris batjocoritor, se ridică și, apropiindu-se de foc, zgîndări jarul cu lovituri repezi, făcînd să țîșnească flăcări, din cărbunii pe jumătate consumați. Cind se ridică și se întoarse, Jerry sta în picioare și o privea. Ea voi să continue.

— Un minut ! o întrerupse el și îi apucă brațele deasupra coatelor. Împingîndu-le de ambele părți, o ținu așa, departe de el.

Adesea, puterea lui surprinsese pe Charlotte. Elliot n-o ținuse niciodată așa.

Jerry nu era supărat, ci grav :

— Acum știu, spuse el, privind-o drept în ochi. (O clipă, ea crezu că este supărat, din cauza reproșurilor pe care i le azvîrlise în cap ; dar ea se înșela). Acum știu că mă iubești ! spuse el. Nu eram sigur asupra rațiunii pe care te bazai atunci cînd făceai toate acestea pentru Tina. Îmi era teamă că acestea să nu fie din milă, din compătimire sau dintr-o cauză oarecare altruistă, impusă de doctorul Jaquith. Dar în felul cum m-ai bruftuluit acum, nu este nici milă și, mulțumesc lui Dumnezeu, nici compătimire și nici altruism. Ai vorbit cu toată ardoarea sentimentelor ultragiate și acum știu că mă iubești. Mă iubești, da mă iubești încă ! Nu mai am nevoie de nici o probă că mă iubești, decît mînia și săpuneala pe care mi-ai dat-o, ghiarele dumitale care au încercat să mă sfîșie, pentru că te-am supărat, pentru că te-am rănit. Cită sinceritate ! Ce mult îți seamănă ! Ce mult se aseamănă cu pisica sălbatică pe care am cunoscut-o în dumneata și pe care o iubesc. În cea ce privește Tina și celelalte toate, vor fi așa cum le dorești dumneata, căci acum știu că mă iubești !

Indignarea Charlottei se stinse tot așa de repede cum luase foc.

— Iartă-mă, Jerry, iartă-mă, spuse ea, căci acum știu și eu că mă iubești.

Dragostea lui i-o dovedise nu numai faptul că acceptase ca Tina să rămînă, dar și bucuria lui. Ochii, vocea și expresia feței zburdau de bucurie.

Cînd îi întîlni privirile, o dragoste imensă apăru în ochii săi și înlcui fulgerele de mînie care serăluciseră cu o clipă mai înainte.

— Acum, lasă-mă singură, spuse ea dulce.

Dar el n-o lăsă, nici nu desfăcu pumnii săi crispați. Însă gîtul și mușchii feței erau încordați, ca și cum ar fi fost silit s-o țină departe de el.

— Ceea ce este între noi, nu va muri, spuse el. Ceea ce facem — ceea ce ignorăm, ceea ce încercăm să uităm — nu va muri. Hotărîrea sa de a trăi, este mai puternică decît fiecare dintre noi, decît noi amîndoi. Este imposibil s-o ucidem. O ! Charlotte !...

Și lăsă mîinile să-i alunece pînă la palmele ei.

June și prietenii săi continuau să danseze în salon : schimbaseră placa. Ritmul primitiv al rumbei se filtra prin ușa întredeschisă. În timp ce Charlotte privea pe Jerry, văzu pe fața lui schimbarea aceea indescriptibilă, care totdeauna o umpluse de bucurie. Expresia lui pierduse tandrețea, gura sa dulceața. Ea se simți invadată de fericire ; dar trebuia să reziste. Ritmul rumbei îi poruncea să întrebuințeze violența. Jerry se apropie de ea. Dacă-i permitea s-o sărute, toate hotărîrile se vor risipi. Digul nu era încă așa de solid ca să reziste asalturilor valurilor pe care le simțea urcîndu-se în sufletul ei.

— Lasă-mă ! spuse ea, poruncitor, trăgîndu-se din toate puterile și strîngînd pumnii ca să scape.

Avu loc o luptă scurtă. Apoi, deodată, Jerry deschise mîinile.

— Foarte bine ! foarte bine ! murmură el.

Și se întoarse brusc și traversînd camera se opri în fața rafturilor cu cărți. Sta aici, cu capul ridicat, ca și cum ar fi citit titlurile cărților din raftul care se afla deasupra ochilor săi.

După cîteva clipe, Charlotte veni lîngă el.

— Ascultă, Jerry, spuse ea pe un ton grav. Doctorul Jaquith este pus în curent cu legăturile noastre. Cînd mi-a dat voie să iau pe Tina, mi-a spus : Ești tot la încercare. Ști ce-a vrut să spună ? Sunt pusă la încercare,

din cauza dumitale și a mea. A permis vizita aceasta, dar este tot o încercare. Dacă nu voi suporta încercările acestea, cu timpul voi pierde pe Tina. Și noi ne vom pierde. Nu înțelegi ? O ! Jerry, te rog, ajută-mă !

Nu se reîntoarse, nici nu răspunse. Ea se înapoie lîngă foc și așteptă, uitîndu-se spre spatele lui. Cu bărbia ridicată, înălță din umeri. Charlotte înțelese că Jerry era pe punctul să-și recapete controlul și stăpînirea sentimentelor sale. Tăcerea dură cîteva minute, dar muzica risipea liniștea. Nu se mai auzea nici tango, nici rumba, nici zgomotul sincopat al jazzului. June și prietenii ei nu mai dansau. Accentele curate, emoționante, ale preludiului din *Lohengrin*, răsunau în cameră, învăluiau pe Charlotte și Jerry, ridicîndu-i deasupra firii omenești.

Cînd ultimele note se pierdură în neant, Jerry se întoarse și veni lîngă Charlotte. Ea îl privi. Pe fața lui radia dragostea. Se vedeau de asemenea toate trăsăturile acelea micuțe, nedefinite, acele urme de lumină și acele umbre care trădau humorul lui nestins, capabil să arunce tragicul pe scenele cele mai sfîșietoare.

— Ce femeie ! Ce femeie ! spuse el, scuturînd capul cu un aer sceptic. Crede că poate face un Don Quichotte dintr-un Sancha Pança ! (Ridică din umeri). După toate aparențele, crezu că a reușit ! Cine știe ? În mîinile ei sunt de argilă. Poate că va reuși ! Ceea ce trebuie să fac, este s-o las să încerce !

Era humorul pe care Charlotte îl cunoscuse la început și care-i plăcuse așa de mult.

— Să fumăm o țigară, exclamă el, întinzîndu-i o cutie cu țigări.

El luă una și o vîrî între buze. Ea aprinse un chibrit îl ținu în dreptul țigării, apoi îi dădu lui chibritul și repetară micuța ceremonie intimă, care o făcuse, în restaurantul acela mizerabil din împrejurimile Neapolului, să-și piardă controlul asupra ei însăși. Oricît de banal și oricît de mult fusese repetat, totuși gestul acesta îi merse Charlottei la inimă.

— O ! Jerry ! nu este așa, că-i minunat să putem aprinde iar țigările noastre cu același chibrit ? exclamă ea.

El nu răspunse, mulţumindu-se să dea din cap de la stînga la dreapta, privind-o aşa de tandru, că gestul acesta negativ, era o nouă mărturisire.

— Şi gîndeşte-te că nu este pentru ultima oară! continuă ea, bineînţeles dacă dumneata mă vei ajuta să păstrez ceea ce am şi dacă vom pune amîndoi la mijloc tot ceea ce avem mai bun ca să apărăm micuţa parcelă de teren care ne-a fost acordată. Două persoane care împărtăşesc o importantă responsabilitate, trebuie să se consulte din cînd în cînd. Nu vezi oare că ni se prezintă o mulţime de probleme, asupra cărora trebuie să mă consult cu dumneata, pentru că este vorba de copila dumitale?

El nu mai dădu din cap.

— Copilul nostru, corectă el, cu un surîs dulce.

Ea oftă adînc, ca şi cum cuvintele lui i-ar fi zguduit sufletul.

— O! Jerry, spuse ea, cu vocea semeaţă, să nu pretindem luna! Avem stelele!

— SFÎRŞIT —